

Komisija za preprečevanje korupcije

Zbornik ustvarjalnega natečaja Komisije za preprečevanje korupcije
za osnovne šole

PISMA POSLANCEM

Ljubljana, december 2013

Avtor slike na naslovnici: Hana Mlinarič, OŠ Toneta Čufarja, Maribor. Risba je nastala v okviru natečaja Komisije za preprečevanje korupcije »Povej z majico« v letu 2012.

Zbornik ustvarjalnega natečaja Komisije za preprečevanje korupcije za osnovne šole Pisma poslancem – Komisija za preprečevanje korupcije – Izdala, založila in financirala Komisija za preprečevanje korupcije (odgovorni urednik Goran Klemenčič) v Ljubljani, decembra 2013 – Prelom: Matjaž Mešnjak (KPK) – Naklada: 300 izvodov.

Vsebina

Po jutru se dan pozna.....	5
Pisma o korupciji	6
Ustvarjalni natečaj za osnovne šole 2013 – »Pisma poslancem«	9
Smernice za učitelje	10
Jan Antolič, Osnovna šola Franceta Prešerna, Maribor	21
Sara Slemenšek Avšič, Osnovna šola Brežice	22
Alja Grželj, Osnovna šola Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje.....	23
Ana Žižek, Osnovna šola III, Murska Sobota.....	24
Andreja Pevec Podgornik, Osnovna šola Borisa Kidriča, Kidričevo	25
Astrid Marovič, Osnovna šola Mladika, Ptuj	26
Gala Margita Štiglic, Osnovna šola Brežice	27
Hana Kozlevčar, Sara Kokot, Ana Ivič, I. osnovna šola Rogaška Slatina	28
Maja Bagari, Osnovna šola III, Murska Sobota.....	30
Zarja Černe, Osnovna šola Vrhovci.....	31
Žana Florjanič, Osnovna šola Brežice	32
Žan Kresnik, Druga osnovna šola Slovenj Gradec	34
Maša Jakopič, Druga osnovna šola Slovenj Gradec.....	37
Suzana Krevh, Druga osnovna šola Slovenj Gradec	38
Anej Ogrizek, Osnovna šola Antona Globočnika Postojna	39
Jernej Žnidaršič, Osnovna šola Antona Globočnika Postojna	41
Lea Buonassisi , Osnovna šola Antona Globočnika Postojna	42
Neja Vekar, Osnovna šola Antona Globočnika Postojna.....	44
Žiga Zalar, Osnovna šola Antona Globočnika Postojna	45
Robi Kučan, Osnovna šola Apače	47
Eva Smolinger, Osnovna šola Borisa Kidriča, Kidričevo.....	49
Žan Hertiš, Osnovna šola Borisa Kidriča, Kidričevo	50
Lucija Praznik, Osnovna šola Brezno Podvelka.....	51
Nuša Trnjek, Osnovna šola Brezno Podvelka	52
Katja Dornik, Osnovna šola Brežice.....	53
Kim Bokalič, Osnovna šola Dob	54

Tina Vadnau, Osnovna šola Dob.....	55
Manca Vodopivec, Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica	56
Metka Janežič, Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica	57
Pia Jenko, Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica	58
Sara Mežnar, Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica.....	59
Gregor Hočevar, Osnovna šola Frana Metelka, Škocjan	60
Leja Verbič, Osnovna šola Frana Metelka Škocjan	61
Špela Vodeb, Osnovna šola Frana Roša, Celje	62
Lina Regoršek, Osnovna šola Franceta Prešerna, Maribor.....	63
Špela Jezovšek, Osnovna šola Franja Malgaja Šentjur, Šentjur pri Celju.....	64
Mihael Kolbl, Osnovna šola Gornja Radgona	64
Nataša Štuhec, Osnovna šola Gornja Radgona	66
Urška Rantaša, Osnovna šola Gornja Radgona.....	67
Veronika Poštrak, Osnovna šola Gornja Radgona	68
Patricija Ficko, Osnovna šola III, Murska Sobota	69
Zarja Kovač Šarčević, Osnovna šola III, Murska Sobota.....	70
Jaka Kurnik, Osnovna šola Jarenina	71
Larisa Unger, Osnovna šola Jarenina	72
Tomaž Knuplež, Osnovna šola Jarenina.....	73
Ula Rožič, Osnovna šola Jarenina	74
Ajda Vesel, Osnovna šola Jurija Vege Moravče	75
Domen Pinter, Osnovna šola Ledina, Ljubljana	76
Eva Julija Novak, Osnovna šola Ledina, Ljubljana	77
Jure Žigon, Osnovna šola Ledina, Ljubljana	78
Manca Škulj, Osnovna šola Ledina, Ljubljana	79
Martin Grošelj, Osnovna šola Ledina, Ljubljana	80
Predstavniki učencev v šolski skupnosti OŠ Livada, Osnovna šola Livada, Ljubljana	81
Eva Pirnat, Osnovna šola Log-Dragomer	82
Tjaša Malis, Osnovna šola Log-Dragomer.....	83
Hana Begić, Osnovna šola Loka Črnomelj.....	84
Veronika Špringer, Osnovna šola Loka Črnomelj.....	84
Elnur Smajić, Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje, Podružnična šola Šmarje-Sap.....	85
Maja Puhovski, Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje, Podružnična šola Šmarje-Sap	86
Rebeka Podpečan, Osnovna šola Majšperk.....	87

Romana Kamenšek, Osnovna šola Majšperk	88
Špela Ravnikar, Osnovna šola Marjana Nemca, Radeče	89
Martin Igljič, OŠ Matije Čopa Kranj	90
Daša Sprinčnik, Osnovna šola Miklavž na Dravskem polju	91
Meta Pirc, Osnovna šola Oskarja Kovačiča, Ljubljana	93
Neja Korbar Pirc, Osnovna šola Oskarja Kovačiča, Ljubljana	94
Neža Garvas, Osnovna šola Oskarja Kovačiča, Ljubljana	95
Maša Herzog, Osnovna šola Pesnica	96
Anže Kac, Osnovna šola Pohorskega odreda Slov. Bistrica	97
Ajda Marolt, Osnovna šola Poljane, Poljane nad Škofjo Loko	98
Annemarie Eker, Osnovna šola Rače	100
Kaja Kač, Osnovna šola Rače	101
Tjaša Hameršak, Osnovna šola Rače	102
Urška Repušič, Osnovna šola Rače	103
Sanja Pezdevšek in Nikita Kokot, I. osnovna šola Rogaška Slatina	104
Simon Šipec, I. osnovna šola Rogaška Slatina	105
Tjaša Kresevič, Osnovna šola Rudolfa Ukoviča, Podgrad	106
Katja Hren, Osnovna šola Selnica ob Dravi	107
Anja Furdi, Osnovna šola Slivnica pri Celju	108
Julija Artiček Jovan, Osnovna šola Slivnica pri Celju	109
Juš Poberžnik, Osnovna šola Slivnica pri Celju	110
Katja Pungeršek, Osnovna šola Slivnica pri Celju	111
Nina Šentjunc, Osnovna šola Slivnica pri Celju	112
Urban Selič, Osnovna šola Slivnica pri Celju	113
Alja Horvat, Osnovna šola Središče ob Dravi	114
Kevin Borko, Osnovna šola Središče ob Dravi	115
Lea Medik, Osnovna šola Središče ob Dravi	116
Vid Munda, Osnovna šola Središče ob Dravi	117
Žak Anžič, Osnovna šola Staneta Žagarja, Kranj	119
Ana Potočnik, Osnovna šola Stražišče	120
Manca Jenko, Osnovna šola Stražišče	121
Manca Selak, Osnovna šola Stražišče Kranj	122
Meta Maček, Osnovna šola Stražišče, Kranj	123
Nika Gantar, Osnovna šola Stražišče Kranj	124

Timea Tia Ilič, Osnovna šola Stražišče, Kranj	125
Zala Kleindienst, Osnovna šola Stražišče Kranj.....	126
Živa Klemenčič, Osnovna šola Stražišče Kranj	127
Arabela Alt, Osnovna šola Stročja vas	128
Eva Škrbenta, Osnovna šola Stročja vas	129
Maja Sever, Osnovna šola Stročja vas	130
Ula Mihalič, Osnovna šola Stročja vas	131
Ana Strmčnik, Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu	133
Blažka Knap, Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu	133
Hana Kotnik, Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu.....	134
Jakob Strel, Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu.....	135
Maja Kobal, Osnovna šola Šturje, Ajdovščina.....	136
Patricija Raspor, Osnovna šola Šturje, Ajdovščina.....	137
Brina Bovha, Osnovna šola Valentina Vodnika, Ljubljana	138
Katarina Bajc, Osnovna šola Valentina Vodnika, Ljubljana	140
Lea Čargo, Osnovna šola Valentina Vodnika Ljubljana.....	141
Tjaša Bobič, Osnovna šola Valentina Vodnika, Ljubljana	142
Matic Lozinšek, Osnovna šola Videm pri Ptuju.....	143
Statistike natečaja	145

Po jutru se dan pozna.

Star slovenski pregovor z lahkoto uporabimo na primeru človekovega odraščanja, v katerem oseba izoblikuje svoje osebne in duševne lastnosti. Dobri temelji, izgrajeni v otroštvu, bodo pomembno prispevali h kasnejšemu odgovornemu in poštenemu ravnanju. Strokovnjaki ne poudarjajo zaman pomena primarne in sekundarne socializacije, ko otroci ob ustreznih spodbudah iz okolja sprejemajo in vgradijo kot svoja socialna pravila najpomembnejše vrednote kot so poštenost, resnicoljubnost, načelnost.

Namen tega projekta je bil prispevati majhno zrno kot spodbudo v procesu odraščanja sodelujočih otrok. Pustiti vsaj majhen pečat, ki se ga bodo, upamo, z veseljem spominjali. Pa vendar nismo želeli, da je ta pečat samo njihov. Želeli smo ga ohraniti tudi zase. In smo ga! Skozi prebiranje razmišljanj, ki so kritična, spodbudna, pesimistična ali upajoča, smo si lahko naslikali številne zgodbe, zgodbe o mladih impresionistih, o njihovih življenjih in življenjih njihovih družin, o vprašanjih, ki se jim porajajo, o prihodnosti, ki se je bojijo. Predvsem pa smo lahko iz njihovih razmišljanj ugotovili, da vsakodnevna vprašanja, s katerimi se ukvarjamo (in bi se morali ukvarjati le) odrasli, ne gredo mimo njih, ne da bi pustila vtis v otroškem svetu. Kje bom delal, ali bom sploh imel možnost delati? Je bolje oditi v tujino ali še upati na boljši jutri tu, v Sloveniji? Kako pomagati revnim, ki jih je čedalje več, tudi med vrstniki? Kako pomagati sebi, saj že tudi sam občutim revščino? Zakaj odgovorni, tudi poslanci, ne storijo več, zakaj se samo prepirajo? Zakaj jim je bolj pomembno, da se napadajo, kot da bi stopili skupaj, zaradi ljudstva, ki ga zastopajo? To so teme, ki so jih otroci naslavljali in ki bralca ne morejo pustiti neprizadetega, ravnodušnega.

Vtise smo strnili v tem zborniku — ne želimo, da je samo naš. Zbornik je sedaj tudi vaš, od vas vseh, ki ga boste prebirali. Upamo, da bo tudi pri vas pustil pečat.

Predvsem pa, da bo pustil pečat na osebah, ki so jih otroci naslavljali — poslancih. Pečat, na katerem piše: spodbuda.

Komisija za preprečevanje korupcije

Pisma o korupciji

Osnovnošolci so imaginarnemu Poslancu pisali pisma, v katerih so pokazali presenetljivo zrelost in zavedanje ključnih problemov slovenske družbe.

Kakšen je otroški pogled na družbena dogajanja, kako slovenski mladostniki vidijo aktualno psihozo, ki vlada v svetu odraslih? Se zavedajo vseh pojavov, ki dnevno polnijo medije in življenja odraslih? Ali čutijo stisko, strah ter jezo in naraščajoče nezadovoljstvo svojih staršev?

Teh vprašanj si, priznam, nisem nikoli zastavljal. Ko me je sredi novembra Komisija za preprečevanje korupcije povabila – ob meni je ta prijetna dolžnost doletela še kolega Alojza Ihana in Andraža Terška – k ocenjevanju množice osnovnošolskih spisov na temo korupcije, sem se potopil v nekaj, kar sem imel sprva za neresno otroško pisanje, polno simbolike, vendar mi je že po nekaj stavkih postalo jasno, da me čaka soočenje z nekim drugim, skoraj pozabljenim svetom pristnosti, v katerem ni blefiranja in sprenevedanja.

I.

Na natečaju, ki se je prvič odvil pred dvema letoma, je tokrat sodelovalo 61 osnovnih šol iz različnih slovenskih regij. Šole, ki so želele sodelovati, je komisija vključila v projekt, ker je želela ugotoviti, kaj si učenci VII., VIII. in IX. razredov mislijo o fenomenu korupcije. 433 mladih (124 fantov in 321 deklet, nekatere izdelke je pripravilo več učencev) je imelo za domačo nalogo ali šolski spis napisati pismo poslancu in v njem izraziti svoje poglede na korupcijo kot tudi vse tiste pojave, s katerimi se dnevno srečujemo v svetu odraslih. Komisija je po predhodni selekciji izbrala 112 pisem ter nam jih posredovala v branje in oceno. Naša naloga je bila, da iz množice izločimo 12 takšnih, ki se nam zdijo posebej kakovostna in izstopajoča.

Prvo, kar me je presenetilo, je dejstvo, da je »tamalim« popolnoma jasno, kaj se dogaja v Sloveniji. Če odštejem nekaj naučenih besednih zvez, za katerimi sem začutil blagohotno intervencijo bodisi staršev bodisi učiteljic (učitelji so v šolstvu, ki je podobno feminiziran poklic kot sodniška služba, pač bolj redke ptice), potem so naši osnovnošolci seznanjeni ne le s teoretično definicijo korupcije, temveč poznajo tudi primere iz prakse, iz svojega šolskega življenja. Na neki šoli, denimo, so opazili nenavadno obnašanje sošolke, ki je bila na plesnih treningih vse leto zelo pasivna, vendar je samozavestno zatrdila, da s tem ni nič narobe in da bo na zaključnem tekmovanju uspešna. Sošolcem ni ostalo skrito, da je njena so(rod)nica na dovolj vplivnem položaju, da ji bo lahko pomagala na tekmi. Tudi to je oblika korupcije, so ugotavljali sošolci. Res je, prav klientelizem je v Sloveniji brat korupcije, je eden glavnih stebrov negativne selekcije in – izraz je prav v teh dneh postal popularen tudi v politiki – razlog »dušenja« posameznikov, ki ne uživajo protekcije.

V tem kontekstu sem se prijetno nasmejal sintagmi »teta iz ozadja«, s katero so otroci povsem pravilno, celo zelo izvirno opredelili bistvo problema. Resda njihovo zavedanje tega fenomena nedvomno izhaja iz sveta odraslih, kjer vladajo seksistični moški »strici iz ozadja«, toda konec koncev je poanta enaka: obstajajo centri vpliva in moči, zaradi katerih se dnevno soočamo z nepravilnostjo, nemočjo ali celo nedotakljivostjo. Quod licet lovi non licet bovi. Celotno otrokom je že jasno, da smo na podalpski farmi v glavnem vsi govedo oziroma – če sem bolj blag – da nas imajo za ovce.

II.

Pisma poslancev, ki so jih napisali osnovnošolci, pokažejo sicer tudi nekaj podedovanih stereotipov, značilnih za svet odraslih. Kljub temu da se bodoči davkoplačevalci zavedajo socialne in ekonomske krize – »vedno manjši postajamo mali ljudje«, je napisala Urška – in kljub temu da vidijo razpad sistema in države, so pri razumevanju funkcije in vloge poslancev precej izgubljeni, kar bolj kot na nezmožnost ali nepripravljenost staršev, da bi jim razložili načela delovanja oblasti, kaže na vprašljivo kakovost predmeta državljska vzgoja, kjer naj bi osnovnošolci dobili vsaj osnovni vpogled v bistvo demokracije, pravne države in predvsem parlamentarizma. Iz tega se potem izcimi pogosta fraza o poslancih, ki da se samo prepirajo in se ne znajo o ničemer dogovoriti. Prav tako obstaja mit o bogataših v poslanskih klopeh, ki štiri leta gledajo v zrak, se naokoli prevažajo v luksuznih limuzinah in hodijo na sanjska potovanja.

Za prihodnje generacije, ki naj bi se po naravi stvari počasi otresele privzgojenih klišejev, bo namreč ključno, da končno prevlada sproščen, vsebinski in na demokratični tradiciji svobodne Evrope utemeljen vzgojno-izobraževalni koncept. Brez dvoma se mentaliteta najtežje in najbolj počasi spreminja, vendar je določen napredek v slovenskih osnovnih šolah narejen že s tem, ko otroci svojih učiteljev ne kličejo več »tovarišica« oziroma »tovariš«.

V pismih, ki so jih osnovnošolci namenili poslancem, niti za trenutek nisem izgubil prepričanja v to, da so naši mladi sodržavljeni dovolj inteligentni, da se zavedajo, v kakšnem kompleksnem svetu in kako neprijaznih časih živimo! Če odštejemo »metropolitansko« Ljubljano, kjer je kriza v glavnem bav-bav, ki straši po provinci in zaenkrat še ni potrkala na vrata »najlepšega mesta na svetu«, potem so otroci v preostalih regijah zelo senzibilni na pomanjkanje ali celo revščino pri svojih sošolkah in sošolcih. Opazijo slabše oblečene vrstnike, ki ne morejo na ekskurzijo, šolo v naravi... Zavedanje ni problem, pač pa sem pogrešal več medsebojne pomoči in solidarnosti, tj. tovarštva v tistem izvirnem, najplemenitejšem pomenu.

Seveda so tudi izjeme, ki poskušajo pomagati tistim vrstnikom, ki ne uživajo brezskrbnega otroštva, v katerem so sladkarije, igrače, počitnice nekaj samoumevnega. Danes se velika večina otrok zaveda, da ni nič samoumevno, niti to ne, da sta oba starša zaposlena. Strah pred brezposelnostjo staršev se je že davno preselil k njihovim otrokom, ki glede politike zaposlovanja razmišljajo izvirno: če bi starejše prej upokojili, bi lahko mladi dobili službe...

III.

Ob prebiranju šolskih spisov mi sta mi padla v oči še dva detajla, ki kažeta na to, kako se kot družba premalo zavedamo vseh posledic, ki jih ekonomska depresija, politična kriza in razpad moralnih vrednot puščajo na dvanajst-, trinajst- ali štirinajstletnikih; najprej je tu občutljivo vprašanje emigracije, izseljevanja. Neka deklica je takole zapisala: »Že kar kmalu se trudimo, da bi se čim več naučili, da bi imeli čim višjo izobrazbo in bi po končanem študiju lahko odšli iskat službo v tujini.«

Ta iskrena, prostodušna misel odraslega človeka pretrese; še zlasti tistega, ki se doslej ni vživel v svet otrok, ki so prestari, da bi se zatekali v čarobni svet domišljije in sanjarjenja, in premladi, da bi si zatiskali ušesa in oči pred neprijaznim svetom okoli njih. V marsičem so celo bolj zreli od starejših, ki s(m)o očitno pozabili, da je imeti otroke (tudi) vprašanje zrelosti in odgovornosti. Posebej danes, ko smo izpostavljeni dvomom, strahovom in vsem mogočim nelagodjem, povezanim s prihodnostjo.

Zato se me je globoko dotaknila tudi naslednja misel, ki nekako povzema vse dileme okoli obeh svetov, našega in otroškega, med katerima se meje vedno bolj zabrisujejo: »Otroci govorimo o stvareh, o katerih se sploh še ni bi smeli pogovarjati.«

Res je. A očitno je trk obeh svetov neizbežen, posledice pa so že tu. In ker se na čudeže ne moremo zanašati, lahko naredimo vsaj to, da kot odrasli vsak po svojih močeh, vsak na svoj način – politiki kot najbolj odgovorni za prihodnost države še posebej! – poskušamo to breme čim bolj prevzeti nase in otrokom prihraniti bridkosti, s katerimi se bodo tako ali tako nekoč morali soočiti. Včasih je veljalo, da ima vsakdo pravico do srečnega otroštva, zdaj pa smo se znašli v položaju, ko naj bi, kot je lucidno zapisala Sara, nekateri otroci, ki letos še domače naloge niso naredili, pomagali reševati državo.

Nekdo drug ni naredil domače naloge, draga Sara.

Dejan Steinbuch

Ustvarjalni natečaj za osnovne šole 2013 - »Pisma poslancem«

Glede na uspeh projekta v prejšnjih dveh letih smo se odločili ustvarjalni natečaj izvesti tudi letos, ki pa smo ga po posvetu z učitelji, ki so kot mentorji sodelovali v prejšnjih natečajih, nekoliko spremenili in razširili. Letos so tako lahko sodelovali učenci celotnega zadnjega triletja osnovnih šol (7–9 razred) in ne le osmošolci, kot do sedaj. Da so do izraza prišli še drugi umetniški talenti, in ne samo likovni, je bil tokratni natečaj namenjen pisanju. Natečaj smo poimenovali »Pisma poslancem«. Zaradi enotnejšega pristopa k projektu pa smo za učitelje oblikovali tudi smernice.

Projekt v svoji osnovni zamisli ostaja nespremenjen – spodbuditi učence, da razmišljajo o družbi in o dogajanju, ki se odvija okoli njih, o vrednotah, ki jih izpostavlja komisija – poštenost, pravičnost, enakopravnost, o posledicah, do katerih lahko pride, kadar posameznik in družba teh vrednot ne gojita in razvijata, ter ključno – razvijati sposobnost razumevanja in reševanja etičnih vprašanj, s katerimi se mladostniki vsakodnevno soočajo.

Prispevki avtorjev naj bi odražali njihov pogled na dogajanje v družbi, na stanje vrednot in njihov pogled v prihodnost – v kakšni družbi želijo živeti. Prispevki naj bi bili napisani v obliki pism poslancem. Poslanci kot naslovniki so bili izbrani zaradi dejstva, da kot nosilci zakonodajne oblasti odločajo o naši skupni prihodnosti in lahko marsikaj storijo tudi za dvig pozitivnih vrednot kot so poštenost, transparentnost, demokracijo. Hkrati morajo biti kot predstavniki ljudstva seznanjeni z vrednotami ljudstva in potrebami in vizijami, ki jih ljudstvo ima glede splošne politike in torej tudi vrednot, da med poslanci in ljudstvom ne pride do prepada, kjer poslanci več ne razumejo ljudstva, ga ne zastopajo in ne sledijo uresničitvi njihovih potreb s kreiranjem ustreznih politik, ampak sledijo le lastnim potrebam.

Izvedba projekta v šolah

Projekt je bil tudi v tem letu dvodelen. **V prvem delu** je učitelj z učenci pri enem izmed družboslovnih predmetov (npr. domovinska in državljanska kultura in etika, zgodovina, tuj jezik) razpravljal o vrednotah kot so poštenost, pravičnost, enakopravnost, o posledicah, do katerih lahko pride, kadar posameznik in družba teh vrednot ne gojita in razvijata, o korupciji, klientelizmu, nepotizmu in podobnem. S tem smo namreč želeli spodbuditi razmišljanja učencev o aktualnih problematikah, o tem, kaj pomenita demokracija in aktivna participacija in kaj si v prihodnosti na tem področju želijo. Učenci so morali spoznati tudi osnove demokracije, sprejemanja zakonodaje, funkcije poslanca, Državnega zbora in podobno.

V pomoč učiteljem je komisija pripravila smernice za učitelje (glej spodaj). V smernicah smo prikazali širši pomen korupcije (ne le klasičnih »modrih kuvert«), nekaj aktualnih primerov korupcije, ki jih lahko skozi različne edukativne metode osvetlimo na način, da predstavimo posamezne pojme, povezane s problematiko korupcije. Ponudili smo tudi povezave na druge uporabne vire.

V drugem delu so učenci (npr. pri predmetu slovenski jezik) napisali spis v dolžini med 500 in 750 besed. Spisi so bili napisani v obliki pisma poslancem.

Smernice za učitelje

V spodnjem besedilu/zgodbi vam na kratko predstavljamo nekatere bistvene tematike, ki so pomembne za uspešno izvedbo ustvarjalnega natečaja. Zgodbo po potrebi prilagodite glede na starost in zanimanje otrok ter dodate tudi druge vsebine, v kolikor boste ocenili, da so prav tako pomembne za izvedbo natečaja.

Za uspešno izvedbo tečaja je bistveno, da se pred samim pisanjem »pisma poslancem« izvede diskusija, v kateri bi učitelji in učenci obravnavali tematike ter skozi debato odpirali različne poglede kot tudi pozitivne in negativne lastnosti, ki jih različni vidiki vsebujejo. Pomembno je, da učenci dobijo nekaj bistvenih informacij o tem, kako je urejena družba, država, kako so voljeni poslanci, kakšno je njihovo delo in kako lahko posameznik sodeluje pri oblikovanju, izboljšanju stanja/področja v državi, tudi preko poslancev.

Učitelj je pri tej debati koordinator, ki posamezno tematiko najprej obrazloži ter nato poskuša izzvati/spodbuditi učence k debati s tem, da jih pozove npr.:

- da skušajo učenci poiskati pozitivne in negativne lastnosti, vezane na določeno področje (npr. volitve, participativna demokracija, itd.);
- se postavijo v položaj določene skupine ljudi (npr. mladi, invalidi, upokojenci, revni, itd) in poskušajo poiskati dobro in slabo urejene stvari, ki jih zadevajo – imajo vsi dostop do šolanja, zdravstva, imajo možnost izraziti svoje mnenje, itd);
- da se razdelijo v dve skupini, kjer ena zastopa neko tezo, druga jo izpodbija, argumenti za/proti se zapisujejo na tablo;
- da izrazijo mnenje o določeni temi na način, da prvo stališče izrazi učenec, ki se prvi javi in nato izmed tistih, ki bi želeli izraziti stališče in v ta namen tudi dvignejo roko, izbere naslednjega.

Namen eseja/spisa na temo »Pisma poslancem« je v tem, da učenci spoznajo družbeno ureditev, delo poslancev in kako so voljeni ter v spisu napišejo svoje videnje tega, kaj bi si želeli še urediti in bi to zapisali v pismu poslancu. Bistveno je, da se učenci osredotočijo na to, kaj je tisto, kar ga moti, kaj se mu zdi neurejeno ali pa slabo urejeno in kaj bi rad izpostavil v pismu poslancu. Spis lahko tudi nadgradijo z argumenti ter rešitvami »problema«, ki ga zaznavajo.

Tematike za obravnavo – za učence

Demokracija

Bliža se konec šolskega leta. Učencem osmega A razreda, ki se borijo s še zadnjimi kontrolnimi nalogami in spraševanji, misli že uhajajo k počitnicam. No, saj tudi šola ni samo trpljenje – ne nazadnje se šolsko leto zaključí s končnim izletom! Ta je povsem kaj drugega kot ekskurzije med šolskim letom, ko je treba izpolnjevati razne delovne liste, pridno poslušati vodiče in učitelje, po navadi še med vožnjo na avtobusu človek nima miru pred raznimi predavanji o zgodovini in značilnostih obiskanih krajev. Končni izlet je vse kaj drugega: brezskrben dan uživanja, brez »teženja« učiteljev in stran od staršev, ki bi ti neprestano gledali čez ramo.

Toda, kako se odločiti, kam se odpraviti? Med razredno uro učitelj zbira predloge. Precej učencev hoče iti na morje. Ne nazadnje se je začelo poletje, greh bi bil izpustiti priložnost za kopanje. Nekaterim bolj diši izlet v hribe, med zelene pašnike in visoke smreke. Bolj vedoželjni želijo priložnost izkoristiti za obisk kakšnega zanimivega kraja z lokalnim muzejem ali naravno znamenitostjo.

V razredu nastane spor. Največ bi jih odšlo na portoroško plažo, kjer imajo čudovit vodni tobogan in okusen sladoled. Nekaj manj učencev želi iti v Kranjsko Goro, ki ponuja obilo priložnosti za raziskovanje skrivnostnih gozdnih poti in uživanja v osvežujočem gorskem zraku. Najmanjša, a najglasnejša skupina navija za izlet v Idrijo, kjer je znameniti rudnik živega srebra, muzej prečudovite idrijske čipke in krajinski park s kristalno čisto reko Idrijco. Tri skupine učencev prepričujejo ena drugo, da je prav njihova zaželen kraj izleta najboljši in najlepši, ton pogovora vse bolj prerašča v kričanje. Prerekanje prekine učitelj, ki odloči: ker ni enotnega mnenja, se bomo odpravili v lokalno kopališče.

- Kam bi šli raje na izlet? V Portorož ali na lokalno kopališče?
- Kakšno se vam zdi ravnanje učitelja? Bi moral pustiti, da se razred dogovori med sabo, ali ste zadovoljni z njegovo rešitvijo nastale situacije?
- Če bi se raje dogovorili med sabo: kakšen način bi bil po vašem mnenju najboljši za dosego dogovora? Morda žreb? Ali pa glasovanje?

Slovenska družba je demokratična družba, kar pomeni, da pravila, ki urejajo delovanje družbe, ne postavlja ena ali nekaj oseb, ampak vsi državljani. Tako na primer pravilo, da morate obvezno obiskovati ure slovenščine, matematike in ostale predmete v osnovni šoli, ni zraslo na zelniku vašega učitelja ali ravnatelja, ampak so o njem glasovali poslanci v državnem zboru.

O pravilih, torej predpisih in zakonih, se v demokraciji glasuje, sprejeta pa so tista, ki dobijo največjo podporo. Bistvo demokracije je torej, da ne more nihče samovoljno določati o vaših pravicah in dolžnostih brez vašega vedenja oziroma sodelovanja v razpravi o teh pravicah in dolžnostih ter na koncu tudi glasovanja, v katerem ima svoj posreden glas vsak državljan nad 18 letom starosti.

Zakaj posreden in ne neposreden? Pri sprejemanju zakonov, ki veljajo za vse državljane, neposredno glasovanje ni mogoče, saj bi bilo glasovanje o vsakem zakonu in predpisu (v letih 2011 in 2012 je bilo sprejetih 141 zakonov ter 122 aktov) praktično nemogoče izvesti. Volilno pravico, to je pravico do glasovanja, imajo namreč vsi državljani, ki so stari 18 let in več, kar v Sloveniji predstavlja približno 1.643.877 prebivalcev. Če bi tako želeli omogočiti vsem državljanom z volilno pravico odločati o vseh zakonih, bi to pomenilo precejšnje organizacijske zaplete kot tudi finančne posledice (stroške) za državo, kar bi za državo pomenilo breme in bi bilo nesmotrno.

V določenih primerih pa se takšno glasovanje vseeno zgodi. Prvi primer so volitve predsednika republike in poslancev v državni zbor – prve potekajo vsakih pet let, druge vsaka štiri leta. Predsednik republike oziroma poslanci nato v našem imenu (ker smo jih izvolili državljani) odločajo o zakonih in predpisih, ki urejajo našo družbo. Poseben primer neposrednega glasovanja državljanov so referendumi: na njih državljani neposredno glasujejo o tistih zakonih, za katere družba presodi, da so še posebej pomembni. A o tem več pozneje.

Vendar demokracija ni le odločanje večine. Njen drugi bistveni temelj so pravice posameznikov in manjšin, ki so neodtujljive, torej jih ne more odpraviti noben zakon ali pravilo, četudi bi zanj glasovala večina ljudi. Na primer, ne poslanci ne večina državljanov na referendumu ne more odločiti, da bi neko osebo ali skupino oseb brez obsodbe sodišča za nekaj let vrgli v zapor. Zaradi večje ranljivosti naša ustava (spisek pravil, ki je močnejši od vseh sprejetih zakonov – najpomembnejša pravila, pravice, ki jih mora upoštevati vsak kasneje sprejet zakon, pravila) posebej ščiti tudi italijansko manjšino na primorskem in madžarsko manjšino v Prekmurju, pripadnikom katerih na primer dovoljuje pouk v šolah v lastnem jeziku. Zato so človekove pravice in pravice manjšin bistvena sestavina demokratične družbe. Če bi tako na primer želeli v zapor zapreti nekoga brez obsodbe, to zaradi pravil določenih v ustavi, ne bi bilo mogoče.

Vprašanja za razpravo:

- Ali so volitve pomembne? Zakaj? Kakšna stališča oz. mnenja glede volitev slišite v javnosti, od staršev, sorodnikov, prijateljev? Menite, da so pravilna? Kaj vam pomeni volilna pravica?
- Imate na šoli volitve? Katere? Če ne, bi jih uvedli in za katero zadevo? Kaj se vam zdi nujen predpogoj za volitve? Kako bi predstavili volitve kolegom?

»Pogoogljajte«:

- Katera državo imenujemo »zibelka demokracije«?
- Koliko poslancev je v državnem zboru?
- Kdo je predsednik Republike Slovenije?

Participativna demokracija in aktivno državljanstvo

Zavrtime zgodbo o osmem A razredu malenkost nazaj. Namesto odredbe, da se bodo učenci na končni izlet odpravili na bližnje kopališče, učitelj predlaga naslednje: vsaka izmed treh skupin učencev bo imela deset minut časa, da ostalim pojasni, zakaj prav njihov zelen cilj končnega izleta obljublja največ zabave užitka. Na koncu bodo glasovali – predlog z največ glasovi bo zmagal.

Učenci se strinjajo, vsaka izmed treh gruč odide v svoj kot učilnice in kuje načrt, kako bodo sošolcem odprli oči in jim pojasnili, da je prav njihov zelen kraj daleč najboljša izbira za končni izlet.

- Za kateri kraj končnega izleta bi glasovali vi?
- S kakšnimi argumenti bi sošolce prepričali, da bi tudi oni glasovali za vaš predlog?

Kdo v družbi ima pravico glasovati o zakonih in pravilih ter kdo sme predlagati nek zakon ali pravilo oziroma tak zakon ali pravilo zagovarjati? V participativni demokraciji imajo to pravico vsi, ne glede na primer na raso, spol, versko prepričanje, ali na to, koliko denarja imajo. Edini pogoj je, da so stari več kot 18 let. V demokracijah se spodbuja tudi aktivno državljanstvo, torej čim večjo vključenost posameznika v odločanje o zakonih in pravilih (izražanje mnenja s strani posameznikov, dajanje pobud, javne obravnave zakonov/pravil).

Kot smo poudarili, je zaradi organizacijskih preprek nemogoče vsem državljanom dati možnost, da glasujejo o nekem zakonu – namesto njih to opravi 90 poslancev državnega zbora. A to ne pomeni, da posamezni državljan na vsebino zakonov in na glasovanje poslancev nimajo vpliva. Vsakdo se namreč lahko pridruži ali ustanovi svojo interesno skupino. V demokratičnih državah imamo na primer interesne skupine, ki zagovarjajo želje podjetnikov, pa interesne skupine, ki se borijo za večje pravice delavcev, ali pa na primer skupine, ki se borijo proti mučenju živali. Te skupine nato poskušajo vplivati na poslance, da bi slednji glasovali za tak zakon, ki bo po volji njim, ali pa poslancem tudi sami predlagajo, kaj bi morale v posameznih zakonih pisati. Članstvo v skupinah je prostovoljno – nihče vas ne more prisiliti, da postanete član neke skupine, če si tega ne želite.

Vendar sodelovanje ni omejeno na skupine. Sodelujete lahko tudi kot posamezniki, na primer tako, da poslancem napišete pismo in v njem pojasnite, kakšno je vaše stališče do posameznega zakona ali pravila. Ne pozabite – poslance v državni zbor volimo državljanji, zato bi si morali poslanci prizadevati, da ugodijo zahtevam državljanov oziroma, da delajo v javnem (za dobro državljanov, države) in ne zasebnem interesu (uresničevanje lastnih želja). V nasprotnem primeru jih namreč naslednjič (ob naslednjih volitvah) ne bomo več izvolili v državni zbor, ampak bo njihovo mesto zasedel nekdo drug; nekdo, ki ima večji posluš za zahteve državljanov. Več pisem o nekem zakonu ali pravilu kot bo poslanec prejel, bolj bi moral postati pozoren na zadevo in bolj tehtno presoditi, ali je zakon dober za državljanje.

Vprašanja za razpravo:

- Ali ste se kdaj obrnili na poslanca? Kaj ste mu želeli povedati? Kako se je odzval in ali ste bili z odzivom zadovoljni?
- Kako po vašem mnenju lahko vplivate na delo poslanca, na njegova stališča? Kateri od teh načinov vam je blizu? Kaj bi spremenili?
- Menite, da so poslanci lahko dostopni?

»Pogoogljajte«:

- Katere interesne skupine poznate? Naštejte jih.
- Kam bi naslovili pismo, namenjeno poslancu?

Delitev oblasti in veje oblasti

Predstavitve učencev osmega A razreda so končane, na vrsti je glasovanje. Učitelj na kateder postavi kartonasto škatlo, v katero vsak učenec vrže listek s svojim predlogom cilja končnega izleta. Nato učitelj glasove prešteje, medtem ko učenci radovedno čakajo in preudarjajo, kateri predlog bi utegnil dobiti večinsko podporo. Po nekaj napetih trenutkih sledi razglasitev: drugi skupini je uspelo prepričati večino v razredu, da so glasovali za izlet v hribe.

Kljub krajšemu negodovanju se tudi ostali kmalu spriznijo z izidom. Razred se začne pogovarjati o organizaciji izleta. Kako bodo prišli v Kranjsko Goro? Z avtobusom? Kateri prevoznik jih bo odpeljal? Po napornem hribolazenju bodo verjetno lačni – kje bodo jedli kosilo?

Učenci se strinjajo, da bi bilo iskanje avtobusnih prevoznikov, ki bi jih poceni pripeljali v Kranjsko Goro, in najbolj okusne restavracije, najbolje prepustiti trem učencem, ki so jih na začetku šolskega leta izvolili za predsednika, podpredsednika in blagajnika razreda. Strinjajo se namreč, da bi bilo nesmiselno, če bi se z zadevo ukvarjalo vseh 20 učencev, saj bi to pomenilo podvajanje dela in nasploh veliko zmedo.

A pred tem morajo preskočiti še eno oviro. Starši jim morajo namreč dati dovoljenje za izlet, saj učenci še niso polnoletni.

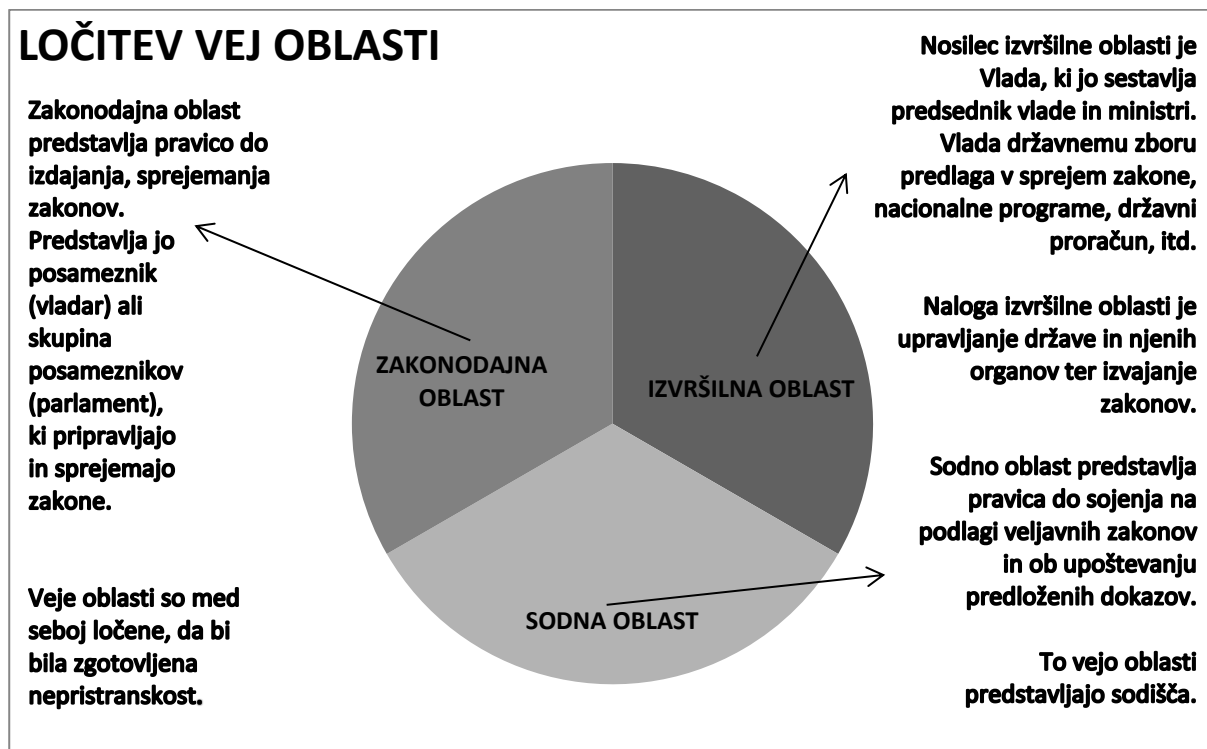
- Kako bi starše prepričali, da je izlet v hribe varen in da naj jih ne skrbi za varnost?
- Kakšne lastnosti mora imeti oseba, da bi ji lahko zaupali organizacijo končnega izleta?

Delitev oblasti je eden temeljnih principov moderne demokracije. Oblast sestavljajo zakonodajna (državni zbor), izvršilna (vlada) in sodna (sodišča) veja oblasti. Zakonodajna veja sprejme zakone in pravila, izvršilna veja skrbi, da se ti zakoni in pravila izvajajo in spoštujejo. Sodna veja pa preverja, ali so novi zakoni in predpisi v skladu z že sprejetimi zakoni in ustavo, ali jih izvršilna veja pravilno izvaja, in ali jih državljani spoštujemo. Kot smo omenili, obstajajo v Sloveniji človekove pravice, ki jih ne sme kršiti noben zakon. Na primer, če bi poslanci sprejeli zakon, da lahko osebe, katerih ime se začne na črko A, brez pojasnila za nekaj let vtaknemo v zapor, bi sodišče tak zakon razglasilo za neveljaven oziroma da je v nasprotju z ustavo. Če bi nek policist na lastno pest začel zapirati njemu neljube sosede v pripor policijske postaje, bi ga sodišče kaznovalo. Po drugi strani mora tudi sodišče soditi na podlagi že sprejetih zakonov in predpisov, in ne tako, kot se posameznemu sodniku zdi.

Sodišče mora vse državljane obravnavati enako, nihče ne sme imeti posebnih privilegijev, tako kot mora tudi učitelj vsakemu učencu za enako število točk, doseženih v kontrolni nalogi dati enako oceno. Enakost pred zakonom je temeljna človekova pravica.

Izvršilna veja oblasti, ki jo predstavlja Vlada, na tretji strani skrbi, da se sprejeti zakoni izvajajo. Če bi se tako na primer učenci osmega A razreda odločili, da odidejo na izlet v tujino, bi za odhod iz države in vstop v drugo državo potrebovali potni list (osebno izkaznico). V ta namen bi moral posamezen

učenec na Upravni enoti vložiti vlogo za izdajo potnega lista (osebne izkaznice). V kolikor bi učenec izpolnjeval v zakonu določene pogoje, bi nato potni list (osebno izkaznico) tudi prejel.

Vlado, torej predsednika vlade in vse ministre, pri nas izvoli državni zbor, sodišča pa nadzirajo delovanje vlade in vseh ministrstev. V zgodbi o osmem A razredu so bili učenci zakonodajna veja oblasti; predsednik, podpredsednik in blagajnik razreda izvršilna veja; starši pa neke vrste sodna veja oblasti. Če delitev oblasti v razredu ne bi obstajala, bi o vsem odločala ena oseba, ki ji ne bi bilo treba upoštevati mnenja učencev, niti skrbi staršev. Kaj lahko bi se zgodilo, da bi šli učenci bi šli namesto na razburljiv izlet v Kranjsko Goro na dolgočasno bližnje kopališče, kamor bodo tako ali tako zahajali še celo poletje.

Vprašanja za razpravo:

- Katere veje oblasti imamo v RS? Razdelite organe v različne veje oblasti.
- Menite, da je katera od teh vej močnejša? Zakaj? Kako bi jo uravnotežili z drugimi vejami?

»Pogooglajte«:

- Kdo je trenutno predsednik slovenske vlade? Poznate kakšnega ministra?
- Zakaj je po vašem mnenju dobro, da o vsem ne odloča le vlada? Ali pa le sodišča? Bi bilo zadovoljni, če bi o vsem, kar zadeva vaše življenje, odločali vaši starši, ne da bi poslušali tudi vaše želje?

Državni zbor in poslanci

Vrnimo se na našo zgodbo o končnem izletu, a z manjšo spremembo: namesto v osmem A se morajo vsi osmi razredi v šoli skupaj odločiti, kam bodo odšli na končni izlet. V osmem A, B, C in D razredu je skupaj sto otrok: preveč, da bi jih stlačili v eno učilnico, kjer bi lahko skupaj diskutirali o cilju končnega izleta.

Zato se vsak razred odloči, da bo izvolil tri predstavnike, ki bodo zastopali željo celotnega razreda. Dvanajst predstavnikov štirih razredov bo torej po enakem postopku kot v prejšnjem primeru odločilo, kam se bodo vsi osmi razredi odpravili na končen zlet.

- Ali bi sami kandidirali za predstavnika razreda? Zakaj oziroma zakaj ne?
- Kakšne lastnosti mora imeti oseba, ki bi zastopala vaš razred? Katerih lastnosti ne bi smela imeti?
- Ali mora oseba, ki zastopa razred, upoštevati želje razreda, kam bi šli na končni izlet, ali pa lahko glasuje po lastnih željah?

Kot smo omenili, zakone in pravila v Sloveniji ne sprejemamo vsi državljani, temveč 90 poslancev v državnem zboru. Razlog je preprost – nemogoče bi bilo stlačiti milijon in pol polnoletnih državljanov Slovenije v eno dvorano, kjer bi nato debatirali in odločali o nekem zakonu in pravilu.

Poslance volimo vsaka štiri leta. Poslanci se združujejo v politične stranke, torej skupine, ki imajo skupna načela in prepričanja – tako kot so se učenci v razredu združili glede na njihove želje, kam iti na končni izlet.

V izjemnih primerih pa o nekem zakonu odločajo vsi polnoletni državljani. Temu rečemo referendum. Referendum lahko s svojimi podpisi zahteva 40.000 polnoletnih državljanov Slovenije. Tako veliko število podpisov se po navadi zbere takrat, ko se poslanci posvetujejo o zakonu, ki zelo razburja posamezne skupine državljanov oziroma takrat, ko poslanci želijo pridobiti mnenje državljanov (posvetovanje z državljani). Mnenje državljanov je za poslance lahko zavezujoče ali ne – odvisno od referenduma, predvsem pa je dobrodošla informacija za poslance kot pomoč pri odločanju. Recimo, da bi dvanajst izbranih učencev za cilj končnega izleta izglasovali Idrijo, čeprav je pri učencih osmega A razreda ta predlog dobil najmanj podpore. V tem primeru bi lahko učenci osmega A zahtevali glasovanje vseh učencev osmih razredov, zmagal pa bi tisti predlog, ki bi dobil večino. To bi bil neke vrste referendum.

Vprašanja za razpravo:

- Ali so poslanci ljudem odgovorni za svoja stališča? Za svoje obnašanje? Kako lahko to odgovornost uveljavimo?
- Kaj storimo, če nam stališče poslanca ni všeč? Kaj pa, če je to poslanec, za katerega stranko smo glasovali?
- Bi kdaj šli v poslansko pisarno, kjer je poslanec, na pogovor? Kaj bi mu povedali?
- Kaj menite o vseh primerih, o katerih se govori, in se nanašajo na nezakonito ali pa neetično/nepravilno/napačno ravnanje poslancev? Kako bi bilo potrebno odreagirati na takšne primere, kaj storiti?

»Pogooglajte«:

- V katerem kraju se nahaja državni zbor?
- Katera stranka ima največ predstavnikov v državnem zboru?
- Kdaj je bil zadnji referendum v Sloveniji? O čem smo odločali?

Zakonodajni postopek

Dvanajst izbranih učencev pravkar zavzeto razpravlja, kam bi šli na končen izlet. A odločiti se ni treba le o kraju, temveč tudi o aktivnostih. Na primer če bo izglasovan kraj izleta Kranjska Gora, se morajo učenci tudi dogovoriti, kdaj se bodo odpravili na končni izlet, koliko časa bo trajal, na kateri bližnji hrib se bodo povzpeli, kje bodo jedli kosilo. Le ko bodo odločili o teh vprašanjih, bodo lahko pooblastili tri učence, ki se bodo spopadli z organizacijo izleta, torej dogovorili z izbrano restavracijo

za prostor za sto ljudi, naročili avtobuse ob dogovorjeni uri, preverili, kako zahtevna je pot na izbran hrib, da bodo lahko ostalim učencem dali primerne napotke za obleko in obutev za podvig.

- Ali menite, da bi morali imeti ostali učenci vpliv tudi na aktivnosti na končnem izletu, ali pa se lahko o tem dogovori dvanajst izbranih predstavnikov glede na lastne želje?

Zakoni, katere sprejema parlament, po navadi ne obravnavajo le enega pravila, temveč več. Na primer, zakon o varnosti cestnega prometa ne postavlja le pravila, da se ceste ne sme prečkati pri rdeči luči, temveč tudi, da se z avtom ne sme divjati, da morajo biti vse osebe v avtomobilu pripete z varnostnim pasom in še kopico drugih pravil. Zakon določa tudi kazni za nespoštovanje teh pravil.

Poslanci o vseh pravilih v nekem zakonu debatirajo in jih sprejemajo v zakonodajnem postopku. Med postopkom lahko poslanci predlagajo in glasujejo v posameznem ali več pravilih, ki so zapisana v predlogu zakona. Na koncu poslanci glasujejo še o celotnem zakonu in ga tako bodisi sprejmejo bodisi zavrnejo.

Aktivni državljani ali interesne skupine lahko poslancem predlagajo posamezna pravila, ki bi jih moral zakon vsebovati, ali poskušajo poslance prepričati, da glasujejo za ali proti posameznemu pravilu v zakonu. Tudi aktivno državljanstvo ni omejeno le na sprejemanje celotnega zakona, temveč tudi na vplivanje pri sprejemanju posameznih določil zakona. Morebitno društvo ljubiteljev hitrih avtomobilov se bo na primer zavzemalo, da bi bile omejitve hitrosti na avtocestah v zakonu o varnosti cestnega prometa čim višje, medtem ko določilo, da se ceste ne sme prečkati pri rdeči luči, najverjetneje ne bo oporekalo.

»Pogoogljajte«:

- Kako poteka postopek sprejemanja zakona?
- Koliko poslancev mora glasovati za zakon, da je ta sprejet?
- Koliko poslancev mora glasovati za spremembo ustave?

Lobiranje

Med razpravo dvanajstih izbranih učencev se k njim nenadoma prikrade Miha iz osmega B, ki bi jim rad razložil, zakaj bi morali iti razredi ne v Portorož, Idrijo ali Kranjsko Goro, temveč v Prekmurje, v Mursko Soboto. Kot po naključju ima v tem kraju njegov stric kmečki turizem z izposajo gorskih koles in bazenom kjer bi se lahko učenci dobro zabavali. Dvanajst učencev posluša Mihovo prepričevanje. Dlje kot jim Miha prigovarja, bolj se ogrevajo za idejo, da bi glasovali za Mihov predlog, čeprav ta ni dobil niti večine glasov med učenci osmega B.

- Se vam zdi Mihovo prepričevanje sporno, ali pa menite, da je takšen vpliv posameznika na odločitve izbranih učencev povsem v redu?
- Ali menite, da bi moralo biti dejstvo, da je poskušal Miha dvanajst izbranih učencev prepričati v svoj prav, znano vsem učencem osmih razredov?
- Ali bi bilo vaše mnenje drugačno, če bi bil kmečki turizem Mihovega strica v kraju, za katerega se je odločila večina učencev?
- Kaj bi bilo najpomembnejše pri odločanju, kam gredo učenci na izlet – mnenje večine, najcenejša ponudba, Mihova izbira, ker je Miha res frajer in ima zagotovo prav, itd?

Ko poskuša posameznik vplivati na odločitve ljudi, ki pišejo in sprejemajo zakonodajo, pravila in ukrepe, ter pri tem to počne nejavno in v interesu neke interesne organizacije, pravimo, da posameznik lobira. Primer: Če bi posameznik, ki ga je najelo farmacevtsko združenje prišel do poslanca v državnem zboru, in ga poskušal prepričati, da glasuje za zakon, ki bi dajal prednost izdelkom, ki jih zastopa to farmacevtsko združenje, bi šlo za lobiranje. V kolikor poslanec in ta

posameznik ne bi o tem poročala Komisiji za preprečevanje korupcije, je to nedovoljeno lobiranje. Bistveno je namreč, da lobiranje poteka javno, razvidno. Tisti, ki lobirajo (lobisti) se morajo zaradi tega tudi registrirati in o svojem delu poročati Komisiji za preprečevanje korupcije, prav tako pa morajo o lobiranju poročati tudi tisti, ki so lobirani (na primer politiki).

Pa se vrnimo nazaj na našo zgodbo, v kolikor bi Miha pristopil do izbranih dvanajstih učencev ter jih prepričeval (in prepričal) za izlet v Mursko Soboto, bi to lahko predstavljalo lobiranje. Če o tem ne bi ostali učenci izvedeli ničesar, pa bi to predstavljalo nedovoljeno lobiranje, saj bi bilo to ostalim učencem prikrito.

Vprašanja za diskusijo:

- Poznate kakšen primer lobiranja? Opišite ga. Ali doma kdaj lobirate?
- Zakaj je potrebno lobiranje regulirati, pravno urediti?
- Povežite lobiranje s transparentnostjo (razvidnost, jasnost) – na kakšen način ju je mogoče povezati?

»Pogooglajte«:

- Koliko registriranih lobistov imamo v Sloveniji?

Korupcija in Integriteta

Ker se dvanajst učencev obotavlja in jih Mihov predlog ne prepriča takoj, jim Miha zagotovi, da bo njegov stric »zrihtal« dobro ceno, dvanajstim učencem pa sploh ne bi bilo treba nič plačati. Kljub temu, da je dvanajstim učencem Mihov predlog zelo všeč (in da jih mika obljuba o dobri ceni oziroma celo zastoj ugodnostim za njih) in da jih Miha s svojim nastopom (in zato ker je totalna faca) že skoraj prepriča, se dvanajst učencev odloči, da njegovega predloga ne bodo sprejeli, temveč se bodo najprej posvetovali še z ostalimi učenci (predstavniki razredov s svojimi razredi), ki morajo po njihovem prepričanju imeti možnost podati svoje mnenje o tem, kam bi šli najraje na izlet.

- Bi po vašem mnenju dvanajst učencev moralo prejeti Mihov predlog, ker jim je obljubil boljšo (ugodnejšo) ceno?
- Menite, da bi morali tudi ostali učenci imeti možnost podati svoje mnenje o predlogu?

V primeru, da bi dvanajst učencev dalo možnost podati mnenje tudi ostalim učencem, bi ravnali integritetno, oseba z integriteto namreč ravna pošteno, pravilno in etično. V nasprotnem primeru, ko bi sprejeli Mihovo ponudbo in ne bi upoštevali mnenja ostalih učencev ter zato zase pridobili zasebno korist, bi ravnali koruptivno. Kot koruptivno se šteje, če ravnamo tako, da bi si zase pridobili neupravičeno korist in ne bi ravnali tako kot bi morali. V kolikor bi se odločili ravnati koruptivno, bi s tem zanikali in izničili vse prejšnje odločitve, ki so jih sprejeli – npr. glasovanje učencev o kraju izleta, izvolitev predstavnikov razreda, itd., predvsem pa bi s tem izgubili zaupanje razreda oziroma ostalih učencev, ki so jih izvolili za svoje predstavnike.

Vprašanja za diskusijo:

- Poznate kakšen primer korupcije v vašem okolju?
- Zakaj je integriteta pomembna?
- Ali mora poslanec imeti integriteto oziroma kakšne osebne lastnosti bi moral imeti poslanec?
- Poznate kakšno osebo, ki jo imate za integritetno?

»Pogooglajte«:

- Je bil v Sloveniji že kdo obsojen zaradi korupcije?

Uporabne povezave:

- http://www.otroci.gov.si/index.php?option=com_content&task=view&id=14&Itemid=416
- <http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/ODrzavnemZboru/Pristojnosti/VlogaDrzavljanov>
- <http://www.us-rs.si/strip/>
- <http://www.up-rs.si>
- <http://www.kpk-rs.si>
- http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r01/predpis_USTA1.html

12

najboljših

po izboru natečajne komisije

Jan Antolič, Osnovna šola Franceta Prešerna, Maribor

Pozdravljeni, dragi poslanci in poslanke!

V svojem pismu vam želim sporočiti, kako jaz vidim trenutno stanje v naši državi in kaj pričakujem od vas, da se to stanje popravi!

Kakor že sami veste, se v naši družbi pojavlja vedno večje nezadovoljstvo. Ljudje so izredno nezadovoljni zaradi finančne krize in tudi zato, ker se korupcija pri nas pojavlja vedno bolj pogosto. Zaradi trenutnega stanja večini Slovincem že primanjkuje optimizma, saj smo vsi preveč zamorjeni. Ljudje so bistveno preveč pod stresom in zato se nezadovoljstvo širi mnogo hitreje, kot bi se v normalnih okoliščinah. Primanjkuje jim tudi prostega časa, saj je življenje postalo prehitro, da bi se lahko spoštovale vrednote, katere so bile še pred stoletjem povsem normalne. Za boljši jutri bi bilo zelo koristno, da bi bilo pri nas mnogo več takšnih vodij, ki bi ljudem služil kot vzor. To bi v podjetjih na primer pomenilo, da prvi pride v službo, jo zadnji zapusti, ljudi postavi na delovna mesta na katerih bi razvijali svoj potencial, upošteva njihove predloge, ki so lahko koristni za prihodnost nekega podjetja ali celo države. Izredno pomembna je tudi zmožnost, da se lahko postavi v vlogo nekoga drugega in si predstavlja, kako bi se on počutil po nekem nepremišljenem dejanju in kakšne posledice bi čutil. Kot primer bi lahko dali nogometno moštvo, ki ima dobrega trenerja. Za trenerja je izredno pomembno, da ve kako se počuti posamezen igralec ob javni kritiki. Za moštvo pa je najbolj pomembno, da v njem vladata harmonija in načelo vsi za enega in eden za vse. Trener pa mora prav tako vedeti, kateremu igralcu najbolj ustreza kateri položaj. Služiti mora kot vzor igralcem, torej kot sem že zgoraj napisal, da prvi pride na trening, zadnji s treninga ter posluša tudi mnenja in nasvete igralcev. Nagradi najbolj delovne igralce, tako bodo ostali igralci ugotovili, da jih bo trener nagradil le, če se bodo trudili. Nagradi jih lahko tudi s podaljšanjem ure in s tem imajo več možnosti, da se dokažejo. Seveda pa more nevestne igralce, ki svojega dela ne jemljejo resno ali pa sploh ne hodijo na treninge, tudi ustrezno kaznovati, na primer jim skrajša uro. S takšnim sistemom delovanja bo ekipa dolgoročno uspešna, igralci pa motivirani, saj se bodo vsi potrudili. Tako bodo igralci igrali za ekipo in ne samo za sebe. S takšnim primerom, ki pa je sicer v teoriji precej preprost in je v praksi izvedljiv z veliko volje in zaupanja, se da prikazati na kakšen način lahko poskušamo reševati težave naše družbe. Če bo v državi tako kot v zgoraj omenjenem nogometnem klubu vladata harmonija, bo delovala uspešno, vsi bomo bolj veseli in srečni, hkrati pa bo tudi veliko manj sporov. Državljeni si želimo, da bi vsi poslanci še bolj vestno izpolnjevali svoje dolžnosti, pri tem pa bi delovali predvsem za državo in ne za sebe. Zelo pametno bi bilo tudi, da bi pozabili na različne strankarske interese in bi s svojim uspešnim delom služili za vzor vsem državljanom ter jim dokazali, da je naša država na pravi poti. Verjamem, da bi se s tem širilo zadovoljstvo in bi ljudje na parlament gledali veliko lepše. Pravi poslanec mora biti pošten, delaven in predvsem strokovnjak za posamezno področje, saj bo le tako država postala uspešna na več področjih. Pomembna je tudi poslančeva pozitivna volja in zaupanje v boljši jutri. Koristno je tudi, da dela s srcem, saj se tako lažje postavi v vlogo državljanov ter si predstavlja, kako bi se on počutil, če bi bil sprejet nek za njega neugoden zakon. Izredno pomembno je tudi, da vsi v državnem zboru s svojim vestnim delom dokažejo, da se za državo izredno trudijo ter jim je blagostanje v njej izredno pomembno. Pametna poteza poslancev bi tudi bila, da bi v času krize, ko veliko ljudi strada, začeli bolj sodelovati pri humanitarnih akcijah. S tem bi dokazali, da jim ni vseeno za druge ter jim stojijo ob strani.

Upam, da boste katerega izmed mojih predlogov resnično tudi uporabili in da bo v državi kmalu spet zavladata harmonija in zadovoljstvo.

Jan Antolič, 9.c

Mentorica: Tanja Iršič, prof.

Osnovna šola Franceta Prešerna, Maribor

Sara Slemenšek Avšič, Osnovna šola Brežice

Spoštovani!

V šoli smo dobili nalogo, naj napišemo »pismo poslancem« – kaj nas moti v državi, kaj bi spremenili. Pa nekaj na temo »korupcija«. Najprej nisem bila prepričana, če mislijo resno. Zakaj naj bi se mi, osnovnošolci, ukvarjali s problemi državnega parlamenta? Mislim, nekateri v tem letu še domače naloge niso naredili. Pa naj bi zdaj pomagali reševati državo!?

Po drugi strani pa – ja, saj gre za nas. Mladi nekatere stvari vidimo drugače. Res je, da je trenutno naša edina skrb šola, prijatelji in kakšen mozolj, ampak čez nekaj let bomo morali samostojno zaživeti.

Večina že ima načrte ali pa vsaj želje, kaj bi radi počeli v življenju. On bi rad končal študij fizike in se zaposlil v nuklearni elektrarni, ona bi rada končala oblikovno šolo in imela svoj foto studio. Nekdo drug ni čisto prepričan, kaj bi rad – najbrž bo šel študirat ekonomijo. In potem se bo že našlo delo v kakšni pisarni. Ampak – bo komu dejansko uspelo? Ali bomo vsi samo na listi brezposelnih ...?

Medtem ko je največji problem mladih, kako dobiti službo, se starejši ves čas sprašujejo, kje je njihov zaslužen pokoj. Glede na to, da se starostna meja ves čas dviga, bo morala večina še kar lep čas delati.

Tak primer je tudi moja babica. Zaposlena je v restavraciji kot natakarica. Pogosto gre v službo ob dveh popoldne in je tam do polnoči. Ko pride domov, ji ostanejo dobre tri ure spanca, ob petih zjutraj pa mora spet na delo do popoldneva. S starostjo pogosto pridejo bolečine in pomanjkanje moči – in ob tem mora tekati sem in tja po restavraciji in streči kokakole. Resno. Se vam zdi to enostavno? Meni ne. Vedno ko jo pridem obiskat, toži o tem, kako ne zmore več in kako zelo si želi »penzije«. Pa jo čaka še najmanj 6 let dela.

Res je, da se ne spoznam na te zadeve, ampak nekaj mi je čisto logično – če bi starejši lahko prej uživali v pokoju, bi mladi lahko zasedli njihova delovna mesta. A ne?

Mnoge naše firme propadajo. Ja, o tem vem veliko, ker je to najljubša tema mojega atija. Zato že od tretjega leta poslušam o »začaranem krogu«, ki gre po njegovem mnenju tako: Kitajci so pripravljene delati ves teden za pest riža. Naši trgovci to izkoristijo, ker se jim bolj splača kupovati njihove izdelke, kot naše mnogo dražje. Zato torej skoraj na vsakem izdelku, ki ga kupiš v supermarketu, piše »made in China«. Mi, kupci, torej podpiramo Kitajce. Oni bodo bogateli, mi pa propadli, saj nimamo več svojih tovarn in podjetij.

Vedno se mi je zdelo, da naklada, ampak zadnje čase sem začela razmišljati, da ima prav. Pred nekaj dnevi sem ga vprašala, kaj je po njegovem mnenju rešitev. In mi je začel pripovedovati o času socializma, ko je Tito vodil državo. Rekel je, da je bilo uvažanje blaga iz tujine takrat prepovedano. No, ne ravno prepovedano, ampak zelo drago. Zato se je veliko bolj izplačalo proizvajati izdelke na

domačih tleh. Ne vem, koliko je to res, ampak zdi se mi tako logična in pametna rešitev. Vredno bi bilo vsaj razmisliti o tem!

Korupcija. Iskreno povedano, ne vem, kaj naj napišem o tem. Ja, v šoli so nam podrobno razložili, kaj je korupcija. ... Moje mnenje? Prav lahko si predstavljam politika, ki na kakem skrivnem mestu debatira o »poslih« z direktorjem pomembne firme. Na prefinjen način razglablja o koristih, ki jih bosta imela oba. In potem ko »fino« zasluži, se usede na letalo in se odpelje uživati na Havaje, kjer med sončenjem po tanki slamici srka koktajl ... Tako!!!

Sicer pa menim, da se tako ali tako ne bo nič spremenilo. Vsaj ne, dokler bodo vsi tako pohlepni. Ljudje zase grabijo milijone in milijarde, medtem ko nekaj ulic stran nekateri umirajo od lakote.

Naloga narejena, učiteljica lahko zdaj v šolski dnevnik napiše kljukico pod moje ime. Ampak v resnici mi je ta naloga postala všeč. Ne vem, ali bo to pismo dejansko prišlo tja, kamor je namenjeno. V vsakem primeru je zelo dobro spraviti iz sebe, kar te moti v naši državi. Sicer močno dvomim, da se bo po tem, ko bodo naša pisma oddana, kaj spremenilo. Tudi če bodo katero pismo opazili in rekli: »Vau, ta otrok pa dobro razmišlja«.

Kakorkoli, všeč mi je, da se je nekdo končno spomnil vprašati nas, mlade, za mnenje. Upam, da se bo še kdaj pojavila takšna možnost. Vsekakor bom rada sodelovala.

Lep pozdrav!

Sara Slemenšek Avšič

Mentorica: Darinka Ferenčak Agrež

Osnovna šola Brežice

Alja Grželj, Osnovna šola Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje

Ko sem se odločila za sodelovanje na tem protikorupcijskem natečaju, sem sledeče dneve še bolj zavzeto spremljala poročila. Sicer nisem začela ravno najbolj obetavno, vendar sem z dnevi, poleg ameriškega neverjetnega zanimanja za tujo zasebnost, v zaporedju slišala podobna imena slovenskih veljakov. Pa je naša peta veja dokaj učinkovite oblasti le prelena, da bi presortirala imena, ali imamo v Sloveniji veliko več vodij kot katera druga država. Če pa se je toliko lažje ukvarjati sam s seboj, kot pa s kompliciranim delom, ki mu pravimo vodenje države.

Slovenija. Svobodna država z demokratično družbo, kjer ti nihče ne bo razbil zob, če izraziš svoje mnenje. Vsaj ne bi ti jih smel. Država z unikatnim jezikom, okoli 40 narečji in dvojin. Z značilnimi in posebnimi naravnimi lepotami. Visokimi davki in zmedenimi državljani. Ali pač?

Ker je to (kot že prej omenjeno) demokratična država, lahko vsak polnoletni državljan prispeva k izbiri naše oblasti. Tragikomično pa je, da je vedno več nezadovoljnih. Pa je tako zaradi neodgovornih odločitev o oblasti ali neodgovorni oblasti?

Lahko se namreč vprašamo, kdo skrbi za nas. Jasno - mi sami - saj smo tega popolnoma sposobni. Zakaj torej za svojo domovino imenujemo državo in ne lastno hišo? Verjetno zato, ker je nima vsak. Zanimivo se je tudi vprašati, kaj nam daje država. Visoke davke, nižje plače ali še kaj drugega? Ampak, seveda, ni vse črno in belo.

»Ne sprašujte se, kaj lahko država naredi za vas, temveč kaj lahko vi naredite za vašo državo!« Je nekega dne rekel spoštovani mož s priimkom Kennedy. Pa mi res kaj naredimo za našo državo, če tisti, ki so zato plačani, ne?

Zelo zanimivo se je med drugim zamisliti nad dejstvom, da je Slovenija socialna država, kar naj bi pomenilo, da skrbi za vse ljudi in nudi podporo tistim, ki jo potrebujejo. Medtem pa jih veliko preživi le od enega velikodušnega obroka na dan. In velikokrat je razlog za to prav ta, da so podjetja propadla, delodajalec pa odšel v zapor ali (pogosteje) vilo ob morju. Kriza v Sloveniji verjetno ne izvira le iz »nespretnega« delovanja bank, kaj?

Le kako so potem ob vključitvi v Evropsko Unijo pričakovali, da bodo vsi bogati in veseli kot Švica, nasploh pa polni turistov. In zdaj? Recesija, kriza, pomanjkanje denarja, lokali pa so bili na pol prazni še za EuroBasket.

Zanimivo, kako vsi tisti volivci, ki verjamejo v človekovo iskrenost, pričakujejo, da se bo stanje izboljšalo, če pa se v nedogled vrtimo v enem in istem krogu. Ko pa imamo dovolj vseh laži stranke, ki smo ji na volitvah sami dali to možnost. Pa obžalovanje, ki ga zatremo s protesti. Moč si vlivamo z mislijo na našo navidezno revolucijo. Pa saj zagotovo nismo prvi. Tragično je, da tudi zadnji še zdaleč ne. Pot iz brezupa pa nam pokažejo mnogi referendumi in seveda sijoči nasmehi govorcev, ki jim jih sprva zadovoljno vračamo - po tem pa je zgodba podobna.

Končno dejstvo je, da za slabo stanje v državi ni kriva samo vlada, kot jih večina rada reče, ali samo državljani (na kar redko pomislimo). Saj tudi vsak nezadovoljen ni vedno popolnoma nedolžen, vsak srečen, pa v tem primeru tudi ne za to čisto sam zaslužen.

Ampak, ali je država že tako na psu, da za mnjenja sprašuje najstnike, s še nedokončano osnovno izobrazbo, katerih glavna skrb je v glavnem ta, kdo bo na MTV-jevi Top 20.

Seveda, pozabila sem, na takšnih svet stoji, kot vsi pravijo. In vsekakor je tudi res. Vendar, vsak, ki si želi, ne more samo upajoče čakati na boljše čase, ampak mora za uresničitev le-teh tudi sam nekaj storiti.

Alja Grželj, 8. B

Mentorica: Maja Sulčič, lektorica: Tjaša Race.

Osnovna šola Dragomirja Benčiča Brkina Hrpelje

Ana Žižek, Osnovna šola III, Murska Sobota

Spoštovani poslanci!

To pismo je namenjeno vam. Nekaj ljudem, ki odločate v imenu dveh milijonov državljanov. Ljudem, ki poskušate narediti nekaj dobrega za dva milijona parov oči in ušes, ki vas gledajo in poslušajo vsak dan.

Verjetno že veste, kakšna je problematika v naši državi, saj se s tem soočate. Veste, da so ljudje brezposelni, na pragu revščine, se izseljujejo... A se s problematiko verjetno še niste soočili iz oči navadnega državljana.

Že velikokrat sem preko medijev ali drugih ljudi slišala, da naša država ni dovolj prijazna do mladih. Ti se izsolajo za določen poklic, po končanem študiju v Sloveniji pa enostavno ne dobijo službe, zato gredo v tujino. »Temu pravimo beg možganov,« mi je rekla starejša sestra. »Kar dobro

poimenovanje,« sem pomislila. Težava je tudi, da veliko starejših ljudi, ki bi lahko že bili upokojeni, še vedno dela. Morda bi bilo bolje, da bi njihovo delovno mesto dobili mladi, ki ga veliko bolj potrebujejo.

Veliko skrbi nam povzroča tudi revščina. Ogromno slovenskih državljanov živi na pragu revščine, v katero največkrat vodi prav brezposelnost. Fizično delo je vse manj cenjeno, opravlja pa ga veliko ljudi, ki dobivajo minimalno plačo. Veliko državljanov že s težavo plača položnice. Po mojem mnenju je prevelika razlika med »bogatimi« in »revnimi«, denar pa je neenakomerno porazdeljen.

Vse več pa je ljudi, ki so v Sloveniji imeli službo, a so jo izgubili, zato se izseljujejo v druge države. Po radiu sem slišala: »Najpogosteje je vzrok za izseljevanje Slovencev prosto delovno mesto v tujini. Pa še zaslužek je večji.« »Vendar pa bi glede tega lahko kaj naredili«, sem si mislila. Morda zagnali proizvodnjo, ne pa samo zapirali tovarn. Ali pa naredili nekaj, kar ni naredil še nihče. Nekaj, kar bi Slovence prepričalo v to, da bi ostali v Sloveniji, ne pa jo zapustili. Morda bi morali začeti od začetka.

Število starejših prebivalcev pri nas narašča, medtem ko se rodi vedno manj otrok. Tudi to je problem. Po razmisleku sem ugotovila možen razlog. Vrtci se iz leta v leto dražijo, mladi stežka najdejo prosto delovno mesto ali pa zaslužijo minimalen znesek. Logično pa lahko sklepam, da za otroka rabiš kar nekaj denarja. Ob tem pa se odpira ogromno domov za starejše, medicina se vedno bolj razvija, zato pa starejši živijo veliko dlje. Če dodam še podatek iz raziskave, je povprečna starost slovenskega državljana 43 let.

Morda se vam, poslancem, zdi, da od vas pričakujemo veliko. Morda celo preveč. Jaz pa od vas pričakujem, da uvedete neke novosti. Pa ne takšne, ki bi bile slabe za prebivalstvo. Nekaj, kar bi bilo dobro za vse. Nekaj, s čimer bomo vsi zadovoljni. Tudi vi. Zato si vzemite čas, kot sem si ga vzela jaz za to pismo. Sem osmošolka in slišim veliko slabih stvari o naši državi. Vsak dan. Vendar pa razmišljam pozitivno in vem, da prihajajo časi, ko bodo osnovnošolci v Sloveniji slišali dobre stvari o svoji državi.

Dodati želim še, da sem si na socialnem omrežju dopisovala s srednješolko iz Škotske. Ko sem ji napisala, da prihajam iz Slovenije, je bil njen odziv takšen. »Vau, to je zelo lepa država. Upam, da jo bom lahko nekega dne obiskala.« Zelo mi je všeč, da ima tujka o Sloveniji takšno mnenje, ki so ga mnogi Slovenci pozabili.

»Na svetu se vsako minuto rodi okoli dvesto otrok«, sem slišala na poročilih. Takoj sem pomislila na to, da bodo verjetno vsi zrasli, če bodo le imeli možnost, in se tudi izšolali. Skoraj vsi bodo imeli svojo družino, ki jo bodo morali nekako preskrbeti. Morda pa bodo imeli srečo in živeli lepo življenje. Takrat pa sem se ustavila. Moje misli so bile čudne. Ali moraš res v današnjih dneh imeti srečo, da živiš lepo?

Ana Žižek

Mentorici: Zorica Sečko, Suzana Novak

Osnovna šola III, Murska Sobota

Andreja Pevec Podgornik, Osnovna šola Borisa Kidriča, Kidričevo

Spoštovani!

Zmeraj, ko pridemo k prvi uri slovenščine, pišemo kakšen spis. Mogoče se predstavimo, pišemo o prijateljih... Mi smo pisali spis z naslovom: Če bi bila gospodarica/gospodar sveta. Potem smo jih

prebrali. Če bi nas poslušali, bi bili osupli, kako razmišljajo dvanajstletni otroci. Nekaj mojih sošolcev je seveda napisalo, da bi v šolah vsi samo posedali in jedli sladkarije. Večina pa je razmišljala zrelo. Med odgovori so bili brez revščine, brez lakote, brez nasilja ...

Tudi sama sem pisala o tem. Kaj pa bi v spis napisali vi? Enako? Zamislite se. Mi smo le pisali, vi pa imate to možnost. Če ne boste spremenili sveta, boste spremenili Slovenijo in z njo tudi življenje mnogih. Zakaj je toliko lačnih? Zakaj, če pa imamo toliko hrane? Ker jo mečemo stran. Zakaj pa ne bi hrane, ki je ostala, ker je nismo vzeli, razdelili med ljudi? Bi to bilo narobe? Ne! Ljudje, ki beračijo na ulicah. Če jim daste denar, vržete kakšen evro v klobuk. Seveda jim pomaga, da si kupijo hrano. Kaj pa, ko jih zebe? Pomislite tudi kdaj na to? Toliko je stavb, dvoran, šol, ki so zapuščene. Zakaj jih ne sprejmete tja? Tudi nekatere šole so v takšnih razmerah, da se učenci ne morejo učiti. Kaj pa otroci, ki nimajo denarja, da bi se šolali naprej? Pomislite. Kaj če bi na njihovem mestu bili vaši otroci? Vaši vnuki. Bi res to dopustili? Šolnina je predraga. Vsak otrok si zasluži delati to, kar želi, ne pa to, kar lahko plača.

In ta čudovita Slovenija! Gore, morja, doline, kotline, osupljive lokacije ! Kaj še nam manjka? Uporabite jo za turizem. Pa tudi Slovenci smo pokazali, da znamo skupiti skupaj. Ko smo zbirali denar za deklico, da je lahko odšla na operacijo v tujino. Če smo zmogli to, zmoremo še več. Stopimo skupaj v še večjem številu in pomagajmo otrokom. Če bi vsak, res vsak naredil le korak nazaj in za trenutek nehal misliti samo nase, bi naredil prostor za toliko ljudi, ki iščejo pomoč.

Srečo lahko najdemo tudi v najtemnejših časih, če se le spomnimo, da prižgemo luč.

Lep pozdrav

Andreja Pevec Podgornik

Mentorica: Sonja Lenarčič

Osnovna šola Borisa Kidriča, Kidričevo

Astrid Marovič, Osnovna šola Mladika, Ptuj

Spoštovani poslanci!

Ko smo dobili nalogo, napisati Vam pismo, sem začutila odgovornost, kakršne doslej nisem občutila še pred nobeno nalogo.

Najprej naj Vam povem, da sem vesela in hkrati ponosna, saj vem, da boste to pismo brali Vi, spoštovani poslanci.

Žal sem še premlada, da bi se lahko tvorno vključila v demokratični proces in s svojo udeležbo na volitvah vplivala na življenje vseh prebivalcev Slovenije. Lahko pa Vam zatrdim, da sem srečna, da živim v demokratični državi. Vem, da je po svetu veliko ljudi, ki živijo v državah, kjer se njihova volja ne sliši, vladajo pa skupine ljudi ali posamezniki, ki skrbijo le za svoje lastne interese in koristi. Ljudje tam živijo slabo, so revni, brezposelni, v boju za preživetje. Čeprav te države na zunaj izgledajo demokratične, pa, če pogledamo od znotraj vidimo, da temu ni tako. Ker so tam ljudje izgubili občutek, da lahko na volitvah kaj spremenijo, saj so vse elite enako, je volilna udeležba majhna. Politiki v takšnih navidezno demokratičnih državah skrbijo predvsem za to, da bi ostali na oblasti, ne glede na posledice in te so uničujoče za večino »navadnih ljudi«.

Neizmerno vesela sem, da pri nas ni tako. Poslanci ste člani različnih strank, glasujete pa po svoji vesti v dobro celotne države in se ne ozirate na ozke strankarske interese. Vsaka izmed strank, ki jim pripadate, pred volitvami predstavi svoje programe, volivci pa se na podlagi tega odločijo, komu bodo namenili svoj glas. Po volitvah, ko sestavite vlade pa ta program tudi dosledno uresničujete. Tiste stranke, ki niso v vladi pri glasovanju o pomembnih stvareh ne nagajajo ne glede na posledice, temveč skrbijo za dobrobit države tako, da podprejo tudi predloge, ki jih niso same predlagale. Pa saj se temu ne gre čuditi, v Vaših vrstah je mnogo uglednih, zelo izobraženih ljudi, ki si zaradi svojih moralnih vrlin zaslužijo vso spoštovanje.

V vsaki čredi se lahko pojavi črna ovca, vendar me navdaja v velikim zadovoljstvom gotovost, da bi, če bi se med Vami pojavil kdo, ki bi bil plagiator, prekupčevalec z orožjem ali tudi samo navadni skorumpiranec, le-tega nemudoma izločili iz svojih vrst. Za takšno moralno držo Vam čestitam in zagotavljam, da ne ostaja neopažena. Za nas, navadne državljane ste vzor, ki se mu skušamo približati, zavedajoč se dejstva, da ga ne bomo nikoli dosegli. Zahvaljujem se Vam za Vaš nesebični trud in Vas spoštljivo pozdravljam.

Astrid Marovič

Mentorica: Karmen Ivančič

Osnovna šola Mladika, Ptuj

Gala Margita Štiglic, Osnovna šola Brežice

Spoštovani g. poslanec!

Prejela sem izziv, da pišem o korupciji – besedi, ki jo dandanes velikokrat slišimo v medijih.

Korupcija po Slovarju slovenskega knjižnega jezika pomeni »dajanje ali sprejemanje nagrad zaradi hitrejšega, ugodnejšega, navadno nezakonitega reševanja uradnih zadev«. O tem sem veliko razmišljala in ugotovila, da korupcije oz. podkupovanja ne srečujemo samo v politiki, ampak v nekoliko drugačni obliki tudi v vsakdanjem življenju. Podkupovanje je namreč tudi del vzgoje otroka, npr.: »Če boš vse pojedel, lahko greš ven«. Iz tega lahko sklepamo, da niso vse vrste podkupovanja slabe, še več. Nekatere so celo koristne.

Moramo pa razlikovati pojma. Drobná podkupovanja srečujemo vsak dan in ne povzročajo velike škode. Ko pa nekdo deluje nezakonito in povzroča večjo škodo, govorimo o korupciji. Pri tej se vedno nekdo materialno okoristi – ali z denarjem, ali z drugimi dobrinami.

Trenutna dogajanja po svetu pa dokazuje, da je korupcije vse preveč. Za to je kriva tudi ekonomska kriza. Ljudje ne zaupajo več v politike, saj prepogosto poslušajo zgodbe o tej »slavni« korupciji in kako so vsi skorumpirani. Otroci smo razočarani nad tistimi odraslimi, ki sprejemajo podkupnine in s tem majo zaupanje ljudstva v njihovo poštenost.

Sama sem stara 14 let in lahko rečem, da včasih ne vem, kaj naj si mislim, ko slišim, kaj se dogaja v politiki. Moje mnenje je, da korupcija in ekonomska kriza razdirata in uničujeta. Uničujeta zaupanje ljudstva v politiko. Politiki se prepirajo in nikakor ne morejo skleniti dogovorov. Medtem, ko si posamezniki kopičijo denar, vedno več ljudi išče akcije v trgovinah ali pa si sploh ne more privoščiti primernih obrokov. Ko slišim te žalostne zgodbe, me kar stisne pri srcu.

Obstajajo pa dobrodelna društva in ustanove, ki so se zavzela za tiste, ki imajo največ težav v tem obdobju. Eden izmed teh je Urad za enake možnosti, ki se je zavzemal za demokracijo, da se moč

pravično porazdeli med ljudstvo. Urad za enake možnosti je bil leta 2012 ukinjen. Zanimalo bi me, ali katera druga ustanova nadomešča delovanje Urada?

Korupcija se pojavlja tudi v šolstvu. Slišali smo za primere, ko so si posamezniki kupili diplomo. Če bi pridobili znanje, za kar se je treba potruditi, bi lahko dobili odlično oceno, imeli čisto vest in zelo dobro mnenje o sebi. Znanje je najbolj vredna naložba v življenju človeka.

S korupcijo izgubimo pomembno človeško vrednoto – poštenost. Če človek v življenju ni pošten in deluje nezakonito, se mu bo to kmalu slabo povrnilo. Poštenost je tako pomembna vrлина zato, ker brez nje ni zaupanja, brez zaupanja pa je nemogoče živeti v skupnosti.

Tudi na druge pomembne človeške vrednote ne gre pozabiti. To so pravičnost, enakopravnost, odgovornost in vztrajnost. Če se te vrline ne vzgajajo v človeku od otroških let, bo imel ta v življenju veliko težav, družba pa z njim.

Odgovornost pomeni pripravljenost sprejeti posledice lastnih dejanj. Človek sprejme nalogo in jo naredi po svojih močeh, na koncu pa stoji za tem, kar je naredil.

Pravičnost – lastnost, ki jo danes ne vidimo več tako velikokrat. Človek je pravičen takrat, ko razume krivice in težave drugih in jih skuša popraviti ter jim sam ne dela krivice.

Enakopravnost pomeni, da smo si enaki – moški in ženske, črnici in belci, Kitajci in Američani, bolni in zdravi, bogati in revni – da vsi lahko spregovorimo in povemo svoje mnenje.

Vztrajnost – brez te ne bi imeli ne računalnikov, pečice, plastike, mogoče niti ognja, ker jih ne bi odkrili. Če ljudje v preteklosti ne bi bili vztrajni, čeprav so doživeli vrsto neuspehov, in ne bi nadaljevali, danes ne bi bilo življenja, kot ga poznamo.

Te vrline so pomembne. Želim si, da bi jih negovali mi vsi. Za boljšo prihodnost.

Lep pozdrav

Gala Margita Štiglic

Mentorica: Darinka Ferenčak Agrež

Osnovna šola Brežice

P.S.: K razmišljanju sta me spodbudili dve knjigi, in sicer Kako sem otrokom razložil demokracijo, avtorja dr. Mira Cerarja in Moralne vrednote za mlade Williama J. Bennetta.

Hana Kozlevčar, Sara Kokot, Ana Ivič, I. osnovna šola Rogaška Slatina

Spoštovani poslanci!

Naša imena so Hana, Sara in Ana. V šoli smo dobile nalogo, da vam napišemo pismo, kaj si mi mislimo o naši državi in o vašem delu.

Kot sami veste, je v naši ustavi zapisano, da smo pravna, parlamentarna, demokratična in socialna država.

Vsi državljani Republike Slovenije bi morali imeti pravico do zdravstvene in socialne oskrbe, pravico do dela, izobraževanja in svobodnega izražanja in razmišljanja.

Kaj nam je vseč v naši državi?

Da živimo v miru.

Da smo del Evrope in Evropske unije in se lahko svobodno gibljemo.

V Sloveniji nam je vseč narava, ki je lepa in zelo raznolika. Živimo v Rogaški Slatini, ki je najlepši turistični kraj. Vseč nam je, da imamo v našem mestu čist zrak, veliko zelenja in najlepši park.

Lahko hodimo v šolo, kar pomeni, da imamo pravico do izobraževanja.

Lahko se svobodno izražamo, obiskujemo kulturne in športne dogodke.

Vseč nam je, da imamo javne knjižnice, kjer si lahko zastonj izposodimo knjige, filme in glasbene CD.

Dobro je, da imamo vsi otroci redne zdravstvene preglede, cepljenja in zobozdravstvene kontrole.

V šoli se učimo dveh tujih jezikov, kar je dobro, če doma ne bomo dobile službe, ko odrastemo. Lahko se bomo zaposlile v tujini.

Zanimivo nam je, ker govorimo v naši državi toliko različnih narečij.

V naši državi imamo precej kulturnih ustanov, spomenikov, muzejev, cerkva in naravnih znamenitosti, kar je dobro.

Vseč nam je, da ohranjamo kulturno dediščino in naravne danosti.

Najraje imamo naše športnike, ki zelo dobro predstavljajo našo domovino po celem svetu. Navijamo za njih in se veselimo njihovih uspehov.

Dobro je, da imamo čisto in pitno vodo in veliko rodovitne zemlje, ki pa jo premalo obdelujemo, saj pridelamo premalo zdrave domače hrane.

Kaj nam v naši državi ni vseč?

Da je vedno več ljudi brez dela.

Da se v parlamentu preveč prepirate in ne delujete v dobro vseh nas. Preveč imamo strank, ki vsaka vleče na svojo stran, ne delujejo pa v skupno dobro.

Ni dobro, da je vedno več otrok lačnih, da so razlike med nami vedno večje, da se ne spoštuje otrokovih pravic.

Revščina se vsak dan povečuje, namesto da bi se zmanjšala.

Ni prav, da naši starši vedno manj zaslužijo, da večino denarja namenijo za položnice in hrano, za drugo jim ne ostane.

Veliko starejših ljudi živi samih in težko shajajo iz meseca v mesec.

Ljudje delajo, pa po več mesecev ne dobijo plačila za svoje delo.

Doma zbiramo zamaške, pločevinke in papir, kar odnesemo na društvo Sonček, da lahko omogočimo otrokom s cerebralno paralizo različne rehabilitacije in terapije - za take stvari bi morala poskrbeti država iz denarja, ki je namenjen zdravstveni blagajni, saj otroci niso krivi, da se niso rodili zdravi.

Ni nam vseč, da se otrokom zmanjšuje pravica do izobraževanja, saj če starši nimajo službe, otrokom, ki ne živijo v velikih mestih, ne morejo omogočiti šolanja na srednjih šolah in fakultetah.

Vedno več ljudi se izseljuje iz Slovenije, podeželje se prazni, veliko rodovitne zemlje je zaraščene, tovarne se zapirajo.

Naši predlogi, da izboljšamo življenje v naši državi

Začnite se iskreno in preudarno pogovarjati med sabo.

Delujte v dobro vseh nas.

Ne zapravljajte denarja za nepotrebne stvari, ampak ga začnite vlagati v gospodarstvo, turizem in kmetijstvo.

Zmanjšajte si plače, poskusite tudi vi živeti s šeststo evri, tako kot živi velika večina ljudi, ki je zaposlena v gospodarstvu, ali pa še z manj denarja tako kot životarijo naše babice in dedki.

Naj začne delovati pravna država, ne pa da nekateri še kar naprej jemljejo vse, čeprav ni njihovo.

Omogočite vsem otrokom zdravljenje, izobraževanje in lepšo prihodnost v Sloveniji, da se nam ne potrebno izseliti v tujino.

Začnite graditi mostove med ljudmi, ne pa da jih podirate.

Vi ste predstavniki ljudstva, ljudje so vas izvolili, da delujete v dobro njih ne pa vas samih, zastopati morate njihove interese ne pa svojih.

Za konec pa še to! Prosimo, začnite hoditi v službo delat, saj vsakič, ko je seja vlade na televiziji, vas veliko manjka, berete časopise, obiskuje razne spletne strani in kot kaže, vam je vseeno za ljudi, ki so vas izvolili. Torej vam je vseeno za nas, otroke, ki nimamo volilne pravice.

S spoštovanjem,

Hana Kozlevčar, Sara Kokot, Ana Ivič, 8. Razred

Mentorice: Katja Sivka, socialna pedagoginja, Daria Gorupić Juranić, učiteljica zgodovine, geografije in etike, Marijana Šepič, učiteljica etike in Karolina Ižanc, učiteljica slovenščine

I. osnovna šola Rogaška Slatina

Maja Bagari, Osnovna šola III, Murska Sobota

Spoštovani poslanec,

sem devetošolka Maja Bagari in me, moram priznati, Facebook precej bolj zanima kot politika. Ne ravno hote, moja starša to dnevno spremljata, ampak mi prihajajo v uho težave slovenske politike in gospodarstva. Pri 14-tih letih je razumljivo, da marsičesa ne razumem, radovednost pa me žene, da o določenih stvareh povprašam ali tudi kaj preberem po internetu.

Tako sem si razložila, kaj pomeni korupcija, o čemer je v današnjem času veliko govora.

Spoštovani poslanec, vem da imate Vi, kot oseba izvoljena od ljudi, veliko moči, da omejite ali celo popolnoma preprečite koruptivna ravnanja v državi.

Od tega, kar sem prebrala in izvedela od drugih ljudi, je korupcija nepošteno in nepravilno ravnanje ljudi, ki imajo moč odločanja, in tistih, ki imajo denar. To vodi do neenakopravnosti, razočaranja, nezadovoljstva, najslabše pa je to, da na koncu ljudje vzamejo tako stvar že skoraj kot normalno in vsakdanjo. Vsak dan poslušam, da je naša država demokratična, pravna in socialna. Ko sem razčistila v svoji glavi s temi pojmi, verjemite, komaj sem razumela, se mi je postavila vrsto vprašanj. Če smo v demokratični in pravni državi, kjer vlada enakopravnost, zakaj potem sploh prihaja do korupcije?Z

zelo preprostimi besedami vas bom prosila, da naredite vse, da se bo nepošteno ravnanje in delo posameznikov v državi prenehalo.

Prosim, ustavite nepravilno trošenje javnega (našega) denarja ter poskrbite, da bo ta namenjen za pravilno in pošteno delovanje države. Vsak, ki dela z javnim denarjem, se mora zavedati, da to ni njegov denar, ampak denar vseh državljanov in zato nima pravice z njim nepošteno in negospodarno ravnati. Tak človek si ne zasluži tega delovnega mesta in zaupanja ljudi. Zame tu ni opravičil, še posebej ne v času, ko ima človek občutek, da se vse skupaj podira. Pretresel me je tv prispevek prejšnjega tedna o dolgih vrstah pred Rdečim križem, kjer ljudje čakajo na osnovne potrebščine za življenje. Spoštovani poslanec, srčno upam, da so ta prispevek gledali tisti, ki se nepošteno bogatijo ali negospodarno ravnajo z našim javnim denarjem. Vi lahko poskrbite, da se z našim denarjem ne bodo pokrivala napake določenih odgovornih ljudi, saj s tem odvezemamo denar najnižjemu sloju, ali pa da kar kritično rečem, spodbujate bogatenje oziroma moderno imenovano tajkunstvo.

Gospod poslanec, nikar si, prosim, mojega mnenja ne razlagajte kot mnenje mlade osnovnošolke, ki še ni začela živeti. Dovolj sem stara, da vidim in vem, kako precej mladih, mojih prijateljev, živi zelo skromno. Vem, da ne moremo biti vsi enaki, ne moremo biti vsi vodilni in vsi managerji. Razumem, da družbeno-socialni sloji morajo biti, vendar si želim, da bi bile te razlike le nekoliko manjše. Ne sklicujem se zgolj na zgoraj omenjeni tv prispevek o dolgih vrstah pred dobrodelnimi organizacijami in razumem, da so določeni prispevki zelo prenapihnjeni, ampak se v prvi vrsti sklicujem na tisto, kar sama vidim. In vidim to, da nekateri ljudje živijo zelo lepo, drugi pa na robu preživetja. Starši mi pravijo: »Otrok, uči se!«

Moja sosedka, stara že trideset let, ima dokončani dve fakulteti in je že nekaj časa doma brez zaposlitve. Ne rabim imeti več kot 14 let, da razumem, kako je mladi sosedu hudo svoje starše pri 30-tih letih prositi za vsak evro.

Gospod poslanec, sprašujem vas, ali naj se bojim za svojo bodočnost? Ali boste v poslanskih klopek videli probleme nas mladih in poskrbeli, da bo vsem mladim, voljnim učenja in študija, zagotovljena možnost izobraževanja in zaposlitve. Sedaj morate delati na tem, sicer bo mnogo mladih ostalo na dnu družbe. Bogatim, ne glede na to, ali so voljni in sposobni učenja, pa bo marsikaj prihranjeno. Ali bo res denar sveta vladar?

S pozdravi,

Maja Bagari

Mentorici: Zorica Sečko, Suzana Novak

Osnovna šola III, Murska Sobota

Zarja Černe, Osnovna šola Vrhovci

Poslanec!

To je moj drugi poskus pisanja pisma.

Najprej sem te nameravala samo popljuvati. Tisto pismo je bilo bolj slabo. Zakaj bi te popljuvala, če ne vem zakaj? Resnica je, da se ne spoznam na politiko, je ne spremljam in ne morem reči kaj je dobro za nas in kaj ni. Zakaj bi te popljuvala, če tudi sama še ne delam nič za naše dobro?

Naj te spomnim, da je v besedi poslanec skrita beseda poslan. Državljeni računajo nate so te tako rekoč poslali, da nas rešiš. Tvoja služba bi morala biti podobna vojaški!

Mogoče ne vem veliko o politiki, nekaj osnov pa vseeno vem. V življenju:

1. Ne smemo lagati.
2. Ne smemo ubijati.
3. Ne smemo krasti.
4. Ne smemo se podrediti drugim, če nimajo prav.
5. Ne smemo prodati duše za denar ali karkoli drugega.
6. Ne smemo odnehati, če si nekaj želimo in je tudi v dobro drugih.
7. Moramo verjeti v čudeže.
8. Moramo znati sklepati kompromise
9. Moramo se učiti na napakah.
10. Moramo razmišljati.
11. Moramo ljubiti.
12. Moramo upoštevati še drugo, kar ni napisano tukaj

Morda se v naši državi premalo posvečamo tistim pomembnim stvarem. Morda smo pozabili kaj je pomembno. Morda bi se morali pogovarjati. Morda bi morali ukrepati. Morda bi se morali prepustiti toku. Morda nimamo miru. Morda nimamo nič. Morda nismo nič. Morda je to pismo še slabše kot prvo.

Veliko stvari ne vem. Ti prav tako. Pa bi jih mogoče morala.

Zarja Černe

Mentorica: Konstanca Šešek

Osnovna šola Vrhovci

Žana Florjanič, Osnovna šola Brežice

Spoštovani!

»So časi, ko mora vodja obrniti novo stran in najti pravo, novo pot, prepričan, da vodi svoje ljudstvo na prav način!« Nelson Mandela

Kako in kdaj bo naša vlada odprla nova vrata? Kdaj bodo ljudje, ki vodijo državo, pričeli misliti širše, misliti na nas? Kdaj bomo pozabili na preteklost ter pričeli verjeti v Slovenijo? Če vlada nima potrpljenja in vere vase, kako bomo vanjo verjeli mi?

Mnogo mladih je brez službe. In vedno več jih bo, če te težave čim prej ne bomo odpravili. Če želimo zaposliti mlade, potrebujemo prosta oz. nova delovna mesta. In kako jih bomo ustvarili? Pri začetku reševanja tega problema nam bi lahko bilo v pomoč dejstvo, da se število zaposlenih, starejših od 65 let, hitro povečuje, medtem ko statistika kaže, da je povprečen Slovenec delovno sposoben od 15. do vključno 64. leta, zaradi česar smatram, da bi bilo potrebno mejo za starostno upokožitev znižati. Morda bi morali v določenih primerih porabiti tudi institut prisilne upokožitve v primerih, ko se ljudje, ki presežejo starostno mejo za upokožitev, ne žele upokožiti. Prav tako bi bilo potrebno spremeniti pogoje za zaposlitev težko zaposljivih kadrov, kjer se ponuja vsak dan manjše število zaposlitvenih mest. Prav tako bi bilo potrebno zmanjšati število vpisnih mest na nekaterih fakultetah oz. omejiti letni vpis študentov le na tolikšno število, kolikor jih bo mogoče ob zaključku šolanja tudi zaposliti.

Kot pomoč nezaposlenim diplomantom bi le-tem lahko država omogočila pomoč pri pridobivanju primerne pomoči iz socialnih transferjev, znižanje davkov ter pomoč pri iskanju zaposlitve v tujini.

»Nevarnost je, da smo obtičali v novem svetu, kjer je brezposelnost del našega vsakdana!« Barack Obama

V zadnjem času v naši državi veliko težavo predstavljajo tudi nelegalno zgrajene nepremičnine, ki državnemu proračunu niso ravno v korist. Kaj narediti z njimi? Sama sem si zamislila tri rešitve. Lahko bi jih porušili in ljudem, ki ne spoštujejo črke zakona, pokazali, da smo pravna država. A postopek rušenja dejansko veliko stane in tako s tovrstnimi postopki država finančno ne bo nič pridobila. Druga možnost je, da bi stavbe država legalizirala ter jih legalizirane prodala na javnih dražbah, čeprav to v Sloveniji do sedaj ni bila praksa. Dejansko bi država v tem primeru uporabila postopek razlastitve, ki smo jo Slovenci v preteklosti že doživeli. S tem postopkom bi država pridobila premoženje ter posledično s prodajo tudi finančna sredstva. Kot zadnjo, meni najljubšo možnost, pa vidim v tem, da bi država lepe »tajkunske« gradnje ob slovenskem morju in jezerih spremenila v centre za pomoč otrokom v stiski, saj sem mnenja, da je razlog stanja v naši državi ravno egoizem, ki nas je skozi »tajkunske« prevzeme pripeljal v finančen položaj, v kakršnem smo.

Pravijo, da je kriza kot mehka postelja. Vanjo padeš z lahkoto, iz nje pa lahko prideš le z dobro podporo. In naša pomoč bi lahko bila tudi denarna pomoč Evropske unije, katero bi lahko vrnilo takoj, ko bi postali čvrsto prepričani v rešitve za boljši jutri. Denarna pomoč nas sicer ne bi privedla do obale, nam bi pa z lahkoto služila kot rešilni jopič, ki nas bo držal nad gladino. In v vsaki družbi zgodovinsko gledano običajno pridemo do točke, ko lastnih težav več ne moremo reševati sami.

Približno 75% slovenskega prebivalstva verjame v to, da je Slovenija močno skorumpirana država. In jaz delim mnenje s tem delom prebivalstva, čemur v prid govori tudi podatek, da 96% slovenskih managerjev označuje podkupovanje za pogosto prakso v poslovnem svetu. Menim tudi, da bi morali vsi poslanci, sodniki, kratka vsi, ki so zaposleni v javni upravi in pri katerih se pojavi sum korupcije, odstopiti s položaja do razsodbe. Če bi se toženemu dokazala nedolžnost, bi moral položaj zasesti nazaj, če pa bi bil spoznan za krivega, pa bi se mu morala dosoditi primerna kazen.

Opisala sem le nekaj težav, ki tarejo našo Slovenijo, žal pa jih je mnogo več. Za vsako težavo praviloma obstaja tudi rešitev in če se bodo države v trenutnem obdobju recesije povezale v trdno skupnost in skupaj priplavale na obalo, bodo zagotovo našle tudi pot iz globalne krize. Toda dokler Slovenija ne bo doumela, da je potrebno korenito spremeniti sankcioniranje gospodarskega kriminala (nazaj vzpostaviti vzvode pravne države), pravično nagrajevati pošteno in vestno delo posameznikov in skupin, ceniti strokovno znanje in izobrazbo ter se realno soočiti s krizo na lokalni in slovenski ravni, za kar potrebujemo izobražene posameznike z visokimi moralnimi vrednotami, se ne bo rešila iz vsesplošne finančne krize ter krize moralnih in splošnih vrednot, v kateri se je znašla.

»Razlika med uspešnim narodom in ostalimi nista moč ali znanje, temveč volja!« Vince Lombardi.

Lep pozdrav!

Žana Florjanič

Mentorica: Mateja Bogovič Fifnja

Osnovna šola Brežice

Žan Kresnik, Druga osnovna šola Slovenj Gradec

Spoštovani poslanci!

Prihajam s Koroške in sem učenec 8. razreda. Vesel bi bil, če bi ob reševanju krize upoštevali nekaj mojih predlogov. In sicer predlagam spremembo novic, spodbujanje podjetništva, spodbujanje samooskrbe.

Moji predlogi: kamorkoli pogledaš, same slabe novice, v časopisu, na televiziji, po radiu ... To je velika izguba časa, če se preveč osredotočaš na takšne negativne stvari. Negativen človek nima nobene volje, da bi delal, zato se je pri nas ustvarilo mnenje, da se nič ne spleča. Živimo namreč v čudoviti državi, ki ima tako lepo naravo, da bi si jo v tolikih krajih srčno želeli.

Tri dejavnosti so za nas zelo pomembne, in sicer turizem, kmetijstvo in energetska oskrba. S temi dejavnostmi bi lahko reševali krizo. V vse tri panoge se lahko vključi glavnina koroškega prebivalstva, saj bi k tem dejavnostim lahko dodali še športne aktivnosti, gostinstvo, poljedelstvo, bioprehrano, vodenje izdelkov. Koroška je poraščena z gozdovi, imamo veliko neobdelane zemeljske površine, zato bi lahko tudi tukaj bilo veliko zaposlitev. Povečali bi izobraževanje na področjih turizma, kmetijstva, ekološke prehrane in učenje ravnanja z denarjem. Šole bi se lahko povezale s tujimi šolami in omogočale prakso v tujini v projektih, kot bi jih razvijali doma.

Prav je tudi, da ne čakamo kot brezposelni in je vsak pripravljen poprijeti za vsako delo, da bi le lahko zaslužili denar. Tako bi se brezposelni lahko vključili v pridelavo hrane in čiščenje gozdov. Prebivalci bi se tako lahko sami oskrbeli s hrano in z ogrevanjem. Bili bi koristni, dobro bi se počutili, pa še plačo bi dobili ... Država ne bi smela reševati bank, čeprav tega ne razumem, zaščititi bi morala le tiste, ki v bankah varčujejo. Pomagati pa bi morali podjetnikom, da bi ponovno naraslo gospodarstvo. Ker v časopisih preveč pišejo o goljufijah, se ustvari mnenje, da smo Slovenci nepošteni ljudje. Zato bi za goljufe morali poskrbeti ustrezni uslužbenci. Poslanci in politiki pa bi se morali osredotočiti na prihodnost.

Zelo žalosten sem, da večkrat slišim, da smo mladi izgubljena generacija, ki kljub učenju ne bomo imeli zaposlitev. Za nas ne bo plač in prisiljeni bomo živeti pri svojih starših, saj so v preteklosti drugi vse, kar je pripadalo nam, že porabili. Zato poudarjam, da je vaša odgovornost tudi moja prihodnost in prihodnost mojih sošolcev. Pozivam vas, da imate to vedno v mislih. Čeprav se bom sam trudil, da bom kljub temu odličen na področjih, kjer sem lahko, in sicer pri športu in pri pouku.

Verjamem pa, da bomo kmalu spoznali, da živimo v čudovitem okolju, da imamo naravo, da nam sicer lahko prevzamejo podjetja in prodajo izdelke po nizkih cenah, ampak ne morejo pa nam vzeti naše kulture in zamenjati nas - prijazne ljudi.

S spoštovanjem

Žan Kresnik

Mentorja: Emir Begić (DDE), Marta Rubin (SLJ)

Druga osnovna šola Slovenj Gradec

100

izstopajočih

po izboru komisije

Maša Jakopič, Druga osnovna šola Slovenj Gradec

Spoštovani poslanci!

Dandanes se vsak dan znova dogajajo krivice. Pa naj bodo to krivice na sodišču, v službi, v šoli, saj sploh ni pomembno; krivica je krivica. Menim, da se krivice ne bi smele dogajati nikomur. Prav s tem razlogom vam pišem to pismo, saj upam, da lahko z malo več truda in sodelovanja skupaj dosežemo, da se krivice in ostale nečednosti ne bodo več dogajale ali pa se bodo vsaj zmanjšale.

Zakaj se krivice dogajajo, se vsak dan sprašuje veliko ljudi. Ne zavedajo pa se tega, da so sami še prevečkrat del tega klobčiča laži, ki se nikoli ne bo končal. Krivice se na splošno dogajajo, ker bi vsi radi imeli vse najboljše; dobro službo, veliko denarja, razkošno življenje, žal pa tako ne gre. Življenje je kot tek na 1000 metrov. Tisti, ki se rodijo v bogati družini, imajo prednost 500 metrov, tisti, ki pa so rojeni v revnih ali v družinah srednjega sloja, pa se počutijo, kot da bi tekli s samo eno nogo. Želim vam povedati, da nimamo vsi državljani enakih možnosti, sploh pa ne dandanes, ko naša država na žalost teži h korupciji in ostalim stvarim, o katerih mi, otroci, sploh še ne bi smeli vedeti, niti poslušati o njih. Vendar prav zaradi takšnih stvari, ki se dogajajo, naši starši izgubljajo službe in nam, otrokom, lahko privoščijo vedno manj. Nekateri ljudje s podkupovanjem dobijo bogastvo, drugi, poštene ljudje, pa garajo, pa včasih ne dobijo niti minimalne plače. Pa da sploh ne omenjam ljudi, ki pridobivajo spričevala ali potrdila o izobrazbi brez dejanske izobrazbe ali pa celo plagiate!

Menim, da je dejstvo, da bi bil svet veliko lepši brez goljufov. Tu pa imamo priložnost mi, državljani naše prelepe dežele Slovenije. Seveda pa med državljane spadate tudi vi, voditelji naše države. Mislim, da mora vsak od nas razčistiti svoje osebne vrednote, ki naj bi seveda temeljile na demokraciji, solidarnosti in poštenosti, saj se le na tak način lahko rešimo oziroma vsaj zmanjšamo krivice, ki se vse pre pogosto dogajajo v Sloveniji.

Tudi krivice pri otrocih so pre pogoste. Drug drugega zbadamo z žaljivkami, kar NI naša pravica. A če bi za vsako žaljivko, ki bi jo kdo izrekel, končali na sodišču, bi vsak dan dobili na milijone pritožb. Zato pa si želim, da bi svoja mnenja izražali na primeren način, ker je primerno javno izražanje mnenja naša pravica.

Pa da ne bom govorila samo o slabih straneh naše države Slovenije, je tu še ena stvar, ki mi je pri naših zakonih in pravicah všeč; zdravstvo. Veliko ljudi se pritožuje, ker zdravstvo za odrasle ni zastonj. Jaz pa menim, da je to prav, saj če bi bilo zastonj, država ne bi bila zmožna plačevati malo več kot dva milijona ljudi v Sloveniji. Vsak državljan si lahko sam izbira osebnega zdravnika in dobi tudi drugo in tretje mnenje, če mu prvo in drugo ne zadoščata. Zdravstvo se plačuje po solidarnosti, to pa pomeni, da zdravstvo plačujejo vse odrasle osebe, tudi če ga ne koristijo. Tisti denar potem namenijo bolj bolnim osebam. Glede zdravstva bi spremenila edino kakovost storitev ter začela krajšati čakalne dobe.

Moj predlog za izboljšanje vsega tega pa je: vi, ljudje, ki Slovenijo vodite, stopite skupaj, ker če bo vsak malo popustil, ter malo prilagodil svoje mnenje in sklepal kompromise, bo naša država veliko boljša, in vsi se bomo počutili veliko bolje, če ne bo preprirov. Razumem, da velikokrat pride do nesoglasij, vendar se le ta lahko izjemno hitro rešijo, če se le hoče. Če bo vsak trmaril in vztrajal pri svojem, se to nikoli ne bo končalo. Zato, sezite si v roke z lepo mislijo na sodelovanje in spreminjanju Slovenije v boljšo državo.

S spoštovanjem,

Maša Jakopič

Mentorja: Emir Begić (DDE), Marta Rubin (SLJ)

Druga osnovna šola Slovenj Gradec

Suzana Krevh, Druga osnovna šola Slovenj Gradec

Spoštovani poslanci!

Slovenija je zelo lepa kot pokrajina, zamisliti pa se moramo, kakšni smo mi, njeni državljani. Čeprav sem le trinajstletna punca in se zanimam za popolnoma drugačne stvari kot je politika, opažam, da stvari v naši državi ne potekajo, kot bi morale.

Skozi leta so se stvari vedno bolj slabšale. Ljudje smo postali zahrbtni, pohlepni, goljufivi, podjetja so morali zapreti, zaradi česar so mnogi ljudje zgubili službo. Zaradi izgube služb je prišlo do pomanjkanja denarja. Otroci takšnih ljudi so bili v primerjavi z drugimi zelo prikrajšani. Si predstavljate biti v njihovi koži? Otroci staršev, ki imajo službe, so se hvalili z neverjetnimi potovanji, novimi telefoni, dragimi oblačili, oni pa so lahko bili veseli, če so imeli denar za osnovne potrebe, kot so hrana, voda ter prebivališče. Zato menim, da so razlike v plači prevelike. Res je, da si nekdo, ki se je za svoj poklic zelo trudil in dolgo šolal, zasluži več od nekoga, ki ima samo poklicno šolo, ampak ni pravično, da na primer delavec, ki dela na gradbišču, zato, da se lahko ljudje vozijo po cestah, delajo v prestižnih stavbah, zasluži toliko manj od direktorja firme ali bančnega uslužbenca.

Seveda pa je pomembna tudi medsebojna pomoč. Zdi se mi logično, da ljudje, ki imajo več, dajo tistim, ki imajo manj. Ker pa vsak od nas želi vedno več, o medsebojni pomoči ni več ne duha in ne sluha. Vem, da so vse državljane, tako kot sedaj mene, učili v šoli, da je medsebojna pomoč zelo pomembna. Tudi sama velikokrat prispevam že samo s tem, ko pomagam sošolki ali sošolcu, če imata težave pri učenju. Zagotovo so vsi ljudje v šoli počeli enako stvar. In kam je sedaj to izginilo?

Slišala sem tudi, da bo potrebno kmalu plačevati šolnino za srednje šole in fakultete, kar se mi zdi čisto nesmiselno. Učenci se tam izobražujejo, da bodo nekega dne morda vodili državo ali reševali življenja. Nekateri od njih imajo dobro znanje in željo po tem, vendar če njihovi starši ne bodo mogli plačati šolnine, je mogoče, da čez dvajset let ne bo več skupine, ki bo vodila državo. Starši naj bi bili svojim otrokom zgled, vendar jim že v mladih letih, ko se vpisujejo v vrtec ali osnovne šole, prikažejo goljufijo. Nekateri se dogovorijo, da so uradno ločeni, zato jim ni potrebno plačevati prispevkov za malico, izlete ipd. Tisti, ki pa niso ločeni in imajo kljub temu zelo nizke plače, pa morajo plačevati ekonomsko ceno. Nepravično je tudi, da nekdo, ki živi na kmetiji ali podeželju, mora plačevati davek za nepremičnine in si zaradi teh stroškov ne more privoščiti raznih potovanj ali novih naložb. Ljudje, ki pa živijo v majhnem stanovanju, katerega last je lahko tudi država, pa tega davka ne plačajo in si kljub temu lahko privoščijo razne ugodnosti.

Ker ima moja mama svojo tekstilno trgovino, včasih izvem tudi kaj o podjetjih. Nikakor ne razumem, zakaj v Sloveniji odpirajo samo tuja podjetja. Ta podjetja ali trgovine nato spodrivajo naša, slovenska podjetja, ki so po kakovosti velikokrat boljše od tujih. Vedno znova, ko se peljem po velikih mestih, vidim, kako gradijo nova nakupovalna središča, čeprav je v tistem mestu že preveč trgovin, tovarn, v katerih bi delali ljudje, ki so zgubili službe, pa je premalo.

Moti me tudi, da država ne spozna razlike med regijami. Prihajam namreč s Koroške. Velikokrat gremo na šolske izlete, ekskurzije ali prireditve, vendar se moramo vedno peljati v večja mesta, kar traja tudi do dve uri. Če bi na Koroškem naredili avtocesto, bi nam prihranili veliko časa in denarja za bencin. Velikokrat, ko gledam televizijo, vidim, kako v naši prestolnici gradijo vedno več stavb, razmišljam, zakaj jih gradijo le tam in ne v drugih mestih. Slovenija pa je tudi zelo zanimiva za turiste, težava pa je v tem, da tujci ne vedo, kaj vse imamo tukaj. V Slovenj Gradcu je na primer Venetski konj, kar je ogromna znamenitost, saj so na svetu le trije.

Vem, da moje mnenje ne more spremeniti celotnega stanja države, vendar se mi zdi, da včasih Vam, ki vodite našo državo, mnenje otroka ali najstnika lahko zelo pomaga, saj vidite, kako si mi predstavljamo stanje v Sloveniji in ga že tako mladi želimo spremeniti, saj se bojimo za svojo prihodnost.

Lep pozdrav

Suzana Krevh, 8.b

Mentorja: Emir Begić (DDE), Marta Rubin (SLJ)

Druga osnovna šola Slovenj Gradec

Anej Ogrizek, Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Spoštovani poslanci Državnega zbora Slovenije!

Pišem vam zato, ker sem sam opazil veliko negativnih lastnosti nekaterih vplivnih ljudi. Ni nujno, da so vplivni v svetovnem ali državnem merilu. Dovolj je samo, če imajo vpliv nad manjšim društvom ali skupino z desetimi člani. Seveda govorim o korupciji, podkupovanju, o zlorabi položaja, vpliva in moči, pri čemer podkupljeni ravna v prid tistega, ki ga je podkupil z denarjem ali pa s kakšno drugo dobrino ali uslugo. Seveda vsi vemo, da se korupcija na žalost pojavlja med vplivnimi ljudmi, vendar se pojavlja tudi na nižjih ravneh, lahko tudi med dvema učencema ali pa celo med družinami. Na taki ravni korupcija še ni problem, a se nemalokrat zgodi, da oseba, ki je bila že kot mlada deležna korupcije, tudi ko pride kasneje v življenju do vplivnega položaja, še vedno ostane koruptivna, dobičkoželjna, tudi če pri tem krši zakon.

Sem Anej Ogrizek, učenec 9. razreda Osnovne šole Antona Globočnika v Postojni. Kljub temu da sem uspešen učenec, ne maram učenja, čeprav se zavedam, da mi bo v prihodnosti izobrazba pomagala priti do službe in denarja. Seveda kolikor pomembnejša je služba, toliko večji imaš vpliv in moč, toliko večji je tudi zaslužek, ki si ga vsi želimo. Sicer pa le z dobro izobrazbo lahko pridem do takšnega položaja (če le ni vmes korupcije in nepoštenosti) in z njim bi se lahko lažje boril proti temu problemu-korupciji. Upam, da se bo naša generacija začela zavedati slabosti korupcije in bo tudi kasneje, ko bo odločala o prihodnosti naše države, poskušala zaustaviti korupcijo. Že lani sem se seznanil s korupcijo na nagradnem natečaju Povej z majico, na katerem sem narisal motiv žalostne Zemlje, na kateri ljudje podkupujejo in pod njo sliko vesele Zemlje, na kateri ni korupcije. Za geslo pa sem si izbral kratko, a jedrnato poved: »Ustavimo korupcijo za boljši svet!« To geslo pri meni še vedno velja, vsaj v odnosu do korupcije, če ne že v boju proti njej. Upam, da se bom na to geslo spomnil tudi, ko me bo kdo želel podkupiti ali pa bom jaz tisti, ki bo nameraval nekoga podkupiti. Takrat naj se jaz in tudi vi poslanci spomnite, da naj preprečimo korupcijo, saj bo tako svet boljši.

Ali bo osebnost koruptivna je odvisno že od njenih staršev in vzgoje ter tudi od prijateljev, okolja, v katerem živi in kasneje tudi od učiteljev in profesorjev. Na njih torej stoji velika odgovornost glede zmanjšanja korupcije v prihodnosti. Prvi v življenju nas morajo o korupciji poučiti starši, da lahko tudi mi to prenesemo na svoje otroke, ti pa naprej na svoje itn. Ampak starši ne ravnajo vedno tako, kot je prav. Recimo, da imajo v družini, v kateri živijo oče in mati z 12-letno hčerjo, dogovorjen red o hišnih opravilih. Vsak teden nekdo iz družine redno pelje psa na sprehod. Prejšnja dva tedna sta zanj poskrbela starša, zdaj je pa na vrsti hčer. Ta se upira, saj psa ne želi peljati na sprehod. Starša sta v tem tednu zelo zasedena, ker morata prisostvovati na raznih sestankih in imata zato daljši delovnik, tako da ne moreta skrbeti za psa. Hči je bila tista, ki si je psa želela in se je tudi strinjala s tedenskim

sistemom, kot tudi s tem, da bo tisti teden zanj odgovorna. Sedaj pa mam, ki za psa ne more poskrbeti, skrbi zanj. Ne ve, kako naj reši ta problem. Tako hčerki obljubi, da ji bo kupila telefon, če le poskrbi za psa. S tem je hčerko podkupila za neko dejanje, ki bi ga hči že tako ali tako morala opraviti. Isti primer se lahko pojavi v sodstvu, le da imamo namesto hčere sodnika, namesto mame obtoženca in namesto sprehajanja psa imamo denar. Tako, recimo, sodnik vidi, da je obtoženec nedolžen, ampak ga iz osebnih razlogov noče oprostiti. Zato mu ta ponudi denar, ki ga sodnik sprejme in obtoženca oprosti. Pri tem bi sodnik že takoj moral oprostiti nedolžnega, saj tako narekuje njegova dolžnost. Osebni razlogi niso nujno kakšni spori med osebama. Lahko da sodnik obtoženca ne želi oprostiti, ker je drugačne rase, vere ali pa državljanstva, pri čemer se jasno opazi, kako tesno je korupcija povezana s predsodki. Prav tako lahko Miha, ki je videl Luka razbiti okno, želi kršitelja prijaviti sosеду. Luka Mihi obljubi, da mu bo plačal 10 evrov, če ga le ne bi zatožil in mu denar tudi zares izroči. Tako podkupljeni sosеду ne izda ničesar, pri čemer sta enako kriva Luka in Miha. Teh 10 evrov bi lahko Luka bolj pravično porabil, če bi se sosеду opravičil in mu jih izročil za odškodnino.

Kasneje v življenju nastopi šola, ki izoblikuje osebnost človeka. Pa naj povem tudi nekaj iz osebne izkušnje. Nek učenec je pozabil nalogo in zvezke. Tako se opraviči učiteljici in ta resda v šali, želi od njega, da ji naslednji dan prinese čokolado. Sicer je šlo le za šalo, vendar učenca v tem času, ko se njegova osebnost oblikuje, tudi podzavestno uči, da s podkupovanjem ni nič narobe. S tem podzavestno spodbuja h korupciji in tako si lahko učenec misli, da lahko mirno podkupa in to ga napelje, da v prihodnosti tudi zares opravi kakšno koruptivno dejanje. Korupcija pa se ne pojavlja le med dvema osebama, ki se razlikujeta v družbenem položaju. Lahko se pojavi tudi med dvema učencema. Janezek je pozabil nalogo, Tonček pa jo je naredil in tako Janezek ponudi Tončku denar za nalogo ali pa mu le obljubi, da ga bo pri športni vzgoji sprejel v svojo ekipo (je najboljši nogometaš v razredu). Tako Tonček sprejme podkupnino in Janezku ponudi nalogo za prepisati. Resda taka korupcija ne škodi nikomur, vendar se majhno dejanje kaj kmalu spremeni v velikega. Večjih koruptivnih dejanj sicer ne bom omenjal, saj ste z njimi že seznanjeni, vendar se zgornji primeri z lahkoto primerjajo tudi z vplivnimi osebami in velikimi denarji. Naloga se lahko spremeni v delovno mesto, izbor v nogometno ekipo pa se spremeni v denar.

Na vas poslancih, na ustanovah kot so Protikorupcijska komisija, na pravosodju in na ostalih vplivnih osebnostih v politiki, stoji naša država. Kako naj bo ta verodostojna in upoštevana, če je cela skorumpirana? Stala bi na nogah korupcije, vodili bi jo ljudje, ki so vedno in povsod podkupovali; pri tem bi se porušila, saj so noge korupcije šibke. V najboljšem primeru bi naša država imela bergle, ki bi jo še nekaj časa obdržale pokonci. Zato se moramo potruditi, da bolezen-korupcijo čim prej ustavimo, še preden obolijo noge naše Slovenije. Zato se moramo vsi mi, predvsem pa vi spoštovani poslanci, iz spoštovanja do naše države truditi za preprečitev korupcije. Saj se nismo vsa ta leta trudili za lastno državo, da ta zdaj propade. Vsak izmed nas naj se vsaj ne vplete v koruptivna dejanja, naj živi in dela pošteno in kot je prav, naj z optimizmom upa na boljši svet, naj si ustvari sodbo o korupciji, naj živi v skladu z moralnimi in etičnimi vrednotami in naj pomaga sočloveku. Prav tako ne sme korupcije pod nobenim pogojem tolerirati. Država s svojimi ustanovami pa naj krepí demokracijo, preganja korupcijo, ozavešča ljudi, skrbi za svoje prebivalce in njihovo življenje, saj zaradi korupcije ljudje sprejemajo slabe odločitve, manj zaupajo v institucije, ki korupcije ne morejo preprečiti; s tem pa ima država tudi manjši proračun, zmanjša pa se tudi njen ugled v svetu. Vsak poslanec mora biti pošten, dojemljiv, nesebičen, optimističen in se mora predvsem odločati modro in premišljeno. Korupcijo je absolutno potrebno ustaviti. Tako pravi naša Ustava in tudi poštene ljudje, ki ob zgodbah, v katerih so vključena koruptivna dejanja, občutimo žalost, razočaranje nad našo državo in pa misel, kam gre naš svet. V naši Ustavi je zapisano, da smo vsi ljudje enaki pred zakonom, ne pa da ima predsednik na sodišču boljše možnosti za oprostitev kot navaden državljan, čeprav vsi dokazi kažejo proti prvemu. Korupcija spodjeda enakopravnost in demokracijo, ki pa je temelj naše države, zato le-te ne smemo

dopustiti. Ko se je rodila naša država in ko je nastala naša Ustava, smo vanjo zapisali člene, ki se jih moramo tudi zdaj, 22 let kasneje, držati.

Upoštevajmo demokracijo, spoštujmo človekove vrednote in se jih dajmo držati. Vsi se združimo proti korupciji in jo ustavimo. Toda kako lahko se mnenje spremeni in tako spremeni tudi celoten svet, ampak na žalost lažje pošten človek postane nepošten, kot pa da koruptiven človek postane poštenjak. Korupcija uničuje demokracijo in tako lahko ljudje spet pademo na nižjo stopnjo razvoja. Naj nas blišč denarja ne zaslepi, saj je poštenost več vredna od denarja. Tako vas vse poslance naprošam, da ravnate po svoji vesti. Korupcija ni nekaj, kar bi ustavili v enem dnevu, zato moramo že danes vsi pospešeno delati na preprečitvi le-te.

S spoštovanjem,

Anej Ogrizek, 9.a

Mentorici: Darja Gorup, Erika Koren Plahuta

Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Jernej Žnidaršič, Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Spoštovani poslanci!

To pismo vam pišem zato, ker se mi zdi velika škoda, da ogromno državnega denarja, ki je namenjen za dobrobit vseh državljanov in celotne družbe, odteče v zasebne žepke. Pri tem pa bi se udeleženci takih dejanj morali zavedati, da s tem uničujejo trud naših predhodnih generacij in podirajo zdrav temelj generacijam, ki prihajajo.

Sem Jernej Žnidaršič iz Osnovne šole Antona Globočnika in obiskujem 9. b razred. Ukvarjam se s smučarskimi skoki, zanimajo pa me tudi drugi športi.

Slikovit primer takšnega odtekanja denarja je bila akcija z evrokalkulatorji ob uvedbi evra. Zadeva je potekala nekako takole: nekdo je ugotovil, da se na Kitajskem da zelo poceni kupiti cenene kalkulatorčke. Nato je razmišljal, kako bi vsakemu slovenskemu gospodinjstvu prodal en kalkulatorček ... Toda to je drago: oglaševanje, distribucija po trgovinah, čakanje na plačila ... Na tak način ne bo dobrega zaslužka. Nato pa se je domislil svojega starega znanca poslanca. Povabil ga je na kosilo in skupaj sta skovala načrt: ob uvedbi evra naj država velikodušno podari vsakemu gospodinjstvu en kalkulatorček. Hitro sta zmnožila število gospodinjstev in zaslužek od enega kalkulatorčka in v trenutku sta izračunala, da bi lahko ob zamišljenem poteku načrta v svoj žep pospravila okrog dva milijona evrov. Sedaj je delo čakalo gospoda poslanca. Prepričal je svojo politično skupino in poslal predlog v parlamentarno obravnavo. Poslancem drugim strank se je predlog zdel nesmiselna potrata denarja, vendar jim je ponudil kupčijo: danes vi podprete moj predlog, naslednjič pa jaz vašega. Državni zbor je predlog sprejel in gospodoma sta kapnila dva milijona v žep. Vse se je zgodilo popolnoma zakonito, a kljub temu nepošteno in nemoralno.

Cena samih kalkulatorjev še zdaleč ni bil strošek cele akcije. S pripravo razdelitve se je ukvarjalo nekaj sto ljudi, ki so za to dobili plačo. Kar doda milijon in pol k skupnemu znesku. Stroški poštnine, spet pol milijona. S tem, ko sta dva gospoda pospravila dva milijona, sta državo oškodovala za štiri milijone. Parlament in vlada sta se ukvarjala z obravnavo te nesmiselne akcije, namesto da bi obravnavala ukrepe, ki bi olajšali delo gospodarstvu. Kajti gospodarstvo ustvarja večino nove vrednosti, iz katere

se država sploh lahko financira. To škodo je težko ovrednotiti, lahko je celo bistveno večja od ostalih naštetih. S svojim dejanjem je poslanec zlorabil svoj položaj in ogoljufal volivce, ki so ga izvolili zato, da bi delal v korist celotne družbe in ne zgolj za svojo lastno korist. Ker so bili kalkulatorji najslabše možne kakovosti, se jih je večina kmalu znašla v smeteh. Spet dodaten strošek in obremenitev okolja.

Na tem preprostem primeru vidimo, kakšno škodo nam dela korupcija. Ena sama koruptivna poteza je državo stala več kot šolska prehrana za vse socialno ogrožene otroke. Takih dejanj je v Sloveniji še mnogo, pa tudi opevana Evropa še zdaleč ni varna pred tem.

Poleg tega je v naši državi veliko podkupovanja in drugačne korupcije, izkoriščanja položajev, iskanja lukenj v zakonu ... Dragi poslanci, prosim vas, da se ne vdajate želji po hitrem pridobivanju koristi iz državnega denarja za vas in vaše prijatelje. Ne oklevajte svojih kratkoročnih koristi postaviti na stran; rajši se zavzemite za dolgoročno korist celotne družbe. Kajti blagostanje celotne avtomatično pomeni vaše osebno blagostanje.

Ob takih zgodbah iz politike me obliva žalost in obenem jeza, da se ljudje na tako visokih položajih in s tako veliko denarja še zatekajo k hitrim zaslužkom.

Da bi odpravili take nesmiselne akcije, bi morali razprave poslušati strokovnjaki z različnih področij, da bi lahko opozorili predsednika državnega zbora o nesmislu nekaterih akcij, ki škodujejo našemu gospodarstvu.

Lepo vas pozdravljam.

Jernej Žnidaršič

Mentorici: Darja Gorup, Petra Ražem

Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Lea Buonassisi , Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Spoštovani poslanci!

Pišem Vam, ker menim, da mi vi kot predstavniki, ljudstva lahko pomagate. V današnjem času, se prevečkrat dogaja korupcija in menim, da bi jo brez kakšnih posebnih težav in s pomočjo KPK (Komisija za preprečevanje korupcije) in NPU (Nacionalno preiskovalna urada) ter praviimi zakoni, lahko preprečili.

Moje ime je Lea Buonassisi in hodim v osmi razred osnovne šole Antona Globočnika Postojna. Prihajam iz male vasice Mali Otok, kjer s koruptivnimi dejanji nimamo toliko težav. Hodim v glasbeno šolo, kjer se učim klavir. Moj najljubši hobi pa je lokostrelstvo. Sem velika ljubiteljica živali še posebej mačk in psov. Zelo rada pa imam tudi konje in rada jaham, kadar seveda lahko. V prihodnosti bi rada postala igralka, ker me nastopanje in igranje zelo veseli. Če mi pa igralska kariera ne uspe, si želim postati učiteljica. Bojim pa se za mojo prihodnost, ker kot spremljam dogajanje po Sloveniji in po svetu, imam vedno manj upanja, da dobim pošteno plačano službo.

Po televiziji včasih zasledim, kaj se dogaja po Sloveniji in po svetu in zdi se mi, da se taki problemi, ne dogajajo več samo tam nekje daleč. Mislim, da je eden glavnih krivcev pri nas prav preveč razširjena korupcija. Bogatenje pokvarjenih ljudi na račun navadnih nemočnih ljudi, ki se morajo kljub zaposlitvi in plači prebijati za golo preživetje je samo del korupcije. Starši morajo izumljati načine, kako se prebiti iz dneva v dan in pri tem uničevati sebe in svoje zdravje. Najhuje pa je, da posledice korupcije

čutimo tudi mi otroci, ki smo pri teh stvareh popolnoma nemočni. Dotika se nas vsak dan in nas prizadene. Ker pa še ne znamo ločiti dobro od slabega, se bojim, da bomo korupcijo sprejeli kot del učenja, zaradi katerega smo v šoli.

Namen korupcije je pridobiti korist (največkrat finančno). Pa naj bo to še tako majhno dejanje, je zločin. Korupcija pa ni le, ko te nekdo podkupi z denarjem in drugimi materialnimi dobrinami, ampak je tudi takrat, ko ti nekdo ponudi, bodisi drage počitnice, usluge ... Kaznivo dejanje povzroči tisti, ki podkupi nekoga in tisti, ki podkupnino sprejme.

Pred nekaj tedni smo v šoli izvedeli za tekmovanje v plesu – plesni natečaj. Medtem ko smo vsi zavzeto vadili in se mučno pripravljali na tekmovanje, je sošolka Ana kar posedala ob strani in ni počela ničesar. Seveda smo se temu vsi zelo čudili. Tudi naša mentorica je ni nič priganjala k temu, da bi vadila. Taka aroganca sošolke Ane je trajala kar nekaj časa in njeno obnašanje smo opazili tudi pri odnosu do ostalih učiteljic. Ko jo je soplesalec Jan povprašal o tem, zakaj se nič ne pripravlja, mu je Ana odrezavo odgovorila, da je njena teta sodnica v tekmovalni komisiji ter da njej ni treba trpeti in se mučiti kot morajo to početi drugi.

Kaj se iz tega naučimo? Če si rojen na pravem mestu, pravim staršem, v pravem okolju in so sorodniki pravi ljudje na pravih položajih, se ti v življenju ni potrebno truditi in učiti, ampak ti je vse položeno pod nos. Zakaj se moramo ostali truditi za vsako malenkost, ki na koncu nima niti učinka niti smisla, ker ne prideš nikamor. Zaradi prilagajanja učiteljev takemu načinu dela, se vedno dogajajo krivice vsem nam, ki nimamo za seboj nikogar. Ali je res to pravi način za doseg cilja? Zakaj se potem trudimo in učimo, ko pa nimamo stricev iz ozadja da bi nam pomagali. Ves trud je zaman, ker ne bomo dosegli s tem nič, samo slabo voljo in občutek, da se ti je dogodila krivica. Problem korupcije je že tako razširjen, da je viden že v osnovnih šolah, celo v vrtcih. Če imaš vplivne starše ali sorodnike, te že drugače gledajo in ti popuščajo na vseh ravneh. Kaj je potrebno narediti?

Od Vas pričakujem, da bi take pripetije in dogodke preprečili, ter da ne bi dopustili, da se otrokom in vsem drugim ljudem še naprej dogaja krivica. Vi poslanci ste izvoljeni in kot sama beseda pove od ljudi poslani, ker so vam zaupali, da boste te stvari urejali v našem imenu za nas, ne pa da z lažjo o izobrazbi in podobnimi ovinki skrbite bolj zase kot za nas. Predlagam, da bodite bolj pozorni na to, kje se »zgodí« korupcija in brez kakršnegakoli odlašanja prijavite tako dejanje. V naši Ustavi piše, da smo pred zakonom vsi enaki. Upošteвайте Ustavo in naredite, da bo ta tudi upoštevana in da ne bomo že v osnovnih šolah čutili neenakosti med nami. Uredite tako, da bo postalo učenje in delo vrednota, ne pa neumnost ubogih in nemočnih ljudi. Uredite zakone tako, da bo delo postalo vrednota za katero se dobi dostojno plačo, s katero bo vsak posameznik lahko preživel. Uredite, da bo vsak, ki dela v nasprotju z zakoni, primerno kaznovan. Ne dopuščajte lukenj v zakonu, s katerimi se lahko izvleče človek, ki je naredil prekršek. Po vseh stvareh se zgledujemo po evropskih državah, le po pravičnem plačilu in urejeni zakonodaji pa zaostajamo za Evropo kar veliko let.

Vsi ljudje bi morali imeti enake pravice, ne pa da je vse odvisno le od vez, denarja ter lastnih dobrin. Pomislite tudi na druge ljudi, ki nimajo za preživetje in vsakdanje potrebe. Kaj pa otroci? Ki nismo nič krivi in nič dolžni nikomur? Zakaj moramo prav mi nositi posledice tega? Upam, da si boste vzeli čas in razmislili o tem mojem pismu. Tudi vi boste enkrat morali oditi in za vami bodo prišle mlajše generacije, ki bomo, vsaj upam, drugače razmišljale in delovale. Bojim se, da z današnjimi zgledi tudi naše generacij ne bodo nič boljše, kot so sedanje. Saj veste: zgledi vlečejo.

Lepo vas pozdravljam

Lea Buonassisi, 8. a

Mentorici: Darja Gorup, Erika Koren Plahuta

Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Neja Vekar, Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Spoštovani poslanci Republike Slovenije!

Razlog, zaradi katerega vam pišem to pismo, je preprost, vendar pa zahteva veliko pozornosti in tega problema nikakor ne smemo spregledati. Ta problem je korupcija. V današnjem času se dogaja preveč korupcije in menim, da bi lahko s pomočjo vas, poslancev, KPK (Komisija za preprečevanje korupcije), policije in pravih zakoni korupcijo občutno zmanjšali ali celo preprečili.

Sem Neja Vekar in obiskujem deveti razred OŠ Antona Globočnika Postojna. Stara sem 14 let. Živim v vasici zraven Postojne, ki se imenuje Gorenje. Zanimajo me živali, še posebej plazilci in morske živali. Prav tako pa se zanimam za naravo in tehnologijo. Že od malega si želim postati veterinarica, saj bi rada pomagala živalim in jih preučevala. V prostem času rada igram igrice na računalniku in košarko s prijatelji.

Korupcija je verjetno eden izmed najpogostejših zločinov današnje družbe. Na območjih, kjer je velika razlika med družbenimi sloji, je korupcijo še posebej mogoče opaziti. To pa ne pomeni, da tam, kjer ta razlika ni tako očitna, korupcije ni. Tam je, ampak ni tako zelo pogosta. Korupcija pa ni le, kot te nekdo podkupi z denarjem in drugimi materialnimi dobrinami. Je tudi takrat, ko ti nekdo ponudi bodisi drage počitnice bodisi usluge ipd. Za nekaj za kar se po vsej verjetnosti ne bi odločili in naredili ali za izvršitev kaznivega dejanja. Korupcija pomeni zlorabo zaupanja položaja v vseh vejah oblasti in političnih ter neekonomskih organizacijah. Njen namen je pridobiti korist zase ali za drugega. Ta je lahko obljudljena, ponujena ali že dana drugemu, na drugi strani pa je lahko zahtevana, pričakovana ali pa že sprejeta. Pri vseh ravnanjih, ki jih dojemamo kot korupcijo, je bistven koruptivni namen. Za korupcijo je treba imeti ničelno toleranco. Pa naj bo koruptivno dejanje še tako majhno in nedolžno, ga ne smemo pod nobenim pogojem tolerirati. Tudi več tovrstnih majhnih dejanj namreč ustvarja možnosti za pojav še hujših oblik kršitev. Kaznivo dejanje stori tisti, ki podkupi, tisti, ki podkupnino sprejme, in tisti, ki to vidi, a korupcije ne prijavi. Če bi ljudje korupcijo začeli jemati bolj resno, bi se mogoče celo zmanjšala. Najhuje pa je, da posledice korupcije čutimo tudi mi, otroci, ki smo proti tem stvarim popolnoma nemočni. Zanimivo je to, da naj bi s korupcijo dobili korist in bi pričakovali, da bi jo udeleženi revni ljudje in ljudje, ki ne živijo ravno, kakor bi si želeli, ampak jo udeležajo ravno ljudje, ki imajo v življenju praktično vse, kar si želijo. Če se poglobiš v to, ugotoviš, da niso revni ljudje tisti, ki hlepijo po denarju, temveč tisti, ki ga že imajo. Tisti, ki so v koruptivnem dejanju podkupovalci, jih označimo kot pripadnike aktivne strani korupcije, tisti, ki pa so bili podkupljeni, pa kot pripadnike pasivne strani.

Ko že pišem o korupciji, bom pa napisala primer le-te. Nekaj časa nazaj je Šušmarnik, župan manjšega mesta, novo delovno mesto na občini dodelil na koruptiven način. Imel je sina, ki je bil študent. Ta je ravno dobil punco in ker oče želi, da jo obdrži, se je odločil, da jo bo razveselil. Tuhtal je in tuhtal, a še ni vedno ni imel idej, kaj bi ji podaril. Verižice, zapestnice, obeski ... so darila, ki ji jih lahko da kdor koli. Hotel je biti originalen in ji podariti darilo, ki se ga bo spominjala. Nato se je spomnil, da glede na to, da je župan, lahko v občini naredi veliko sebi v korist. Objavil je razpis za novo delovno mesto na občini. Ker pa ona še ni imela delovnih izkušenj in dobre izobrazbe, je pogoje razpisa prilagodil njenim sposobnostim, tako da je ustrezala vsem pogojem. To je koruptivno dejanje, saj je dekle zaradi položaja fantovega očeta na nepravilni način dobilo službo. Če temeljito premislim, pridem do ugotovitve, da če imaš prave starše, sorodnike, prijatelje ali znance, s katerimi se dobro razumeš, imaš skorajda vse, kar si želiš. Dobro službo, denar, prednosti ... Preprosti ljudje, brez kakršnih koli posebnih položajev in ljudi na teh položajih, pa morajo za preživetje trdo in neprestano delati.

Kar se tiče korupcije, od vas pričakujem, da bi korupcijo obravnavali kot večji problem in ljudi, ki jo povzročajo, temu primerno kaznovali. V sodelovanju s Komisijo za preprečevanje korupcije, policijo in z upoštevanjem Zakona o preprečevanju korupcije in Ustave RS, v katerih je zapisano, da smo ne glede na naš družbeni položaj pred zakonom vsi enaki in enakovredni, bi lahko korupcijo zmanjšali ali ukinili. Državljeni so vas izvolili in s tem pokazali, da zaupajo v vas, zato bi bilo edino prav, da to vi njim poplačate s tem, da stvari urejate v imenu ljudstva, saj ste bili za to izvoljeni. Čeprav Slovenija v svetovnem merilu, kar se tiče korupcije, ni ravno pri zadnjih, bi bilo vseeno lepo, da bi se v Sloveniji korupcija uredila in zmanjšala. Poostri bi se morala kontrola in ljudi bi morali naučiti, da če zasledijo kakršno koli dejanje korupcije, ga morajo nemudoma prijaviti in ga v nobenem primeru tolerirati. Korupcija pa ne uničuje le družbe in dela vidna razlike med sloji, temveč pa tudi spodjeda temelje in namen demokracije. Demokracija daje ljudstvu svobodo do izražanja in nekakšnega vladanja (volitve). Prav tako pa imajo državljani v demokratični in pravni republiki pravico do pravičnega sojenja, v teh časih pa je vedno več korupcije tudi v sodstvu, ko npr. neki bogataš, ki je naredil kaznivo dejanje, podkupi sodnika in se tako izogne sodbi. Če se bo korupcija še bolj razširjala v sodstvu, bo življenje revnih, normalnih ljudi postalo prava katastrofa, zato vas srčno prosim, da čim prej ukrenite kaj zoper korupcijo, saj na tem stoji velik del prihodnosti mladih.

Upam, da se boste za preprečevanje korupcije bolj potrudili in kdaj pa kdaj upoštevali tudi mnenja navadnih ljudi in otrok. Če bi bila jaz na vašem položaju, bi se zadev lotila bolj resno in bi se jim bolj posvetila, saj korupcija ni nekaj, kar lahko pustimo, da se dogaja in dogaja. Potrebno je ukrepati in to hitro. Če ukrepov ne bo, bodo imele generacije normalnih in revnih ljudi za vami hujše in težje življenje, bogataši pa bodo imeli nadzor nad vsem, kar je. Lahko se zgodi, da bomo, če se korupcija ne ustavi, počasi prišli na nivo absolutizma in bom šli namesto naprej v prihodnost – nazaj v zgodovino.

Hvala za vaš čas in lep pozdrav!

Neja Vekar

Mentorici: Darja Gorup, Petra Ražem

Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Žiga Zalar, Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Pozdravljeni,

to pismo Vam pišem, ker sem zelo zaskrbljen zaradi pogostih primerov korupcije v naši državi. Še bolj pa sem zaskrbljen, ker je takih primerov vse več. To očitno nakazuje na to, da ukrepi za preprečevanje korupcije in ukrepi po dokazu korupcije niso učinkoviti. Vprašanje se postavi samo po sebi: kdo izvaja ukrepe za preprečevanje korupcije, na kakšen način, kdo je odgovoren za kaznovanje takega početja in ne nazadnje kaj lahko posameznik naredi za preprečevanje tega, na žalost, vsakdanjega početja.

Dovolite mi, da se vam na kratko predstavim. Sem Žiga Zalar. Obiskujem deveti razred osnovne šole Antona Globočnika iz Postojne. Poleg šolskih obveznosti mi veliko časa vzame treniranje in tekmovanja v bowlingu.

Zanima me, kaj vse predstavlja korupcija, kako do korupcije sploh pride in kakšni so ukrepi za preprečevanje korupcije. Res bi rad izvedel, kaj se na tem področju dogaja, ali so za v prihodnje

planirani drugačni – bolj učinkoviti ukrepi, ali so predvidene drugačne vrste kaznovanja v primeru dokazane koruptivne dejavnosti?

Kot ste opazili, sem zaskrbljen in jezen, ker se mi zdi, popravite me, če se motim, da vsi dosedanji ukrepi ne pomagajo prav nič!

Naj Vam napišem nek primer:

Slišal sem, da je po pouku tečaj plesa. Pogovarjal sem se s prijateljico, ki ta tečaj obiskuje. Povedala je, da se jim približuje tekmovanje. Zanimalo me je, kako trenirajo in ali bi se tudi jaz lahko pridružil. Odšel sem na trening in po daljšem opazovanju vprašal učiteljico, ali bi se jim lahko pridružil. Odgovor je bil pritrdilen. Razložila mi je, da se tekmovanja letos še ne bom mogel udeležiti. Na trening sem prišel že naslednjič. Bilo je kar naporno, saj je učiteljica od nas veliko zahtevala. Vse je moralo biti izvedeno odlično! Po nekaj treningih sem koreografijo že znal, vendar je bilo potrebno nekaj gibov vseeno popraviti. Na ta trening je prišla tudi nova učenka. Trenirala je le toliko, kolikor se ji je dalo. Nekaj časa sem jo samo opazoval in se s prijateljico pogovarjal, zakaj nje učiteljica ne žene toliko kot nas. Odločila sva se, da jo bova vprašala. Na naslednjih dveh treningih je ni bilo, saj je zbolela, zato sva do njene vrnitve že vse skupaj pozabila. Ko se je na trening le vrnila, je na polovici že odnehala. Spomnila sva se, da sva jo nekaj želela vprašati. Po treningu sva jo vprašala, zakaj toliko manj trenira kot ostali in zakaj jo učiteljica ne žene do konca. Odgovorila nama je, da je ne skrbi tekmovanje, saj je v žiriji njena teta.

To me je zelo razjezilo in užalilo, ker to ni bilo pravično do vseh ostalih, ki smo trdo delali in tudi mnogo bolje znali. Po tem dogodku sem prenehal s treningom plesa. Vprašal sem se, ali se mi nekaj podobnega lahko zgodi tudi v bowlingu ali kasneje v življenju? To se mi lahko zgodi tudi, ko bom iskal zaposlitev. Verjetno ste že vsi slišali za sorodnike na delovnih mestih, za katere nimajo niti ustrezne izobrazbe niti znanja in izkušenj.

Torej lahko iz moje izkušnje sklepam, da trdo delo, veliko študija in pridobljenega znanja ne šteje nič, če nimaš »tete«, ki te bo spravila v službo, na tekmovanje ali do štipendije!

Zato bi vas rad vprašal, kako lahko tak primer rešimo? Zavedam se, da je to le malenkost v primerjavi s korupcijo, ki se dogaja na višjih nivojih (zaposlitve, pridobitev velikih poslov ...). Kljub temu je že v tako majhnih in na videz nepomembnih dogodkih potrebno ukrepati. Menim, da je kazni potrebno nameniti tako tistemu, ki podkupuje, kot tudi tistemu, ki je podkupljen. Na ta način bi se korupcija omejila in bi se njeno novo dogajanje preprečilo. Edino na tak način bomo dosegli to, da bomo pred zakonom vsi enaki.

V ustavi je zapisano, da imamo vsi pravico živeti dostojno življenje, da imamo vsi pravico do dobre zdravstvene oskrbe, do kakovostnega izobraževanja ... Vse to bomo mladi imeli, ko ne bo več »tete« na pomembnih položajih in bodo nagrade na tekmovanjih res dobivali najboljši športniki, ko bodo delovna mesta zasedali sposobni, izobraženi in marljivi ljudje ...

Zaradi vsega, kar sem Vam napisal, Vas prosim za odgovore: kaj mi lahko naredimo za preprečevanje korupcije, kaj boste spremenili Vi, da bo tega početja manj in ga po določenem času ne bo več?

Vprašanje, ki je namenjeno osebno Vam in nanj ni treba odgovoriti naglas – odgovorite ga sami pri sebi: Ali ste se osebno srečali s korupcijo? Kako ste ukrepali? Ali ste imeli v tem tudi vi kakšno korist? Ali imate kot poslanec tudi v takem primeru imuniteto? Osebno menim, da je korupcija slaba za ugled države, moralo ljudstva, slabo za podjetja, saj ima v večini primerov za posledico nepravilno selekcijo znanja, strokovnosti in sposobnosti. V primerih hude korupcije bi bile potrebne tudi hude sankcije, kot so zaplembe premoženj, odstavitve z delovnega mesta in odvzem bonitet povezanih s tem, tudi

zaporna kazen in obvezno družbenokoristno delo v posebnih ustanovah (psihiatrični oddelki, domovi starejših občanov, domovi z invalidno mladino).

V upanju, da bomo s skupnimi ukrepi dosegli enakost pred zakonom, Vas lepo pozdravljam

Žiga Zalar, 9. a

Mentorici: Darja Gorup, Erika Koren Plahuta

Osnovna šola Antona Globočnika Postojna

Robi Kučan, Osnovna šola Apače

Spoštovani!

Zelo poredko se zgodi, da lahko osnovnošolci izrazimo svoje mnenje o družbi in dogajanju v naši domovini, da razmišljamo o moralnih vrednotah, ki so nekoč veliko pomenile, in da sem ugotovil, da danes nekaj veljajo le materialne dobrine. O tem je spregovoril že Prešeren, saj je v svoji pesmi Slovo od mladosti zapisal, »da le petica da ime sloveče, da človek toliko velja, kar plača ...«. Verjetno naš največji pesnik v svojem času, ko si je prizadeval za samostojnost, enakopravnost, enakost ... niti slutil ni, da se bodo njegove želje po samostojni Sloveniji uresničile. Tega bi bil prav gotovo zelo vesel, mislim pa, da bi mnenje hitro spremenil, ko bi spoznal življenje mladih in ljudi na obrobju ter spoznal, da o njegovih moralnih vrednotah v RS ni niti sledu!

Sem v 9. razredu in me zelo zanima dogajanje v Sloveniji, predvsem delo tistih, ki vplivajo na celotno populacijo v naši domovini.

Ker letos končujem osnovno šolo, se moram odločiti za srednjo oz. za poklic, ki bi ga v življenju želel opravljati. Tu pa se nekoliko zatakne. Moje želje glede poklica se namreč zelo razlikujejo od trenutnih možnosti zaposlitve v Sloveniji. Le kaj mi bo šola, če se po njej ne bom mogel zaposliti, se preživljati, skrbeti za družino, ki so jo bom morda ustvaril ...? Ali bom res moral »s trebuhom za kruhom«, kot so to delali naši predniki pred 1. svetovno vojno ali po njej?! Ali je domovina res domovina, če dovoli, da je toliko mladih brezposelnih, da se drogirajo, utapljajo v alkoholu ali enostavno odidejo in pozabijo na Slovenijo – ne mater, ampak mačeho domovino?! Morda bi se Komisija za preprečevanje korupcije morala zavedati, da ni pošteno, če v Sloveniji deluje samo VIP (veze in poznanstvo); kdor pa tega nima, pa je »na cesti«, na robu lakote, obupa ...?! Veliko se govori o moralnih vrednotah, kot so poštenost, enakopravnost, pravičnost, enakost ... vendar na žalost vse ostaja le pri besedah; nikoli pa se ne udejanji – ali skoraj nikoli. Ali se kdo vpraša, kolikšna je razlika, če delo opravlja človek, star 60 let, ali tisti, ki jih ima 25, 30?! Kdo bo učinkovitejši? Kdo bo bolje opravil delo? Ali se »vrh« Slovenije zaveda, da je v t.i. »domovini« 23% mladih iskalcev zaposlitve, kar pomeni 27.500 mladih brezposelnih?! Ali številke niso dovolj zgovorne?! Bo res treba na cesto – protestirati, izvajati izgrede ... ali še kaj hujšega?! Najbolj zaskrbljujoče pa je, da do dela težko pridejo zlasti fakultetno izobraženi mladi – stopnja registrirane brezposelnosti med univerzitetno diplomiranimi je v zadnjih letih zrasla kar za 300%! Pametni mladi ljudje se tako znajdejo na Zavodu za zaposlovanje, ti pa jim nudijo sezonska dela, kot bi jih, oziroma jih, opravljajo mladi z osnovno šolo ali še manj!!! Pobirati jabolka, trgati grozdje, čistiti ceste ... – za to pa res ni potrebna fakultetna izobrazba! Kako naša vlada in vsi, ki odločajo o usodah ljudi v »domovini«, sploh cenijo znanje, izobrazbo?! Ali je sami nimajo?! Mislim, da bi navaden laik, ne pa tako »pametni Slovenci« kot so naši poslanci, predsedniki, ministri ... znal bolje urediti socialno strukturo v državi, pa tudi denar oz. plačo bi znal bolje razporediti! Kako je mogoče, da nekdo vodi podjetje, ga pripelje do bankrota, potem pa dobi ogromno odpravnino, novo, super

plačano službo in še kakšno nagrado, da si lahko postavi »vikend« na morju, v planinah, kupi ne vem koliko hiš, katerih lastniki so vsi sorodniki, da ni treba plačevati prevelikega davka, pluje z lastno »jadrnico« po morju, se vozi z najboljšim avtomobilom oz. avtomobili ...?! Če pa se slučajno zgodi, da se oseba znajde zaradi utaje premoženja oz. davkov na sodišču, je kar hitro oproščen, saj tudi naše sodstvo še zdaleč ni objektivno. Tako lahko ta dotična oseba zahteva še ogromno odškodnino od države, ki jo seveda dobi, plačamo jo pa vsi državljani ne glede na višino osebnega dohodka. Jaz sicer še nisem zaposlen, vem pa, kakšno je stanje v naši družini – oba sta doma, saj je podjetje, v katerem je bila zaposlena mama že zdavnaj »šlo po gobe«!

Ker se odločam za poklic in srednjo šolo, se veliko pogovarjamo in iščemo poti, da bi po šolanju dobil zaposlitev. Rad bi ostal v Sloveniji, saj je moja domovina, a se bojim, da bo to zelo težko. Morda pa se bo v času mojega šolanja kaj spremenilo »na boljše«?! Upam, saj imam kljub vsemu svojo državo rad. A če tu ne bo možnosti zaposlitve, se bom odločil za tujino in se verjetno nikdar več ne bom vrnil. Tam bom sicer tujec, a mi bodo nudili to, kar bi mi pripadalo po Ustavi RS!

Ali se potem sploh lahko čudimo, če se predvsem mladi, pa tudi starejši, ki so »ostali« po stečaju podjetja brez dela, odločajo za tujino, kjer jim vse to, kar bi jim morala nuditi »ljuba domovina« nudi neka povsem druga država?! Koliko Slovencev pa bo potem sploh ostalo v Sloveniji?!

Že od 9. stol. naprej smo hrepeneli po samostojni demokratični Sloveniji. Zdaj jo imamo od leta 1991. In kaj se dogaja?! Demokracija se kaže v tem, da se mladi že po OŠ odločajo za šolanje v tujini ali pa preživljajo čas, kot sem že napisal – po beznicah, gostilnah, obljudenih in zapuščenih stavbah, ki jih je v Sloveniji na pretek?! So to kvalitete, za katere smo si prizadevali?! Demokracija?! Enakost?! Enotnost?! Kje so dejanja?! Jaz jih do sedaj nisem zasledil! Kakšna enotnost pa je, če ima nekdo v vrstah poslancev oz. »na vrhu države«, kakšen direktor, ki se utaplja v evrih, 10x, 20x ali še več višjo plačo od »navadnega« človeka?! Zakaj se ne bi odpovedali svojemu gmotnemu položaju, »odstopili« denar in skoraj vso svojo blaginjo nekemu, ki dobi mesečno par sto evrov?! Prav zanima me, koliko »dni oz. ur« bi živeli s tem!!! Lahko je govoriti, kako se da živeti, če »v žep« mesečno dobiš nekaj tisoč evrov! Jaz pa se vedno bolj sprašujem, kaj se bo v moji domovini zgodilo. Bodo demonstracije?! Bodo prerasle v revolucijo? Morda bi morali mladim, in tudi ostalim, še pravočasno prisluhniti politiki, predsednik vlade, predsednik države ... in seveda vsi, ki krojijo življenje vseh Slovencev. Upam, da bodo vsi ti, zgoraj omenjeni, sposobni nekaj narediti za boljši jutri! Predvsem spraviti za zapahe »skorumpirane bogataše«, ki jih v Sloveniji ne manjka! Preprečiti, da si »roka roko umije« in po stari poti, brez sprememb naprej! Porazdeliti denarna sredstva pošteno – vsak naj dobi toliko, kot si zasluži! Kdor dela pridno in pošteno, si verjetno zasluži tolikšno plačo, da bo lahko dostojno živel!

Morda bi bilo dobro, da bi se preverilo tudi naše sodstvo, ki je po mojem mnenju nesposobno. Kako so lahko sodniki tako zaščiteni?! Zakaj in kako je mogoče, da nesposobni, podkupljeni sodnik/sodnica ne izgubi službe in se nadomesti z drugimi, ki jih je »na cesti« ogromno?! Kako so lahko imenovani »dosmrtno«?! Vsi vemo, kako ti »sodni mlini« delujejo. Človek, ki nima premoženja, si kakšne tožbe niti privoščiti ne more, saj nima dovolj denarja, da bi plačeval odvetnika! Če pa že pride do sojenja, se le-to »vleče« tako dolgo, da vse skupaj zastara! Morda bi bilo potrebno tudi tukaj kaj spremeniti, saj je sodstvo zaščiten kot »sveta krava v Indiji«! Morda sem primitiven, ker uporabljam določene izraze, a so v narekovajih, da bo Komisija vedela, da gre za frazo!

Želim si, da bi se vse stvari v Sloveniji spremenile na bolje. Torej bo potrebna popolna reorganizacija naše Ustave, v kateri je sicer zapisanega marsikaj dobrega, vendar se v praksi ne upošteva. Zakoni pa so tako ali tako napisani na takšen način, da si jih lahko razlaga vsak po svoje! To za mene ni zakon!!! Ta bi moral biti zapisan objektivno, in sicer tako, da ga vsak razume enako! Se bo tu kaj spremenilo?! Po dosedanjih izkušnjah sodeč – ne prav veliko ali pa nič!

Spet sem pri sebi in nas, mladih. Morda pa bo naš glas prodril do tja, kjer se »reže in deli« kruh?! V nasprotnem primeru se bojim, da »naše zlate samostojne domovine Slovenije« kmalu ne bo več. Torej, dragi Slovenci, ki krojite usodo vseh svojih »lubih Slovincov« – PREIDITE K DEJANJEM! Vzemite tistim, ki imajo preveč, in dajte tistim, ki imajo premalo ali skoraj nič! Prisluhnite mladim, malemu človeku! Pomagajte nam vsem, kaznujte in vzemite podkupljenim, ne pa da jih še nagradite! Slovenci, vsi, tudi tisti z najnižjo izobrazbo, nismo tako neumni, kot se zdi! Res je, da smo zelo, zelo potrpežljivi, ampak to je daleč od neumnosti. Potrpežljivost pa, kot verjetno veste, ima svoje meje! Enkrat prekipi – kot juha, ki zavre in začne teči čez rob! Preidite torej od besed k dejanjem – ne POSLUŠAJTE ampak SLIŠITE in UKREPAJTE!!! To je nasvet devetošolca, ki misli z »zdravo kmečko« pametjo.

Upam, da bodo tudi ostale vsebine pisem, ki jih boste prejeli, podobne mojemu in da ne bo to pisanje samo za literarni natečaj, temveč poduk in klic k pravičnosti vsem tistim, ki lahko nekaj naredijo, da se bo življenje v Sloveniji izboljšalo za vse, predvsem, mlade in za »male« ljudi na robu propada. Zdaj je še čas! Kako dolgo še bo?! Samo v razmislek – in še enkrat – UKREPAJTE IN POSKRbite, DA BOMO VSAJ MLADI PO DOLGEM IN ZAHTEVNEM IZOBRAŽEVANJU DOBILI SLUŽBO, DA NE BOMO NA CESTI ALI V TUJINI!!!

Za konec pa še: upam, da tale protikorupcijska komisija ni med tistimi, ki za denar naredijo vse! Sicer bodo vsa pisanja mladih in klici na pomoč starejših/starih Slovencev popolnoma odveč in vse bo tako kot je oz. še slabše! Upam tudi, da zaradi tega pisanja ne bomo niti jaz niti moja mentorica oz. šola dobili takšno kazen, da »se nikoli ne bomo mogli pobrati« oz. da ne bo sankcij ali celo kakšnega »pravičnega« sojenja, po katerem bi – v nasprotju z ostalimi bogatimi Slovenci, ki si lahko kupijo vse na tem svetu, tudi svobodo, čeprav so še tako krivi, – kar hitro pristali v t. i. »kehi«!

Žal mi je, da moram tako zapisati, ampak po vsem, kar se pri nas dogaja, sem že skoraj popolnoma izgubil zaupanje v vsakega in vse!!!

Vseeno verjamem v vašo poštenost in pravičnost, vašo ljubezen do sodržavljanov ter v vašo željo po vsem tem, k čemur kličete s tem literarnim natečajem!

Lepo vas pozdravljam ter želim čim prej obilo uspeha pri vaših pozitivnih dejanjih!

Robi Kučan, 9. B

Mentorica: Dragica Kovač, predmetna učiteljica SLJ in ANG

Osnovna šola Apače

Eva Smolinger, Osnovna šola Borisa Kidriča, Kidričevo

Spoštovani poslanci in poslanke!

Kot učenka devetega razreda osnovne šole se zavedam, da o politiki nimam toliko znanja kot odrasli ljudje, vendar sem mnenja, da bi tudi mladi z našimi idejami lahko pripomogli k izboljšanju naše države.

Ob spremljanju dnevnih novic lahko vidimo, da je stanje v naši državi vse slabše. Vedno več pa poslušamo tudi o korupciji. Ljudje, predvsem tisti, ki so na vplivnejših položajih, si v kratkem času pridobijo velike količine denarja. Zakaj ne bi teh velikih vsot denarja raje podarili ljudem, ki nimajo denarja, da bi si kupili kruh? Ljudem, ki nimajo doma in morajo pozimi spat na mrzlih ulicah, medtem

ko vi živite v vilah? Ali se vam zdi pravično, da denar, ki bi ga morali dobiti vsi državljani, porabite v lastne namene? Vsak dan gledamo, kako propadajo podjetja in ljudje ostanejo na ulici brez plač. Ali se ob gledanju takšnih prizorov kdaj zamislite nad svojimi dejanji? Kako se počutite, ko vidite ljudi brez doma na ulicah? Ste ponosni na to, kar ste naredili? Navadni ljudje si lahko samo zamišljamo, kaj se vam podi po glavi. Nikoli ne bomo vedeli, kako vi gledate na te stvari. Pa vendar vam lahko z upanjem, da se boste zamislili, pišemo ta pisma. Ne bi bilo boljše, da bi namesto, da se prerekate, stopili skupaj in naredili nekaj dobrega za vse ljudi? Veliko ljudi se odloča za stvari, ki se nikakor ne bi smele dogajati, ker ne vedo, kako bodo lahko preživeli jutrišnji dan. Takrat, ko vi spite v toplih in udobnih posteljah, ljudje jočejo, ker ne vedo, kako bodo jutri otrokom kupili hrano. Ni hujšega kot občutek otroka, ko sliši svoje starše jokati. Ob takšnih trenutkih se otrok počuti krivega za razmere v družini. To pa vsekakor ni prav! Bi vam bilo všeč, če bi bili vaši otroci na takšnem mestu? Dvomim. Morali bi se zavedati svojega položaja v državi in sprejeti odgovornost. Delati bi morali v prid vseh državljanov, ne le v prid posameznikov. Odrasli ljudje se sploh ne zavedate, koliko stvari otroci vidimo in slišimo. Stanje v državi vpliva tudi na naše vedenje in razmišljanje. Žalostno je, ko desetletnik razmišlja, kako bi zaslužil denar, da bi preživel družino. Ko sedemletnik v šoli ustrahuje učitelje in učence. Otroci hitro opazimo razlike med ljudmi. Deklici, iz katere se vsi norčujejo zaradi slabših oblačil, zagotovo ni lahko. Prav tako ni prijetno dečku, ki ne sme na šolsko malico, ker si je starši ne morejo privoščiti. Ali lahko ob vsem tem še vedno hodite z dvignjeno glavo?

Lahko bi se zamislili, kakšen zgled dajete mladim ljudem, saj bodo oni nekoč vodili državo.

Lep pozdrav

Eva Smolinger, 9. a

Mentorica: Lidija Horvat

Osnovna šola Borisa Kidriča, Kidričevo

Žan Hertiš, Osnovna šola Borisa Kidriča, Kidričevo

Spoštovani!

Verjetno ste sami opazili, da v naši državi ni vse tako, kot bi moralo biti. Verjamem v vas, da boste državo popravili. Predlagam vam, da najbolj obdavčite bogate, ki se vozijo v takšnih luksuznih vozilih, o katerih večina ljudi ne more niti sanjati; ne pa revnih, ki nimajo denarja niti za kurilno olje, da bi se greli. Pomagajte kmetijam na podeželju in v hribih, da bodo lahko lepo živeli, vi pa boste iz tega dobili še več denarja od davkov. Ne varčujte denarja na zdravju, ker je le- to najpomembnejše. Brez njega ne bi bilo ne nas in ne vas. Pomagajte tudi propadajočim tovarnam, ki bodo lahko z vašo pomočjo spet zaživele. Dajte revnim več socialne pomoči, da se bodo lahko izšolali in dobili službo. Izkoriščajte obnovljive vire energije, ker se vam bodo čez nekaj let obrestovali. Bodite čim bolj prijazni okolju, da bo okolje prijazno do vas. Denar vlagajte v šole, da bomo dobili pametne ljudi, ki bodo znali voditi državo. Pokažite ljudem spoštovanje, da bodo tudi vam izkazali spoštovanje in zaupanje. Več kot si bodo ljudje lahko privoščili, več davkov boste prejeli. Razvijajte gospodarstvo in tehnologijo, da boste lahko to tudi prodali in zasluži. Upoštevajte nasvete, saj boste s tem napredovali; država bo postala boljša.

Če bo šlo tako naprej, kot do sedaj, se bomo utopili v dolgovih, jemali pomoči in se še bolj dolžili. Mislite na ljudi, ki so lačni in žejni. Bliža se zima in bo na cesti veliko premraženih državljanov, zato pomagajte ljudem, da bodo lahko z vašo pomočjo zaživel.

Lep pozdrav

Žan Hertiš

Mentorica: Sonja Lenarčič

Osnovna šola Borisa Kidriča, Kidričevo

Lucija Praznik, Osnovna šola Brezno Podvelka

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci,

sem učenka 9. razreda in pišem v imenu mladih. V tem šolskem letu bo vsak izmed nas devetošolcev moral sprejeti življenjsko pomembno odločitev. Morali se bomo odločiti kaj želimo v bodoče postati. Pa je to v teh časih res samo naša odločitev? Vem, da se v naših mladih glavah še kako prepletajo različne ideje, poklici, želje ... a kaj, ko dan za dnem lahko na televiziji spremljamo, koliko ljudi je brezposelnih in to predvsem mladih.

Na spletu sem zasledila, da je slovenska mladina nadpovprečno izobražena, razgledana in vse bolj neaktivna. Veliko mladih se odloča za delo izven meja naše države kjer prepoznajo zagnanost, nadarjenost, delavnost in jih tudi ustrezno nagradijo. Kako to, da pri nas niso bili cenjeni. V tujini pa jim je uspelo? V tem primeru izgubljam dragoceno znanje in ves denar (če sploh še lahko govorimo o brezplačnem šolstvu), ki smo ga vlagali v te mlade ljudi. V našem gospodarstvu, bi še kako potrebovali nekaj novega, nove ideje, izzive, poglede ne pa da se držimo ustaljenih postopkov in dopuščamo, da podjetja propadajo zaradi nepravilnih odločitev vodstva. Ljudje, ki so si uspeli najti delo »preko meje« (kot radi v žargonu povemo), pa jim grozite z dvojno obdavčitvijo. Zakaj? Zagotovite, da bodo imeli vsi državljani v Republiki Sloveniji enake možnosti zaposlitve, pa vam nihče ne bo odrekel davka, ki vam pripada, glede na dohodek zaposlenega.

Kljub temu pa sem zelo obremenjena s tem kaj bi rada in kaj bom sploh lahko v življenju počela. Vsekakor bi morala, ta odločitev temeljit predvsem na želji vsakega posameznika, kaj bi v življenju rad počel. Žal pa se moramo ozirati na to, kje sploh še imamo možnosti za zaposlitev. Kakšno bo naše plačilo, pa sploh ne upamo razmišljati.

Zadnje čase na televiziji zasledimo zelo tragične dogodke glede zaposlovanja in neplačila opravljenega dela. Žal sem še premlada, da bi razumela in lahko sledila vsem tem dogodkom.

Mladi so tisti, ki imajo ideje in zagnanost. Zakaj se vedno zgledujemo in prevzemamo sisteme, ki niso najboljši? Zakaj ob vseh strokovnjakih, plačanih svetovalcih, izborih naj managerja in ne vem še čem, šele po nekaj letih ugotovite sledi kaznivega dejanja, gospodarskega kriminala, prevare, utaje davkov in še bi lahko naštevala. Zakaj so vsi ti, zaposleni v državnih podjetjih in bankah sploh prejeli plačilo, in ne tako malo, da se o tem razpravlja šele po nekaj letih? Ko sem omenila prevzem slabih sistemov in zgledov, sem zelo začudena tudi nad tem, da za vsa ta dejanja pri nas skoraj nihče ne odgovarja, ali pa so kazni prav smešne. Čeprav imam, bom imela skoraj končano osnovno šolo, takoj podpišem kakšno leto zapora na odprtem oddelku za nekaj deset milijonov, ki jih drugače nikoli ne bi zaslužila. Pa še vrniti jih ni potrebno. V nasprotju z nami, preko meje vsa ta prej naštetá dejanja, takoj ovrednotijo in pokrijejo iz premoženja teh, ki so to zagrešili. Zakaj bi morali pri nas vsi plačevati za

nesposobnost ali namerna dejanja drugih. Od vas pričakujem, verjetno tudi drugi, da opravite delo ki ste si ga izbrali, z vašo kandidaturo za poslanca. Od vas pričakujem da boste za nas in našo prihodnost povlekli najboljše poteze, ne pa najhitrejših in najlažjih.

Cilji nas mladih niso, da po končanem izobraževanju in diplomi nekaj let čakamo na zavodu za zaposlovanje preden dobimo službo. Saj v tem primeru izgubimo mi in družba, ki je vlagala v naše izobraževanje. Namesto zagnanosti in idej bo dobila brezvoljne in vsega naveličane izobražence, ki so bili družbi v breme še nekaj let po šolanju. Zato upam, da je vaš pogled usmerjen naprej, ne nazaj. Stalno obtoževanje in iskanje krivcev ne vodi nikamor. Združite vrste in za nas, našo in vašo prihodnost izberite najboljše.

Lep pozdrav,

Lucija Praznik

Mentorica: Mihaela Najžar, predmetna učiteljica ZGO in GEO

Osnovna šola Brezno Podvelka

Nuša Trnjek, Osnovna šola Brezno Podvelka

Spoštovani poslanci!

Tisti, ki mislite, da pismo, ki ga napiše najstnica, ni vredno pozornosti, ga lahko mirne volje zmečkate in vržete v koš. Tisti, ki pa menite, da tudi osnovnošolka in njeno mnenje nekaj veljata, pa vas vabim, da si v teh skoraj nečloveških časih vzamete nekaj minut časa in prisluhnete moji prošnji, ki je tudi prošnja številnih državljanov. Vem, da bodo nekateri zamahnili z roko in rekli: »Kaj se pa ta meša v tisto, na kar se ne spozna ..., še ena pametna najstnica, ki bi rada spremenila svet.«

Sem Nuša Trnjek, stara sem 12 let in hodim v 7. razred Osnovne šole Brezno-Podvelka.

Živim v majhen kraju Brezno v občini Podvelka, kjer je brezposelnost in stiska ljudi zelo velika. Poznam gospo, ki je ostala sama z 12-letnim sinom, moža je namreč zapustila zaradi njegovih izpadov in psihičnih težav. Tako se je začela njena temna stran življenja. Ostala je sama, brez službe, ni imela nikogar od svojcev, da bi ji pomagal, zelo mi je hudo, ko jo gledam, kako vsak dan s strahom odpira poštni nabiralnik, saj ve, da je v njem ne čaka nič dobrega, le kupi položnic in opominov. Problemi, ki so se ji nakopičili, so veliki. Grozi jima izselitev iz stanovanja, saj preprosto nimata denarja za pokrivanje stroškov. Najbolj pa me je ganil naslednji dogodek. Ker gospa ni imela denarja za avtobus, se je na Zavod za zaposlovanje javila preko telefona, a je niso poslušali, temveč so jo brezsrčno za šest mesecev izbrisali iz zavoda, in tako nima možnosti za socialno denarno pomoč. Res škoda, da se to dogaja v naši državi. Kam je izginila solidarnost? Vedite pa, da je to samo en izmed tisočih primerov, ki nujno potrebujejo pomoč.

Slišala sem, da se številke brezposelnih še povečujejo. To je res grozno. Kaj bo z nami? Veliko preveč jih že živi na robu revščine. Zato vas prosim, da v zvezi s tem nekaj ukrenete. Imam nekaj idej, saj smo se že v šoli pogovarjali o tem. Moja ideja je, da bi starejše prej upokojili ter dali mlajšim prednost pri zaposlitvi. Obenem pa bi lahko upokojenci uvajali mlade v delo, saj bi si s tem mladi pridobili delovne izkušnje in se na osnovi tega zaposlili. Tako tudi starejši ne bi imeli občutka, da se mladi ne zmenimo za njih.

Ker je toliko revnih družin, bi vas prosila, da ta denar, ki ga porabite za nakupe nepotrebnih stvari v vojski in dragih službenih avtomobilov, za razkošne pisarne, prevelike plače poslancev ..., razdelite

med družine, ki so potrebne pomoči, saj to zanje pomeni svetla iskrica v očeh. Želim si tudi, da bi tiste, ki so Slovenijo okradli, obsodili in da bi svojo kazen odslužili v zaporu.

Pred vami je zadnja možnost, da si podate roke, stopite korak naprej, pozabite na stare zamere, preteklost in deželo popeljete tja, kamor si zasluži! Čas je, da se nehamo deliti na bogate in revne. Želela bi si, da imamo vsi toliko, da lahko dostojno živimo. Skupaj se lotite tistega, kar z zadnjimi vzdihljaji potrebuje država in njeni ljudje. Samo če se bomo zadeve lotili združeni in enotni, bomo uspeli. In res je, dragi poslanci, Slovenija je najlepša dežela na svetu in želim, da za mnoge, tudi nas mlade, ostane dom. Da mladi ne bi odhajali v tujino s trebihom za kruhom in sčasoma pozabili na te naše prelepe kraje in svoje korenine.

V upanju, da se tudi za nas mlade prikaže svetla prihodnost, vas lepo pozdravljam.

Nuša Trnjek, 7. Razred

Mentorica: Urška Samec, prof.

Osnovna šola Brezno Podvelka

Katja Dornik, Osnovna šola Brežice

Spoštovani!

Razmere v državi danes nasploh niso dobre. Vemo, da je nastopila kriza, ljudje nimajo za preživetje, več kot 100 tisoč ljudi je brezposelnih (ta številka še vedno narašča), novih delovnih mest ni. Mislim, da bi se kot predstavniki države lahko malo zamislili in uredili razmere v državi, saj so vas zato državljani izvolili. Jaz sicer še ne, saj sem mladoletna, vseeno pa vidim, koliko je ljudi oz. družin, ki komaj preživijo iz dneva v dan. Slabo gospodarsko stanje države bi lahko izboljšali, samo s takšnim načinom vodenja države prav gotovo ne.

Drage gospe in gospodje. Malo se ozrite okoli sebe in spremljajte razmere v državi s takšnega zornega kota kot ga vidim jaz, moja družina in še mnogi. Na svetu nismo za to, da samo preživimo. Hrana, stanovanje, služba in izobrazba bi morali biti dostopni vsakomur. Sem učenka devetega razreda osnovne šole in letos me čaka nova stopnička v življenju - srednja šola. Stara sem 13 let in ta odločitev je za »otroka« zelo težka. V katero srednjo šolo naj se vpišem, da bom po končanem študiju dobila službo, ki bo omogočila meni in moji družini preživetje? Če malo pogledam po razredu... Verjetno zelo malo sošolcev ve, katero šolo bodo izbrali. Odločitev ni lahka. Tudi šola bi nam morala ponuditi več informacij o zaposlitvenih možnostih. Mogoče bomo ravno mi postali najboljši kemiki, frizerji, pedikerji, veterinarji, zdravniki in morda tudi politiki.

V dobro naših otrok vam pravim, da se spustite na realna tla, poglejte kaj se dogaja v državi, ne pa samo sestankovati in nekaj sklepati, kar itak ne obrodi sadov. Država je v vaših rokah! Ukrepajte takoj!

Upam, da boste malo razmislili o mojih besedah in izboljšali razmere v državi. Našla sem namreč podatek, da je Slovenija ena izmed 10 najlepših držav sveta. Pa imamo tudi najboljše politike in vlado?

Lep pozdrav,

Katja Dornik

Mentorica: Mateja Bogovič Fifnja

Osnovna šola Brežice

Kim Bokalič, Osnovna šola Dob

Spoštovani poslanci in spoštovane poslanke!

Zadnje čase se v javnosti vse bolj pojavlja vprašanje o smiselnosti uvedbe šolskih uniform. Del javnosti je za del pa proti uvedbi šolskih uniform.

Mnenje ljudi ki podpirajo to uvedbo da bi zmanjšali socialne razlike med učenci, se mi ne zdi smiselno kajti še vedno bomo različni.

Z uvedbo šolskih uniform bi večini slovenskih šolarjev povzročili nelagodje, ker večina učencev ne želi uniform. Učenci se želimo oblačiti, tako kot nam odgovarja, ne pa da nam ministrstvo za šolstvo določi pravila oblačenja (šolske uniforme).

Bitka za in proti šolskim uniformam se že leta odvija v državah, kjer so šolske uniforme obvezne.

Mnenje angleške 16 letne deklice, ki je nosila šolsko uniformo 2970 dni so bila pozitivna in negativna. Zaradi barve uniforme se je počutila kot da je v zaporu, a nešteto ur spanja je pridobila s tem da ji ni bilo treba vsako jutro stati pred omaro in se obremenjevati kaj bi oblekla (čeprav ta argument za šolske uniforme meni osebno ni najbolj posrečen).

Razlike med nami se ne kažejo samo z obleko, danes se da pomanjkanje denarja v družini z izvirnim načinom oblačenja hitro skriti. Največje razlike se pokažejo, ko je treba plačati šolo v naravi, razne tabore, ekskurzije... Razlike se pokažejo, ko si nekateri sredi leta privoščijo križarjenja, počitnice, drugi pa septembra povejo, da so bili na počitnicah tri dni pri babici ali pa so se šli kopat na bazen v bližnji okolici. Takšne razlike enostavna uvedba šolskih uniform ne bo odpravila.

V osnovnih šolah želijo uvesti uniforme, da bi s tem zmanjšali razlike med učenci . Jaz nisem za šolske uniforme. Mislim, da nimajo pomena, saj se današnji otroci ne sodijo (vsaj v naši šoli) po oblačilih. Vseeno je, kako se oblečeš. Vsak ima svoj okus in vsak se drugače oblači, zato mislim, da ne bi bilo, prav da bi morali imeti vsi enake uniforme. Tudi zaradi higiene, ves teden bi morali nositi enake obleke, in kdo bi vse to plačal? Tudi trgovci bi zagotovo prodali manj oblačil, ker bi morali skoraj vsak dan biti oblečeni v uniformah. Res je, da se zjutraj zbudiš in se lahko takoj oblečeš, vendar nekaterim ni všeč nositi suknjiče, srajce ali kravate. Res je da bi bilo družini lažje, saj ne bi imeli toliko skrbi, ko otrok pride domov in pove, da bi tudi on rad imel oblačila znamk, ker ga ima njegov sošolec. Razmislimo o tem!

Nekateri ki so za uvedbo šolskih uniform dajejo kot argument tudi to, da bi bil strošek oblačil nižji. Po mojem to ne drži, kajti še vedno bi potrebovali oblačila, ki bi jih nosili izven šole, tako da bi bil strošek za oblačila še višji (šolska uniforma).

Z argumentom, da bi s šolskimi uniformami pokazali pripadnost šole se ne strinjam. Lahko sodelujemo pri šolskih aktivnostih in z našimi rezultati pokažemo drugim šolam svojo prepoznavnost oz. pripadnost šoli.

Meni osebno uniforme niso najbolj všeč, vendar tudi če bi jih imeli, ne bi imela težav z nošenjem, saj spoštujem pravila. In Vi, spoštujete moje mnenje, drage poslanke in poslanci?

Lep pozdrav,

Kim Bokalič

Mentorica: Lana Klopčič, učiteljica DKE

Osnovna šola Dob

Tina Vadnau, Osnovna šola Dob

Šolske uniforme: DA ali NE

Pozdravljeni spoštovani poslanci!

V šoli smo dobili možnost, da vam napišemo sporočilo o šolskih uniformah; ali bi jih imeli ali ne. Temo sem dobro premislila in se odločila, mojo odločitev pa Vam bom posredovala skozi to besedilo.

Že osmo leto obiskujem osnovno šolo pa do zdaj še ni bilo problemov glede oblačil. Da bi to uvedli kar naenkrat ker ste se Vi tako odločili se mi ne zdi prav, vendar smo dobili vsaj možnost da izrazimo svoje mnenje o tem in upam, da ga boste tudi spoštovali in upoštevali. Sprašujem se, kaj bi šolska uniforma sploh spremenila. Po mojem mnenju, bi bilo le še več posmehovanja in sporov,... Zakaj se ne bi vsak oblačil tako kot mu paše, in se počutil udobno? Kdo bo uniforme plačal? Država? Kaj pa kriza?

Kaj uniforma je? Definicija tega pojma narekuje: Uniforma je standardizirano oblačilo, ki ga nosijo pripadniki/člani neke organizacije med opravljanjem dela v le-tej organizaciji. Zakaj moramo biti šolarji tudi pripadniki šole, ni dovolj, da jo vsak dan obiskujemo, se učimo? Je res nujno izkazovanje pripadnosti še navzven?

Kaj, če ne čutiš pripadnosti šoli, ampak le pripadnost znanju? Kakšna uniforma lahko to izrazi in izkaže?

Zdi se mi, da smo mi že dovolj odrasli in se glede oblačil zdaj ne »kregamo«, pa tudi prej se nikoli nismo kot sem povedala na začetku. Lahko, da oblačila mlajše pripeljejo do spora, vendar ne verjamem da tolikokrat, da bi morali tudi vsi ostali nositi šolske uniforme. O tem smo se pogovarjali tudi v razredu in samo en učenec od sedemindvajsetih si želi nositi uniformo. Pa naj jo, samo on. Razmišljala sem tudi, zakaj bi tak zakon veljal le za učence. Vsi smo si enaki, zakaj torej tudi učitelji ne bi dobili uniform? Rada bi videla, kako bi se oni odzvali na to.

Po mnenju pedagoških strokovnjakov šolske uniforme ne rešujejo problema neenakosti. Šolske uniforme so v neki obliki dobre za učence, ampak v nekih oblikah pa tudi niso. Šolske uniforme naj bi torej reševalo probleme o neenakosti s tem se jaz strinjam delno.

Šolske uniforme so dobre v tem, da se nekateri učenci ne »važijo« s svojim dražjim oblačili, da ne pride do predsodkov, da bi učenec ocenil sošolca po karakterju. Ampak ko gledaš človeka ne vidiš samo obleko, vidiš tudi frizuro ,čevlje in še drugo dodatke. Pride pa tudi do problemov. Šola mora kupiti te uniforme s tem pa potrebuje tudi veliko denarja. Če bi imeli uniforme bi jih morali tudi prati kar tudi pride do stroškov.

Po mojem mnenju šolske uniforme niso dobra ideja. Samo en problem več. Bolje je da se oblačimo kot želimo saj tako nekako predstavimo svoj okus in karakter. In jaz mislim da s tem ne pridejo problemi vsaj v naši šoli ne.

V besedilu se da razbrati in je očitno da se z uvedbo šolskih uniform ne strinjam, me pa res zanima kako se bo to izšlo. Srčno upam, da boste kot predstavniki vseh državljanov naše demokratične, pravne in socialne države, upoštevali tudi mnenje nas, tistih, ki se jih ta odločitev najbolj dotika.

Upam, da boste moje mnenje prebrali in upoštevali, saj tudi na tak način izkazujem pripadnost šolskemu sistemu, šoli kot instituciji, skozi razmišljanje in pisanje pisem o perečih temah.

S spoštovanjem,

Tina Vadnau

Mentorica: Lana Klopčič, učiteljica DKE

Osnovna šola Dob

Manca Vodopivec, Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica

Spoštovani poslanci!

Dragi poslanci, mislim da niste zgled naši državi. Gledate samo nase in ne spoštujete osnovnih človekovih pravic. Spoštovanje do drugih državljanov naše skoraj nedemokratske države (zaradi vas, ker sami odločate o nekaterih zelo pomembnih stvareh) je zelo nizko. Premalo vlagate v gospodarske razmere in ravnate z državljani kot z živino. Na zasedanjih državnega zbora se obnašate kot otroci: pol jih spi, nekateri se derejo čez druge, spet drugi se igrajo in podobno. Pa da ne omenjam kako škodite državi: najprej krčite proračun za ljudi ki niso tako pomembni kot Vi, nato pa taisto državo še pokradete in ni čudno, da ne bomo mogli iz krize. Kakšne velike vsote pa imate Vi na vaših računih? Na eni strani mečete denar v smeti, na drugi strani pa revnim zategujete pasove in zato postajajo brezdomci. Ker niste zgled drugim, se na sejah občinskega sveta v Ilirski Bistrici dogajajo podobne stvari kot pri vas v kravatarski Ljubljani.

V naši družbi se dogajajo diskriminacija in nasilje, ki ga je v zadnjih časih vse več. Nekaterim se posmehujejo zaradi obleke, drugim zato, ker nimajo najdražjih telefonov, tretjim pa zaradi ocen v šoli.

Na vašem mestu bi vzela vodenje države v svoje roke, ne pa da vam uhaja izpod nadzora. Začnite komunicirati tudi s tistimi, ki niso ravno bogati in nimajo vil, zato da boste njihovim otrokom lahko zagotovili lepše življenje, boljše otroštvo in življenje s starši pod streho, ne pa na cesti.

Mi bi bili zagotovo boljši od vas na vašem mestu, ker znamo komunicirati z drugimi ljudmi (tujci, starejši, revnejši, bogatejši), se ne deremo drug čez drugega, v šoli ne spimo in se ne igramo in ne mislimo samo na sebe in na denar. Mislimo na vse ljudi.

Nekateri poslanci (in drugi funkcionarji) imate hiše zgrajene na črno. Teh hiš ne boste porušili, ampak boste dovolili, da se legalizirajo. Tistim, ki imajo hišo zgrajeno na črno, jim jo zaplenite in podelite kakšnemu društvu, ki skrbi za brezdomce ali zasvojene ipd. Pa da ne govorim o ljudeh, ki jim ne dovolite da bi svojo hišo legalizirali, ampak jim jo porušite, tako da ostanejo brez strehe nad glavo.

Pa da ne omenjam poslancev, ki nočejo v zapor zaradi kaznivega dejanja. Sodišče jim krivdo dokaže, oni pa se skrivajo in odhajajo v druge države. To je lep primer, da nočejo biti pred zakonom enaki kot naši starši ali mi. Preprosto tisti, katerim je krivda dokazana, naj gredo v zapor.

Nočem Vas preveč kritizirati, ampak lahko bi pomagali odpreti kakšno tovarno, poskrbeli za gospodarstvo in tako bi se v državno blagajno nateklo zagotovo več denarja, kot pa z dviganjem davkov oz. uvajanjem novih (davek na nepremičnine). Vem da to ni lahko in da ste samo ljudje,

ampak če bi stopili skupaj ali mogoče celo poprijeli za delo in zavihali rokave bi bilo vse lažje. Pa da bi dobivali namesto ogromnih plač samo povprečno plačo, kot jo dobi povprečni Slovenec?

Poslance s plagiatom bi se moralo kaznovati: prepoved opravljanja KAKRŠNEKOLI funkcije v politiki, denarna kazen, do vsaj leto dni zapora in še v »poboljševalnico« bi jih morali poslati.

Na naši osnovni šoli Dragotina Ketteja v Ilirski Bistrici so stoli in mize kot iz 15. stoletja. Za en dan bi se nam lahko pridružili v šoli, zato sprejmite to moje pismo kot vabilo. Naša telovadnica je veliko premajhna za razvijanje zdravega duha, kaj šele vrhunskih športnikov, nogometno igrišče pa je asfaltirano in zato ni prav primerno. Zato upam, da bodo vsaj moji otroci dočakali novo telovadnico in ne kot moja mama, ki si je ravno to želela, pa tega ni dočakala.

Iz vsega srca vas prosim da več vlagate tudi v šport, razvoj mladih in kulturo. Saj poznate tisti pregovor, da na mladih svet stoji. Pa upam da nas nočete uničiti oz. »spoditi« v tujino.

Manca Vodopivec, 8. A

Mentorica: Suzi Avsec

Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica

Metka Janežič, Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica

V družbi se počutim sprejeto. Še posebej v šoli saj imam tam zelo veliko prijateljev. Poleg sošolcev se družim tudi z mlajšimi učenci, od prvošolcev naprej. Zdi se mi, da se je včasih lažje družiti z njimi, saj jih ne zanima tvoja zunanost, finančno stanje... Sprejmejo te takšnega kot si. Malo starejši so vse bolj pozorni na te stvari in včasih celo zaničujejo revne, ljudi na vozičkih... Opažam pa tudi, da se slovenski otroci grdo vedejo do otrok tujih narodnosti.

V družini mi je zelo lepo. Z bratom si pomagava pri domačih nalogah, včasih pa skupaj igrava tudi nogomet. Zaradi njega imam še več prijateljev, saj se družim tudi z njegovimi sošolci in prijatelji. Imam zelo veliko bratrancev ter sestričen in prav z vsakim imamo prav posebno vez. Najstarejša dva me poleg brata učita igranja nogometa, s sestričnima redno nakupujemo oblačila, najmlajši me je naučil že veliko spretnosti z računalnikom. Razumem pa se tudi s starejšimi in ko jih srečam na ulici mi prav veselo mahajo v pozdrav.

V naši vasi nas je kar nekaj otrok ki smo približno enako stari. Vikende redno preživimo skupaj. Pred petimi leti smo dobili sovaščanko. Malo Leilo. Ko je bila stara eno leto je morala njena mama na odvajanje zaradi drog. Od doma je bila dolgih šest mesecev. Stari starši so delali na kmetiji in prav se nam je zdelo, da malo popazimo na deklico. Kmalu smo se tako navezali drug na drugega, da je Leila cele dneve preživela z nami. Igrali smo se, peli, risali in hodili na kratke sprehode v sosednjo vas. Bilo je prekrasno. Zdaj je deklica stara že pet let in morem si predstavljati, da je šlo tako hitro. Leila ima zelo lepe zlate lase, ki se prav nagajivo kodrajo. Pravimo ji kar ričula in to ji je zelo všeč. Zdaj nam je njena mama zelo hvaležna in večkrat nas je peljala na morje. Ker pa poletne počitnice ne morejo miniti brez zabave, vsako leto »prespimo v hramu«. Na vaškem igrišču imamo hišico, ki smo jo vaščani poimenovali Florijanov hram. Florijan je namreč zavetnik gasilcev in naš svetnik. Otroci se dogovorimo, da svak prinese pijačo in nekaj sladkarij. Soseda Tamara pripravi filme in že smo pripravljene na celonočno uživanje. Letos se nam je pridružila tudi Janny. Sedemnajst letna Nemka ima stare starše v sosednji vasi in že od rojstva vsako leto pride Slovenijo. Bratranca Dane in Domen

sta se že od nekdaj družila z njo, nam pa sta jo predstavila predlani. Kot vse bo tudi Vas verjetno zanimalo, kako se pogovarjamo. Predlani je bilo to za nas pravi izziv. Zelo slabo je govorila angleško, slovenščine pa sploh ni znala, čeprav je njena babica Slovenka. Vendar smo se kmalu znašli in si večinoma samo kazali. Letos se je njeno znanje obeh jezikov zelo izboljšalo in lahko smo se skoraj normalno pogovarjali. Janny nas je naučila veliko nemških besed, mi pa njo slovenskih. Njeno ima se prebere »Džani« in ne »Dženi« kot večina misli. To jo zelo moti.

Moram reči, da sem se in se še vedno imam zelo lepo. Čisto ničesar mi ne primanjkuje. Starša me imata rada, imam brata, psa in veliko prijateljev. Želim si le, da bi tudi drugi otroci imeli takšno srečo kot jo imam jaz.

Ko odraste bi rada posvojila črnčka ali kakega drugega otroka, ki mi ni lahko. Pokazala bi mu, da ni vse tako črno in grdo. Naučila bi ga kaj pomeni imeti dom in ljudi, ki te imajo radi.

Metka Janežič, 9. B

Mentorica: Tanja Vičič

Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica

Pia Jenko, Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica

Spoštovani poslanci!

Na prvi pogled zgleda, da se naša država zavzema za človekove pravice, spoštuje državljane in njihovo lastnino ter spodbuja spoštovanje in strpnost med ljudmi. Spoznavam pa, da temu ni tako. Ne spoštujete človekovih pravic državljanov, pobirate jim denar, ki ga porabljate za svoje potrebe. Ob tem vas ni prav nič ne zanima za ljudi, ki težko živijo. Podirate jim lastne domove, višate davke, cene prehrane in pijače ter drugih dobrin, sami pa živite zelo lahkotno življenje, saj imate preveč stvari, ki jih sploh ne potrebujete. Kako naj se počutim dobro v takšni družbi, kjer se večina komaj preživlja, manjšina pa živi luksuzno življenje? Državljanji vas ne morejo imeti več za vzornike, saj si nihče ne zasluži trdo delati za majhne plače in plačevati visoke davke, hrano, šolo, interesne dejavnosti, medtem ko vi dopuščate, da nekateri vaši »prijatelji« še naprej kradejo državo in nikoli ne odgovarjajo za svoja dejanja. Vi hodite na večtedenske ali celo večmesečne počitnice ali izlete in spreminjate zakone v svoje koristi. Resnično se bojim, da bo bodočnost še slabša. Učenci smo preobremenjeni s šolskim delom, tako da nimamo prostega časa za sprostitev in igro. Mnogi starši nimajo denarja za nakup šolskih potrebščin, plačilo malice, kaj šele za kakšne zimske ali poletne počitnice!

Solidarnost, pomoč drugim, uspešnosti in pridnost so vrednote, ki jih ne spodbujate in so se v današnji družbi popolnoma izgubile. Izgubili smo smisel. Kakšna pa bo naša prihodnost, če bomo, kljub vsej naši pridnosti in uspešnosti, po končanem šolanju brezposelni? Tudi delo in znanje nista več vrednoti naše družbe. Kako naj ljudje cenijo delo, če ostajajo brez dela? Znanje pa nima več nobenega pomena, saj diploma ne omogoča zaposlitve. Izobraženi ljudje so pri nas premalo spoštovani in premalo plačani za svoje delo. Zato me prav nič ne preseneča, da odhajajo v druge države, kjer so bolj uspešni in bolj cenjeni. Obsojate jih, ker odhajajo in ne naredite čisto nič, da bi jim to preprečili in jim omogočili boljše življenje v rodni domovini. Bo to tudi moja usoda?

Mi nismo krivi, da je naša država v tako globoki krizi. Zakaj moramo plačevati dolgove bank in kapitala? Smo res v takšni krizi, ali želimo le ubogati »bolj pomembne« evropske države, za katere imam občutek, da nas prezirajo? Če se jim bomo tako zelo podrejali, kot to vi hočete, se bojim, da bomo izgubili še svojo domovino.

Spremembe na bolje so mogoče, samo voljo, pogum, doslednost in pravičnost morate izkazati. Poskrbeti morate, da bomo pred zakonom vsi enaki, da bomo tudi otroci enakovredno obravnavani z odraslimi in da bo kdaj upoštevano tudi naše mnenje.

Želim si družbe, kjer bo manj nasilja, ki bo bolj strpna in ne tako tekmovalna. Želim si šole, v kateri bomo enakovredno obravnavani vsi učenci. Šolskega okolja, v katerem ne bo nasilja in sošolcev in učiteljev, ki nas ne bodo izločali zaradi uspešnosti. Hočem domovino na katero bom lahko ponosna in kateri bom lahko prispevala svoje znanje.

Seveda bi vam lahko naštevala tudi pozitivne stvari o naši državi, ampak jih je zelo malo in prekrijejo jih negativne stvari. To sem vam želela sporočiti, vendar imam vseeno občutek, da ne bom bila uslišana.

Pia Jenko, 8. Razred

Mentorica: Anica Brožič

Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica

Sara Mežnar, Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica

Spoštovani poslanci!

Najprej naj se vam malo predstavim. Sem osmošolka iz Osnovne šole Dragotina Ketteja, sem pa tudi hči staršev, ki sta se zelo trudila, da bi na svojem področju uspela. Zdaj pa jima grozi nižanje plač ter iskanje novih služb. Ne spoznam se ravno na politiko, vendar vem, da našo državo vodite tako, kot da se na to sploh ne spoznate. Kot da ste prvič na tem položaju (mogoče nekateri ste, vendar je to še dodaten razlog, da nehate s svojimi nezakonitimi dejanji in raje prisluhnite ljudem, saj ste mogoče že bili v vlogi nezadovoljnega ljudstva. Tisti, ki pa imate že izkušnje s »politikovanjem«, pa bi lahko vedeli, kaj se lahko počne in kaj ne) V glavnem. Našo državo ste popeljali v krizo (bančno) in zagotovo še v kakšno drugo, zato se torej še bolj potrudite, da boste državo spravili v tek in da se bo tudi tistim najbolj revnim kolikor-toliko godilo lepo (da ne bo nihče živel v šotorih, kot so to izjavili v poročilih ne dolgo nazaj in da ne bo nihče lačen, sploh pa to velja za otroke!).

V Sloveniji je kar nekaj ljudi, ki so za moje pojme celo prebogati in ne vejo kam bi lahko dali svoj denar, zato ga zapravljajo za ogromne hiše, lepša oblačila in obutev, ... Lahko jih prosite za posojilo ali kaj takega, lahko pa jih seznanite (če tega še ne vedo) s krizo in jih prosite, naj svoj denar uporabijo za boljše namene npr.: gradnje novih bolnišnic, obnove šol (ko smo že pri šolah, naša bi nujno potrebovala novo telovadnico, saj omet razpada – se krūši)... Vsak, ki ima kaj pameti, vam bo skušal po svojih najboljših močeh kar najbolj pomagati.

Rada pa bi tudi, da nehate z zniževanjem plač pri zaposlenih in odpuščati delavce. Kaj, ko bi najprej sebi znižali vašo (kolikor sem seznanjena) še kar obsežno plačo. Pa vendar se jaz, kot otrok v naši državi ne počutim ravno lepo, saj sem v skrbeh za moje starše in njihove plače, službe, ... Kaj bi se

zgodilo, če bi oba odpustili? Ne bi mogla več plačevati šol, košarke, nogometa, saj jaz pa moj bratec še kar »staneva«. Rada pa bi tudi, da upoštevate naslednje:

- ste pošteni
- ste pravični in enakopravni, ne glede na to, iz kakšne družine oziroma območja prihajajo ljudje.

Če niste sposobni narediti zgoraj navedenega (pa ne mislim v slabem smislu, saj vas res ne mislim žaliti) zaprosite za pomoč ali pa se odstranite iz vašega položaja. Mogoče bi pa Trojka lahko kaj pomagala, vendar je Slovenija noče zaprosit za pomoč. Zakaj? Tega res ne razumem. Že mogoče, da boste denar morali vrniti: z obrestmi, vendar se po mojem vseeno splača. Po mojem bi vam res koristilo, če bi kdaj pa kdaj bolj upoštevali glas ljudstva (če vas ne želijo več, se lahko preprosto odstranite, nihče vam ne bo zameril. Še več! Po mojem vas bodo spoštovali, saj ste odstopili, ko niste mogli več pomagati in ne, ko ste izgubili vse bitke).

Upam, da ste razumeli, kaj sem vam želela sporočiti in povedati, ter da boste našo državo povlekli iz krize, pomagali tistim najbolj revnim, ter v njih zbudili novo upanje (da bi bilo čim manj nasilja, kraje, samomorov, umorov,...) predvsem pa, da boste o nekaterih zadevah premislili, preden jih naredite.

Prosim pa vas le še to, da mi oprostite, če sem bil v tem pismu mogoče malo nesramna do vas. Hvala, ker ste si vzeli čas in moje pismo sploh prebrali. Imejte se še naprej lepo in malo bolj glejte na to, kaj počnete in kam dajete ves denar.

Sara Mežnar, 8. B

Mentorica: Anica Brožič

Osnovna šola Dragotina Ketteja, Ilirska Bistrica

Gregor Hočevar, Osnovna šola Frana Metelka, Škocjan

Spoštovani g. poslanec!

V naši državi lahko vsak opazi veliko težav. V tem pismu vam želim izpostaviti nekaj najbolj ključnih in nekaj predlogov za njihovo rešitev. Prva stvar, ki mene in še veliko ljudi moti, je, kako lahko gradimo prihodnost, če pa mlade »talente« zavračamo in ti odhajajo v druge države ter tam dosegajo različne uspehe. Mladim moramo dajati priložnosti, ne le teoretično znanje, saj to ni dovolj. Za vsak poklic, ki ga opravljaš, potrebuješ tudi praktično znanje, ne le teoretično.

Drug velik problem je prazna državna blagajna. Vi bi samo dvigali davke, ki so za vse enaki – za bogate in za revne – in namesto da bi več »pobrali« bogatim, poberete vse revnim.

Tretja stvar pa je nekaj, na kar bi res rad slišal vaš odgovor. Ko so zaprli direktorje velikih podjetij, ki so sedaj v stečaju, je po televiziji kazalo njihove celice, čeprav se bi težko tako izrazil. To, kar sem videl, to niso celice, temveč prave razkošne sobe. Za nameček pa moramo njihovo bivanje v zaporu plačevati tudi davkoplačevalci. Ti direktorji bi morali zdaj delati dobra dela, ne pa uživati v zaporu. To je moje mnenje o stanju v državi ...

Lep pozdrav

Gregor Hočevar, učenec 8. a-razreda

Mentor: Irena Hočevar

Osnovna šola Frana Metelka, Škocjan

Leja Verbič, Osnovna šola Frana Metelka Škocjan

Spoštovani poslanec!

Glede na probleme, ki jih imamo sedaj v Sloveniji, sem se odločila, da vam napišem pismo.

V Sloveniji se srečujemo z marsikatero težavo, ki pa je mogoče ni tako lahko rešiti kot zglada. Verjamem, da se vsak dan srečujete z novimi težavami; nekatere se rešijo hitreje, druge počasneje. Odvisno je verjetno tudi od same teme ...

Nam, preprostim ljudem se zdijo te težave zelo neznosne in mislimo, da Vi v parlamentu ne počnete ničesar. Pa vendar verjamem, da imate veliko dela in tudi probleme rešujete in s tem tudi rešujete našo Slovenijo. Vseeno pa se nam zdi, da ne počnete ničesar, da problemi ostajajo in nastaja še novi. To zelo slabo prenašamo in zato za vse, kar se narobe zgodi, krivimo Vas, poslance.

Prav iz problemov, kot je npr. kriza tukaj v Sloveniji, se ni tako preprosto izkupati. Pa vendar od Vas pričakujemo, da boste to hitro rešili, saj smo Vas zato izvolili in to je postalo vaše delo. Vem, da se trudite po svojih močeh, pa vendar bi bilo treba v Sloveniji postoriti tudi kaj več, ne samo da nam postavite višje davke, podražite stroške, znižate plače ...

Sama Vas spoštujem, saj se je zelo težko odločati o tako pomembnih stvareh, kajti vsaka napaka je lahko usodna za celotno državo. V Sloveniji nas zadnja leta obdajajo problemi, kot so korupcija, kraje, ponarejanje, davki, kriza, kriza v šolstvu in zdravstvu, brezposelnost, umori ... Mislim, da nas ti problemi vsak dan bolj obremenjujejo, ker smo si Slovenijo predstavljali kot pošteno državo.

V moji državi so tudi pošteni ljudje, ki se borijo za boljši vsak dan in boljšo prihodnost. Teh problemov bi se morali lotiti zelo resno, saj nas bodo drugače pokopali in izbrisali to našo prelepo Slovenijo.

Predlagam, da se lotite stvari precej resno in da začnete najprej pri korupciji. Zelo pogosto se dogaja, da ljudje podkupujejo druge, da imajo isto mišljenje, da delajo narobe ... Vendar s takim vedenjem se ne da živeti, zato bi morali poostri nadzor nad korupcijo, saj bi ljudje tako tudi svobodno živeli in razmišljali sami s svojo glavo, ne da bi jim drugi govorili, kaj morajo početi. Takšni ljudje ne delajo za našo državo, ampak za sebe in za svoje potrebe.

V današnjem času je zelo težko zaupati komu, saj ne veš, kaj ti lahko naredi oz. kdaj ti bo obrnil hrbet in delal proti tebi. In ravno pri vas poslanci je največ trenj med seboj. Zelo velikokrat ste na nasprotnih si straneh, ni pravega pozitivnega gledanja na stvari. Poslanci različnih strank imate različne poglede na probleme, zato jih tudi tako počasi rešujete.

Tako da tudi s tem država razpada in na nikakršen način to ne more biti dobra popotnica za nadaljnje življenje tistih, ki še odraščajo in pridobivajo izkušnje. Večkrat bi morali poudariti medsebojno spoštovanje, lepo vedenje, pozitivno gledanje na stvari in dejanja, sprejemanje mišljenja in ljudi, slabe stvari pa bi poskusili popraviti in jih nič več ponavljati. Tudi ponarejanje je slaba lastnost, ki se lahko skriva za vsakim vogalom in ni lep vzor za naše otroke...

Poslanci bi morali malo bolj pogledati na nekatere družine, ki nimajo niti za kruh, kaj šele za davke in položnice, saj so ostali brez služb, so bolni in nemočni. S krizo se vsak dan srečujemo tudi v trgovinah in gostilnah. Če bi vsi delali tako, kot to delajo nekateri, ki so nam lahko za vzgled, bi naša država cvetela in bila bogata.

Vsak človek bi pri sebi moral razčistiti, kaj sme in kaj ne sme in tako bi država dobro uspela. Brez prej naštetih problemov bi življenje postalo lažje. Tudi vi poslanci bi lažje in hitreje reševali probleme, bili bi nam za vzgled v tej mali državi.

Želim si tudi, da ne bi bilo toliko brezposelnosti, saj je lahko velik problem za vse nas, ki še odraščamo in pridobivamo izkušnje. V stanju, kakršno je danes, pa izgubljam upanje za svetlo prihodnost, za kakovostno šolanje in seveda tudi za službo. Zato mladi postajo nasilni, se drogirajo, pijejo, vse več je psihičnih težav...

Zato, dragi poslanci, poslušajte mlade ljudi, popravite napake iz preteklosti, da bomo lahko mladi z veseljem živeli in zrli v svetlo prihodnost.

Lepo pozdravljeni

Leja Verbič, učenka 8.a razreda

Mentor: Irena Hočevar

Osnovna šola Frana Metelka Škocjan

Špela Vodeb, Osnovna šola Frana Roša, Celje

Prihajam iz velike družine, v kateri smo otroci že zgodaj začeli spoznavati pozitivne vrednote, kot so poštenost, pravičnost, enakopravnost, strpnost, delitev dobrin,... Čeprav pravijo, da v družinah ni demokracije, sem vesela, da nam starši vedno jasno pokažejo meje dovoljenega.

Kaj pa šola? Tudi tam se vsakodnevno srečujemo s sošolci in sošolkami, ki prihajajo vsak iz svoje družine in s sabo nosijo mnoge dobre ali slabe vrednote. Že zgodaj sem začela opazovati obnašanje vrstnikov in ugotovila, da tisti iz premožnejših družin nimajo privzgojenih veliko pozitivnih moralnih vrednot ter so omejeni le na svoje koristi in ugodje. S prezirom so vedno gledali na skromnejše učence. Tem družine niso nudile tako veliko paleto materialnih dobrin, a so jim privzgojile številne vrline. Lahko bi celo rekli, da je pravičnost, pridnost, strpnost, poštenost, spoštovanje in pomoč sočloveku v stiski njihov vsakdan.

Kaj pa vi? Bi lahko v vaših srcih poiskali kakšno dobro moralno vrednoto? Res je, da v zadnjem času zelo podpirate številne organizacije za pomoč revnim, brezposelnim ter nas pozivate k zbiranju dobrin za duševno prizadete. Ampak, ali ste vi pripravljeni odpreti denarnice, pobrskati po svojih prepolnih žepih in kakšni od preštevilnih socialno ogroženih družin omogočiti toplejšo zimo, polepšati prihajajoče šolsko leto ali mogoče celo desetletje? Žalostno sem ugotovila, da še nikoli nisem slišala ali prebrala, da bi se kateri od poslancev odpovedal le delčku svoje plače in jo delil s šibkejšimi.

Kam se torej vrti naš svet? Kam vodijo vse slabe vrednote: sebičnost, samovšečnost, samozadostnost, ošabnost, neposlušnost in skopuštvu? Grozno mora biti živeti za hladnimi stenami propadajoče hiše s hlebčkom kruha na dan in skrivaj pred svetom upati, da boš ta boren obrok lahko držal v rokah tudi jutri. Glede na gospodarsko krizo, veliko brezposelnost in revščino bi vas rada spodbudila, da obnovite svoje vrline, tu in tam ravnodušno in z dobrimi nameni odprete svoje denarnice ter pomagate soljudem, ki imajo manj kot vi!

Stopimo torej skupaj in si pomagajmo. Poskusimo zaživeti s sočlovekom in biti enakopravni. Kaj je lepšega na svetu, kot opazovati veselje drugih in spremljati srečo?

Slabe lastnosti nas le omejujejo in nas delajo nesrečne. Imamo svoj, na videz popolni svet, veselimo se le svojih uspehov in dosežkov. Kaj in kako živijo drugi – s tem se nič ne obremenjujemo. Res je. Dandanes je v svetu težko uspeti. Težko si je na pravičen način izboriti svoj prostor pod soncem!

Kot devetošolka sem med pisanjem pisma poslancem prvič pogledala tudi sebe in svoje vrednote. Razmišljala sem o tem, kaj lahko jaz kot mlada državljanka naredim za ljudi v stiski. Kako jim lahko pomagam, polepšam dan ali pa samo malo olajšam življenje. Toda kako socialno ogroženemu človeku pomagati brez denarja? Skozi številne izkušnje v šoli in doma sem odkrila, da je odgovor na to vprašanje v bistvu zelo preprost. Ljudje se razveselijo že toplega nasmeha, ljubeznivega pogleda, razumevanja ali poslušnosti sogovorca. Zato pa ni treba biti bogat, kajne? Le dobre moralne vrednote moramo imeti.

Mnogo ljudi misli, da lahko svet spremenijo samo politiki, poslanci ali ljudje na visokih položajih. A to nikakor ne drži. Prihodnost je odvisna od celotne družbe. Ta bi bila nekaj krasnega, če bi se ljudje iskreno zanimali drug za drugega in si med seboj pomagali. Dajmo torej, naredimo Slovenijo lepšo in toplejšo. Na koncu koncev to ne bo le moralni uspeh posameznikov, ampak skupen uspeh naše države.

Špela Vodeb, 9.a razred

Mentorica: Milena Smisl, učiteljica slovenščine

Osnovna šola Frana Roša, Celje

Lina Regoršek, Osnovna šola Franceta Prešerna, Maribor

Spoštovani (pismo tebi, poslanec)!

Pišem kar nekako s težkim srcem, hkrati pa upam, da se bo vsebina mojega pisma vsaj malo vpila v vaše duše. Sprašujem se ali ste dvolični tudi doma, med svojimi otroki in partnerji? Tudi njim rečete, da bo vse dobro, medtem ko umirate za rakom? Še zmeraj slepite ljudi, da bo vse dobro, da se bomo izvlekli iz državljanske krize. Vendar je takih, ki verjamejo vašim praznim obljubam, vse manj. Pa tudi ti bodo slej ko prej spregledali!

Dragi »moji poslanci«!

Vsi vemo, kakšno je stanje v Sloveniji, revščina narašča, nekateri izmed vas pa se kopljete v razkošju. Odločitve, ki ji sprejmete, sprejmete v svojo korist, ne v korist države in državljanov. Po mojem je to značilnost sebičnih ljudi. Ampak, vsi niste takšni, tudi poštenjaki so še med vami. Predlagam, da bi poslanci in ostali vodilni v vladi imeli krajše mandate. Kar vidim vas, o čem sedaj razmišljate! Kaj neki piše ta »navadna državljanka«. Morda si celo predstavlja, da bo to pismo seglo v vaše duše? Komu izmed vas zagotovo!

Izdala vam bom, da imam šele štirinajst let. Otroci moje starosti se še ne bi smeli ubadati s problemi – če bomo imeli denar za šolsko malico, za nove hlače ... Naša skrb bi moralo biti razmišljanje o barvi prijateljeve majice, o prvih poljubih ...

Res sem »samo« štirinajstletnica! Znam pa že bolj, kot si gospodje poslanci mislite, razmišljati s svojo glavo, opazovati ...

Revščina v denarnici, luknje v dušah ... Ali, drugače povedano – krater na mestu, kjer bi moralo cveteti žito.

Nočem vašega denarja! Nočem več vaših mnenj! Hočem, da prisluhnete nam, mladim! Kličem vam – nihče ne more biti tako slab, da globoko v sebi ne bi vedel, da dela narobe. Spoznavanje in spreminjanje sebe je res težaško delo. Ampak, potem je vest čista, človek pa srečnejši!

Lina Regoršek, 9.b

Mentorica: Tanja Iršič, prof.

Osnovna šola Franceta Prešerna, Maribor

Špela Jezovšek, Osnovna šola Franja Malgaja Šentjur, Šentjur pri Celju

Spoštovani poslanci!

Vsi ljudje vemo, kakšna je vaša vloga, saj se navsezadnje otroci o tem učimo že v šoli. Vsi ljudje vemo, koliko časa boste to vlogo tudi obdržali. Slej ko prej bo vsakega izmed vas nadomestil kdo drug. Ampak kdo bo to?

Lahko bi bil kdorkoli izmed nas, nedolžnih šolarjev iz sedmih, osmih in devetih razredov. Nikoli ne vemo natančno, kdo bo izvoljen naslednji. Kako pa potem vemo, da bo zanesljivo upravljal državo? Tako je, ne vemo. Zato bi bilo to pametno zagotoviti.

Ko mi kaj ni po godu, se vedno vprašam: "Zakaj že moram pospraviti sobo?" Takrat mi reče ati: "Zato, da boš čez petnajst, dvajset let znala skrbeti zase in za svojo družino." Moj ati vedno gleda dolgoročno, za petnajst, dvajset let naprej. Zato vedno premisli, preden sprejme svojo odločitev.

Vzemite si našo državo Slovenijo kot družino. Vam je res čisto vseeno, kaj se bo z njo zgodilo? Kaj se bo zgodilo, če bodo plače javnih uslužbencev čisto padle, če ne bo javnega zdravstva, če bodo upokojenci in otroci lačni, če bodo ljudje brez služb ...? Če se bo število protestov povečalo, bodo dnevi, tedni in meseci zapravljeni? Če učitelji ne bodo učili, se ne bo mogel nihče učiti od njih. In če se nihče ne bo nič naučil, kako nam je potem zagotovljeno, da bo naslednji, na-naslednji ali še naslednji predsednik vlade dobro vodil našo državo? Že zdaj slišimo starše, kako se pritožujejo, v kakšno krizo smo padli. Kaj se bo zgodilo čez petnajst, dvajset let?

Bodite skrbni, mislite tudi dolgoročno. Mene skrbi, ker se mi zdi, da ne veste, zakaj je dobro, da sobe pospravite za seboj.

Špela Jezovšek, 8. a

Mentorica:Bojana Potočnik

Osnovna šola Franja Malgaja Šentjur, Šentjur pri Celju

Mihael Kolbl, Osnovna šola Gornja Radgona

Dragi poslanci!

Sem učenec 7. razreda in živim v okolici, ki je lepa. Vidim zelene površine, vsa polja so posejana, obdelana. Gozd v tem času je več barven. Skupaj s starši in sestro živim v družinski hiši. Oba starša imata službe. Če razmišljam na glas bi lahko dejal, da mi ničesar ne manjka. Vendar to je le tisto kar vidijo oči. Drugo je kako se počutim vsak dan, kako kvalitetno ga lahko preživim, s kom ga preživim in kje ga preživim in kje je moja prihodnost. Ali so lepote navidezne? Razmišljam..

Zjutraj vstanem, ko še sonca ni na spregled, se oblečem in že hitimo. Eni v službo, drugi v šolo. V šoli presedimo veliko ur in se učimo tisto kar drugi mislijo, da je prav. Šola ne dopušča preveč razmišljanja in samostojnosti. Preveč stvari se moramo naučiti na pamet. Premalo razmišljamo. Le redkokdaj lahko otroci povemo svoje mnenje.

Starša delata pošteno od jutranjih ur vse do pozno popoldne, da nam zagotovita, da lahko dostojno živimo. Vendar se zavedam, da lahko ostaneta brez službe. Veliko staršev otrok v moji sredini, je že ostalo brez služb, otroci so prikrajšani tudi že za hrano. Vsak dan vsaj dvakrat slišim strah kaj če...Starši so obremenjeni z drugimi stvarmi, premalo se pogovarjamo.

Popoldne skupaj kosimo z družino. Na srečo imamo zelenjavni vrt in tudi sadno drevje. Za vsako stvar nam ni potrebno iti v trgovino. Kaj pa v mestu? Če nimaš denarja in ne vrta? Si ne predstavljam. Kljub temu, da se starši celo leto jezijo, da nagaja vreme in da sadje in zelenjava nista takšni kot bi morala biti. Voda je preveč klorirana, deževnica tudi ni tisto kar je nekdaj bilo. Pridelek je slab. Vreme ni več stanovitno, letni časi se mešajo in ne moremo več določiti kakšno podnebje imamo. Vseeno imata sadje in zelenjava z vrta drug okus kot če ga kupimo v trgovini. Ko zmanjka je potrebno v trgovino in spet vprašanje kako dolgo še? Vprašamo se koliko let je preteklo in nismo ničesar ukrenili. Omejiti je potrebno število avtomobilov na cesti in podpirati uporabo javnega prometa. Ne smemo pozabiti na odpadke, ki jih je preveč. Spodbujati je potrebno, da se surovine ločujejo in da se jih čim več vrne nazaj v predelavo. To zmore prav vsak.

Do večera smo vpeti v popoldanske aktivnosti. Dokazovanje, biti moraš odličen v šoli, na treningu, najboljši... potem boš lahko uspel. Kje je smeh, kje je prijateljstvo? Zakaj ne moreš biti to kar enostavno si? Kje si sonce, sveži zrak? Na večer sedim za knjigami in zvezki? Grem spat v mehko posteljo. Vprašam se kaj je z otroki, ki imajo le žimnico, večerje nimajo, nimajo možnosti, da se kje dokažejo in s to mislijo živijo iz dneva v dan.

Dragi poslanci naši starši vas izvolijo, ker opravljate poslanstvo za vse državljane. Zakaj se ne potrudite in ste tisto kar prvo obljubite. Menim, da na volitvah lahko izberemo le tiste ljudi, ki jih nismo v življenju srečali, ne vemo, če so pošteni, pravični in ali se za naše starše in ostale ljudi zavzemajo enako? Ali lahko še komu sploh verjamemo? Svojim prijateljem morda? Začnem pri sebi: sem pošten, priden in dober, zaupanja vreden prijatelj, učenec, sin, brat, vnuk. V to verjame moja družina in tudi jaz. Tukaj se zaupanje v vrednote konča.

Kot dobri državljani imamo pravice in dolžnosti. Sprašujem se zakaj starše vidim, da opravijo svoje dolžnosti, pravice pa si morajo vedno znova izboriti. Menim, da bi tudi služba poslanca morala biti takšna. Ali pa bi morali vsi ostali zaposleni imeti plačo kot poslanci. Ne more nekdo z visoko plačo reči, da nekoga, ki vsak dan razmišlja ali bo lahko šel danes v trgovino po hrano, ali bo lahko plačal položnico, otroku privoščil kosilo v šoli, povedati da ga razume. Ga ne more, saj ni v njegovem položaju. Dragi poslanci začnite razmišljati vsak pri sebi in koliko je pošten prvo vsak do sebe z besedami in potem dejanji. Kje je tu dobrota, poštenost, enakopravnost vseh?

Kaj bo z nami otroci? Kje je naša otroškost? Kje so trenutki, ko rečeš sonce je toplo, barve jeseni so barvne, svet je lep. Vse to nam poskušajo prikazati naši starši, ampak vse slabše jim uspeva, ker v to ne verjamejo niti sami.

Mihael Kolbl

Mentorja: Vera Granfol, prof., Dejan Kokol, prof.

Osnovna šola Gornja Radgona

Nataša Štuhec, Osnovna šola Gornja Radgona

Svet spreminjamo mi

Spoštovani!

Starši nas že od malega učijo, da ne smemo lagati, biti nasilni ali krasti. Pravijo nam, da se moramo učiti, biti delavni, da bomo lahko, ko bomo odrasli, imeli službe, svoj dom in družino.

A vsak dan poslušam in gledam po televiziji, da je vedno več ljudi brez službe, denarja, brez dostojanstva. Vedno več je brezdomcev, veliko družin prebiva v majhnih, napol praznih stanovanjih, brez pohištva. Otroci nimajo svoje sobe, prostora za učenje. Ko se s starši sprehajamo po mestu, vidimo tudi stanovanja, ki že skoraj razpadajo. Pa vendar v njih sveti luč. Torej tudi tu nekdo živi. Tudi v šoli opažam, da so nekateri otroci slabše oblečeni, več dni imajo ista oblačila. Nekateri nimajo kosila in so lačni. Kjer sta v družini zaposlena oba starša, še živijo »normalno« življenje. Lahko gredo na morje ali v kak drug počitniški kraj. V moji okolici je na srečo več takšnih družin. Starša velikokrat, ko gledata poročila, omenita, da »nikoli ne veš, kaj te čaka in da se zelo hitro lahko zgodi, da eden od staršev ali pa celo oba, ostaneta brez službe«. Starejša kot sem, bolj razumem, kaj s tem mislita.

Vem, da izguba službe največkrat ni krivda delavcev in da se zelo trudijo, da bi obdržali svoje službe, pa jih ne morejo.

Tako je vedno več prestrašenih ljudi. Tudi jaz sem ena izmed njih... Bojim se za svojo prihodnost. Sprašujem se ali bom tudi jaz, moji sošolci in mladina, kdaj del te brezupne situacije.

Super, da potekajo dobrodelni koncerti za revne, družine, invalide in bolne ljudi. Tudi jaz, vsa moja družina, v njih sodelujemo. Včasih prispevamo en evro, včasih več, lepo pa je potem videti, kako visok znesek se nabere. Mnogokrat darujemo tudi oblačila in igrače Rdečemu križu.

Nekateri še vedno upajo na najboljše. Redkim se želja uresniči in gredo stvari na bolje. Drugi ostanejo brez vsega in brez upanja.

Pa vendar, spet rešujemo in pomagamo preprosti ljudje. Žalostno je, da moramo ljudem pomagati mi sami, ki nimamo veliko. Zakaj ne bi združili moči in jim pomagali vsi skupaj? Tudi vi, ki imate to moč, tudi država?

Moramo se spoštovati. Kaj bi bilo, če bi bili drug do drugega nesramni? Svet bi bil polomija. Bilo bi vedno več pretepev ter nasilja. Ljudje bi verjetno zaradi jeze mučili tudi živali, požigali gozdove, uničevali stavbe. Če odnosi med nami niso urejeni, bi nastradali tudi drugi, ki niso nič krivi.

Veliko je poudarka na zdravi prehrani. Če bi bolj zdravo jedli, ne bi bilo toliko bolezni.

Pred kratkim smo v šoli imeli tudi predavanje o kajenju in posledicah. Spoznala sem, da je kajenje še bolj nevarno, kot sem mislila.

Večkrat slišim: »Na mladih svet stoji«. Ja, ampak, predajate nam ga odrasli. Moti me več stvari. Na primer, čeprav nas doma in v šoli učijo, kako ravnati z odpadki, ne kaditi, kako se obnašati mladi med seboj, vidim, da nekateri otroci ne ravnajo prav. Smeti mečejo vsepovsod, kadijo, se pretepajo. Tega ne razumem. To pomeni, da nekateri starši otrok ne učijo, kako se obnašati in ravnati z odpadki. Nekaj bi torej res ljudje sami lahko rešili in izboljšali. Kar pa ne morejo...tu pa ste na vrsti vi, država.

Če bomo mi ravnali pravilno, bodo tudi naši otroci. Svet se spremeni, če začnemo živeti drugače. Kar zalivamo, bo raslo in se razvilo v nekaj zdravega, lepega. Zato nam pomagajte, da ne bomo prepuščeni takšni prihodnosti.

Slovenija je res čudovita država. Spoznavam nove ljudi in običaje z vseh koncev države. Velikokrat mi v glavo skoči ta misel: Kako bi bilo lepo, če bi bilo življenje kakor narava, tako čudovito. Z nekaj truda bi lahko to dosegli.

Bila bi zelo vesela, če bi končno nekaj spremenili, na bolje. Pomislite na ljudi.

Lepo pozdravljeni.

Nataša Štuhec

Mentorja: Vera Granfol, prof., Dejan Kokol, prof.

Osnovna šola Gornja Radgona

Urška Rantaša, Osnovna šola Gornja Radgona

Spoštovani!

Začelo se je že pred 22 leti, ko smo kot ponosni državljani ustanovili Republiko Slovenijo. Takrat smo slišali veliko obljubljanja a kje so zdaj te obljube. Večina naših staršev je živela boljše, bili so srečno. A kaj pa zdaj! Pred pragom revščine, nekateri že po njo živi že več kot polovica Slovenije. Država vedno pogosteje zvišuje davke, v firmah direktorji znižujejo plače zato, da bi se lahko oni bogatili. Njim seveda gre lepo, kaj pa drugi državljani? Nekateri nimajo niti za kruh, medtem, ko se nekateri vizijo z najnovejšimi BMW-ji in si kupujejo nove jahte. Država je pokradla v teh letih že toliko denarja kot če bi v 22 letih delal 17 let za državo in samo 5 let zase. In zdaj mi pade na pamet eno veliko vprašanje, ali bomo sploh imeli štipendije, ali bomo imeli plačano šolanje in največje vprašanje ali se bomo lahko po šolanju zaposlili v svojem poklicu? Strah me je prihodnosti, oziroma tega, da je niti nimamo! Vsak dan samo poslušamo o tem, da je vse več ljudi ostalo brez službe, da so otroci lačni, da so starejši čisto obubožani. Ko grem včasih s starši v sosednjo Avstrijo, vidim, da so tam razmere čisto drugačne. Starši mojih sošolcev, ki tam delajo imajo dvakrat, tudi trikrat večjo plačo, kot za enako delo pri nas. Vidim, da veliko lepše živijo, da jim ni treba skrbeti za to, kako bodo njihovi starši plačali položnice in kupili hrano, ni se jim treba odpovedati pri najnujnejšem. Nekateri tekoče obveznosti še nekako zmorejo, kje pa je vse ostalo? Obleka, obutev, dopust so za večino otrok oddaljene želje. Če imajo srečo gredo na morje preko dobrodelnih organizacij, njihove starše pa je sram, da za pošteno in trdo delo cel mesec ne zaslužijo toliko, da bi otroku lahko kupili čokoladico. Vem kako je to, saj tudi meni mama mora velikokrat reči ne, ko si kaj zaželim, ali pa: »Počakaj do naslednje plače!« Pogosto gledam razne oddaje, kjer se kaže sama beda, vse večja revščina. Ljudje so postali vse bolj zamišljeni, delavci se več ne veselijo plačilnega dneva, saj vejo, da to kar bodo zaslužili ne bo zadostovalo niti za najnujnejše,...

Velikokrat se sprašujem, zakaj se moramo otroci ukvarjati s takimi vprašanji? Kaj lahko storimo? Zdi se mi, da je vse le začaran krog iz katerega ni izhoda. Vedno manjši postajamo mali ljudje, vedno manj stvari je, ki nas lahko razveselijo. Žalost, žalost in nemoč. Rada bi komu pomagala, pomagali bi tudi drugi. Nekateri si tudi odtrgajo od svojih skromnih dohodkov, ampak veliko si jih ne more, tudi če bi želeli. Z grenkobo se morajo obrniti v stran. Vsak dan vidim kaj takega, kar me potem boli v duši. Ljudje to skrivajo in stiskajo zobe. Najbolj žalostno pa je, da tudi vrednot več ni. Tisti, ki »imajo« se ne ozirajo na nič in na nikogar, ne vidijo, da je sosedov otrok lačen, da je babica v sosednjem bloku sama, v hladni zimi v še hladnejšem stanovanju, ker nima za kurjavo, otroci pa ji ne morejo pomagati, saj so brez službe.

Dragi poslanci, vam so moji starši dali glas in pooblastilo, da boste nekaj naredili, da bo čim manj takih zgodb. Dajte že enkrat pozabite na medsebojno rivalstvo, ne pogrevajte starih zamer, ne vlačite »okostnjakov« iz omar. Prisluhnite ljudem, saj vam imajo veliko za povedati. Sprejemajte pametne, humane in ne z zdravo pametjo skregane zakone. Ne delajte proti, ampak za človeka dostojno življenje. Ljudje ne rabijo miloščine, dajte jim delo in za pošteno opravljeno delo tudi pošteno plačilo. S tem in ne s socialno podporo jim boste dali dostojanstvo. Veliko pridnih ljudi je v Sloveniji, veliko znanja je v Sloveniji, ponesite ga v Svet, pokažite tudi drugim, da smo, čeprav majhni, tudi mi del njega. Omogočite meni in vsem otrokom Slovenije, da bomo čez nekaj let lahko s ponosom rekli, da smo Slovenci.

Urška Rantaša

Mentorja: Vera Granfol, prof., Dejan Kokol, prof.

Osnovna šola Gornja Radgona

Veronika Poštrak, Osnovna šola Gornja Radgona

Spoštovani!

Zadnje čase sem veliko slišala in prebrala o teh državnih problemih. Sama kriza, korupcija, podkupovanje, propadi, brezposelnost ... Pa zakaj vse to? Zakaj je do tega sploh prišlo? Zakaj so nekateri takšni, da hočejo samo sebi dobro in se ne ozirajo na druge? Zakaj ni tako kot bi moralo biti? Zakaj nismo vsi enakovredni? Zakaj veliko ljudi živi pod pragom revščine? Zakaj, zakaj, zakaj?

Ko berem časopis, najdem večino člankov, v katerih je rdeča nit prav ti problemi v naši državi. Velikokrat ne razumem prav vsega. Strinjam se, da tega ne razumejo tudi mnogi moji vrstniki, ki se srečujejo s tem. Potem pa se vprašamo ali bomo mi po vsem tem takem, ko bomo odrasli še lahko normalno živeli? Ali bomo imeli službe? Ali bomo imeli zadosti denarja? Bomo lahko preživeli? Že spet tako veliko vprašanj na katera ne najdemo pravega odgovora.

Nato sem razmišljala, ali tudi mi mladi lahko kaj naredimo, da naša država ne bo več tako hudo »bolna«? Mislím, da lahko predlagamo kakšne stvari starejšim in se pogovorimo z njimi o tem, kar se ta čas dogaja v naši državi. Ob pogovoru z vrstniki smo se domislili mnogo idej, ki bi lahko našo državo naredile vsaj za kanček lepšo. Podpiramo dobrodnele akcije in vso to darovanje prostovoljcev. Podpiramo zakone, ki pošiljajo v zapor tiste, ki kradejo denar in ga ne vrnejo. Podpiramo vse kar bi lahko našo državo rešilo iz teh problemov.

Predlagamo, da se uvedejo strožje kazni za tiste, ki so v zadnjih letih pokradli veliko denarja in ga niso vrnili. Predlagamo, da postanemo vsi enakovredni in da se začnemo spoštovati med seboj ter si še na več načinov pomagati. Da premoženja tistih, ki so kradli zmanjšamo na povprečno raven premoženj državljanov in denar, ki ga dobim damo revnim, lačnim, ki trpijo na dnu. Da naj vsak začne misliti pametno. Da se naj vsak potruzi in naredi sebi in vsem drugim dobro. Da je vsak človek naj varčen, saj ne vemo kakšni časi nas še čakajo.

Odločila sem se, da bom tudi jaz začela malo več razmišljati o teh stvareh. Da bom pomagala in spodbujala druge, da naj živijo pametno v teh časih.

Predlagala pa bi tudi, da se na to temo o državnih problemih priredi veliko predavanj, izobraževanj za mlade, da bomo lahko še več izvedeli o tem. Da bomo potem vedeli kaj sploh pomenijo te stvari. Da bomo nato še natančneje vedeli kako naj ravnamo zdaj, v takšnih časih.

Mislím, da je človek postal preveč pohlepen. Preveč sega po materialnih dobrinah. Pozabil je na vrednote kot so prijateljstvo, solidarnost, sočutnost ... Postal je egoističen, vidi le sam sebe in svojo korist, ne zna več ponuditi pomoč sočloveku v stiski. Postal je nerazumen in se obnaša nekulturno. Pozabil je na kulturo. Ob vsem tem razkošju, ki ga tak človek živi, ustvarja nekoristne stvari za človeka in okolje.

Upam, da se bomo vsaj za malenkost spremenili in začeli razmišljati pametno. Upam, da bodo tisti goljufi, kradljivci na koncu nastradali in bodo občutili vse slabo kar so naredili. Ampak saj vemo: pot do kulturne in etične družbe, ki bo koristila človeštvu in svetu je žal še zelo dolga.

Veronika Poštrak

Mentorja: Vera Granfol, prof., Dejan Kokol, prof.

Osnovna šola Gornja Radgona

Patricija Ficko, Osnovna šola III, Murska Sobota

Gospodje poslanci, gospe poslanke!

Na začetku tega pisma Vas vse skupaj lepo pozdravljam. Verjamem, da je za vami opravljenega že veliko dela, veliko dela pa vas še čaka.

Razmere v državi niso rožnate. Veliko je problemov, ki tarejo državljane in samo državo. Velika je nezaposlenost, veliko je stečajev, socialna stiska je čedalje hujša za vse več ljudi. Delavci tarnajo zaradi nizkih plač, upokojenci zaradi nizkih pokojnin. Visoko izobraženi mladi ljudje ne dobijo služb ali pa delajo razna dela, ki niso na nivoju njihove izobrazbe. Ne dobijo stalne zaposlitve, ampak dobijočasna ali priložnostna dela. Zaradi tega se vse več mladih, izobraženih ljudi, odloča za delo v tujini. Zakaj je prišlo do tega?

V prejšnjih letih je naše gospodarstvo stagniralo zaradi velikih napak, ki so se dogajale v vseh segmentih te države. Tu imam v mislih vlogo same države, bank, direktorjev različnih podjetij v državni ali privatni lasti.

Prišlo je do velikega bogatenja posameznikov, ki so prek različnih zvez, nezaščitenih kreditov in sumljivih transakcij, prišli do velikega denarja. Nastali so tako imenovani tajkuni. Ti ljudje so izčrpavali podjetja na različne načine. Posledično so sčasoma delavci ostajali brez služb. Bilo je vse več stečajev in enormno se je večala nezaposlenost. Pojavi se tudi problem korupcije in sive ekonomije. Vse to je močno vplivalo na stanje duha v državi. Korupcija je problem, ki je čedalje bolj prisoten v tej državi. To se opaža na različnih primerih. Od zaposlovanja, sodstva, gospodarstva, politike in še bi lahko naštevali. Zato mislim, da bi morali prav vi, dragi poslanci, biti branik pred korupcijo. Ljudstvo vas je za to izvolilo, da obranite temelje demokracije pred tem velikim problemom. Sistem mora biti pravičen do slehernega državljanu te države. Zato vas prosim, da se z vso odgovornostjo in zavzetostjo lotite tega dela. Čim prej je treba izkoreniniti pohlep, škodoželjnost, podtikanja in državljanom vrniti vero v lepšo bodočnost. Morate delati v prid demokracije, države in njenih ljudi! Zavzeti se morate za enakopravnost za vsakogar, na vseh področjih. Ne sme prihajati do diskriminacije in izločanja.

Dragi poslanci! Verjamem, da se tega zavedate in da boste še naprej delali v dobro vseh nas in v dobro države. Upam, da ne bodo prevladali ozki strankarski interesi, temveč interesi v skupno dobro. V upanju, da se bo to zgodilo, Vas lepo pozdravljam in Vam želim veliko uspešnega dela.

Lep pozdrav,

Patricija Ficko

Mentorici: Zorica Sečko, Suzana Novak

Osnovna šola III, Murska Sobota

Zarja Kovač Šarčevič, Osnovna šola III, Murska Sobota

Spoštovani poslanci,

sem učenka osnovne šole. Stara sem 14 let in živim v manjšem kraju naše domovine. Zelo rada berem.

Včasih berem tudi časopis ali kakšno revijo, kjer je mnogo zabavnega branja, a vendarle se najde tudi kaj zelo resnega. Pred nekaj dnevi sem naletela na žalostno zgodbo družine, ki prosi za pomoč. Oče je umrl v prometni nesreči, mama je brez službe in svojim otrokom ne more nuditi vsega, kar nujno potrebujejo, kot je na primer hrana, oblačila, šolske potrebščine in drugo.

Premišljevala sem, kako bi lahko pomagala. S starši smo se odločili, da bomo poskušali omiliti njihovo stisko. Imela sem zelo dobro ohranjeno šolsko torbo, ki smo jo napolnili z zvezki, barvicami, nalivnim peresom, nekaj svinčniki in drugimi malenkostmi. Dodali smo še čokolado in odposlali paket. Bila sem zadovoljna, da sem lahko vsaj malo pomagala.

Zdaj pa bi vam rada predlagala, da tudi vi storite kaj podobnega. Ampak vem, da bi bilo to premalo za vse reveže, ki nimajo služb in si ne morejo pomagati. Vi ste tisti, ki sprejemate kopico zakonov za vse nas, tudi za vas. V časopisih berem, da se zmanjšujejo otroški dodatki, štipendije, plače, pokojnine. Zapirajo se tovarne, velika podjetja ne plačujejo izvajalcem del. Delavci delajo, a ne dobijo plače za več mesecev. Kako živijo, se sprašujem. Mislim, da res hudo. Ali niste bili izvoljeni od volivcev, ki so vam zaupali svojo državo? Vsi vi bi morali delati za dobro vaših volivcev, torej vseh nas. Pa res počnete kaj za ljudi? Prepričana sem, da verjamete, da delate tako. Ampak! Zakaj slišimo- Botrstvo za boljši jutri otrok- Mali koraki za velik cilj- Karitas- Rdeči križ. Vsi ti projekti poskušajo pomagati po najboljših močeh.

Kaj torej lahko storite vi, ki sprejemate zakone? Stopite skupaj, dogovorite se med seboj, da boste poskušali narediti tisto, kar volivci pričakujejo od vas. Sprejemajte zakone, ki bodo pravični do vseh ljudi naše države. Bodite pošteni in naj bodo vsi državljani enakopravni. Naj ne bo drugorazrednih ljudi, ki ne vedo, kako preživeti mesec. Potrudite se, da se bomo v naši mladi državi vsi počutili enakovredni, enakopravni. Želim, da bi vsak dobil pošteno plačo za pošteno delo. Otroci ne smejo čutiti pomanjkanja. Biti morajo srečni in zadovoljni! Zakaj morajo gledati žalostne obraze svojih staršev?

Premislite, kaj in kako morate delati, da se bodo razmere v naši državi izboljšale za vse ljudi, predvsem pa za najboljčutljivejše, in to so otroci. Delajte v skupno dobro vseh nas.

Vse te razlike med premožnejšimi in revnejšimi se vedno bolj večajo. To lahko pusti tudi trajne posledice pri otrocih, saj je s tem tudi razlikovanje otrok večje. Ali ste pomislili, da morda prav vašega

otroka v šoli zbadajo zaradi drugačnosti? Te razlike med premožnejšimi in revnejšimi povzročijo zbadanja, ker vsi otroci nimajo danih enakih možnosti, se ne oblačijo enako.

Nanizala sem nekaj svojih misli o tem in onem, ki bi se morale spremeniti na bolje.

Svoj mali doprinos sem naredila s ponosom, vsem pa prav gotovo ne morem pomagati.

Pozdrav,

Zarja Kovač Šarčević

Mentorici: Zorica Sečko, Suzana Novak

Osnovna šola III, Murska Sobota

Jaka Kurnik, Osnovna šola Jarenina

Mediji nas vsak dan bombardirajo s problemi v naši državi. Podjetja propadajo, ljudje so brez služb, vse se draži, uvajajo se novi davki ... Mene kot devetošolca pa skrbi, za katero srednjo šolo naj se odločim. Zanima me fotografiranje in grafično oblikovanje, zato bi rad šel na srednjo šolo za oblikovanje v program medijski tehnik. Vedno pogosteje se dogaja, da učenci, dijaki in študenti ne dobijo želene službe, za katero so se učili in trudili v otroštvu in mladosti. Vsak ima svoje sanje, kaj bi rad postal, ko odraste, ampak v realnosti je to sanjsko službo vedno težje in težje dobiti. Zato se vedno več mladih, ki jim je država omogočila šolanje in pridobitev izobrazbe v naši državi, odpravi poiskati službo v druge države. Tako izgubljam vedno več mlade delovne sile, ki svoje znanje za preživetje prodaja v tujini. Pomislite, kdo bo služil denar za vaše pokojnine, če bo vedno več mladih odhajalo delat v tujino?

Pravite, da brez izobrazbe ni napredka. A kako se bodo mladi izobraževali, ko pa se šolske potrebščine in šolanje vedno bolj dražijo. Če se bodo podražitve nadaljevale in če bo vedno več staršev brezposelnih, kako bodo svojim otrokom omogočili šolanje?

Lepa navada naših babic in dedkov je, da nam ob različnih priložnostih dajo nekaj evrov za sladoled ali čokolado. Tudi jaz bi rad nekoč svojim vnukom nudil to veselje. A vi poslanci kdaj pomislite na svoje vnuke in čase, ko boste upokojenci?

Živim na podeželju, kjer je življenje bolj mirno. Mladi pa rabimo zabavo, kina, skate parke in za to moramo v mesto. Če starši nimajo časa, moramo z avtobusom, ki pa vozi zelo redko. Mladi v mestih imajo več stvari na razpolago, na nas na vasi pa se večkrat pozabi. Pa tudi cesta proti Mariboru je zelo slaba, polna lukenj in vožnja s kolesom je zelo nevarna. Cesta pa je nevarna tudi zaradi divjakov, ki ne upoštevajo prometnih predpisov in tudi skozi vas vozijo, kot da so na dirkališču. Tudi mimo šole in vrtca, kjer so še posebna opozorila. Policije pa v vasi praktično nikoli ne srečamo. Pridejo ob začetku šolskega leta, potem jih pa celo leto ni.

Življenje na vasi naj bi bilo bolj zdravo zaradi bolj čistega zraka in čistega okolja. A sprehod ob Jareninskem potoku je včasih nemogoč zaradi smradu, saj se vanj spušča gnojnice in kanalizacijo. Če se to ne bo uredilo, v potoku ne bo več nobenih živali, mi pa bomo živeli v stalnem smradu. Vsako leto imamo čistilno akcijo, ko iz gozdov odstranimo neuporabne stvari, ki so jih tja odvrgli neodgovorni ljudje. Zakaj policija in inšpektorji tega bolj ne nadzorujejo?

Naša šola je šola z malo učenci, saj je tudi kraj majhen in se zelo malo ljudi priseli. Pred leti se je šola dogradila, zdaj pa naj bi se višji razredi preselili v drugo šolo. Ali je to smiselno in kaj bo potem v

praznih razredih? V Jarenini je že sedaj kar nekaj hiš, ki so prazne in propadajo – stara trgovina, stara dvorana, ki se je že delno porušila, stara šola, kjer naj bi se ukinila pošta. V Jarenini bomo počasi brez vsega, tudi zdravnik prihaja le občasno in se morajo stari ljudje voziti k zdravniku na Pesnico ali v mesto, kar je za njih problem. Življenje v Jarenini bo vedno težje, verjetno pa se bodo tudi mladi odseljevali.

Zdaj se pa morate vprašati če je res vse to vredno, izgubljati mlado delavno silo, številne podražitve šolskih potrebščin, da več in več družin ne more svojemu otroku omogočiti nadaljnega šolanja in kaj bi se dalo narediti da otroci iz vasi ne bi rabili hodit v mesto za določene dejavnosti, saj je vožnja z kolesom nevarna ker so ceste do njega brez pločnikov in v slabem stanju, avtobus pa vozi zelo redko.

Jaka Kurnik, 9. razred

Mentorica: Helena Savernik

Osnovna šola Jarenina

Larisa Unger, Osnovna šola Jarenina

Spoštovani poslanci!

Sem učenka osnovne šole in ko po televiziji gledam, kaj se v naši državi ter po svetu dogaja in kako se starši trudijo po svojih najboljših močeh, da meni in bratu uresničujejo želje in skrbijo, da imava za šolo vse potrebno, sem prav žalostna. Iz šole nosim vedno večje položnice za plačilo malice in kosila. Šola organizira vedno več vedno dražjih ekskurzij, ki so obvezne za vse učence. Za šolske naloge potrebujemo računalnik in povezavo z internetom. To je vse skupaj velika obremenitev za moja starša. Ne vem pa, kako dolgo bosta to lahko še vzdržala in kar strah me je.

Žalostna sem, ko gledam lačne, umazane, žejne, brez obleke in bolne otroke, ki se jim ne pomaga. Otroci nismo krivi, da smo na svetu. Vsi otroci bi morali imeti zagotovljeno hrano, obleko in zdravstveno oskrbo, sploh slednjo brezplačno. Otroci ne moremo pomagati, če starši nimajo urejenega zavarovanja. Vi, spoštovani poslanci, pa lahko, saj so vas ljudje za to izvolili.

Tudi mi otroci bi lahko pomagali. Zbirali bi lahko na primer star časopis ali karkoli drugega, da bi lahko pomagali najrevnejšim na naši šoli. Po šolah bi lahko prirejali tudi nastope in z zbranim denarjem prispevali za prevoze na ekskurzije in podobno.

Šola in službe bi se lahko začele bolj zgodaj in se prej končale, saj popoldne ostane bolj malo časa za domače naloge, učenje in druženje s starši.

Starši imajo vedno manjše plače. Cene hrane, elektrike, vode in goriva ter davki pa so vedno višji.

Slišala sem tudi, da se morejo po novem plačevati tudi zdravila. To se mi zdi nesprejemljivo, saj nekateri ljudje že zdaj nimajo za hrano. Kako si bodo potem lahko kupili zdravila ali šli k zdravniku?

Vi, spoštovani poslanci, bi tudi lahko prispevali. Namesto, da se v službo vozite s službenimi avtomobili, bi se lahko vozili z lastnimi avtomobili, z avtobusi, kolesi ali šli celo peš, saj pravijo, da je dobro za zdravje, če se razgibaš. Lahko bi si tudi znižali plače, saj imate previsoke.

Hočete zvišati cene vinjet, na cestah pa so takšne luknje, da ne veš, če bi se sploh peljal ali ne. Še nevarnost obstaja, da si zlomiš gleženj, če greš peš. Za nas otroke obstaja nevarnost, da nas avtomobili, ki se izogibajo lukenj, povozijo, ko gremo peš ali se peljemo s kolesom.

Uredili bi lahko tudi proti poplavno zaščito za najbolj ogrožena območja, saj so sanacije zelo drage in verjetno dosti dražje kot zaščita.

Na televiziji sem tudi videla, da so v zapor dali gospo, ki je bila glavna v velikem gradbenem podjetju in bi naj odtujila zelo veliko denarja. To mi je zelo všeč. Zanima pa me, ali je ta denar tudi vrnila? S tem denarjem bi lahko pomagali revnim ljudem ali pa mogoče zaradi tega ne bi bilo potrebno plačevati zdravil.

Ni mi tudi všeč, ko po televiziji gledam, kako se kregate in blatite drug drugega. Zavedati se morate, da vas, spoštovani poslanci, gledamo tudi mi, otroci, in da ste nam za vzgled.

Sem trinajst letna punca in že sedaj me skrbi, kaj bo čez nekaj let z mano. Ali se bom lahko še brezplačno šolala, ali bom dobila službo, si ustvarila družino in lahko za njo tudi dostojno skrbela?

S spoštovanjem,

Larisa Unger, 8. razred

Mentorica :Helena Savernik

Osnovna šola Jarenina

Tomaž Knuplež, Osnovna šola Jarenina

Dedek mi je pripovedoval zgodbo o njegovi mladosti. Takrat so povsod v Sloveniji delovale velike tovarne. V Mariboru je bilo takih tovarn veliko. Skoraj vsi ljudje v okolici so bili zaposleni v teh tovarnah. Ni bilo velikih trgovskih centrov.

Dedek je delal v MTT-ju v Melju. Tam je bilo zaposlenih nekaj sto ljudi. Stroji so bili mehanski in ne računalniško vodeni, tako kot danes. Dedek se je iz Jarenine v službo vozil s kolesom vsak dan. Ker je doma kmetoval, je pred odhodom moral nahraniti živali. Popoldan in ob prostih dnevih, je prav tako moral trdo delati na kmetiji, da je lahko preživel družino s petimi otroki. Danes so njegovi otroci skrbni, zaposleni in marljivi, ter skrbijo za svoje družine.

Velike tovarne so v samostojni Sloveniji propadle oz. so jih »pokradli«, delavci so ostali brez služb.

Danes je dedek star in žal zelo bolan. Ni sposoben živeti sam in skrbeti sam zase. Ker potrebuje stalen nadzor in zdravniško nego, živi v domu za ostarele. Takšna oskrba je zelo draga, dedek pa ima malo pokojnino, zato morajo oskrbnino doplačati njegovi otroci.

Menim, da ni pravično, da so zakoni takšni, saj je dedek pošteno delal vse življenje, sedaj pa ni vreden dostojnega življenja. Posledično smo prikrajšani tudi vnuki, saj nam starši, zaradi dodatnega stroška oskrbnine za dedka, ne morejo nuditi določenih dobrin.

V podobnem primeru se mi ne zdi prav od države, da pa nekemu, ki ni želel delati in ni bil skrben, nudi socialno pomoč in tudi plača oskrbnino za dom, zdravljenje in še kaj.

Naša družina šteje pet članov. Starša sta oba zaposlena, po službi marljivo delata na kmetiji, pri delu pa jima veliko že pomagamo otroci. Tako vzgajata tudi nas otroke. Otroci smo skrbni in svoje prihranke pridno hranimo v hranilnici. Ker ima država na osnovi davčnih številok podatke o premoženju vseh članov, smo otroci letos izgubili otroški dodatek in dodatek za veliko družino. Poštenost in marljivost nas ponovno tepe, kar se mi zdi kruto in nepravično.

Nesmiselni so novi davki, ki jih poslanci sprejemate. Ljudje ne bomo zmogli plačevati vseh teh stroškov. Manj dostopne predele bodo ljudje zapustili, obdelovalne površine bodo zarasle, kar ni prav, saj bo naša lepa Slovenija postajala vedno manj urejena in ne bo več čista in zelena dežela. V tujini je to drugače urejeno, saj država spodbuja in nagrajuje tiste državljane, ki skrbijo, da so obdelovalne površine obdelane, tudi težje dostopna zemljišča. S tem skrbijo za lepo urejeno in čisto deželo.

Želim si, da bi v šolski prehrani in v trgovinah bilo čim več hrane iz slovenskih kmetij. Vemo pa, da so trgovinski lobiji tako močni, da so vse nas že skoraj prepričali, da je tisto kar kupimo oz. uvozimo boljše, cenejše, kvalitetnejše, kar pa ni res, če samo pomislimo, da z vsakim kilogramom pšenice ali mleka zmanjšujemo možnost prodaje domačemu kmetu ali obrtniku.

Nepošteno in nepravilno je, da poslanci sprejemajo takšne varčevalne ukrepe, s katerimi posegajo v naše šolstvo. Menim, da imamo v Sloveniji kvalitetno izobraževanje. Če bodo s spremembami posegali v šolstvo, bomo ponovno prikrajšani mladi. Imeli bomo manj možnosti za kvalitetno izobraževanje in posledično bomo slabše in manj izobraženi in hkrati bomo manj kvalitetni delavci. Krivično se mi zdi tudi to, da nimamo vsi enakih možnosti za študij, saj je vedno več plačljivih študijskih programov.

Poslanci naj sprejemajo takšne zakone, ki bodo ščitili slovenske državljane in jih ohranjale pri življenju, da bomo srečni in dostojno živeli sedaj, ko smo še mladi in tudi takrat, ko bomo ostareli. Želim si, da bi se v naši državi marsikaj spremenilo, predvsem to, da bi bili državljani bolj poštene, spoštljivi, zadovoljni in strpni.

Tomaž Knuplež, 9. razred

Mentorica: Helena Savernik

Osnovna šola Jarenina

Ula Rožič, Osnovna šola Jarenina

Spoštovani poslanec,

Sem trinajstletnica in prihajam iz okolice Maribora. Tole pismo vam pišem zato, ker želim z vami deliti svojo zgodbo in moja vprašanja. Ta zgodba se je začela, ko sem bila stara komaj pet let in sem začela trenirati ritmično gimnastiko. Starši so me k temu športu vpisali zgolj za zabavo in kot mali punčki, se mi ni niti sanjalo, kako resno se bom s tem nekoč ukvarjala. Kakšni dve leti sem ta šport imela res samo za zabavo, potem pa sem začela tekmovali v skupini, ampak ne za dolgo. Ker sem dobro napredovala in sem bila dovolj stara, sem začela tekmovali in trenirati individualno. Stara sem bila osem let in treninge sem imela štiri krat tedensko. Na državnih tekmovanjih sem uspevala in nato sem začela tekmovali tudi v tujini. Število treningov se mi je povečalo. Tako sem imela treninge pet krat na teden, po tri ure, po navadi tudi v soboto, če seveda nisem bila na turnirju, kar je bilo redko. Tukaj pa so se začeli stroški. Treba me je bilo voziti na treninge in domov, pet ali šest krat tedensko. Seveda je bilo potrebno plačevati klubu, za trenerke in prostor, kjer sem trenirala. Na turnirje so me starši vozili skoraj vsak vikend. Včasih smo se vozili s kombiji, včasih smo šli z letalom, odvisno kam smo šli. Tekmovala sem namreč po različnih državah Evrope, največkrat na Češkem in Poljskem, včasih v Italiji ali v Madžarski, enkrat smo šli tudi na Irsko in še dolgo bi lahko naštevala. Ko smo šli na tekme, smo morali plačati še prevoz in hotele za trenerke. Starši pa so morali vse skupaj plačati tudi za sebe in za mojega brata, saj so bili vedno z mano na poti in me podpirali, tako so poskrbeli, da sem

imela vse kar sem potrebovala in so bili na tekmah vedno z menoj, da so me lahko psihično podpirali. Na tekmi pa je bilo potrebno plačati še prijavnino, potrebovala sem različne drese – za vsak rekvizit drugega. Seveda pa sem potrebovala tudi rekvizite. Za treninge pa sem potrebovala še druge stvari, npr. veliko različnih oblačil, dresov za trening, uteži, ščitnike, gumice za raztegovanje in še ogromno drugih stvari. Če seštejemo vse te stroške, dobimo ogromen znesek. Na srečo, so mi moji starši to vse lahko plačali in sem z vso to podporo postala državna prvakinja. Kaj pa tisti otroci, ki ne morejo uspeli, ker njihovi starši nimajo dovolj denarja? Veliko otrok ima talent, pa ne bodo nikoli uspeli, ker si vsega tega ne morejo privoščiti? Srečala sem se s tako žalostnimi zgodbami, saj je v našem klubu bilo nekaj takih talentiranih otrok. Si lahko zamislite, kako hudo mora biti tem otrokom? Kako hudo pa šele njihovim staršem? Hvaležna sem, ker sem imela možnost, da sem uspela. Ampak lahko bi uspelo še veliko drugih otrok, za katere ne bomo nikoli slišali.

Vem, da naša država ni tako bogata, da bi lahko poskrbela za želje vsakega posameznika, vendar menim, da bi lahko namenila malo več denarja, za šport. Da bi lahko uspeli tudi tisti otroci, ki živijo za šport, vendar jim njihovi starši ne morejo priskrbeti najboljših trenerjev in vsega ostalega, kar je potrebno za neki uspeh v športu.

Hvala za razumevanje.

Ula Rožič, 9. razred

Mentorica: Helena Savernik

Osnovna šola Jarenina

Ajda Vesel, Osnovna šola Jurija Vege Moravče

Pomemben je vsak posameznik!

Spoštovani gospodje poslanci!

Moje ime je Ajda Vesel in prihajam iz vasi po imenu Moravče. Stara sem 13 let in obiskujem 8. razred osnovne šole Jurija Vege.

Kot veliko otrok, tudi jaz spremljam poročila in novice. Zdi se mi, da je svet politike vedno bolj nepravilčen, sploh do ljudi z manj denarja in do invalidov. Nedavno sem v novicah brala, da invalid ni mogel priti do volišča zaradi stopnic. Zaradi tega se je pritožil. Zdi se mi prav, da so se na njegovo tožbo odzvali ter se o tem posvetovali. Mislim, da bi morali volišča in druge javne zgradbe urediti za tiste, ki le stežka ali sploh ne morejo hoditi po stopnicah. Volitve bi morali prirediti v bolnicah, za brezdomce in ljudi, ki zaradi osebnih razlogov ne morejo zapustiti hiše. Zdi se mi prav, da rešujete takšne probleme, vendar morate biti pozorni tudi na vasi, v katerih je zelo malo javnih zgradb, prirejenih za potrebe invalidov.

Rada bi omenila še eno stvar, ki me skrbi, in to je invalidska pokojnina. Ko sem prebirala časopis, sem zasledila, da boste sprejeli nov zakon o invalidski pokojnini. Ker se iz besed nisem znašla, sem za razlago zaprosila starše. Razložili so mi, da boste odvzeli invalidsko pokojnino tistim, ki še z dodatnim delom služijo denar. To se mi je takoj zdela odlična ideja. Zdi se mi prav, da boste takim ljudem pokojnino odvzeli, kot je na primer naš znanec. Ker se je pri delu poškodoval, so mu morali operirati nogo. Dobil je invalidsko pokojnino, čeprav normalno hodi, poleg tega pa dela pri prijatelju, ki pa mu redno izplačuje denar.

Ko pa smo ravno pri tem, pa bi rada omenila še eno osebo, ki trpi za hudo obliko revmatske bolezni. Le stežka hodi in se premika, vendar ga ne želijo invalidsko upokojiti, čeprav vedo, da bolezen ni ozdravljiva. To se mi zdi izredno krivično, saj taki ljudje niso krivi, da imajo to bolezen, zraven pa jih še skrbi, da bojo ostali brez službe.

Mislím, da bi morale državne službe podrobneje pregledati stvari in biti pozorne na posameznike, ki pomoč resnično potrebujejo. Mislím, da ste poslanci pošteni in želite sprejeti najboljše odločitve. Zato bi bilo dobro, da se v prihodnje bolj podrobno posvetujete o določenih stvareh. Zahvaljujem se vam za vašo pozornost.

Lep pozdrav,

Ajda Vesel, 8. razred

Mentor: Matej Žist, prof.

Osnovna šola Jurija Vege Moravče

Domen Pinter, Osnovna šola Ledina, Ljubljana

Spoštovani poslanci!

Moje ime je Domen Pinter, star sem 13 let in obiskujem 8. razred OŠ Ledina v Ljubljani.

Redno spremljam dogajanje v politiki in imam zelo »mešano« mnenje. Najprej bi vas rad pohvalil zaradi dobrega zagovarjanja različnih mnenj državljanov, a hkrati se mi zdi, da ravno za vsak predlog opoziciji ni treba kritizirati koalicije. Sam opažam, da se to ne dogaja zaradi ne najboljših predlogov zakonov – včasih tudi slabih – temveč zato, ker je predlog preprosto predlagala koalicija. V zadnjem času se mi kar pogosto dozdeva, da se pri pomembnem zakonu zatakne. Najprej opozicijske stranke, nato koaliicijske le prelagajo krivdo druga na drugo, da je zakon nesmiseln in da bo državo samo uničil in tako dalje in tako dalje.

Ob pisanju tega pisma se sprašujem, ali sem državlján Republike Slovenije ali razdeljene Republike Slovenije. Odgovor mi podajte vi s svojimi dejanji za Republiko Slovenijo.

Kot sem že omenil, sem še osnovnošolec. Nisem še dovolj izučén, da bi postal kakšen vodilni organ v državi, a vseeno vsak mesec slišim, kako v državi protikorupcijska komisija odkriva, da so na vodilnih položajih ljudje, ki nimajo tam kaj iskati. Dobivam občutek, da lahko čez dve leti ali tri leta postanem »doktor« oziroma da bi lahko dobil najvišjo izobrazbo v državi. Po vsej verjetnosti se vam to zdi smešno, a to je res, saj za poslanskimi mizami sedijo ljudje s ponarejeno izobrazbo. In tu se poraja novo vprašanje: Ali je Slovenija ponarejena država?

Nedavno se je v Sloveniji odvijal velik športni dogodek EuroBasket 2013. V spominu mi je zelo dobro ostala izjava Boštjana Nachbarja: »Ponosen sem, da smo v teh težkih časih združili Slovenijo.« Ali vi ne bi bili ponosni na to, da bi v teh kriznih časih, ko preprosto ni denarja, združili Slovenijo in sprejeli kakšen pomemben zakon, ki bi nas dvignil iz teh finančnih težav?

Odločitev je vaša, vendar vam polagam na srce, da se odločite čim prej in ZA Slovenijo.

Hvala vam zato, da ste nam dali možnost, da tudi mladi napišemo svoje mnenje o vas, spoštovani poslanci. Menim, da je to dober korak k združitvi Slovenije.

Že v naprej hvala za odgovor, če pa ga ne bom dobil, pa upam, da bo tole pismo vsaj malo pripomoglo k spremembam v Sloveniji.

Lep pozdrav

Domen Pinter, učenec 8. a razreda

Mentorica: Zdenka Ožinger Hrovat

Osnovna šola Ledina, Ljubljana

Eva Julija Novak, Osnovna šola Ledina, Ljubljana

Spoštovani poslanci!

Aktualna tema, o kateri je veliko govora zadnje čase, je učinkovitost političnih odločitev v Sloveniji in drugod po svetu. Večina ljudi, ki spremlja poročila ali pa vsaj posluša radio, ve, da v zadnjih nekaj letih Slovenija ni ravno uspešna s političnega stališča. Tako kot poslanci, ministri in drugi na vrhu vodenja države, se tudi prebivalci zavedamo, da se kriza z leto v leto povečuje. Država nima denarja, ljudje nimajo plač, slabe razmere življenja, revščina.

Malo je ljudi, ki razumejo, da naši politiki niso vsemogočni in da predvsem vidijo le svoje lastne interese, ne pa potreb in stisk malega človeka. Z mojega vidika mi je to precej jasno, toda ne moram reči, da so vsi na oblasti enaki in vejo, kaj delajo. Ravno v teh najhujših časih bi se morali zbrati najboljši politiki, gospodarstveniki, filozofi, sociologi ... Ko jih najbolj potrebujemo, jih ni. Moje mnenje se spreminja dokaj hitro, saj vsak dan izvem kaj novega. Politiko spremljam dokaj redno zato, ker se mi zdi pomembno, da kot najstniki to spremljamo, saj se bliža leto, ko bomo pridobili volilno pravico in šli na volitve.

Zdaj pa k problemom države. Ker ljudje vemo, da prihaja še večja kriza in da se iz nje ne bomo izvlekli dokaj hitro, ne bi smeli le čakati na boljše čase, temveč v tem času kaj narediti (npr. izboljšati gospodarstvo, pridelovati več svoje hrane, imeti svoje vrtove, manj uvažati, več izvažati ...).

V državnem vrhu me najbolj moti to, da imamo za direktorje posameznih področij na ministrstvih premlade fante, ki nimajo nič izkušenj in so komaj dokončali faks in dobili svojo prvo službo – so pa v pravi politični stranki! Res potrebujemo tako nezrele mladeniče v naši upravi? Mislim, da je le izguba časa ter v škodo državi.

Prav tako je ogromno podkupovanja. Vem, da tu ni veliko možnosti za izboljšanje, toda preden nekoga zaposlite, lahko vsaj preverite, koga boste zaposlili, ne le prebirate lažne dokumentacije. Saj veste, da mislim na ponarejanje diplom.

Iskreno povedano ne vidim ravno dobre prihodnosti v Sloveniji. Tudi sama vem, da službe ne bom iskala tu, morda tudi študija ne. Učimo se jezike, različne vede, da bi bili pametnejši, to še bolj razvijali in bili na teh naših izbranih področjih še boljši, naredili nek napredek. V Sloveniji se ta možnost iz leta v leto zmanjšuje. Poznam kar nekaj ljudi, ki ima opravljene dve fakulteti z magisterijem, pa še zdaj tavajo po državi in iščejo službo. Vsak dan poslušam, da se število delovnih mest še zmanjšuje. Prehod v upokojitev z dneva v dan spreminjajo na višjo starostno mejo. Kako le naj potem dobimo več delovnih mest? Prihodnost je nepredvidljiva. Verjamem, da se bo tudi kaj izboljšalo, toda v takšnem stanju, kot je zdaj država, zagotovo ne. Morda čez nekaj let.

V takih situacijah, kot smo zdaj mi, bi morali kot narod, ljudstvo, prebivalstvo stopiti skupaj, si med seboj pomagati in pozabiti na egoizem, ki nas ovira pri tem. Vem, da imamo v parlamentu dokaj dobre poslance in da dajete res vse od sebe, toda pričakujem, da se tudi Vi zamislite o vseh teh problemih ljudi, ki so vas izvolili. Moj namen res ni, da bi skritizirala naš politični vrh, želela sem le prikazati svoje stališče in mnenje o vodenju države. Nikoli se nisem postavila v vlogo poslanca, zato ne vem, kakšne ovire imate pri svojem delu, kakšne posle sklepate, kako je biti poslanec in kako Vi lahko vplivate na državo in njene prebivalce. Dejstvo pa je, da morajo biti politične odločitve koristne za vse ljudi v državi in ne le za izbrano elito. Če se boste držali tega pravila, ne boste nikoli zgrešili svojega poslanstva!

Eva Julija Novak, 9. B

Mentorica: Katarina Rigler Šilc

Osnovna šola Ledina, Ljubljana

Jure Žigon, Osnovna šola Ledina, Ljubljana

Spoštovani poslanci!

Sem učenec 8. razreda osnovne šole v centru prestolnice, kjer živim že od malega. Kot veliko večino najstnikov me zanimajo glasba, šport, prijatelji in moram priznati, da politika ni med bolj priljubljenimi temami. Z dogajanjem se seznanim mimogrede, ko poslušam starša, ki razpravljata in komentirata aktualne dogodke. Tale naloga se mi je zato zdela precej trd oreh in preden sem se lotil pisanja, sem kar nekaj časa razmišljal.

V 7. razredu smo se pri slovenščini učili uporabljati Slovar slovenskega knjižnega jezika. Pod geslom vrednota sem prebral tole razlago: vrednota – čemur priznava kdo veliko načelno vrednost in mu zato daje prednost: doživljati, ohranjati, priznavati vrednote; družbene, osebne vrednote; estetske, moralne vrednote; ljubezen, resnica, svoboda in druge vrednote.

Osebne vrednote si pridobimo najprej v družini. Na nas imajo močan vpliv starši in drugi v naši okolici, od njih se učimo s prevzemanjem in posnemanjem njihovega vedenja. Oboroženi s temi vrednotami stopimo v šolo. Svet se ne vrti več samo okrog nas samih, sodelovati moramo s sošolci pa tudi z učitelji in z drugimi ljudmi, s katerimi smo v stiku. To nam oblikuje občutek za sodelovanje, strpnost, poštenje, enakopravnost in pravičnost. Vse te vrline so naša popotnica za življenje.

Vse je lepo in prav.

A dovolj je že samo en posameznik znotraj neke skupine, ki lahko vse to postavi na glavo. In vprašamo se, kaj je to? Nespoštovanje, nevzgojenost, neetičnost, netoleranca, neznanje ... Včasih se zaradi nestrpnosti, neupoštevanja drugih v šoli skregamo, vendar prevlada prijateljstvo, ki reši zaplet. Pogosto se starejši pritožujejo, da smo mladi nestrpni, da ne upoštevamo potreb drugih, npr. v avtobusu ne odstopimo sedeža starejšim, da smo kot bi bili na svetu sami.

Takšno obnašanje in samozadostnost, pa lahko v svetu odraslih imenujemo politika!

Na glavo so postavljene v glavnem vse vrednote in kar je za nas v šoli in doma nesprejemljivo, je v politiki dovoljeno. Mi nismo nagrajeni za prepisovanje pri testih, ne smemo vzeti naloge, ki jo je napisal sošolec, in jo predstaviti kot svojo, ne pridobimo si ugodnosti, ker smo lagali o sošolcu ...

Kar naprej je govora o krizi, pogosto slišim, ko po televiziji zbirajo sredstva za družine v stiski in že nekajkrat sem poslal SMS in prispeval po svojih močeh.

Pri nas oba starša še imata službo in redno plačo, meni pa še lahko zagotovita vse, kar potrebujem. Res je, da manj potujemo, kot smo prej, ampak kakšne večje krize jaz še ne občutim.

Velikokrat poslušam odrasle, ko so zaskrbljeni nad prihodnostjo, nad tem, kam nas politika vodi, kako blizu smo tistim na robu preživetja. In tudi mene postane strah, pa ne razumem česa. Samo strah me je.

Kdo ima moč in kako lahko vse zopet postavi na pravo mesto? To ste VI!

Na vas se obračam s prošnjo, da si vzamete čas in se spomnite vsega, kar so vas učili, ko ste bili mojih let. Obudite te že malo zaprašene, dobre stare vrednote za skupno, tudi našo (mojo) prihodnost.

Lepo Vas pozdravljam.

Jure Žigon, 8. A

Mentorica: Katarina Rigler Šilc

Osnovna šola Ledina, Ljubljana

Manca Škulj, Osnovna šola Ledina, Ljubljana

Spoštovani poslanci!

Na vas se obračam s pismom v času, ko se odločate, kam boste namenili denar v prihodnjih letih. Ker sem sama športnica – plavalka, bi vas želela spomniti, da ne pozabite na šport in na vse mlade športnike, na katere ste bili ponosni, da so Slovenci, ko so dosegali največje športne lovorike. Med vsemi športi pa bi izpostavila plavanje in pogoje za treninge.

Ljubljana, kot glavno mesto Slovenije, nima pokritega olimpijskega 50-metrskega bazena. Velika večina plavalcev pozimi trenira na Kodeljevem, kjer bazen, katerega namen je letno kopališče, pokrijejo z balonom in ozračje ogrevajo. Takšni baloni pa bodo v bodoče zaradi slabih lastnosti kmalu prepovedani. Poleti mladi plavalci treniramo na skoraj 100 let starem bazenu Ilirija, kjer je bazen daleč od novih, tehnološko izpopolnjenih bazenov. Plavalci hodimo na tekme v tujino in otroci lahko samo občudujemo nove olimpijske bazene. Mesto Ljubljana že nekaj časa obljublja, da bo na mestu, kjer danes stoji bazen Ilirija, financirala nov športni kompleks, namenjen za vodne športe. Vendar se do danes še ni zgodilo nič. V Sloveniji smo imeli in imamo zelo veliko dobrih plavalcev. V preteklosti sta bila to brata Petrič, katera je poznal ves plavalni svet, danes pa našo malo Slovenijo predstavljajo olimpijska podprvakinja Sara Isaković, 9-kratni zaporedni evropski prvak Peter Mankoč in Damir Dugonjić, ki na zadnjem svetovnem prvenstvu zasedel dvakrat četrto mesto.

Spoštovani poslanci, zavedam se, da vsakogar od Vas plavanje ne zanima. Vendar Vas vljudno prosim, da razmislite, koliko napornih treningov morajo opraviti mladi športniki, da smo lahko potem vsi ponosni na tiste, ki na največjih tekmovanjih zastopajo našo malo državo Slovenijo. Zato vas prosim, da razmislite in pripravite finančni načrt ter zagotovite sredstva za gradnjo novega pokritega 50-metrskega bazena, morda pa bi se za pomoč lahko obrnili tudi na Evropsko unijo.

Hvala Vam za vsak trenutek Vašega časa, ki ga boste namenili izgradnji novega športnega objekta za vodne športe.

Lepo Vas pozdravljam.

Manca Škulj, 8. a

Mentorica: Katarina Rigler Šilc

Osnovna šola Ledina, Ljubljana

Martin Grošelj, Osnovna šola Ledina, Ljubljana

Spoštovani poslanec, spoštovana poslanka!

To pismo vam pišem, ker se danes, 7. oktobra, začne teden otroka, katerega tema je: Kako je biti otrok v današnji družbi? Teden otroka v Sloveniji poteka pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije in temelji na obeleževanju Svetovnega dneva otroka, ki ga je leta 1956 priznala Generalna skupščina Združenih narodov. Mednarodna zveza za varstvo otrok in Mednarodni fond za pomoč otrokom Unicef pa sta od leta 1957 skrbela za obeleževanje tega dne.

Ta tema me zelo zanima, zato sem se poglobil v raziskovanje. Po priporočilih Združenih narodov Svetovni dan otroka v Sloveniji poteka že od leta 1961. Potrebe in želje otrok pa so se v Sloveniji skozi vsa ta leta spreminjale. V šestdesetih letih so skrbeli za urejeno varstvo otrok, uspešno delo staršev v proizvodnji ter urejanje komunalnih in stanovanjskih skupnosti. Kasneje si je Zveza prijateljev mladine prizadevala za družbeno skrb otroka in družine, šolsko prehrano, varstvo dojenčkov in zdravstveno varstvo otrok. V sedemdesetih letih so opozarjali na naraščanje kriminala in osnovno pravico otrok v družbi. Kasnejša leta so ob tednih otroka poudarjali, da je potrebno ustvarjati pogoje za uspešen razvoj vseh otrok ter da so vsi otroci zaželeni otroci, ki jih je potrebno vključiti v organizirano vzgojo in varstvo. V osemdesetih in devetdesetih letih pa so se med drugim zavzemali tudi za prostovoljne dejavnosti, igralne površine in srečno otroštvo.

Sam menim, da so se z leti osnovne potrebe otrok, kot jih določajo Združeni narodi v Sloveniji, bolj ali manj uredile. Imamo zagotovljene osnovne življenjske potrebe, medtem ko pa je nastopila kriza vrednot.

Ob letošnjem tednu otroka, ob katerem se sprašujete: Kako je biti otrok v današnji družbi, bi vas rad opozoril na dosledno spoštovanje vrednot, kot so poštenost, enakopravnost, zaupanje ter timsko delo.

Mislim, da je na svetu, še posebej pa v Sloveniji, žal vedno manj ljudi, ki imajo vse te vrednote, zato bi se moral vsak, ki ne spoštuje teh vrednot, zamisliti nad seboj. Zdi se mi, da v Sloveniji ni tako velik problem z enakopravnostjo, ampak je veliko večji problem s poštenostjo in z zaupanjem. Poštenost in zaupanje pa sta pogoj za timsko delo, ki je le tako lahko konkurenčno v svetu. To je v času globalne krize nekaj najbolj pomembnega, saj mora narod enotno delovati za boljši jutri oziroma nam – otrokom omogočati čim boljše prihodnost. Menim, da lahko k temu doprinese čisto vsak Slovenec, ki si želi svetlo prihodnost bodočih rodov. Ob letošnjem tednu otroka bi rad opozoril, da si vsak otrok zasluži topel dom, osnovne življenjske potrebe pa tudi možnost za dobro izobrazbo in kasneje dobro službo. Zato smo tisti otroci, ki ne živimo v revščini, lahko veseli. Žal pa opažam, da je vedno več mladih brez službe ter da veliko ljudi odhaja na delo v tujino. Prav tako se tudi vedno več mladih odloča za študij v tujini. Mislim, da je vaša glavna naloga, da poskrbite za prihodnost Slovenije in nam,

otrokom, omogočite dobre razmere za študij, delo in življenje, da se ne bomo kot mladi izobraženi ljudje odločali za odhod v tujino.

Upam, da boste moje pismo vzeli resno in se pri vašem vsakodnevnem delu zavzemali za boljši jutri bodočih generacij. Ne razmišljajte samo o današnjih problemih in težavah, ampak predvsem o tem, kakšno državo boste zapustili nam, otrokom.

Martin Grošelj, 8. a

Mentorica: Katarina Rigler Šilc

Osnovna šola Ledina, Ljubljana

Predstavniki učencev v šolski skupnosti OŠ Livada, Osnovna šola Livada, Ljubljana

Smo učenci OŠ Livada iz Ljubljane. Želimo, da nas slišite, vidite, začutite našo stisko in nezaupanje v prihodnost. Predstavljate mnenja večine. Mi in naši starši tega ne čutimo. Ustvarjate skupino ljudi, ki ima preveč, in še večjo skupino, ki ima premalo.

Sprašujemo vas, ali se res ne morete upreti tistim, ki vam govorijo, kaj morate delati in vam nudijo denar. To nismo mi. Nas ne slišite in ne vidite.

Poslanci in parlament bi morali biti izvoljeni od nas in naj bi zastopali naše interese. A ni vedno tako. Res je, da volimo stranke, a poslance volijo stranke. Nikoli ne poznamo izvoljenih poslancev. Ne vemo, kakšne so njihove vrednote in interesi. Ne vemo, kakšno je ozadje njihove izbire. Vidimo samo to, da nimajo stika z večino ljudi in njihovimi pogledi. Ne upoštevajo strokovnjakov na določenih področjih. Marsikaj bi lahko naredili. Mi se učimo v šoli, da lahko vsak posameznik vpliva na to, da se nekaj spremeni v dobro ljudi, lahko pa se to dobro zelo hitro uniči. Mislimo, da bi poslanci naredili veliko, če bi z denarjem, ki je izginil navadnim ljudem, naredili nekaj v korist vseh nas državljanov.

Občutek imamo, da poslanci ne zastopajo naših interesov, kajti sprašujemo se, zakaj ste nam vzeli prihodnost; zakaj propade toliko podjetij; zakaj bomo brezposelni; zakaj je potrebno toliko kupovati.

Primer situacije v našem okolju: Na Rakovi Jelši je že več let obljubljena kanalizacija in izboljšava cest, a se je zgodilo to samo v novem delu Rakove Jelše. Za stari del pa je bilo povedano, da ni legalizirano. Kdaj bo to rešeno?

Sprašujemo se tudi o dobri šoli, ki naj bi bila prijazna. Težko je, ker je socialna stiska ljudi vedno večja, vedno več je nestrpnosti, učitelji nimajo možnosti, preveč je podatkov/balasta in tako premalo znanja, premalo utrjevanja, premalo pomoči, pomoči potrebnim, zastarela šola.... Vse to vpliva na nas.

Vemo, da se vsi z vsemi zakoni in pravili ne moremo strinjati, a bi jih morali v večini upoštevati. Tako tudi poslanci. Čeprav nas poslanci učite nekaj drugega. Učite nas, da so pravila za to, da se kršijo. Če imaš denar, ni pomemben njegov izvor, lahko kršiš še več. Vrednote, ki se jih učimo od vas in okolja, so korupcija, laž, prevare, hinavščina, sebičnost, nezaupljivost, neresnost, kršitev obljub, nehvaležnost, manipulacija, nesodelovanje, poniževanje, igranje z ljudmi ...

Ne učite nas dobrih lastnosti. Vemo, da če kršimo pravila in zakone, sledi določen ukrep, kazen. Sprašujemo se, ali boste tudi vi za svoje kršitve odgovarjali. Lahko odgovorimo, da večina ne, ker imate preveč denarja in si lahko kupite svobodo. Kaj pa mi? Kaj ste nas s tem naučili?

Ali se kdaj vprašate, kako vas vidimo mi? Ali se zavedate, da ste vi naši predstavniki in nas predstavljate drugim državam? Ali ste že kdaj pomislili na to, kako nas preko vas vidijo druge dežele?

Sprašujemo se, kakšni poslanci bi morali biti v DRŽAVNEM ZBORU, da bi začeli delati v dobro nas ljudi. Želimo si poslance, ki bi bili kulturni, sodelovalni, prijazni, samozavestni, empatični, odgovorne osebe, da bi zagovarjali želje večine ljudi, ne svojih, da ne bi popuščali, kadar bi zagovarjali stališča v dobro večine in kar bi zagovarjali, bi morali tudi upoštevati in tako živeti.

Predstavniki učencev v šolski skupnosti OŠ Livada

Mentorica: Nataša Marjanovič, mentorica šolske skupnosti in otroškega parlamenta

Osnovna šola Livada, Ljubljana

Eva Pirnat, Osnovna šola Log-Dragomer

Spoštovani poslanci!

Tole pismo vam pišem, ker sem mlada in bi rada imela tako državo, ki bi mi bila v ponos. Mladi povsod iščemo zglede, bilo bi lepo, če bi jih našli v sporočilih, ki prihajajo iz vaše hiše, Parlamenta.

Vsi vi bi lahko bili zgled vsej državi, vendar, kako naj se zgledejemo po ljudeh, ki ponarejajo spričevala, dajejo obljube, ki jih ne izpolnijo, podkupujejo levo in desno samo da bi imeli več denarja in boljše pogoje za življenje, s tem pa grenijo življenje vsem drugim.

V šoli nas učijo o poštenosti, pravičnosti in enakopravnosti, verjetno bi morali vam malo osvežiti spomin o tem, saj pri vaših dejanjih ne vidim nobene poštenosti in pravičnosti.

Nepravičnost spravlja ljudi v neenakopraven položaj. Ljudje, ki podkupujejo, nimajo pravih vrednot, zanima jih samo denar. Nočem reči, da drugi ljudje nočemo imeti denarja in dobrega življenja, ker to seveda ni res. Žalostno je to, da nekateri ljudje garajo za denar, drugi pa ga dobijo z goljufanjem.

Najhujše se mi zdi podkupovanje sodnikov, saj lahko tako na prostosti ostanejo kriminalci, ki bi morali dolga leta sedeti v zaporu. Pri podkupovanju sta dva krivca, ne samo tisti, ki bi rad nekoga podkupil, ampak tudi ta, ki podkupnino sprejme. To bi morali vedeti vsi.

Pomislite, kako nepravilnost vpliva na državljane.

Ker je v politiki toliko nelepega, se novi ljudje z drugačnim in boljšim pogledom na težave nočejo podati v politiko. To je škoda. Kdo bo naredil boljšo državo, če ne kakšen nov človek z drugačnim načinom razmišljanja in z novimi, svežimi idejami.

Nekateri med vami, bi se lahko spomnili na osnovnošolska pravila, kot so: ko eden govori so drugi tiho in ga poslušajo, pri pouku oz. seji Državnega zbora ne smeš neopravičeno manjkati, na sejah ne smeš spati ali pa uporabljati elektronskih naprav za stvari, ki niso povezane z delom. Tudi šolarji tega ne smemo početi med poukom.

Vsem vam svetujem, da pozabite na stare zamere in se osredotočite na ukrepe za boljšo prihodnost v kateri bomo imeli vsi, tudi mi, šolarji, po končanem študiju boljše pogoje za delo in življenje.

Lepo vas pozdravljam

Eva Pirnat

Mentorica : Mirana Likar Bajželj

Osnovna šola Log-Dragomer

Tjaša Malis, Osnovna šola Log-Dragomer

Spoštovani poslanci!

V naši državi gre v zadnjem času slabo, zato bi vam želela predstaviti svoje razmišljanje o težavah. V pismu vam bom predstavila svoj pogled na vrednote kot so pravičnost, enakopravnost in poštenost.

Zadnje čase mediji poročajo predvsem o naši politiki in nezadovoljstvu ljudi, ki so ostali na cesti in jim država ne pomaga. Vse to se je začelo s krizo že pred tremi leti. Še vedno je ni konec. Nihče ne ve, kdaj se bo nehala. Kdo jo bo ustavil, če ne mi?

Težave bi morali reševati sproti, vendar jih nismo, poleg tega pa so se zraven vmešale še korupcija, nepoštenost in nepravičnost. Nepošteni posamezniki so krivi za to, da trpimo vsi, tudi tisti, ki z nepoštenostjo niso imeli prav ničesar.

Videti je, da ljudje verjamejo prav vsako besedico, ki jo izrečete politiki. Vsak človek bi se moral zavedati, da politiki in vi poslanci govorite stvari, ki jih ne boste v celoti izpolnili. Obljubljate, ko pa sedete na zeleni položaj, pozabite, kaj ste še pred nekaj dnevi obljubljali. Vse obljubljeno izpuhti v zrak, ostane le še pohlep.

Večina, ki vas zapluje v parlamentarne vode, se ga ne more več rešiti in pozabi na to, da ste kot ostali, le delček sveta, navadni ljudje, ki naj bi spreminjali slabo v dobro.

Veliko izvoljenih je kradlo, poneverjalo na doslej neznane načine. Tatovi naj bi bili kaznovani, vendar pri nas očitno ni tako. Tudi roka pravice je postala koruptivna, zato se človek zadnje čase pogosto vpraša, komu naj verjame. Kljub temu pa politika vztrajno zavrača pomoč tistih, ki bi nam, navadnim prebivalcem Republike Slovenije, vsaj deloma zagotovila boljše življenje. Vse več ljudi se namreč izseljuje v države, kjer so možnosti za njih boljše.

Kaj res ne razumete? Ljudem je dovolj! Ne želijo več živeti v državi, v kateri ni pravice za vse in v kateri ni reda. Kako le, če pa le tisti, ki imajo denar dosežejo stvari, ki jim olajšajo življenje. So se naši starši borili za osamosvojitve zato, da bomo zdaj zaradi nekaterih propadli?

Želim, da bi imela enake možnosti kot vrstniki. V današnjem svetu to skorajda ni mogoče, saj je vrednota denar, denar in še enkrat denar. Ljudem je hudo, ker nimajo denarja, da bi sebi in svojim otrokom zagotovili lepo življenje. Si res želite, da bi ljudje do konca svojega življenja pomnili to, kar se dogaja zdaj? Stvari se slabšajo. Tudi vi, ki vam nič ne manjka, boste slej ko prej občutili posledice svojega vladanja.

Kam je šla enakopravnost, kam pravičnost in poštenost? Teh vrednot skorajda ni več in bojim se, da se ne vrnejo. Kaj se je zgodilo s poštenimi delovnimi ljudmi? Ne nem, vem pa, da je ozračje težko. Prav zares si želim, da bi prišel nekdo, ki bi Slovenijo spet uvrstil na lestvico uspešnih držav. Kje ste, sposobni za to? Morda bi se morali vsi domisliti skupnih rešitev. Slovenija je zelo lepa država in čeprav slovimo kot prijazen in gostoljuben narod, se drug do drugega obnašamo zelo neprijazno.

Vse tiste, ki boste pismo prebrali, pozivam k temu, da premislite o svojih dejanjih. Saj vendar mi nismo lutke, ki bi jih vi lahko upravljali! Premislite, veliko bolje se boste počutili, če boste naredili kaj dobrega za druge in ne le zase.

S spoštovanjem,

Tjaša Malis, 9.a

Mentorica : Mirana Likar Bajželj

Osnovna šola Log-Dragomer

Hana Begić, Osnovna šola Loka Črnomelj

Dragi poslanec/ka!

Moje ime ni pomembno, zato ga bom izpustila. Pomembno je to, da se v svoji državi ne počutim varno. Ne, saj nimamo vojn ali zunanjega sovražnika. Imamo pa notranje nemire.

Ne vem, ali ste vi tako odrezani od sveta, da ne slišite glasu večine. Na mladih je prihodnost, a prav ti se je najbolj bojimo. Razumljivo, saj se razmere v naši družbi iz dneva v dan slabšajo. Sprejemamo nove ukrepe, zaradi njih trpimo vsi skupaj, a boljši časi se čedalje bolj oddaljujejo.

Od malih nog poslušamo vzpodbudna sporočila, kot so: »Ne obupajte! Sledite svojim sanjam!« A kako? Mogoče si nadarjen na področju jezikov, hočeš se šolati za učitelja, potem pa pri nekajindvajsetih pristaneš na zavodu za zaposlovanje. Kdo ti bo kupil kruh, obleke, streho nad glavo? Kako naj se v takšnem obdobju razvijemo v razumske ljudi, pripravljeni pomagati državi, ko pa ona noče pomagati nam? Kakšne cilje naj si postavimo, če pa je prvi korak k svetlejši prihodnosti selitev nekam drugam? In če gremo vsi postopoma za boljšo prihodnostjo, bo Slovenija nova Grčija.

Spominjam se časov, ko je bila Slovenija na vrhu, gospodarstvo v vzponu, ljudje so bili nasmejani. A nasmeh so zamenjale skrbi. Počasi polzimo proti dnu. Ljudje so prestrašeni, radi bi kaj spregovorili, a kje ste vi? Dragi poslanci, mogoče bi se lahko od časa do časa postavili med ljudi, jih poslušali in tudi kaj slišali.

Ali morda tudi sami sebe krivite za to situacijo, smo res tako nizko, da ni več poti nazaj? Le poslušati bi morali ... Združiti se skupaj in preplesti svoje zgodbe med seboj. Zbežati ne bomo mogli.

Dokažimo, da smo še vedno lahko tista Slovenija, ponosna in lepa.

Ali ste pripravljeni tudi vi tvegati del sebe? Ker vaše je samo tisto, kar daste drugim.

Hana Begić, 9. A

Mentorica: Helena Kambič, mentorica šolskega parlamenta

Osnovna šola Loka Črnomelj

Veronika Špringer, Osnovna šola Loka Črnomelj

Za boljši jutri

(Pismo parlamentu)

Ne spoznam se preveč na politiko, a kolikor slišim in vidim na televiziji, se pojavljajo grozne težave. Denar kar nekam »beži«. Najbrž ni preprosto biti na tako mogočnem mestu in verjamem, da imate ogromno problemov. Vseeno Vam bom zaupala, kaj me moti v naši prelepi Sloveniji.

Kot sem že omenila, nam primanjkuje denarja in davki se večajo. Mislim, da bi bilo veliko lažje, če bi omejili plače. Nekateri imajo grozno preveč denarja, saj imajo preveliko plačo. In nekateri, ki ne delajo skoraj nič v svoji službi, zaslužijo na mesec okrog 1500 evrov. In nekateri, ki se trudijo, opravljajo svoj dela in tudi dela od drugih in pridejo iz službe vsi izmučeni, dobijo na mesec minimalno plačo. Kje je tukaj pravica? Predlagam, da zaostrite nadzor nad plačami državljanov in da si pogledate, kaj ta uslužbenec v bistvu naredi in ne, kaj bi moral narediti. Moti me tudi to, da

nekateri sploh ne dobivajo plač ali pa je ta zelo majhna. Nikoli si nisem mislila, da se bo takšno, tako imenovano suženjstvo, pojavilo v Sloveniji.

Veliko je tudi mladih brezposelnih in mislim, da bi se ta težava delno rešila, če bi se nekateri starejši upokojili, če imajo za to pogoje in bi prepustili delovno mesto mladim.

Mislim, da je v nekaterih delih Slovenije preveč občin. Pri tem se tudi izgublja precej denarja, zato predlagam, da se nekatere občine združijo.

Zelo se zavzemam za čisto okolje in opažam, da nekatere premalo zanima, kaj bo z našim svetom. Za začetek bi poostrila nadzor nad tovarnami, ki izpuščajo izpušne pline v zrak. Nekako naj se zavarujejo okolje pred njimi. Tudi v kmetijstvu naj zmanjšajo uporabo škropiv in umetnih gnojil ter naj proizvajajo bio hrano. Predlagam, da tudi v občini bolje nadzorujejo, kako občani odlagajo odpadke in ravnajo z okoljem.

Za konec Vam predlagam, da se malo manj kregate in poslušate bolj uskladiti svoja mnenja, saj boste tako pridobili več časa in energije za reševanje problemov. Bodite bolj pravični do vseh nas, državljanov, in ne samo do sebe.

Veronika Špringer, 8. B

Mentorica: Helena Kambič, mentorica šolskega parlamenta

Osnovna šola Loka Črnomelj

Elnur Smajić, Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje, Podružnična šola Šmarje-Sap

Dragi poslanci!

Slovenija je zelo lepa in dobra država. Da sem ponosen nanjo, pa mi ne gre, saj sem tujec. V moji državi se počutim sprejet v družbi, ljudje te tam ne gledajo čudno, če kakšno besedo narobe izgovoriš. Tu pa imaš občutek, da nas imajo »poln kufer«.

Drugače pa ima ta državica zelo dobro šolstvo. Nenavadna se mi zdi mentaliteta. Pa zdi se mi, da vam zadnje čase ne gre v politiki.

Kolikor jaz vem, je Slovenija republika in ima tri veje oblasti, zakonodajno, izvršno in sodno. Zakonodajna je parlament, izvršna je vlada in sodna so sodišča. Je demokracija v državi, kar pomeni, da ljudje odločajo zase z volitvami. To je boljše od stalinizma, fašizma ali nacizma, saj nihče ne želi, da mu drugi odloča o vsem. O družbenih zadevah odločajo izbrani posamezniki -90 poslancev.

Poslanci bi se morali potruditi, da izvršijo svoje delo na najboljši način. To pomeni, da morajo delati zgledno, saj s tem Slovenijo prikažejo v najboljši obliki. Kadar gledam poročila, se mi nekateri vaši predlogi ne zdijo v redu. Težko vam je zaupati. Svojega zaupanja vam ne dam.

Potrudite se, da res delate v dobro vseh. Morali bi malo manj zapravljati javni denar. Poglejte, kako veliko je socialno ogroženih družin, ki jim država ne ponudi socialne pomoči. Kot najstniku mi vladanje še vedno nič ne pomeni.

V prihodnosti, kot študent, pa bi želel malo več, npr. da bo študij ostal brezplačen. Po končanem študiju bi rad dobil delo. Ko odrastem, bi rad živel v lepem standardu države. V primeru krize bi razmišljal o odhodu v tujino. Ampak rad bi ostal tukaj, saj sigurno lahko naredite državo, kot je bila

Slovenija v letih pred vstopom v Evropsko unijo. Hočem povedati, da želim, da bi naši otroci imeli zelo lepo državo.

Vi ste tisti, ki nam bodo pomagali k boljšemu življenju.

Elnur Smajić, 9.b

Mentorica: Polona Frbežar

Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje, Podružnična šola Šmarje-Sap

Maja Puhovski, Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje, Podružnična šola Šmarje-Sap

Spoštovani poslanci,

V tem pismu bi rada izrazila svoje mnenje glede Slovenije in širšega obzorja.

Začela bi z našo državo. Zadnjih par let se čedalje bolj ugreza v krizo. Država se je spremenila odkar smo v Evropski Uniji. Pridobili smo novo valuto, zastavo, himno in podobno. Ljudje se vsak dan bolj sprašujemo, kaj narediti, kajti zaradi brezglavega vodenja smo se izgubili. Mi potrebujemo voditelja, ki nas usmerja in bojim si priznati, da vam to počasi ne uspeva več. In potem so tukaj še vsi protesti, stavke, uničevanje državne posesti in podobne stvari, ki se dogajajo. Ljudje hočejo s tem nekaj povedati. vsa ta dejanja so le pridobivanja vaše pozornosti, da nam prisluhnete. Preden so vsi ti protesti, se začnejo pojavljati pritožbe in rešitve. Mogoče, če bi prisluhnili ljudem in temu kar vam imamo za povedati, ne bi prišlo do nasilja in te pretiranosti. Država je v krizi, denarja primanjkuje, denar izginja. Ljudje delajo za isto ali slabšo plačo več ur kot pred nekaj leti. Vse počasi propada. Resnica je žalostna. Manj staršev je z otroci, ker delajo. To je vzrok, da se ne pogovarjajo skoraj nič. Pa se vsi sprašujete, kam gre ta mladina. Mladina je tukaj! Kot vsi ostali si želimo izraziti mnenje, živeti naša življenja, dokler je še čas in imeti možnost za uspeh.

Naslednja točka, ki bi jo rada obdelala je uspeh in preseljevanje. Kot ena izmed mlajše generacije zadnje čase veliko razmišljam o prihodnosti, npr. na katero srednjo šolo naprej, kaj želim postati in ali mi bo to uspelo. Vsak dan imam manj upanja za uspeh v Sloveniji, ne da bi ga rada izgubila ampak resnica je, da je s Slovenijo vsak dan huje. To resnico je treba spremeniti. Če do sedaj še niste spregledali, naj vam pomagam pri tem: ljudje se vsako leto, vsak mesec, vsak teden, vsak dan več preseljujejo. Drži, da se iz drugih držav priseljujejo v Slovenijo, samo to niso Slovenci. Slovenci gredo (po domače rečeno: s trebuchom za kruhom). To se dogaja zato, ker v tej državi ne vidijo možnosti da si ustvarijo družino, si ustvarijo prihodnost. Nujno vas potrebujemo, da Slovenijo rešite pred propadom.

Kot zadnjo točko pa bi omenila rešitve. Jih je kdo že našel? Največja težava je denar. Ja, veliko denarja zaslužimo s turizmom in drugimi panogami vendar to preprosto ni več dovolj. Potrebujemo obstojen načrt. Načrt v katerega bomo verjeli, kakor nekateri v Boga. Kako ga najti? S poslušanjem ljudi. Vi nas zastopate. Vi morate najti pravo pot po kateri nas boste vodili, ker ste odgovorni za nas, za celotno državo. Vi ste naša »glava družine«. Nismo še vsi izgubili upanja v vas. Vidite, da zdaj ni več samo služba in dobra plača? Biti na takem delovnem mestu pomeni ODGOVORNOST. Rešitev države.

Za začetek pričnite s pridobivanjem zaupanja ljudi. Če vam bomo zvesti, se bomo borili skupaj. Drugače sta vam napovedani dve vojni: z vašimi ljudmi in s krizo. Ne izgubite upanja in postanite zvesti državi in ljudem. Bodite optimistični in razmišljajte pozitivno. A ne pozabite biti hkrati realisti. Potrudite se najti vaš boljši jaz in to tudi postanite. Nato se združite in poiščite rešitev za Slovenijo. Če

boste to storili, boste postali junaki v očeh ljudstva. Takega občutka vam ne bo prinesel noben denar ali pranje denarja. Tak občutek vam bo prinesla rešitev za Slovenijo.

S tem pa bi to pismo zaključila.

Maja Puhovski

Mentorica: Polona Frbežar

Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje, Podružnična šola Šmarje-Sap

Rebeka Podpečan, Osnovna šola Majšperk

Spoštovani poslanci!

Sem osnovnošolka in čeprav mnogi ljudje mislijo, da sem premlada, imam tudi jaz svoje mišljenje o delovanju naše države. Povedala Vam bom dva problema, ki se meni zdita v tem trenutku najbolj moteča.

Dnevi polni veselja in radosti. Mati je prišla iz službe in kuha kosilo. Domov pridejo še otroci, pozdravijo in se gredo uredit za kosilo. Nato pride domov oče. Izmučen zaradi težkega dela, a vendar vesel ob pogledu na nasmejane obraze. Družina živi lepo življenje, pa čeprav niso bogati.

To lepo družinsko veselje pa prekinejo mračni dnevi polni skrbi in žalosti. Denarja je vedno manj in na koncu so že na pragu revščine. Oče izgubi službo, ker je šla tovarna v stečaj, čeprav je do konca delal zavzeto in opravljal težko delo. In potem se vprašamo, zakaj je šla tovarna v stečaj? Odgovor je čisto preprost. Določena oseba v upravi je hotela zaradi pohlepa priti na nepravilčen način do velike vsote denarja. Na koncu pa se še obnaša, kot da ni nič kriva. Na drugi strani, pa so ljudje, ki so zaradi pohlepa te osebe ostali brez službe in ne trpijo samo oni, temveč tudi mi, njihovi otroci. Oboji pa nismo čisto NIČ krivi.

In če na koncu pomislite, kako pomemben je ta problem, če že osnovnošolci vemo, kako so nekateri ljudje v naši državi nepravilni in zaradi njih trpijo povsem nedolžni ljudje. Tudi osnovnošolci znamo povedati marsikatero krepko besedo o poslancih in nepravilnih ljudeh, saj to vsak dan poslušamo. Ljudje se o vsem le nemočno pogovarjajo, nekateri jočejo, drugi preklinjajo. Torej se današnji otroci že kar hitro seznanimo s krivicami, ki vladajo v naši državi, pa ne samo to, marsikdo to tudi občuti. Že kar kmalu se trudimo, da bi se čim več naučili, da bi imeli čim višjo izobrazbo in bi po končanem šolanju lahko odšli iskat službo v tujino.

Prav tako pogost primer kaznivega dejanja je ponarejanje listin in diplom.

Najpogostejši primer:

Neki fant oziroma dekle hodi na fakulteto v zadnji letnik. Kot vsak drug človek mora tudi on oz. ona napisati diplomu. To ji ni po volji. In nekje na polovici se mu/ji več ne da. Zato ubere krajšo pot. Preprosto poišče druge diplomske naloge z enako ali podobno vsebino in jo prepíše. S tem je naredil/a kaznivo dejanje. Po tem so še tukaj tisti ljudje, ki so se močno trudili, pa niso prišli do tako visokih položajev in bi moralo tisto plačilo, ki ga sedaj prejemajo goljufi pripadati njim, ker so si ga zaslužili s trdim delom.

Vprašanje je, "če ljudje storijo kaznivo dejanje, kako lahko potem pridejo do tako visokih položajev?"

In to vprašanje je v Sloveniji zelo pogosto. In če je pogosto, zakaj ga potem ne odpravimo. Kako lahko goljufi, pridejo na nepravilčen način do velikih vsot denarja oziroma se tako rekoč valjajo v denarju in

za to niso kaznovani, na drugi strani pa so pravični ljudje, ki pa imajo denarja le toliko da se s težavo preživljajo sebe in otroke, čeprav za ta skromni zaslužek zelo garajo.

Takšno je moje razmišljanje in verjamem, da še marsikdo misli tako. Seveda to še niso vsi problemi, o katerih poslušamo vsak dan, jih je še več, ampak navedla sem dva, ki me najbolj motita in za katera upam, da se bosta čim prej uredila. Upam, da boste pri tem pomagali.

Zakaj Vi, spoštovani poslanci, upoštevate navodila predsednice vlade? Pa saj pravzaprav sploh ne vem, kdo je Vaš »šef«. Meni se zdi, da bi morali biti volivci, saj ste njim obljubili, da se boste trudili za dobrobit vseh državljanov.

Torej poskrbite, da Vas bomo mladi spoštovali, da bomo imeli v Vas vzor lepega in poštenega vedenja.

Lep pozdrav

Rebeka Podpečan, učenka 9.a razreda

Mentorica: Danica Lorber, učiteljica slovenščine

Osnovna šola Majšperk

Romana Kamenšek, Osnovna šola Majšperk

Spoštovani poslanci!

Zares in iz vsega srca Vam nočem pisati. Verjetno je malenkost nenavadno prebrati pismo s takim začetkom, ampak, če že moram pisati, naj bom vsaj iskrena. Mislim, da so politične razprave, čeprav izredno priljubljene, nesmiselne in nepotrebne. Ja, ne strinjaš se s tem zakonom in ja, v službi boš moral zdržati še ne vem koliko let in ja, včasih so boljše živeli, ampak ne, ne moreš vplivati na to.

Čeprav so ljudje nezadovoljni, večina glede tega ne naredi vsega, kar bi lahko. Največ, kar po navadi stori ljudstvo, je protest. Ti pa mi niso preveč pri srcu, ker so znamenje obupa. Kakor, da je vse, kar zmoremo, kričati in zahtevati svoje pravice. To pa ni civilizacija in ni primerna za nas, ki si pravimo »razvita država«. Bi v razviti državi res bili potrebni ogromni napisi z napakami države, da bi jih vlada te države opazila? Jaz mislim, da ne in na podlagi tega sklepam, da so torej te pomanjkljivosti opažene in da jim le ne posvečate dovolj pozornosti. Ali pa jim in se rezultati Vašega dela ne kažejo dovolj, da bi jim lahko rekli napredek. Seveda nihče ne pričakuje, da se bo ta poznal takoj, ampak človek, reči mu sebičen, želi videti izboljševanje že v svojem času.

Če to ni mogoče, pa vsaj želi vedeti, da je on sam za razvoj svoje države storil največ, kar je lahko. In največ, kar lahko stori preprost človek je, da voli. Moja volilna pravica bo izpolnjena čez pet let in tega časa se prav nič ne veselim. Lahko si predstavljam, da je izbira človeka, ki naj bi zastopal moje interese, naporna. In še to je, da teh ljudi v resnici ne poznamo. Če bi nekdo hotel biti trdno prepričan v svojo odločitev, bi moral posebej preučiti vse kandidate in njihove sposobnosti dovolj dobro poznati, da bi vedel, ali so sposobni voditi državo. Na žalost pa stopnja brezposelnosti v Sloveniji še ni tako visoka, da bi naše prebivalstvo imelo dovolj časa (in potrpljenja) za takšne raziskave. Kot da že samo odločanje ni dovolj, lahko skoraj vsakodnevno pri poročilih slišimo, da je eden ponaredil svojo diplomu, drugi je podkupil ne vem koga, za ne vem kaj, tretji je bil podkupljen, na vsake toliko čase pa je kateri državi dolžan še kakšen evro. Pri takšnih novicah človeku ne moreš zameriti, če začne v Vaš sistem resno dvomiti. Z vedenjem, da cela država dvomi v moje sposobnosti, pa tudi jaz ne bi hotela vsak dan hoditi v službo in lahko si predstavljam, da tudi to vpliva na Vaša dejanja.

Čeprav pa trenutno stanje v Sloveniji ni najboljše, se mi zdi skoraj nemogoče, da bi imeli v naši vladi 90 poslancev popolnoma brez vrednot, 90 poslancev, ki se zanimajo samo za svoje koristi in koristi svojih prijateljev. Politike in politikov ne poznam podrobno, ampak vem, da jaz ne bi šla v to smer, če ne bi imela kaj povedati, če ne bi hotela česa izboljšati ali opozoriti ljudi na probleme, ki se jih ne zavedajo. Če so Vaše vrednote podobne mojemu razmišljanju, potem še nismo na tako slabi poti.

Mislim, da v določenem trenutku pridete do neke točke, ko se med seboj ne strinjate in morate izbirati, komu boste ugodili. Ampak to ni razlog za to, da se odločite izbrati tisto možnost, ki najbolj koristi Vam in Vašemu ozkemu krogu. Če si želite spoštovanje ljudstva, ki v Vas polaga vodenje svoje države, potem boste ravnali častno, etično in v skladu z zakonom. Samo tako bomo mirno živeli v družbi, ki se na svojo vlado ne jezi, ampak jo spoštuje in ceni. Taka družba je kultivirana in dobro urejena ter ima možnosti za razvoj. Navsezadnje, če se družba in posledično država ne razvija, kako naj preživi?! Slovenci pa smo se predolgo in pretežno borili za preživetje, da bi zdaj odnehali zaradi težav v našem vodstvu.

Zato Vas prosim, ne dajte se zavesti in mislite na svojo državo in svoj narod.

Upam, da boste to pismo vzeli resno in Vas lepo pozdravljam.

Romana Kamenšek, učenka 9 .a razreda

Mentorica: Danica Lorber, učiteljica slovenščine

Osnovna šola Majšperk

Špela Ravnikar, Osnovna šola Marjana Nemca, Radeče

Spoštovane poslanke in poslanci!

Moje ime je Špela Ravnikar in sem 14-letna Radečanka. Kot najstnico me predvsem zanimajo najstniške teme, a ko glede na ta natečaj, sem se odločila, da raziščem svet politike - Vaš svet in Vam napišem pismo. Mogoče bodo moje besede, ki izražajo moje mišljenje, na trenutek pikre in kritične, a sama menim, da vam kot štirinajstletnica lahko povem resnico, takšno kakršno vidim.

Poslanke, poslanci, politiki.

Za naše oči ste osebe, ki kreirate našo državo, ste vodilni organi in naša življenja so v Vaših močnih in spretnih rokah. Sprejemate prave in pametne odločitve. Zato Vam zaupamo in Vas podpiramo. Starši Vas hvalijo in Vam »dajejo svoj glas«. Tako bi moralo biti. Pa je res tako? Mogoče je včasih bilo, a skozi moje oči so vodilni organi marsikaj drugega, kot zgoraj našteto. Večkrat slišim frazo: Kako je lahko politik kar vsak? Saj ne more biti. Ne bi smel biti. Stvari so se občutno spremenile in določeni ljudje imajo našo državo še vedno v svojih rokah. Upravljajo z njo sebi v prid, a žal ne sprejemajo več pametnih in dobrih odločitev za ljudstvo. Sprejemajo odločitve zase. Mislijo nase, skrbijo zase in krepijo svoje premoženje. Ampak zakaj, če je država naša? Kje je leto 1990, ko je bila Slovenija enotna in so bili ljudje zadovoljni, nasmejani in pozitivno usmerjeni? Vem, daleč za nami so tista leta ... Kaj pa samostojnost in neodvisnost? Hvaležni in ponosni smo na našo samostojnost. Tako je tudi prav. A mogoče samostojnost v drugem pomenu besede le ni ravno tako uspešna.

Slovenija je v težavah. Pravijo jim kriza. O nastanku krize Vam nimam povedati nič novega, lahko bi Vam povedala le že velikokrat izžete puhlice. Ampak krizo, kakršno poznam ta trenutek, pa mi ni težko opisati na enostaven način. Preprosto gre pomembnim ljudem samo zase, po domače povedano so zelo egoistični, pridobili so si premoženje, sedaj pa želijo vse to prikriti in odvrniti

pozornost od tega s poudarjanjem na nepomembne zadeve. Ne pozabite, da je bilo to preprosto povedano s strani štirinajstletnice. Se vam ne zdi grozno, da si otroci, ki bodo čez čas postali glavni temelj naše države, da si o njej mislijo to, kar sem zgoraj naštel?

Torej naj se vrnem k samostojnosti. Poskušali smo in še vedno poskušamo, da bi se sami rešili iz današnjih težav, iz krize. Osebnostno menim, da je lepo, če nekdo želi stvar dokončati sam in se zato trudi, a ne zdi se mi smiselno, da kljub številnim neuspehom zapovrstjo, še vedno kot noj tišči glavo v pesek in strmi k svoji taktiki ter zadev ne uredi na hitrejši in učinkovitejši način. Lahko bi prosili in sprejeli pomoč drugih, ki v tem primeru imajo moč in sredstva, ki bi pomagala naši državi - vsem nam.

V Sloveniji je dobra 2 milijona prebivalcev. To je v primerjavi z drugimi državami zelo, zelo malo. Ampak druge države z veliko več prebivalcev lahko poskrbijo za svoje ljudi in jih ne pustijo brez hrane, medtem pa pri nas, ko nas je že tako zelo malo, strada ogromno ljudi. To se v vsej veličini krize najbolj dotakne nas otrok. Medtem, ko se ljudje z dobičkom, ki si ga, kot že omenjeno, niso pridobili na legalen, etičen način, privoščijo in polnijo usta z nesramno dragim premoženjem, poleg njih živijo ljudje, ki nimajo niti strehe nad glavo, kaj šele normalnega zdravega obroka. **NE ŽIVIJO, TEMVEČ ŽIVOTARIJO.** Ne pozabimo, da so med njimi otroci, ki odraščajo v nesprejemljivih pogojih. Zakaj morajo mladi pri nas trpeti, zakaj ne dobijo zaposlitve? Starši si trgajo od ust, večer za večerom prejočejo in upajo na boljšo prihodnost, medtem ko se določeni ljudje brez kančka slabe vesti trudijo, da bi čim bolj napolnili zgolj lasten bančni račun, ne glede na to koliko lačnih in otožnih ust pustijo za seboj. Otroci imamo preproste rešitve. Zakaj ne bi vzeli premoženja tistim, ki so si ga nepošteno prisvojili in ga dodelili tistim, ki dan za dnem garajo, a denarja in sredstev niso dobili? To bi bila rešitev, ki bi v naši državi marsikaj uredila. Tako mislim jaz, štirinajstletnica.

V mojem pismu, sem Vam postavila nešteto vprašanj. Marsikdo si želi teh nešteto odgovorov. A odgovorov ni in ni. Nihče jih ne poda in nihče ne pove ljudem resnico. Spoštovani predstavniki komisije za preprečevanje korupcije, verjamem, da so v vaših vrstah pošteni ljudje, ki se borijo, da bi vlak v naši državi usmerili na prave tirnice. Iskreno upam, da vam bo uspelo. Ne pozabite, da si ljudje želimo vaših dejanj in ne samo želimo – potrebujemo jih.

Z vsem spoštovanjem,

Špela Ravnikar

Mentorica: Urša Bajda, uni. dipl. bibl., učiteljica predmeta informacijsko opismenjevanje, mentorica debatnega kluba in šolska knjižničarka

Osnovna šola Marjana Nemca, Radeče

Martin Iglič, OŠ Matije Čopa Kranj

Spoštovani vsi poslanci in poslanke!

Danes, v državi Republiki Sloveniji, imamo vsi državljani tega majhnega koščka sveta način vladanja, ki mu pravimo demokracija. Kar pomeni, da naj bi bil glas vsakega ovrednoten enako kot od vseh ostalih. Ker pa je nemogoče prisluhniti vsem, si vsak, ki ima pravico odločanja o vladanju, sam izbere nekoga, ki se je sam odločil zastopati neka dejstva, da bo zagovarjal njegovo mišljenje o vodenju države.

Vsak, ki je na svetu več kot 18 let, dobi pravico do tega, da si le izbere predstavnika, kar ne pomeni, da bo njegovo mnenje predstavnik v parlamentu tudi zagovarjal. Lahko se zgodi, da nek zagovornik

neha zagovarjati neko mnenje, kar pomeni, da volivčevo mnenje ni upoštevano. Pojavi se vprašanje: »Ali se torej res upošteva vsak državljan ali ne?« potem volilni upravičenec ne more vedeti, ali bo njegovo mnenje res ovrednoteno ali ne. Ko govorimo o zrelosti, ki je pogoj, da se znamo pravilno odločati in presojudati, se moramo vprašati, ali je res 18 let življenja zagotovilo, da je nekdo res odrasel in primeren za odločanje o stvareh, ki lahko zadevajo praktično vse državljane. In ko se potem ozremo po lastni državi, vidimo, kako razmišlja večina, saj je večina stvari odsev večine ljudi. Ko govorimo o zrelosti naše države, se lahko čudimo drug nad drugim, ker nekateri ne vedo niti, koga naj volijo. In se potem kljub temu nekateri pojavijo na voliščih in prazno nekaj obkrožajo za dobro statistike o volilni udeležbi. Torej lahko z gotovostjo trdimo, da leta niso merilo za našo zrelost, ampak je vse skupaj odvisno od posameznika. Dosti ljudi se ne zaveda, da smo mi državljani kot psi, ki si izbirajo kakšen povodec bomo dobili od lastnika in kako nam ga bo le-ta namestil. Ali se nam bo povodec prilegal, ali pa nas bo povodec tiščal, pa bomo odločali sami.

Zagotovo prevzamejo poslanci večjo odgovornost kot volivci, saj v parlamentu zagovarjajo naše stališče in igrajo vlogo advokata. Plače so seveda primerne njihovi odgovornosti. Pravzaprav to, da nekdo pride v kroge vladajočih, pomeni, da dobi moč. Vsak, ki je na položaju, ima več politične moči, kot nekdo, ki ni na položaju, saj naj bi predstavljal več ljudi. Toda, ali se vsak s politično močjo zaveda, da se mora potegovati za ljudi in je dostikrat usoda teh odvisna od njih. To si lahko predstavljamo tudi kot očeta in sinove, ki skupaj obdelujejo svojo zemljo, za katero odloča oče. Ta lahko vse odreši praznih ust, lahko pa se sam naje kolikor se more, otroke pa pusti lačne. Kot rešitev tega vidim ukinitve predvolilnih kampanj, debat in podobnih reči, ker bi se na volitvah odločali na podlagi njihovih dejanj in ne obljub. S tem bi dosegli večjo produktivnost in prizadevnost politikov.

Pred dnevi sem zasledil novico, da ima vsak slovenski otrok ob rojstvu 8.000 € dolga. Po moje bi morali v parlamentu razmišljati o tem, da bi tudi mlajše rodove vprašali, če se strinjajo z zadolževanjem, ki ga izvajajo vse slovenske vlade. Skrbi me tudi, kdo bo poplačal te dolgove. Vse zadnje vlade skrbijo predvsem za to, da ohranjajo »status quo« in ohranjajo svoj položaj.

Torej današnja vlada dela le kratkoročne rešitve, ne izpeljuje pa reform, vezanih na daljši rok. Primer takega ravnanja bi bil, da nek poljedelec, ki vzgaja krompir, ves pridelek poje ali pa ga proda, naslednje leto pa nima več kaj posaditi. Z gotovostjo lahko trdim, da današnja vlada premalo gleda na prihodnost naše države in na svoje potomce.

Iz zgodovine se da sklepati, da je vladar gospodar, ki služi na račun ljudstva in se do ljudstva obnaša kot do sredstva za služenje. Tak vladar se ne ozre po ljudeh in jih ne vpraša, ali so zadovoljni. Vendar naj bi bilo v demokraciji ravno obratno. Ljudstvo si izbere vladarja, torej mora vladar skrbeti za ljudstvo, ker ga je izbralo. Želim, da bi se vsi politiki zavedali svojih dolžnosti, ki jih sprejmejo.

S spoštovanjem do vseh, ki se trudijo!

Martin Igljč

Mentorici: Mojca Štiglic, Milena Čuden

OŠ Matije Čopa Kranj

Daša Sprinčnik, Osnovna šola Miklavž na Dravskem polju

Spoštovani poslanci!

Če vprašate nas Slovence, vsi iščemo sledi demokracije. Vsi si želimo pošteno Slovenijo in poštene ljudi – predvsem vas poslance. Dva milijona nas Slovencev je zaupalo vam – devetdesetim poslancem, da nas zastopate v našem imenu, zdi se pa, da zastopate le lastne interese.

Stanje v Sloveniji je slabo, ogromno je brezposelnih, plače so minimalne in še te se znižujejo – mar ne bi bilo dobro, da bi tudi vi poslanci imeli minimalne plače in bi pokazali nam državljanom Slovenije, kako se da s tem preživeti, saj konec koncev smo v vas zaupali. SMO ZAUPALI; ja, preteklik. Menim, da če bi to naredili, bi si lahko povrnili vsaj malo zaupanja. Mislim, da vi, spoštovani poslanci, svojega dela ne opravljate dobro, saj vodenje države prehaja v tuje roke. Do tujcev izražate strah in ponižnost, do svojih ljudi pa se obnašate arogantno in z nespoštovanjem. Sami kradete, v javnosti pa kažete, da se z denarjem in močjo ter s poznanstvom da vse urediti. V Sloveniji je začela veljati misel »Ni važno, koliko znaš, važno je koga poznaš.« Kar je žalostno in sramotno, ker človek, ki ima nekatere delovne navade in izkušnje, ne more dobiti službe brez vez in poznanstev. Zločinci so za svoja dejanja celo nagrajeni. Pohlep nima meja. Zavedati bi se morali, kdo ste in kaj lahko naredite za boljše stanje v Sloveniji. Poslanci ste predstavniki ljudstva v državnih poslih – upam, da tega niste pozabili. Vsi se izgovarjate na demokracijo. Pri tem pa zlorabljate položaj; odlašate z reševanjem krize; ODGOVORNOSTI ne iščete pri tistih, ki so stanje povzročili; ne znate ali pa nočete presoditi, ali si zaslužite nagrado – čeprav je iz kritike razbrati, kaj ne delate prav; vaša izobrazba – ne strinjam se s tem, da je ZAŽELENO obvladati znanje enega tujega jezika, to bi morala biti ZAHITEVA, ne pa da se osmešite pred ljudmi z znanjem slabo naučenega tujega jezika, z obnašanjem, z javnim nastopanjem, z všečnostjo v komunikaciji z ljudmi in mediji; vaša splošna razgledanost – ali res dobro poznate predpise mednarodnega prava in domače zakonodaje (morali bi jih); zdi se, kot da ste nastavljeni in delate po navodilih tretjega (za strice iz ozadja); prav tako se zdi, da ne razumete zakonov, da glasujete za lastne potrebe, v bistvu pa sploh ne veste, za kaj glasujete, samo da vam mine čas, sami pa imate imuniteto in niste kazensko odgovorni (Pri tem se sprašujem, ali nismo pred zakonom vsi enakopravni?!); a ne bi morali paziti na svoj ugled in ovreči svojo miselnost: dobro, zdaj sem na vrhu, briga me za volivce; ali res razumete ekonomijo, gospodarstvo in različne kulture ter pravo – mislim, da ne; ali gledate na stvari predvsem objektivno – najbrž bi morali vse to, če ne še več.

Z vaše strani, cenjeni poslanci, ne vidim razumevanja za nas mladostnike, ko izražamo svoja mnenja ali se z nečim ne strinjamo. Celo več – ko izrazimo nestrinjanje, smo za vas nezainteresirani, malomarni ali celo odtujeni od dogodkov v politiki, obnašamo se nastopaško in nespoštljivo. Vendar se mi mladostniki povsem preveč zavedamo za razliko od vas, kako je to, ko dela v petčlanski družini en starš in se trudi preživeti celotno družino in nam omogočiti brezskrbno življenje, saj vedno, ko ostane kaj denarja, se pojavi kakšen davek, ki pa za vse ne velja enako, ali pa vedno ponovno zmanjšanje plač. Ne zdi se mi prav, da tisti, ki imajo denar, lahko ukazujejo človeku na robu revščine. Tudi tisti, ki še imajo službe, se ne smejo pritoževati, saj lahko v kratkem času pristanejo na cesti ali pa se na delu na njih izvaja mobing. Ker smo za marsikoga mladostniki nezainteresirani in uporniški, bi lahko nehali ljudem zmanjševati plače in začeli ustvarjati nove zaposlitve – tako bi nas naši starši lahko peljali v gledališča in na druge kulturne dogodke, ne pa da se morajo iz dneva v dan boju za golo preživetje sekirati, kako bo naslednji dan. Morda je eden od vzrokov ta, da se bojite, da smo mladostniki inteligentnejši, bistrejši, in da vidimo stvari, ki jih vi ne. Ali pa jih nočete. Mladi se iz dneva v dan zavedamo naših pravic in dolžnosti. V družbi se preveč zahteva od nas, saj mora vsak od nas upoštevati nekatere kriterije: moramo ubogati, poslušati, pridno kimati in NE razmišljati. Če pa izrazimo kakšno mnenje, pa smo že nevzgojena mladina.

Družba je elita, ki je malega človeka potisnila v obupno preživetje. Če bi dali nam mladostnikom več možnosti za razmišljanje, ne bi mi mladi veljali danes za tisto, kar cele dneve preživi pred televizijo. Saj sami pravite NA MLADIH SVET STOJI. Preveč je razklona med osebnimi željami in pričakovanji ter zmožnostmi. Vsak si želi vrednot, ki so bližje njemu samemu – kakovostno vsakodnevno življenje, zdravo okolje, prijateljstvo in odnose ter materialno in socialno varnost, ne pa da smo mladi danes izpostavljeni nenehnemu tveganju in negotovosti, saj se veliko sprememb zgodi v zelo kratkem času, to pa vpliva na naše načrte – naša bodočnost je povsem negotova in zamegljena. Ne moremo si

narediti življenjskega načrta, saj se nam zaradi stanja v državi, ustavi že pri koncu srednje šole. Upravičeno nas torej skrbi za našo prihodnost, za naše potomce (če jih bomo sploh lahko imeli), za delo – ga bomo imeli ali ne, stanovanje, avto

Skratka, morate preprečiti nezaupanje, strah pred prihodnostjo; predvsem pomembno pa je to, da začnete v ljudeh vzbujati zaupanje. In ne pozabite: Upori so ključni POGOJI za DEMOKRACIJO.

Daša Sprinčnik, 9. B

Mentorica: Ana Koritnik

Osnovna šola Miklavž na Dravskem polju

Meta Pirc, Osnovna šola Oskarja Kovačiča, Ljubljana

Pismo poslancem

Sem učenka 8. razreda. Ko sem izvedela za natečaj, se mi je sprva zdelo brez smisla. »Le kaj lahko otrok pripomore k boljši državi?« sem si mislila. A kasneje sem ugotovila, da je to enkratni način, da izpišem svoje misli na papir in v tem času teh ni malo.

Najprej bi želela poudariti največje težave naše države. Zdi se mi, da so vrednote obrnjene na glavo. To se kaže že v osnovni šoli. Največji »frajerji« so tisti, ki imajo slabe ocene, ne delajo domačih nalog, prepisujejo in goljufajo. Tisti, ki se učijo in imajo dobre ocene, pa so »bedaki« in »piflarji«. Tak vzorec se ponavlja naprej v družbi. Cenjeni so ljudje, ki znajo manipulirati, na prefinjen način goljufati in obračati zakone v svoj prid. Tisti, ki so pošteni in imajo dobre namene, enostavno ne pridejo zraven. Državni zbor se mi včasih zdi kot naš razred. Tudi mi se velikokrat ne moremo dogovoriti čisto enostavnih stvari, včasih zato, da drug drugemu nagajamo, pogosto pa tudi zato, ker marsikdo misli samo na svoje lastne koristi. Poslanci bi morali biti za vzgled vsem ostalim državljanom, vendar v javnosti odmevajo vse mogoče afere. Predvsem bi morali biti to izobraženi in razgledani ljudje z visoko srčno kulturo.

Nekoč je bila izobrazba zelo cenjena. Le malo ljudi je imelo fakulteto ali doktorat. Danes ne velja več, službo dobi tisti, ki ima ustrezno izobrazbo. Po mojem mnenju je naš šolski sistem dober. Tisti, ki si želi, si lahko pridobi ogromno znanja. Kar pa je najpomembnejše in se mnogokrat tega ne zavedamo, pa je to, da so naše šole še vedno brezplačne, brez šolnin. Prav bi bilo, da bi tako tudi ostalo, saj imamo le tako vsi enake možnosti. Res pa je, da bi verjetno z uvedbo šolnin znanje bolj cenili, predvsem pa vedeli, zakaj hodimo v šolo. Izobraženi mladi si izredno težko poiščejo službo, zato si jo iščejo v tujini. Tako ima država izgubo; strošek šolanja, poleg tega pa izgubi potencialnega delavca in davkopljučevalca. Kriza je šolstvo precej prizadela. To se močno odraža v kvaliteti, ki jo učenci že občutimo na lastni koži. Kvaliteta šolskih malic je močno padla, veliko stvari učitelji naredijo prostovoljno, brez ustreznega plačila. Tisti, ki so zelo uspešni, sploh niso nagrajeni. Opažam, da se nekatere poloteva neke vrste brezbriznost, ker so enostavno izgubili upanje. Na sploh je večina ljudi brezvoljna, brez kakršnega koli odnosa do trenutnega stanja. Vsak se obrne vase, razmišlja, kako bo preživel iz meseca v mesec, država pa jemlje čedalje več. Že leta poslušam, da bo bolje, vendar kot kaže, je to šele začetek. Ne primanjkuje denarja, samo v šolstvu, temveč tudi v zdravstvu in v pokojninski blagajni. Moji starši dajejo kar precejšen del dohodka za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje. Vsem je že zdaj popolnoma jasno, da svojih pokojnin ne bodo videli. To je zelo žalostno. Če ne bom dobila službe, mi bodo starši finančno in drugače pomagali, dokler bodo le lahko. Čedalje več družin je takšnih, da so mladi brez zaposlitve, preživljajo pa jih starši ali celo stari starši s

skromnimi pokojninami. Posledica tega je, da se ljudstvo stara; mladih družin je čedalje manj, saj si otrok enostavno ne morejo privoščiti.

V zadnjem času veliko poslušamo o varčevanju vsepovsod in povprek. Država se je v preteklosti zadolževala in še se zadolžuje. Ne razumem, kako je mogoče, da imajo banke tako velike dolgove. Le kam je odšel denar?? Moj dolg že sedaj ni majhen. In tako se velikokrat vprašam, kakšen ima sploh smisel truditi se, saj na žalost ne vidim svetle prihodnosti.

Spoštovani poslanci, verjetno si mislite in se slepote, da je lahko ljudstvo neskončno potrpežljivo. Precej ljudi ste s svojimi neodgovornimi dejanji potisnili na rob družbe. Srednjega razreda tako rekoč ni več. Samo bogati in revni. Če bo šlo tako naprej in bodo ljudje delali samo še za davke, hrano in najnujnejše vsakodnevne dobrine, je samo še vprašanje časa, kdaj bo ljudem presedlo. Čas je, da odprete oči in začnete ukrepati, preden bo demokracijo v roke vzelo ljudstvo.

Meta Pirc, 8. razred

Mentorici: Irena Ušeničnik, učiteljica ZGO, GEO in DKE, Mojca Koren, učiteljica SLO.

Osnovna šola Oskarja Kovačiča, Ljubljana

Neja Korbar Pirc, Osnovna šola Oskarja Kovačiča, Ljubljana

Dragi poslanci!

V šoli smo dobili težko nalogo, da vam predlagamo, katere ukrepe za boj proti korupciji bi lahko v naši državi sprejeli.

Do tega trenutka se s tem nisem obremenjevala, ker korupcija ni prav pogosta tema najstnikov. V bistvu sploh nisem vedela, kaj to je, zato sem morala najprej pogledati na internet in o tem vprašati še svoje najozje sorodnike.

Najprej je na vrsto prišel dedi. O vas je imel zelo negativno mnenje in je začel na glas godrnjati. Razen nekaj sočnih izrazov o glavni temi še vedno nisem izvedela nič uporabnega. Druga je bila na vrsti moja mami. Rekla je, da jo takšne stvari spravljajo ob živce, saj se itak nič ne spremeni na bolje. Hm, očitno tale korupcija slabo vpliva na ljudi in počasi načenja tudi moje potrpljenje. In nato je na vrsto prišel moj oče. On mi je za primer, kako živeti v nekoruptivni državi, omenil Dansko, kjer večina ljudi živi v neprofitnih hiškah, naselja imajo javna igrišča za otroke in ljudje radi plačujejo davke, saj vedo, da se jim bo denar vrnil kot javno dobro. Omenil je še, da je pri nas takšen denar šel za vladno letalo »Falcon«, da zaradi podobnih podvigov zdravstvena in pokojninska blagajna šepata. Tisti Falcon pa da je toliko stal, kot sto neprofitnih hišk in za dvesto otroških igrišč. Da bi živeli v neprofitnih hiškah tako množično kot Danci, lahko kar sanjamo. Toliko o tem moj oče. A zato mi ne živimo poceni in morajo starši odplačevati drag kredit za hišo? A zato ne moremo večkrat na morje?

In zdaj naj jaz iščem ukrepe? Ali niste vi poklicani in plačani za to? Kaj pa, če sami tekmujete, kdo bo dal boljši predlog proti korupciji. Predlagam podelitev protikoruptivnih nagrad, ki bi vam jih podelili mi državljani z glasovanjem. Tekmujte za priljubljenost med ljudmi (s tem ne mislim praznih obljub). Če jaz česa ne znam ali ne razumem, se učim od boljših, kaj preberem, včasih tudi »preplonkam«. Če ne znate drugače, zakaj ne prepisete zakonov boljših držav. Predlagam vam tudi, da pri »šparanju« začnete pri sebi in pri svojih privilegijih (prevažanja z dragimi službenimi vozili, najsodobnejša tehnologija...). Namesto tega pa vi varčujete z odvzemanjem delavskih dopustov, delavske malice in

podaljšujete delovno dobo. Ob tem je preveč brezposelnih ljudi, ki morajo skrbeti še za svojo družino. Nekateri nimajo niti za hrano. To pa vse zaradi tega, ker ni služb. Tukaj torej ni logike – ljudje, ki še komaj hodijo in bi radi šli v penzijo, garajo skoraj cel dan zaradi dolgega delovnega urnika. Mladi, ki pa bi radi nekaj ustvarili, zaslužili, pa za to ne dobijo priložnosti. Poleg tega kršite zakone, ki jih sami postavljate (neveljavne diplome, nepošteni krediti). Vzgajate nas s svojim vzorom. Res je, da nas v šoli učijo, da naj bomo poštene, naj ne krademo... potem pa vidimo, da to delajo naši vzorniki.

V prihodnosti bi želela, da bi naslov mojega spisa bil »Slovenija- najmanj koruptivna dežela« in, da bi moji sorodniki ob besedi korupcija samo zamahnili z roko ter rekli, da je to že zgodovina. Ko odrastem, ne bi želela plačevati davkov, ki bodo končali v žepih posameznih pomembnežev. Navsezadnje je skrb za pošteno državo vaša služba in dolžnost.

Neja Korbar Pirc, 8. A

Mentorici: Irena Ušeničnik, učiteljica ZGO, GEO in DKE, Mojca Koren, učiteljica SLO

Osnovna šola Oskarja Kovačiča, Ljubljana

Neža Garvas, Osnovna šola Oskarja Kovačiča, Ljubljana

Pozdravljeni!

Moje ime je Neža Garvas, stara sem 13 let in hodim v 8. razred osnovne šole Oskarja Kovačiča. Živim v Ljubljani in poleg šole obiskujem tudi glasbeno šolo, kjer se učim igranja na saksofon. Vsako soboto ali nedeljo z družino odidemo na bližnji Golovec, kjer občudujemo lepote glavnega mesta Ljubljane. Kljub temu, da živim le deset minut od mestnega centra, imam možnost občudovati lepote narave in uživati v svežem in čistem zraku.

A sem vsak dan bolj zaskrbljena za prihodnost moje domovine. Najprej me skrbi za mojo babico in dedka. Oba sta celo življenje služila pošten denar, namesto da bi ta denar zapravljala sta nam zgradila čudovito hišo, v kateri danes živim. Namesto, da bi si zdaj v starih letih privoščila kaj lepega, pa jima s svojima pokojninama ne uspeva. In sedaj, dragi poslanec, vas sprašujem, ali bodo naši upokojenci imeli v prihodnosti dostojno življenje, ki so si ga s svojim delom in s tem, da so pomagali graditi našo državo, zaslužili? Babica in dedek sta si komaj privoščila počitnice, ker sta ves vloženi denar vlagala v našo hišo. Država jima pri gradnji ni nikoli pomagala, sedaj pa njima in nam grozi nepremičninski davek.

Moja starša imata visoki izobrazbi in imata srednje zadovoljivi plači. Porabo denarja skrbno načrtujeta, da si lahko privoščimo počitnice, da nismo lačni in da smo primerno oblečeni. Skrbi me, da če eden od staršev postane brezposeln, kako bomo plačevali položnice za življenje, saj na koncu meseca nimamo skoraj nič privarčevanega denarja. Starša opazujem pri gledanju večernih poročil. Pri le-teh sta pogosto razočarana, jezna in obupana. Poslušata, kako naši politiki vse pogosteje postajajo člani korupcije. S takimi dejanji si, po mojem mnenju, nabirajo slab glas pri ljudeh in v državi. Čeprav smo veliko članov korupcije odkrili, ti ukradenega denarja ne bodo nikoli vrnil. V to so vpletena tudi sodišča, ki so pri postavljanju kazni premehka. Tisti, ki branijo kradljivce, so zaradi teh razlogov sposobni rešiti kradljivce, da dobijo le simbolne kazni. Včasih so tako za svoja dejanja napačni ljudje tudi nagrajeni. Zdaj pa, dragi poslanec, vas sprašujem, kaj boste naredili, da bosta moja starša zopet pridobila zaupanje v državo? Kaj boste storili, da si bomo v prihodnjih letih lahko privoščili še kaj več, kot samo golo preživetje?

Imam bratca, ki je star devet let. Odkrili smo, da ima bolezen hrbtenice, tako imenovano skoliozo. Zdravstveni sistem v Sloveniji je porušen in če človek ni v življenjski nevarnosti, mu država vse manj omogoča zdravljenja. Mojemu bratcu starši ne želijo, da bi se bolezen razvila do te mere, da bodo potrebne operacije, ampak ga tedensko vozimo na posebne masaže, ki mu pomagajo. Vendar moramo plačevati s svojim denarjem, kajti država ne poskrbi, da bi se takšna bolezen zdravila, še preden bi se dokončno razvila. Sprašujem vas, kaj boste storili, da bo zdravje vseh državljanov na prvem mestu, kajti le zdravi državljani lahko delajo in le-tej koristijo.

Jaz se bom letos že počasi začela ozirati proti srednji šoli in s tem iskati svojo življenjsko pot. Zelo imam rada Slovenijo. Kaj boste storili glede zaposlitev?

Prosim vas, da ne zapravite te možnosti.

Neža Garvas, 8. razred

Mentorici: Irena Ušeničnik, učiteljica ZGO, GEO in DKE, Mojca Koren, učiteljica SLO

Osnovna šola Oskarja Kovačiča, Ljubljana

Maša Herzog, Osnovna šola Pesnica

Korupcija je bila, je in bo

Spoštovani politiki,

Korupcija je v naši državi bila tema že desetletja, a šele zdaj se njene posledice kažejo v našem vsakdanjem življenju. Gospodarska kriza, revščina, nezadovoljstvo državljanov ... Vse to bi lahko bilo preprečeno, če le ljudje ne bi bili tako podkupljivi. A lažje rečeno, kot pa storjeno.

Človeštvo je s tem fenomenom imelo opravka že čisto na začetku, ko so se tvorile prve primitivne civilizacije, pa tja do antike, srednjega veka in naposled do današnjih časov. Nikoli pa ni prineslo dobrih posledic: Zloraba denarja za obnovo Aten? Peloponeške vojne. Gradnja Bazilike sv. Petra s pomočjo odpustkov? Delitev katoliške cerkve ... in spet vojne. Ampak pustimo zgodovino za zdaj ob strani in se posvetimo aktualnemu položaju.

Čeprav večina bralcev najverjetneje pozna pomen korupcije, bi vseeno raje začela s samo definicijo besede. Torej – kaj je korupcija? Po najenostavnejši razlagi, ki jo lahko izpeljemo iz zakonske definicije, gre za vsako kršitev dolžnega ravnanja z namenom pridobiti korist zase ali za drugega. Se pravi, če bi oseba A izkoristila svoj položaj in bi se, na primer, dogovorila z določeno firmo za nakup njihovih izdelkov, - ki so vredni recimo 1 milijon evrov – bi v primeru zlorabe položaja bila poraba 2 milijona evrov (1 Mio. € bi šel v nakup izdelkov, preostali milijon pa bi si razdelila oseba A in prodajalec).

Korupcija škoduje celotni družbi. Ljudje zaradi nje sprejemajo slabe odločitve, da ne govorimo o denarju, ki gre v nič. Zares nikomur ne koristi, ne državljanom in ne politikom. Zakaj? Ker država, prvič, pri tem izgubi na milijone (če ne na milijarde) evrov, pri čemer ljudje izgubijo službe. Tistim srečnim, ki imajo službo, pa se plače drastično znižajo. Seveda pa je večini to že pesmica, ki se poje v glavi, vendar se ne naredi nič, da bi jo spravili ven. Ampak veste kaj? Tudi Vam, politikom, se pri tem znižajo plače! ...Zaradi tega se seveda marsikomu pojavi želja po dodatnem zaslužku. In tu se cikel začne spet znova. Pomembno dejstvo je tudi, da imamo posledično dražjo državo (dražje, ne pa tudi nujno kvalitetnejše blago).

Druga stvar pa je ta: Politiki bi naj ljudem bili v vzgled, še posebej otrokom! S svojimi dejanji jim sporočate, da lahko delajo, kar hočejo, dokler jih pri tem ne dobijo in dokler jim krivde ne dokažejo. Spomnim se, kako smo včasih trdili, da bomo nekoč politiki, vsi predsedniki in predsednice. Ko dandanes vprašaš otroka, kaj meni o poklicu kot predsednik oz. politik, se glasno zasmije. Vendar ni nič napačnega nad samim poklicem, temveč le v dejanjih, s katerimi sodobni politiki kvarite našo državo.

»Politiki so odraz samega ljudstva.« S tem stavkom se popolnoma strinjam. Državljeni volijo tiste politike, kateri so njim enaki oz. mislijo, da bodo dobri voditelji njihove države. Pri tem pa moramo upoštevati, da sploh nimamo izbire; oni tam krade, tisti podkupuje, spet tretji ilegalno lobira. Politiki, ki ste v preiskavah, na sodišču, tisti, ki Vam je podkupljivost celo dokazana, pač ne odstopate. Še več. Obetate si še izdatnejšo mero podpore med volivci.

Ampak zakaj ima ravno Slovenija s tem takšne težave? Zakaj se s tem ne obremenjuje, recimo, Švica ali Nizozemska? Saj ni tako, da je korupcija nekakšna obveznost pri vodenju države. Že res, da lahko zapadeš v globoko luknjo, če imaš v rokah tolikšno odgovornost kot je upravljanje državnih poslov – vendar to še zdaleč ne pomeni, da se dovolj poštena oseba ne more upreti takšnim skušnjavam!

In tukaj se pojavi vprašanje: kaj bi lahko spremenili, da bi se izognili korupciji? Veliko stvari, pravzaprav. Lahko bi na primer uvedli neodvisno sodstvo, se pravi da se sodi pravično in brez izjem. Predlagam, da bi v vsaki občini postavili po eno protikorupcijsko komisijo, ki bi nadzorovala obnašanje poslancev in drugih državnih uradnikov. Mogoče bi lahko vzpodbujali mladostnike k pristopu k politiki; navsezadnje je prihodnost naše države v rokah mladine. Ti bi po vsej verjetnosti imeli tudi nove in sveže ideje za boljše Slovenijo. Mislim tudi, da bi bilo zelo pomembno ljudi že v otroštvu vzgajati, da smo vsi enaki in da stvari kot korupcija niso etične.

Vem, da to pismo najverjetneje ne bo spremenilo nič v vaših načelih, ampak upam da se zavedate, da s korupcijo povzročate moralno in gospodarsko škodo vsem državljanom Slovenije in jih s tem pehate v revščino ter obup. Če ste prišli v politiko samo zaradi denarja in materialnih dobrin, potem se ne bi smeli klicati politik.

Jasno mi je, da idealne družbe seveda nikoli ne bo. Po vsej verjetnosti bo korupcija vedno prisotna, a le od Vas politikov je odvisno, kaj se proti njej ukrene.

V upanju, da Vam bo to pismo vzpodbuda za delovanje v dobro vseh državljanov, Vas lepo pozdravljam.

Maša Herzog, učenka 8.b razreda

Mentorica: Gordana Rodinger

Osnovna šola Pesnica

Anže Kac, Osnovna šola Pohorskega odreda Slov. Bistrica

Spoštovani poslanci,

pravičnost, poštenost in enakopravnost so vrline, ki bi jih moral imeti vsak človek, še posebej pa ljudje, ki nas predstavljajo. Poslanci ste bili izvoljeni s strani ljudstva, zato bi morali delovati v dobro njega. Ampak ali delujete s poštenostjo, pravičnostjo in enakopravnostjo? Ne morem Vas kar takole obdolžiti, saj Vas niti ne poznam osebno. Ne bi bilo pošteno, saj ne poznam situacij in okoliščin. Sam

bi k tem vrlinam dodal še resnicoljubnost, iznajdljivost in ambicioznost. Tudi te so potrebne, ampak ob pomanjkanju prvih treh so posledice precej bolj opazne. Ne moremo imeti parlamenta, ki bi po krivem obtoževal in zapiral nedolžne in revne, bil podkupljiv in razlikoval med ljudmi glede na raso, religijo ali spolno usmerjenost. Menim, da naš parlament ima potencial, ki bi pa ga lahko bolje izkoristili. Vem, da ne morete kar tako spremeniti državnega sistema, saj vsaka poteza poleg rešitve prinese posledice. To vem, ker sem član šolskega parlamenta in vem, da se je za spremembo kakšne stvari potrebno precej potruditi, pozanimati in poiskati somišljenike. Čeprav bi bilo lažje, če bi prej dokončali šolanje in napisali svojo diplomo. Sedaj pa raje branite le svojo integriteto, kot da bi združili moči in iskali rešitve za državni proračun ipd. Lahko bi poiskali več pomoči pri mladih ali odraslih državljanih. Lahko bi razpisali natečaj kot tale, le da bi se osredotočal izključno na predloge za rešitev krize. Ljudstvo ima zamisli, le spodbuditi jih je treba.

Moje mišljenje je, da sta javni sektor in DDV že tako pretrpela veliko. Zakaj, na primer, namesto nižanja že tako nizkih plač in pokojnin ne višate davka na jahte ali vile ali kaj drugega luksuzno razkošnega? Denar naj dajo tisti, ki ga imajo, ne pa tisti, ki ga nimajo. Ali pa poiščite drug način pridobivanja denarja. Obdavčevanje korupcije, na primer. S tem bi Slovenija zablestela in tako prišla do potrebnih sredstev za razvoj in napredek.

Kot otroka me pa iskreno bolj kot za davke skrbi za štipendije, srednje šole, fakultete, službe ali na splošno izobrazbo. Če oz. ko se bomo rešili iz gospodarske krize, bo treba nameniti precej več denarja v šolski sistem. Moj uspeh vseh že izdelanih razredih osnovne šole je odličen, ponavadi s povprečjem 5.0, dobival sem tudi priznanja na več tekmovanjih, pa še vedno ne vem, ali bom dobil štipendijo ali ne. Vlaganje v štipendije in šole je vlaganje v prihodnost. Skrbi me kriza univerz in da bi študij postal plačljiv. In posledično bo Slovenija imela vse manj izobraženih ljudi. Tudi dela je premalo in število brezposelnih je zelo zaskrbljujoče. Slovenija je zabredla v tako globoko v krizo, da mene, 14-letnega najstnika, skrbi za zaposlitev. Je vas v takih letih skrbelo za kariero?

Ali bo po pomoči Evropske unije lažje ali težje? Brez nje očitno ne moremo vstati. Ali res potrebujemo le čas ali pa je to le začetek razpada? Kaj bo, če država propade? Kaj potem? Bodo naši potomci še živeli v Sloveniji? Bo tudi njih skrbelo za kariero? Bodo tudi oni morali plačevati huronske davke?

Dragi poslanci, ljudstvo potrebuje odgovore. Odkrite odgovore.

Uspešno vodenje države,

učenec in državljan

Anže Kac

Mentorica: Nina Ančič

Osnovna šola Pohorskega odreda Slov. Bistrica

Ajda Marolt, Osnovna šola Poljane, Poljane nad Škofjo Loko

Spoštovani gospodje poslanci!

Sem učenka 8. razreda osnovne šole Poljane. Dogajanj v politiki ne spremljam prav pogosto. Vseeno opažam, da državljanji niso zadovoljni. Večkrat slišim o vas –poslancih, pa o tem, da so se naši predniki borili za samostojno Slovenijo, a ne za tako, ki je zdaj, ki jo muči finančna kriza.

Ljudje so strankam na volitvah zaupali svoj glas. One so vas poslale v parlament, zato vas pozivam: Ne razočarajte nas! Vem, da so težki časi, a vendar bomo morali stopiti skupaj. Kdor hoče, najde pot, kdor noče, najde izgovor.

Pišem vam, ker mi ni všeč, kako s svojimi odločitvami usmerjate in vodite našo državo. Lažje je govoriti, kot kaj dejansko storiti. Pa bom vseeno rekla: Potrebujete trezen premislek, kam bo šlo vse skupaj, če se bo kriza še poglobila. Gre tudi za vašo prihodnost, zato se zbudite in pogledajte, kaj se dogaja.

Na televiziji oz. v medijih je vsak dan polno novic o nesposobnih politikih in o skrbah, kaj se bo zgodilo z našo državo. Odrasle pogovori o politiki spravljajo v slabo voljo. Vsi se strinjajo, da bi morali nehati z iskanjem izgovorov in vsi začeti delati v dobro države. Celotna Slovenija zmajuje z glavo nad politiki: Parlament ni več to, kar bi moral biti! ... Skrbi me, kaj bo z mojo prihodnostjo. Današnji časi niso rožnati. Kriza, brezposelnost in revščina, na drugi strani pa bogastvo in korupcija. Popolna nasprotja. Še toliko slabše za nas Slovence!

V družbi je vse preveč predsodkov, konfliktov in vdanosti v usodo. Pri reševanju problemov moramo vse te nepotrebne probleme pozabiti in začeti znova.

Name osebno politika nima tako velikega vpliva kot na starše. Ampak kmalu bo. Štipendija, visoke vsote za fakulteto, pridobitev zaposlitve in seveda plača v službi in še bi lahko naštevala. Tudi v šoli pogovori nemalokrat zanesejo na politično dogajanje, ki doma predstavlja finančne probleme staršem. Za nastalo krizo ne more biti kriv le en človek, ampak smo pripomogli kar vsi in z leti potonili vedno globlje.

A verjamem, da se da vse popraviti! Stopimo skupaj in si prizadevajmo k svetlejši prihodnosti Slovenije. Poslanci ste del politike in bi si morali prizadevati za reševanju denarne krize in ostalih problemov. Vaše delo bi moralo ljudi veseliti, ne pa, da jim delate še večje skrbi. Včasih svoje naloge dobro izpolnujete, večinoma pa ne. Kar je prav žalostno videti, saj nas Evropska unija gleda kot nesposobno državo, ki je ne znamo sami voditi.

Vaš zgled pomembno oblikuje državo in njene prebivalce. Na žalost vas je preveč, ki dajete slab zgled Slovincem, saj nas s svojim ravnanjem učite neenakosti, laganja, sprenevedanja, izogibanja odgovornosti ... Ob vsem tem ne vem več, kaj bo z mojo prihodnostjo!

Vem pa, da moramo Slovenci ohraniti državo, sožitje, spoštovanje, demokracijo, svobodo, mir. Potrebujemo več pozitivnih vzorov z vaše strani, več pripravljenosti za medsebojno pomoč, za pozitivno prihodnost naše domovine.

Storila bom vse, kar je v moji moči in ozaveščala ostale državljane za pozitivno razmišljanje in pomoči drugim. Zdaj sem v šoli in si bom prizadevala dobro opraviti svojo družbeno vlogo.

Od vas pa pričakujem, da boste v parlamentu delali v dobro Slovenije. Spremenite svoje mišljenje, poenotite se in poslušajte Slovence, da boste lažje delali, kar je prav, in opustili, kar je narobe. Naj vas ne bo sram povprašati za nasvet strokovnjake in se spremeniti!

Skupaj lahko pripomoremo k boljši in svetlejši prihodnosti Slovenije!

S spoštovanjem,

Ajda Marolt

Mentorica: Neža Gabrovec

Osnovna šola Poljane, Poljana nad Škofjo Loko

Annemarie Eker, Osnovna šola Rače

Spoštovani poslanci in poslanke!

Z veseljem sem se udeležila razpisanega natečaja Korupcijske komisije, saj menim, da je to dobra priložnost za mladino. Priložnost, da vas opozorimo, kaj ni dobro in vam predlagamo izboljšave, ki jih vidimo, vam zaupamo naše ideje in postavimo še kakšno vprašanje, se mi zdi imenitna in je ne velja zamuditi.

Najprej bi vseeno rada pohvalila vse, ki si prizadevate za naš boljši jutri in vam ni vseeno, kaj nas čaka, vse, ki s svojim delom in trudom to dokazujete. Zavedam se, da vaše delo ni lahko in zahteva veliko časa. Vendar mislim, da bi se moralo marsikaj spremeniti in izboljšati.

Davki neustavljivo naraščajo, plače padajo in ne razumem dejstva, da v naši mali, zelo lepi državi, vedno bolj izpostavljam problem revščine. Nekateri nimajo niti za osnovno preživetje.

Po televiziji sem spremljala, kako je majhen deček z mamo odšel v humanitarno ustanovo. Mama mu je dovolila, da si lahko izbere igračko. Deček je izbral mleko. To me je zelo pretreslo.

Mladi po zaključenem šolanju, nimamo perspektive doma. Veliko je takšnih, ki so sposobni in pripravljeni delati, pa nimajo prave priložnosti, da bi se dokazali in koga prepričali. Podaljšujete delovno dobo, namesto da bi zaposlili mlade, kreativne, z energijo in idejami. Za nas ni zaposlitve, starejši ne morejo v pokoj. Odhajamo v tujino, kar je slabo za državo in družbo.

Da bi zameglili problem krize, se ukvarjate z nepomembnimi stvarmi in netite prepire med strankami. Velikokrat se obnašate nezrelo in otročje. Mečete drug drugega iz peskovnika, kot v otroškem vrtcu. Pomembne stvari pa čakajo.

Stavba, v kateri sestankujete, kjer se nahaja parlament, je urejena. In prav je tako. Me pa zelo moti, da so nekatere zgodovinsko pomembne stavbe v propadanju. Nekdaj mogočni gradovi, vile, pristave, ki bi bili zaradi svoje pomembnosti upravičeni do drugačne obravnave, tonejo v pozabo. Zakaj se to ne dogaja pri naših severnih sosedih?

Kaj bomo naredili z brezdomci? Vedno več jih je. Vas ganejo? Vam je vseeno zanje? Smo družba, kjer je medsebojna pomoč še prisotna, kjer s prispevki in donacijami še rešujemo ljudi, ki so pomoči potrebni. Zahvaljujoč ljudem, ki prostovoljno pomagajo po svojih močeh. Je kdo izmed vas prostovoljec? Gotovo. A vsega tega ne bi bilo treba početi, če bi v teh letih samostojnosti ljudje na oblasti pošteno in odgovorno ravnali z državo in njenim premoženjem. Odrasli velikokrat v svojih pogovorih omenjajo nekoč uspešno mlado državo, za katero je bila prelita tudi kri.

Rojena sem v Sloveniji, tukaj se šolam, imam prijatelje in tukaj bi rada tudi ustvarjala. Glede na trenutno stanje, sem zaskrbljena. Ali je bila ta kriza sploh potrebna? Pravijo, da smo vam preveč zaupali, vi pa ste nas izigrali. Kršili ste zakone, dovolili nepoštenim, da so bogateli, gledali ste proč, ko so propadale tovarne, se prepirali in se dokazovali ter se zadolževali. In nikoli ni bil nihče kriv. So vas tako učili starši? Ne, ne verjamem.

Ste ljudje, ki so vas volivci izvolili, ker ste jih prepričali z besedami. Dejanja kažejo drugače. Nismo zadovoljni. Verjamem, da vas je med poslanci veliko takih, ki bi želeli kaj spremeniti in delati v prid državljanom. Želim si, da bi vam uspelo, tistim, ki cenite vrednote kot so poštenost, znanje in delavnost.

Rada bi spremenila svet, a nimam čarobne palčke. Tudi vi je nimate. Imate pa priložnost in moč, da to storite. Naj vam ne zmanjka drznosti in predvsem ne pozabite: Obljubili ste na volitvah ...

Lep pozdrav,

Annemarie Eker, 9.a

Mentorici: Sabina Ozmec, Tatjana Tramšek

Osnovna šola Rače

Kaja Kač, Osnovna šola Rače

Spoštovani poslanci!

Vesela sem, da imam priložnost, da vas lahko nagovorim.

Živim v prelepi državi Sloveniji, ki je resnično nekaj posebnega. Postanem pa žalostna, ko v medijih vidim, v kakšnih dolgovih je država, kakšne probleme imamo državljani, koliko je brezposelnih, koliko ljudi nima doma, kako se znižujejo plače, kako se goljufa in uničuje državo.

Poslanci opravljate zelo pomembno vlogo v državi. Prav je, da ste poslanci tisti, ki sprejemate odločitve o naši državi dobro plačani, saj opravljate zelo odgovorno delo in je od vas in vaših odločitev odvisna uspešnost naše države. Za vsako odločitev si morate vzeti čas, da premislite o njej, o argumentih za in proti. To ni preprosto. Zato mora biti vsak poslanec pošten, zaupanja vreden in odgovoren. Poslušati pa mora tudi ljudi in razmišljati o tem, kako bi delal v prid njim. Hkrati pa mora tudi sam predlagati rešitve in sprejeti odločitve.

Najbolj pomembna lastnost zame pa je vsekakor poštenost. Kako naj nepošten poslanec odgovorno in pošteno odloča? Na žalost je nepoštenost zelo pogosta. Tudi med poslanci.

Medtem ko nekateri komaj preživijo mesec, se drugi kopajo v denarju. Znižujete plače, ker ni denarja. Komu? Tistim, ki imajo že tako nizke plače. Če varčujemo, varčujemo vsi. Tudi vi.

Nekateri ljudje, ki so na pomembnejših položajih v državi, so del vlade, parlamenta, sodišč, so trdo garali, se šolali, drugi pa bi radi do tega položaja prišli z goljufijami, z lažno diplomom. In nič se ne zgodi. Kaj naj porečemo mladi, kakšen vzor so nam goljufi? Ne čudite se, če znanje ni več vrednota.

V šoli se učimo o pravicah in tudi o dolžnostih. To se mi zdi zelo dobro, saj je prav, da človek pozna svoje pravice, vsekakor pa tudi dolžnosti. Ena od naših bodočih pravic bo tudi volilna pravica. Soodločali bomo, kdo bo vodil našo državo. V šoli volimo predsednika razreda. Volitve so zelo dober način odločanja, ker moraš razmišljati o osebi, ki jo voliš. Mala pripravljavnica za večja dejanja.

V Sloveniji smo enakopravni. Ni pomembno, katere vere smo, kako smo oblečeni, katerega spola smo, kakšna je naša pričeska, smo priseljenci ali domačini. Pa je vedno tako? Ugotovila sem, da dovoljete neenakost tam, kjer si nasproti stojita vplivnež in anonimnež, premožnež, ki si lahko zagotovi najdražje odvetnike in revež, ki se brani sam. Govorim o zadnjih dogodkih črnih gradenj. Ne razumem vsega, razumem pa, da se dogaja krivica.

Skrbi me za mojo prihodnost, kako bom živela sama in kako bo živela moja družina.

Torej, dragi poslanci, to je le nekaj vprašanj in ugotovitev zaskrbljene štirinajstletnice, ki je kljub vsemu ponosna na državo, v kateri živi. Ni pa ponosna na ljudi, ki jo vodijo. In to vas naj skrbi.

Lep pozdrav,

Kaja Kač, 9.b

Mentorici: Sabina Ozmec, Tatjana Tramšek

Osnovna šola Rače

Tjaša Hameršak, Osnovna šola Rače

Dragi poslanci!

Naši starši so vam zelo zaupali in vas zato tudi izvolili. S tem so vam naložili odgovornost, da jih zastopate in s tem odločate, kaj je najboljšo za nas in kaj za našo državo. Ob vaši izvolitvi so verjeli, da smo izbrali najboljšo.

Ko gledam televizijo in poslušam ljudi okoli sebe, pa se mi dozdeva, da le niso tako dobro izbrali, saj se med seboj samo kregate, kot da ste v otroškem vrtcu.

Ko se tako pripravate, se mi zdi, da ste na nas in na Slovenijo čisto pozabili. Ljudje na vodilnih položajih bi morali s svojim zgledom in delom drugim pokazati, kako naj živimo. V naši družini se moramo že marsičemu odreči, zanima pa me, čemu se odrekate vi. Imam občutek, da ste pozabili na nas, navadne ljudi. Mislim, da bi nas morali pogosteje obiskati in se z nami družiti. S tem bi bližje spoznali naše probleme in težave. Če bi nas le poslušali, bi ugotovili, da bi veliko težav lahko rešili skupaj.

Ker živim na podeželju, kjer je veliko kmetij, vidim, da na njih gospodarijo kmetje zelo preudarno. Navsezadnje pa je tudi Slovenija eno veliko posestvo. Če se z zdravo kmečko pametjo lahko dobro gospodarji na malem posestvu, kako uspešno bi lahko to počeli na našem največjem posestvu – Sloveniji. Ali veste zakaj kmetje gospodarijo tako dobro? Zato, ker imajo radi svojo zemljo in družino. Tudi vi ste gospodarji. Ali nas imate tudi tako radi? Ali pa smo vam samo v breme? Na kmetih je tako: Kar ima gospodar, deli s svojo družino. Česar si gospodar ne more privoščiti, si ne more privoščiti niti njegova družina. Meni pa se zdi, da si vi, veliki gospodarji lahko privoščite dosti več kot mi, vaša družina. Kakšni »očetje« pa ste! Če zategujemo pasove mi, zakaj jih ne bi tudi vi. Si res zaslužite toliko večjo plačo od mojega očeta, ki dela vsak dan, pride domov izmučen in ne ve, ali bo plačo sploh dobil? Ni prav, da dopuščate, da bogati še bolj bogatijo, revni pa postajajo še revnejši.

Če pri telesu trpi en ud, trpi vse telo. Tako trpeče telo je Slovenija..Če hočemo to bolečino odpraviti, moramo stopiti skupaj in pomagati. Pozabiti moramo na medsebojne spore in združite svoje moči. Prav gotovo bo bolelo vse, ki želijo pomagati in tako je tudi prav. S tem bomo pomagali še posebej nam mladim, da ne bomo morali plačevati starih grehov.

Lep pozdrav

Tjaša Hameršak, 8.b

Mentorici: Sabina Ozmec, Marija Zavernik

Osnovna šola Rače

Urška Repušič, Osnovna šola Rače

Spoštovani poslanci!

Sem učenka 8. razreda OŠ Rače in vam pošiljam tole pismo z upanjem, da ga boste prebrali in mi mogoče celo odpisali.

Starši me že od malega učijo, katere človekove vrednote so pomembne in zaradi katerih se človek dobro počuti, je zgled drugim, kasneje tudi svojim otrokom in zaradi katerih je celotna družba boljša, srečnejša in kjer denar ni najpomembnejša stvar. Med takšne človekove vrednote spadajo tudi poštenost, pravičnost in enakopravnost. Prav je, da smo vsi ljudje enakopravni, tako tisti, ki niso politiki, kot tisti, ki so iz revnejših družin, kot tisti, ki niso na vodilnih položajih v podjetjih...

Sploh zadnja leta, ko naši državi Sloveniji ne gre najboljšo zaradi gospodarske krize, velikokrat slišimo iz medijev, da obstaja sum korupcije, ker naj bi nekdo storil nekaj nezakonitega, da je na nepošten način sebi ali drugim omogočil nekaj, kar ne bi mogel, če ne bi v takšni službi, kjer ima takšen vpliv in moč, da lahko to naredi.

Na wikipediji sem našla zapis, da beseda korupcija izhaja iz latinske besede »corruptus«, ki pomeni »pokvarjen«. Zakaj bi nekdo hotel biti pokvarjen ali hotel nekoga drugega pokvariti? Ne razumem tega. A vi razumete? Zakaj so nekateri ljudje tako pohlepni, da za doseganje svojih ciljev uporabljajo nezakonita dejanja, kot je podkupovanje nekoga ali sprejemanje podkupnin? Zakaj so merilo osebnega uspeha samo dragi avtomobili, jahte, luksuzen način življenja? Zakaj vrednote kot so poštenost, pravičnost in enakopravnost marsikomu ne pomenijo nič.

Verjamem, da bi vsak človek moral biti pošten, pravičen in enakopraven vse od rojstva do smrti. Verjetno teh vrednot ne podeduješ od staršev, ampak jih pridobiš tekom odraščanja, preko vzgoje in dobrih zgledov v okolici. Naš zgled so najprej starši, pa drugi sorodniki, potem učitelji, prijatelji ter tudi znane osebnosti, ki jih na televiziji velikokrat vidimo, predvsem športniki pa tudi politiki. Kot se človek nauči dobrih stvari preko dobrih zgledov, se nauči tudi slabih stvari s slabimi zgledi. Zato bi moralo biti slabih zgledov čim manj, pa tudi vsak človek bi moral že od malega znati ločevati dober zgled od slabih, poštenost od nepoštenosti, pravičnost od nepravičnosti in enakopravnost od enakopravnosti. Družba bi morala slabe zglede grajati, jih obsojati in tudi kaznovati kot jih, če npr. športniki uporabljajo prepovedane snovi, da bi imeli boljši rezultat. Na tak način bi vsi vedeli, kateri ljudje so slab zgled. Prav je, da posameznik dobi le stvari, ki si jih zasluži s pridnim delom in trudom in ne zato, ker izkorišča svoj položaj v službi in brez dela in truda in na nezakonit način pride do premoženja.

Ker imate vi moč, da v naši državi uredite, da bodo takšni slabi zgledi obsojani, kaznovani in preprečevani kolikor je le mogoče, na vas naslavljam prošnjo, da ste vi najprej dober zgled vsem nam, da ste pošteni in pravični in da tudi poskrbite, da bodo obstajali zakoni, ki bodo korupcijo strogo kaznovali. In to zelo strogo, saj bodo samo na tak način ljudje dobro premislili, preden se bodo šli korupcijo.

Zagotovo imajo druge države veliko izkušenj pri odkrivanju in preprečevanju korupcije, zato bi bilo dobro, če bi Slovenci lahko od njih dobili ta znanja in da bi nekaj ljudi dobro izšolali. Mogoče je problem tudi v tem, da posamezniki sploh ne vedo, kaj je korupcija in da počenjajo nezakonita dejanja. Zato bi bilo dobro, da bi se v javnosti o tem več govorilo, da bi se že v šolah pogovarjali o tem.

Tako. Upam, da ste moje pismo prebrali in da boste katere predloge tudi upoštevali. Resnično si želim, da bi nam pomagali ustvariti družbo, kjer bi veliko pomenile človekove vrednote in da ljudje za pridobivanje materialne koristi ne bi uporabljali nezakonitih dejanj, kot je korupcija.

Lepo pozdravljeni

Urška Repušič, 8.b

Mentorici: Sabina Ozmec in Marija Zavernik

Osnovna šola Rače

Sanja Pezdevšek in Nikita Kokot, I. osnovna šola Rogaška Slatina

Spoštovani,

sva Sanja in Nikita iz 8. a , I. OŠ Rogaška Slatina.

Pri predmetu državljanska in domovinska kultura ter etika smo se pogovarjali o stanju naše države. Meniva, da bi poslanci in direktorji lahko zagotovili več delovnih mest ljudem, ki jih potrebujejo. Opazili sva, da v veliko družinah starši nimajo službe, trpijo pomanjkanje sredstev, npr. nimajo denarja za plačevanje najemnin, ogrevanja prebivališča, šolskih potrebščin, hrane, dodatnega šolanja, tekstila itd.

Večina delavcev ima zelo nizke plače ali pa jih sploh nima. Enostarševske družine z brezposelnim staršem se ne morejo preživljati in bi potrebovale dodaten denar oz. pomoč. Znesek, ki bi jim ga dala država, bi moral biti višji, kot je zdaj, da bi se lahko preživljali. Država bi morala takšnim ljudem pomagati poiskati službo in kriti vsaj nekaj stroškov.

Veliko mladih se v tem času dolgo izobražuje, a ko končno opravijo maturo, imajo še težave z iskanjem službe. Precej pomembnih ljudi je prepričanih, da mladi ljudje nimajo dovolj izkušenj za pridobitev določenega delovnega mesta, zato raje zaposlijo starejše ljudi z več izkušnjami. Meniva, da bi v podjetjih na Slovenskem in po Evropi morali mladim dati priložnost, da dokažejo, da so sposobni in dovolj izobraženi, da opravljajo poklice, ki so si jih sami izbrali. Problem je tudi v tem, da veliko izobraženih mladih odhaja v tujino, ker v Sloveniji ne dobijo priložnosti.

Veliko starejših ljudi se želi upokojiti, vendar jim zakon tega ne dopušča. Vlada bi morala povisati pokojnine, starejšim in bolnim omogočiti določene privilegije. Običajna delovna doba (30-35 let) bi se morala skrajšati za bolne ali ljudi s posebnimi potrebami.

Več služb bi pomenilo več denarja za trošenje, kar pomeni, da bi ljudje v Sloveniji lahko začeli bolje živeti. Čeprav nekateri ne spoštujejo pravil, se jim nič ne zgodi, zato si upajo početi še več slabih stvari. Če nekdo škodi drugim, mora država poskrbeti, da je za to ustrezno kaznovan. Ne bi se smelo dogajati, da nekdo krade, drugi pijan povozi otroka, tretji goljufa, pa jih ne doleti nobena kazen. Predlagava, da se uvede več reda, vsi bi morali živeti pošteno, ljudje bi morali biti za svoje delo pošteno plačani. Če je nekdo priden, mora država znati to nagraditi.

Na naši šoli se trudimo pridobiti čim več znanja, da bi nekega dne lahko pomagali pomoči potrebnim. Upava, da ne bo še naprej tako, da bomo prisiljeni znanje odnesti v druge države, ker danes v Sloveniji za mnoge mlade ljudi ni dela. Čeprav si želijo delati doma, so prisiljeni iti v tujino. Poslanci, sprejemajte zakone, ki prinašajo boljše življenje za vse nas, ker je veliko ljudi revnih. Kaznujte slabo, a

nagrajujte dobro. Kadar ne veste, kaj bi, lahko vprašate starejše ljudi, ki so vse življenje trdo delali, ali pa mlade, v kakšni državi bi želeli živeti.

Kmalu bomo končali osnovno šolo in šli naprej, že danes pa nas je strah, kako bo v prihodnosti. Vi imate moč, da državo naredite boljšo in pravičnejšo. Ljudem je treba dati delo, da bodo lahko bolje živeli. Čas je, da sprejmete take odločitve, ki bodo Sloveniji prinesle boljše življenje.

Sanja Pezdevšek in Nikita Kokot, 8. razred

Mentorice: Katja Sivka, socialna pedagoginja, Daria Gorupić Juranić, učiteljica zgodovine, geografije in etike, Marijana Šepič, učiteljica etike in Karolina Ižanc, učiteljica slovenščine

I. osnovna šola Rogaška Slatina

Simon Šipec, I. osnovna šola Rogaška Slatina

Kako rešiti krizo s pomočjo pridelave hrane

Sem Simon Šipec. Hodim v sedmi razred I. Osnovne šole Rogaška Slatina.

V preteklosti so hrano cenili bolj kot danes in je niso metali stran, s tem so prihranili. Vse so pridelali doma in tako so varčevali. V prostem času niso porabljali toliko elektrike kot je porabimo danes (računalniki, televizija, telefoni).

Predlagam, da ljudi spodbudite k preživljanju prostega časa tako, da pri tem ne bodo zapravljali denarja, ampak ga bodo kaj privarčevali.

Bilo bi dobro, da organizirate reklamno kampanjo "Goji hrano, ne porabe". Spodbujali bi gojenje domačega sadja in zelenjave, tako bi spet to postalo bolj moderno. Pri tem bi poudarili »Vem kaj je zdravo«. Raje bi vzgojiti domačo hrano, ki je bolj zdrava kot pa tisto iz oddaljenih celin.

Pridelovanje svoje hrane ima poleg zdravega in okoljevarstvenega pomena tudi več drugih pomembnih vidikov:

- hrana, pridelana na vrtu, je veliko bolj zdrava in ni prepotovala več tisoč kilometrov;
- otrokom dajemo zgled in jim damo priložnost, da živijo bolj zdravo ter da jih naučimo delati.

Uvoženo hrano (sadje in zelenjavo) obirajo in pobirajo, ko še ni dozorela, nato pa do trgovine prepotuje več tisoč kilometrov. Proces zorenja poteka kar med prevozom in skladiščenjem v zaprtih transportnih zabojnikih. Slovenski pridelki pa so pobrani in obrani v času zrelosti zgolj v dnevni ali dveh pred prodajo in v hitrem času dostavljeni do prodajnih polic. Zaradi primerne dozorelosti ima hrana slovenskega izvora višjo biološko vrednost in je bolj okusna, zaradi krajše poti od pridelovalca do potrošnika pa imajo taka živila tudi višjo hranilno vrednost.

Prednost lokalnih pridelkov je tudi v tem, da vsebujejo manj zdravju škodljivih snovi kot uvoženi pridelki, ki so dodatno obdelani z različnimi kemičnimi sredstvi, ki ohranjajo njihovo kakovost in svežino.

Dolgi prevozi živil namreč prispevajo k povečani porabi fosilnih goriv, hrupu in onesnaženju zraka ter povečani uporabi embalaže.

Poleg kakovostnejših živil ima lokalna pridelava tudi širši družbeni pomen. Z večanjem obsega potrošnje lokalnih pridelkov in proizvodov se ustvarjajo nova delovna mesta. Poleg tega spodbujanje

lokalne pridelave tudi pomembno vpliva na ohranitev in razvoj podeželja ter skladen regionalen razvoj.

Z nakupom lokalnih izdelkov pa potrošnik ne nazadnje tudi neposredno podpre lokalnega kmeta in poskrbi, da bodo kmetije v naši skupnosti obstajale tudi v prihodnosti. In tako bodo imeli prihodnji rodovi še vedno dostop do obilja polnovredne, sveže in s hranili polne lokalne hrane.

Z zakonodajo in subvencijami poskrbite za razširjanje partnerskega kmetijstva, ker je tak način povezovanja med kmeti eden najboljših. Partnersko kmetijstvo spodbuja domačo hrano od manjših kmetov, ki kmetujejo brez ali z zelo malo sintetičnih gnojil in škropiv. Po navadi gre za enega kmeta ali skupino kmetov, ki prodajajo svoj pridelek 20 do 30 odjemalcem. Kmet se pred setveno sezono pogovori s potrošniki o njihovih željah, dogovorijo se za jasna pravila, nato kmet zaseje površino ter oskrbuje pridelke s čim manj škropivi in umetnimi gnojili. Pridelki, ki so zrasli na dogovorjeni površini, se tedensko razdelijo med kupce, ki imajo tako možnost dostopa do visoko kakovostnih živil, kmetu pa je omogočeno dostojno življenje.

Čeprav bi bilo lepo živeti s samo domačo hrano, bi bila ta brez sladkorja in čokolade, kar pa nam najbrž ne bi bilo všeč.

Opozarjajte, da le 37% hrane pridelamo sami. Torej 63% odstotkov kupimo iz drugih držav.

Prosim, uredite zakonodajo tako, da se bo to spremenilo.

Simon Šipec, 7. razred

Mentorice: Katja Sivka, socialna pedagoginja, Daria Gorupić Juranić, učiteljica zgodovine, geografije in etike, Marijana Šepič, učiteljica etike in Karolina Ižanc, učiteljica slovenščine
I. osnovna šola Rogaška Slatina

Tjaša Kresevič, Osnovna šola Rudolfa Ukoviča, Podgrad

Spoštovana poslanka Eva Irgl,

sem osnovnošolka, stara 13 let, obiskujem 8. razred Osnovne šole Rudolfa Ukoviča v Podgradu pri Ilirski Bistrici. Živim v hiši na podeželju, z mamo in očetom, ki sta navadna delavca v industriji in bratom, ki je v srednji šoli. Rada bi Vam s svojimi besedami opisala moj pogled na današnje življenje na vasi. S starši se zelo odkrito pogovarjamo in tudi pri tem izvem, kako je sedaj težko preživeti družino. Nisem zahtevna za materialne dobrine, ampak ko gre način življenja na višji nivo, si v družinah težko privoščimo že sam računalnik, ker ga tu zahteva že šola, za razne seminarske naloge, potrebuje se za povezave z internetom za informacije, ker starša dobita premajhna denarna nadomestila. Zato mislim, da bi morali povečati minimalne plače in jih poslancem znižati.

Uvesti bi morali zakon, da se manj zapira delovna mesta, ker se vse več ljudi zateka po pomoč na Karitas in rdeči križ, saj z minimalnimi prihodki ne morejo vzdrževati svojih družin. Potrebni bi bili manjši davki na hrano in pijačo, na nafto, na šolske pripomočke in vse kar potrebujemo v šoli.

Otroci, ki prebivajo v vaseh, bi morali dobiti kakšen denarni dodatek, saj ko se vpišeš v krožek (glasbena šola, ples,..) potrebuješ še dodatna denarna sredstva za prevoz; določene interesne dejavnosti pa nujno potrebuješ ne samo za razvijanje talentov, ampak tudi za nadaljevanje šolanja v zelenem poklicu.

Šolam bi lahko dodelili malo več pomoči, da ne bi primanjkovalo sredstev in učiteljev. Izleti bi bili lahko malo bolj razširjeni po Sloveniji, ker kot kaže statistika, našo malo Slovenijo malo premalo poznamo. Sedaj pa si zaradi finančne stiske marsičesa družine ne moremo privoščiti.

Ko gledamo po televizij kako ljudje bežijo iz Afrike in drugod, koliko jih umre v morju, ko hočejo zbežati iz svoje države, ker ne morejo preživeti, se lahko vprašamo, če ne bo v naši državi kmalu podobno. Že zdaj nakazujejo, da ljudje, v naši državi izražajo željo za služenje in življenje v drugih državah, saj je tu premalo delovnih mest in težko plačljivi zneski, ki jih zahteva država (davki na nepremičnine, na gozdove,..), saj so mesečna izplačila staršev premajhna, da bi lahko z družino normalno živeli.

Starša se marsičesa odrečeta, da nama z bratom lahko nudita stvari, ki jih potrebujeva za šolanje, za razne dejavnosti. In vidim, da starejša kot sva, vse več stvari potrebujeva in ne vem če nama bosta lahko vse to z leti omogočala.

Moti me pa tudi to, kar sem že prej omenila o delu. Ko se mladostniki vpišejo v srednjo šolo, bi se radi zaposlili, ko končajo šolo, pa ne najdejo službe, ki ugaja njihovemu poklicu, ker je veliko delovnih mest zaprtih. Zato si priskrbijo na žalost druge službe, čeprav niso ugodne, a vseeno ostanejo na tistem delovnem mestu, ker drugega nimajo. Zato Vas bi lepo prosila, da ne zapirate toliko delovnih mest, saj bo naša mala državica kmalu propadla.

To Vam pripovedujem za to, ker se vse več družin težko preživlja in vidim, da se naša družina počasi k temu nagiba.

Lepo Vas pozdravljam.

Vaša državljanica

Tjaša Kresevič

Mentorica: Alenka Kastelic Novak

Osnovna šola Rudolfa Ukoviča, Podgrad

Katja Hren, Osnovna šola Selnica ob Dravi

Živimo v demokratični državi – vsaj na papirju je tako.

Živimo v socialni državi, v razvitem svetu – morda je iz vaših položajev, z vašimi očmi zares tako.

Kako pa to doživljamo mi, najstniki? Učenci osnovnih šol gledamo na to z otroškimi očmi, ki vselej iščejo pravičnost, poštenost, enakopravnost. Pa vendar se zavedamo resnice in resnosti našega položaja.

V šolah, doma, na televiziji – povsod govorijo, da na mladih svet stoji. Povejte, kako lahko stoji svet na ramenih mladine brez prihodnosti v svoji državi? Ljudje se selijo iz države, za boljšo sedanost, boljšo prihodnost.

Sedaj sem v 9. razredu osnovne šole in priznam, da me je strah prihodnosti. Mi, najstniki, bi morali brezskrbno uživati in se zabavati. Kako? Če hodimo po ulicah in vidimo brezposelne ljudi, vse več je kriminala, lakote ... Strah me je, da bom tudi jaz končala tako.

Ko ste bili izvoljeni, ste obljubljeni pravico, boljše življenje. Kje so sedaj te obljube? Mislim, da je čas, da jih uresničite. Ne obtožujem vas in ne pravim, da ste vi krivi za nastali položaj. Vendar, mene so učili, da če nekaj obljubiš, to tudi izpolniš. Niste mi ravno dober zgled.

V šolah nas učijo o pravičnosti, enakopravnosti, poštenosti. Vi bi nam morali biti za zgled. Vendar vsak dan slišimo o korupcijah, tajkunih ... Enakopravnost? Nekateri plačujejo davke, se držijo zakonov, so pravični. Na koncu dneva pa se vprašaš, zakaj bi bil pravičen, če drugi niso? Tisti, ki niso, pridejo boljše skozi življenje. Če želimo enakopravnost, bi morali vsi plačevati enake kazni za določene prekrške, brez imunitet, brez izjem ...

Povejte, kako je lahko narod v Švici tako uvideven, pošten ... Niste vi krivi, kriv je tudi narod. Vendar ste vi tisti, ki lahko to spremenite.

Moji družini ne gre slabo, priznam. Vendar mi je težko gledati moje sošolce, katerih starši so brez služb. Vidim v njihovih očeh, kako si želijo na šolski izlet, vendar si starši tega ne morejo privoščiti. Zakaj za napake poslancev plačujemo mi? Mi, nič krivi otroci, ki v vsem iščemo dobro?

Preteklosti se ne da popraviti, sedanosti tudi ne. Obstaja pa upanje za prihodnost. Uresničite nam sanje, pomagajte nam, vendar na pošten, pravičen način. Vlagajte v prihodnost mladine in mi, ko bomo odrasli, bomo spremenili svet na boljše. Vsaj poskusili bomo ...

Katja Hren, 9. B

Mentorici: Maja Vačun, Marinka Šober

Osnovna šola Selnica ob Dravi

Anja Furdi, Osnovna šola Slivnica pri Celju

Dragi poslanci!

Že otroci v naši starosti se zelo dobro zavedamo, da Sloveniji v tem času ne gre ravno najbolje. Posledice so vidne in jih mnogi občutimo na lastni koži, kruto in boleče. Sprašujemo se, zakaj je tako ter kdo je glavni oz. kdo so glavni krivci za trenutno stanje v naši državi. Otroci že v svojih družinah opažamo, kako je, še več pa slišimo po televiziji ali izvemo iz časopisa: brezposelnost se veča, plače in pokojnine so vedno manjše, vsak dan vedno več ljudi ostaja na cesti brez zaposlitve.

Mladi smo že zdaj v skrbeh, kako bomo preživeli iz dneva v dan, ko odrastemo, kje bomo delali, če bomo sploh lahko. Mi najstniki, še skoraj otroci, se sekiramo zaradi tega, namesto da bi uživali v najlepših letih svojega življenja. Pa naj predem k bistvu svojega razmišljanja.

Mislim, da je danes v Sloveniji ter drugod po svetu najpopularnejša tema gospodarska kriza. Nekateri starši nas ne morejo preživljati s tako minimalno plačo. Vzemimo za primer mater samohranilko s tremi otroki. Pred kratkim je delala v tovarni Mura, tovarna je šla v stečaj. Že prej je gospa komaj preživljala svoje otroke in kaj bo zdaj? Samohranilka brez službe? Na srečo jo kmalu zaposlijo v trgovini. Trgovke pa imajo povprečno plačo, ki znaša tam okoli petsto šestdeset evrov. Otroci hodijo v šolo. Potrebujemo vse nujne potrebščine. Na srečo dobijo nekaj malega socialne pomoči... A vendar skrbi še ni konec. Mater pestijo vsakodnevna vprašanja, ali se bojo njihovi otroci lahko izšolali, bodo živeli svoje sanje, si bodo lahko privoščili hrano, pitno vodo, oblačila, streho nad glavo? Jim bo država s pravim ravnanjem politikov stala ob strani in jim omogočila dostojno življenje? Ta in še mnoga druga vprašanja jih pestijo. In kdo je kriv za vse to, za takšno državo, ki ni prijazna in pravična do svojih državljanov, se sprašujemo mi mladi. Nismo še tako večji v tem, da bi lahko razumeli, kdo od

politikov in šefov v gospodarstvu je ravnal nepošteno, zakaj nekaterih kljub dokazanemu nepravilnemu ravnanju ne doleti zaslužena kazen ... Vemo pa, da moramo spremljati svet okoli sebe z odprtimi očmi. Dobro se zavedamo, kaj se dandanes dogaja. In kdo lahko kaj stori glede tega? Poznamo odgovor, saj se o tem učimo v šoli, pa tudi starši nam razložijo marsikaj.

Zanima nas, ali ste nam sploh pripravljeni pomagati, da bi zaživel v boljšem svetu? Z goljufijo se tega nikakor ne da narediti. Potrebujemo take predstavnike ljudi, ki so pošteni, pravični in enakopravni. Bodite nam za vzgled! Mar si želite, da bomo, kot odrasli, tudi mi tajkuni? Verjetno ne. Saj veste, da bi se vam v tem primeru slabo pisalo, ko boste vi stari! Zato ukrepajte po svojih najboljših močeh. Pomislite na svoje sinove, hčerke. Vprašajte se, kako, kje in v kakšni državi bojo živeli, če ne boste ukrepali. Navsezadnje gre za našo skupno prihodnost.

Anja Furdi, 7. b

Mentorica: Polonca Vengušt

Osnovna šola Slivnica pri Celju

Julija Artiček Jovan, Osnovna šola Slivnica pri Celju

Dragi poslanec, poslanka!

Nimam volilne pravice. In komaj čakam ta dan, ko bom lahko oddala svoj glas v tisto znamenito škatlo.

Dragi poslanec, poslanka! Roko na srce, dobro veste, da večina o vas misli slabo. »Eh, to so tisti, ki sam kradejo!« izustijo, ko bi rad z njimi načel kakšno koristno politično debato. Ampak jaz verjamem vate! Verjamem, da se prav ti, ki zdaj to bereš, nekdo izmed tistih »ta dobrih«. Res je, priznam, da so nekateri takšni, ki mečejo slabo luč na vse vas, ki upam, da niste tu le zaradi zaslužka, slave in želje po oblasti. Tu ste zaradi številnih problemov, katerih reševanje smo vam mi državljani zaupali v vaše roke. Ker vam verjamemo, da le vi to najbolje znate.

Dragi poslanec, poslanka! Pa čeprav se to sliši še tako zelo »zlajnano«, sem ponosna Slovenka. Ponosna na svojo državo, jezik, ljudi, ki v njem prebivamo. Pa saj je vendar to naša domovina, rojstni kraj, ki sta nezamenljiva. Ta slavna domovina, ki jo pesniki opevajo v toliko pesmih. Ne zamenjam je za nobeno, še tako opevano turistično destinacijo.

Dragi poslanec, poslanka! Ne bom ti pisala o političnih problemih, ne bom ti pisala po prekrških in napakah politikov. Polni so jih mediji in naša ušesa. Pišem o svojih domnevah, upih, pričakovanjih. Resnično upam, da se te je moja beseda, razmišljanje vsaj malo dotaknilo. Da si vsaj malo pomislil o svojem prvotnem in edinem namenu – narediti svet lepši in boljši za vse!

Politika je postal pojem, ob katerem vsi pomislijo na kraje, ilegalno pridobivanje dobička,

korupcijo ... Pa še bi lahko naštevala. Beseda politik, poslanec pomeni biti poslan od ljudstva, biti zaupanja vreden. Verjamem, da ti to si.

Dragi poslanec, poslanka! Ta slavna slovenska dvojina! Le kako bi mogla zaključiti brez nje. Če ne kdo drug – pa midva! Midva začniva spreminjati svet!

Pozdravlja te

Julija Artiček Jovan, 7. a

Mentorica: Polonca Vengušt

Osnovna šola Slivnica pri Celju

Juš Poberžnik, Osnovna šola Slivnica pri Celju

Spoštovani gospodje poslanci!

Moje ime je Juš Poberžnik, star sem 14 let, najstnik, ki naj še ne bi imel skrbi, pa me prav skrbi za svojo prihodnost.

Pred dnevi sem brskal po spletu in domeni Facebook. Zasledil sem objavo, ki me je zelo pretresla in moram reči zelo razočarala. Pisalo je takole:

*»Vojak za 800 EUR tvega življenje,
policist za 800 EUR skrbi za varnost ljudi,
gasilec za 800 EUR rešuje življenje,
medicinska sestra za 800 EUR skrbi za bolane ljudi,
učitelj za 1000 EUR pripravlja ljudi za življenje,
zdravnik za 4000 EUR zdravi ljudi,
POLITIK za 6000 EUR uniči življenje vsem!«*

Kako to, da dovolite, da se vse to dogaja? Ali res ne vidite, kaj vse se godi v tej naši deželi? Se vam zdi to normalno in prav? Se res več ne ceni ljudi? Večkrat slišim koga, ki reče, da smo ljudje samo še številke!

Kljub moji starosti opažam, da so ljudje nesrečni, obupani in na žalost tudi lačni. Prosim, preberite ta članek večkrat in se zamislite.

Kot sem že napisal, star sem 14 let, najstnik in se me je ta članek zelo dotaknil.

Vi ste odrasli izobraženi ljudje, zato vam tudi pišem z namenom, da te podatke še bolj dojamete. Verjamem v to, da se še da začeti znova, da še obstaja lepši in boljši svet, zato

sem napisal dve pesmi o svojih občutkih, o tem, kako skozi svoje oči gledam na naš čas. Ne pozabite, to je čas nas vseh!

Nekako se lažje izražam skozi svoje verze, upam, da boste tudi vi v njih razbrali sporočilo, ki je namenjeno predvsem vam, ki so vam volivci zaupali odgovorno službo.

Spremenite, rešite našo deželo, še vedno je upanje!

POLITIKOM

Spoštovani vi v Ljubljani,
ki v parlamentu tam sedite,
ki ste slepi za dogodke,
v svojem svetu vi živite.

Že če okna bi odprli,
se na mestne ulice ozrli,
videli bi zbrani vi,
kako slabo zunaj se živi.

Ljudje obupani, brez dela,
v krizi naša je dežela,

ni osnovnih več stvari,
marsikje še hrane ni.

Vam je res čisto vseeno
za preproste vse ljudi,
šteje mnenje njih nobeno,
kako vsem nam se zdaj godi.

Dajte, nekaj ukrenite,
vi imate tako moč,
da lahko vse spremenite,
da lepo bo kot nekoč.

Da bi delo vsi imeli,
da bili bi spet veseli,
da bi lačnih ne bilo,
da bilo bi spet lepo!

ZBUDITE SE

Kaj človeške so vrednote,
se sprašujem večkrat jaz.
Ne poznamo več dobrote?
Je v srcih naših le še mraz?

Drug mimo drugega bežimo,
brez pozdrava, brez smehljaja.
Pred resnico mi bežimo,
kaj se z nami zdaj dogaja?

Smo res čustva zakopali?
Jih kazati ne upamo?
Smo se čisto že predali?
Lepote več ne vidimo?

To iz nas ste naredili,
vi, ki usodo nam krojite!
Na nas ljudi ste pozabili,
le za sebe vi skrbite!

Dajte, tudi vi zbudite čustva,
ki so skrita v vas.
Lepši svet nam naredite!
Naj spet verjamemo v vas!

Lepo pozdravljeni

Juš Poberžnik, 9. b

Mentorica: Ida Anzeljc

Osnovna šola Slivnica pri Celju

Katja Pungeršek, Osnovna šola Slivnica pri Celju

Spoštovani!

Sem učenka 8. razreda Osnovne šole Slivnica pri Celju. Pisala bom o korupciji. V šoli sem se naučila, da je korupcija vsaka kršitev dolžnega ravnanja uradnih in odgovornih oseb v javnem ali zasebnem sektorju, kot tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev, ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo zaradi neposredno ali posredno obljubljenega, ponujene ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase ali za drugega, z namenom pridobiti si materialno ali nematerialno korist, ki ni pravno utemeljena.

V naši državi opažam in poslušam starejše ljudi, ki pravijo, da se dandanes premalo poudarjajo in spoštujejo vrednote, ki so v preteklosti bile na prvem mestu medsebojnih, medsosodskih in družbenih odnosov. O poštenosti in pravičnosti so nas učili že od malih nog. Vse bolj opažam, da s poštenim ravnanjem ljudi velikokrat ne pride do pravičnega, enakopravnega razdeljevanja dobrin in plačila, saj je v šoli, službi in na kmetiji pravično plačilo vse prevečkrat na drugem mestu ali še celo kasneje. Bolj kot so ljudje prebrisani, tukaj mislim v negativnem smislu, saj je prebrisanost v pozitivnem smislu kot iznajdljivost pomembna, lažje pridejo do boljšega položaja v šoli, boljšega položaja v okolju, boljše in boljše plačane službe, boljnih materialnih dobrin, npr. do avta, jahte, dopustovanja ipd. Takšni ljudje lahko zaradi boljšega finančnega položaja, ker imajo več denarja, s podkupovanjem pridejo do boljnih služb. Z enakopravnostjo vseh ljudi bi dosegli, da bi se vsak otrok lahko izobrazil za poklic, ne glede na socialni položaj družine. Vsak dan smo na žalost priča novim zgodbam, kjer starši zaradi finančne stiske ne morajo poslati otrok v srednjo šolo ali na študij. Ti otroci na žalost nimajo možnosti pridobiti si znanje in poklic, ki bi jim pomagal ustvariti si veselo, zadovoljno družino, s toplim domom in varnim zavetjem. Opažam tudi, da so poklici, na primer šivilja,

krojač, kovač, frizerka, kmet, gospodinja ipd. vse premalo spoštovani, prav tako pa zelo malo plačani, pa čeprav je potrebno veliko natančnega, zbranega, vztrajnega in strokovnega dela. Bojim se, kako bom jaz dobila takšno službo, kot si jo želim. Politiki bi morali razmišljati, kaj je potrebno narediti, da bi se poklici, ki so v izumiranju, pa tudi zaradi propada podjetij, povrnili in postali bolj spoštovani. Mladi vse prevečkrat dnevno poslušamo, kako ostajajo ljudje brez služb, tako mladi kot starejši.

Takšen primer je tudi naša družina, ko je julija letos ati izgubil službo, saj njegovo podjetje ne deluje več, ker je v stečaju. Smo šestčlanska družina, štirje otroci obiskujemo osnovno šolo. Mami s svojo službo preživlja celotno družino. Srčno upam, da bo ati čim prej dobil službo, saj se lahko zgodi, da tudi mami ostane brez službe. Takšna družina, kot smo mi in nam podobni, si nikakor ne more izboljšati svojega finančnega položaja niti s poštenim delom, kaj šele s korupcijo. Ni denarja in dobrin, ki bi jih lahko ponudili nekomu na višjem položaju, da bi mami ali atiju omogočil dobiti službo za mirno in zdravo življenje družine. Pa tudi prav ne bi bilo, ker to ni pošteno. Ko se naša družina pogovarja o nepoštenostih, ki prihajajo vsak dan v javnost, razmišljam, kako in kaj bi ukrenila, če bi bila jaz v parlamentu. Predlagala bi, da se sprejme kakšen zelo oster zakon, ki bi kaznoval takšna korupcijska ravnanja, da si tega ne bi upali več početi.

Vse preveč je stresa in izkoriščanja z neplačanim delom in obljubami vodilnih, ki se ne uresničijo. Izkoriščajo naivnost in nemoč ljudi, ki so rastle v duhu pravičnosti in poštenja, z obljubami, da bo kmalu bolje.

Upam, da bi moje razmišljanje slišal nekdo, ki ima možnost, željo, voljo in cilj narediti nekaj za boljši jutri vseh nas in generacij, ki prihajajo. Že jutri se lahko vsakomur izmed nas zgodi, da postane berač, brez doma, hrane in toplega zavetja.

Katja Pungeršek, 8. a

Mentorica: Polonca Vengušt

Osnovna šola Slivnica pri Celju

Nina Šentjunc, Osnovna šola Slivnica pri Celju

Spoštovani poslanci!

Sem učenka osnovne šole Slivnica pri Celju in obiskujem 8. razred. Rada bi povedala, kaj vem jaz o demokraciji in kaj si mislim o njej. Kar sem se naučila o demokraciji, mi je zelo všeč. Demokracija je oblika vladavine, v kateri oblast, oziroma pravica vladati, izvira iz ljudstva. Ljudstvo izbere svoje politične predstavnike in jim podeli mandat vladanja za določeno časovno obdobje. Tako vzpostavljena oblast se znotraj demokratičnih oblik vladavine običajno deli na tri veje: zakonodajno, izvršilno in sodno.

Te tri veje oblasti svojo funkcijo opravljajo v okviru danih pooblastil in po svoji vesti, državljani pa nad njimi vršijo nadzor in skrbijo, da oblast deluje v skladu z njihovimi individualnimi in družbenimi pričakovanji.

Ampak to, kar doživljamo državljani zdaj, je nekaj čisto drugega. Ko poslušam politiko pri dnevniku, ugotavljam, da se politiki preveč ukvarjajo sami s sabo. Je tudi nekaj dobrih in poštenih politikov, ampak tisti nimajo prave moči. Slabi politiki obtožujejo drug drugega, kdo je naredil kaj narobe. Tisti, ki so za kaj obtoženi, pravijo, da niso nič krivi ali pa molčijo in jih zagovarjajo odvetniki.

Mediji jih prav dobro spremljajo in jim že skoraj dokažejo, kdo je kaj naredil v nasprotju z zakoni. Branijo se na tak način, da v zagovor povedo, da je to vse politično nasprotovanje. Nekaj politikov je

zelo povezanih z vodilnimi v gospodarstvu. Če jim vodilni nasprotujejo, jih enostavno zamenjajo s svojimi, tako z lahkoto obvladujejo podjetja in ljudstvo. Vse najboljše in največje gradbene dejavnosti so propadle. Propadlo je tudi veliko zelo dobrih industrijskih podjetij, ki so blestela, preden so vodilni začeli krasti premoženje na najbolj prefinjen način. Veliko ljudi je ostalo brez dela. Delavci pa ne skrbijo samo za sebe, ampak tudi za svoje družine.

Delovati so začeli protikorupcijski organi. Ti so že začeli dokazovati razne napake. Osumljeni v podjetjih se zelo ostro odzivajo, zato se prizadevanja protikorupcijske komisije velikokrat izjalovijo.

Zakaj je propadlo veliko podjetij? Vodili so jih tajkuni. To so ljudje, ki si zaradi visokega položaja v družbi nezakonito prilastijo tuje premoženje. Zakaj je naša vlada s sprejemanjem neustreznih zakonov to dopustila? Res so nekaj vodilnih obsodili in tudi zaprli. Vendar menim, da so pri teh grdih stvareh sodelovali tudi mnogi, ki za to še niso odgovarjali. Nekaj vodilnih je tako bogatih, da z lahkoto obvladujejo vse, ki bi jim lahko stopili na prste. Tako nas potiskajo v revščino.

Podjetja imajo nadzorne odbore. Ti bi morali skrbeti za dobro delo v podjetju. Ko opazijo, da se v podjetju dogaja nekaj zelo hudega in nepoštenega, bi morali kot nadzorni organ takoj ukrepati, da bi nemudoma izključiti nepoštene ljudi. Ker pa je pri nas zelo veliko korupcije, se vse te napake pometejo pod mizo, saj se z denarjem danes žal doseže vse.

Leta 2012 so se pojavile številne demonstracije, na katerih je sodelovalo tudi zelo veliko mojih znancev. Te niso bile prav uspešne. Niso se jih lotili na pravi način.

Takrat so izvolili novo predsednico vlade, ki je obljubila, da se bodo stvari uredile. Od tega pa ni kaj dosti. Še naprej poslušam, koliko denarja se nalaga po tujih državah. Naše banke pa dajejo kredite, ki se nikoli ne poplačajo. Dajali so kredite podjetjem za razne projekte. Nekateri projekti se niso nikoli dokončali, nekateri se pa sploh niso izvajali. Slovensko ljudstvo pa mora te izgube pokrivati.

Moramo priznati, da je tudi nekaj poštenih politikov, a žal niso slišani.

Spoštovani poslanci, ne vem, če razumete moje razmišljanje, a jaz tudi ne razumem več stvari, ki jih spremljam v medijih in v pogovorih med domačimi. Doma namreč živimo skupaj tri generacije.

In pogovarjamo se o vsem. Veste, mladi smo še politično neokuženi, a vi ste nam vzor. Kako naj razmišljamo, kam naj gledamo? Je bolje naprej ali nazaj v čase, ki jih moji starši ocenjujejo, da so bili pošteni do pridnih, delavnih in do vseh, ki so znali in upali?

Z upanjem, ker vam zaupamo!

»Demokracija je najboljša od najslabših oblik vladavine!«

Winston Churchill

Nina Šentjurc, 8. a

Mentorica: Polonca Vengušt

Osnovna šola Slivnica pri Celju

Urban Selič, Osnovna šola Slivnica pri Celju

Spoštovani poslanci!

Na začetku se vam naj predstavim. Ime mi je Urban Selič, doma sem v Gorici pri Slivnici in sem učenec 9. razreda Osnovne šole Slivnica pri Celju.

Pišem vam, da vam izrazim svoje mnenje o razmerah v naši državi oziroma o delu vas poslancev, ki predstavljate vrh vodenja in zaupanja. Tako si vsaj jaz predstavljam vašo vlogo v Republiki Sloveniji. Morda pa razberete tudi kak moj predlog za prihodnost Slovenije.

Vem, da je naša država v krizi in da finančna ureditev ni stabilna, vendar še vedno lahko izboljšamo odnose z ljudmi in naredimo vse državljane zadovoljne. Moram pohvaliti komisijo za preprečevanje korupcije, ki v današnjih časih opravlja zelo pomembno delo, kajti čedalje več politikov misli samo nase in dela samo sebi v prid. Po mojem mnenju bi se moral vsak poslanec in politik zavezati k nekakšnemu pravilniku ali strogi zavezi, v kateri bi izjavil, da bo delal samo dobro in v prid države ter da bo skrbel za vse ljudi, ne samo zase. Tudi celoten parlament bi moral spremeniti svoja načela in bolj in močneje zastopati enakopravnost vseh ljudi v državi, žal pa imajo dandanes besedo le tisti, ki imajo veliko denarja pod palcem. Nihče pa se ne zmeni za ljudi, ki jih je največ, ki gradijo temelje države, ki ne delajo razlik med sabo, to so navadni delavci. Državljeni z najnižjimi plačami, ti tvorijo ljudstvo, ki naj bi v demokratičnem svetu vladalo oziroma odločalo o dejanjih države. Konec koncev bi v državi najprej morali znižati plače, če bi se hoteli rešiti iz krize. Vendar ne zmanjšati plače tistim, ki imajo že sedaj komaj 500 evrov neto plače, ampak tistim, ki sedijo visoko na prestolih. Ne vedo, kaj bi z denarjem in se ne zmenijo za reveža, ki je finančne pomoči še kako potreben.

Potrebno bi bilo tudi čim več razvijati vrednote, ki se z naglico izgublajo, to so poštenost, pravičnost, enakopravnost, kajti če ne bomo razvijali teh vrednot, bomo končali kot vse druge države, ki so že na dnu -- Grčija, Španija, Ciper in Italija. Glavna pot do uspeha oziroma obstanka naše Republike Slovenije je odkritost. Če bi bili vsi ljudje odkriti in dobri drug do drugega in ne bi nič skrivali drug pred drugim, bi vsi vedeli, kaj imaš, kaj si lahko vzameš in kaj lahko daš. Že naš največji pesnik France Prešeren je zapisal v slovenski himni Zdravljici, »da rojak prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak!«. Ni pa samo odkritost tista stvar, ki nam bo pomagala, pomembno je sodelovanje, pri velikih odločitvah v državi moramo sodelovati vsi državljani. Ne govorim samo o volitvah, ampak o vseh zadevah, o katerih odločate v parlamentu vi, spoštovani poslanci. Moja želja je, da bi bili v parlamentu pravični in pošteni ljudje (pa ne tisti, ki imajo ponarejeno oziroma kupljeno diplomo ali magisterij).

Predlagam, da bi bili v vaših vrstah tudi ljudje, ki ne živijo razkošno in imajo mogoče tudi samo 4. stopnjo izobrazbe. To so kmetje, trgovci, delavci v tovarnah, skladiščniki, smetarji, čistilke... Ti ljudje bi zastopali najnižje sloje prebivalstva, na katere sedaj poslanci hote ali nehoti pozabljate. Pozabljate, da se celo evropsko geslo glasi »združeni v enakopravnosti«, in teh besed bi se morali bolj zavedati. Kot bi se morali zavedati, da so vam volivci, vaši sodržavljeni, omogočili ta mesta, ker so verjeli v vas in v vaše obljube. Še je čas, da jih izpolnite, le volja mora biti. In kjer je volja, je tudi pot.

Tako razmišljam tudi sam, saj sem devetošolec in skrbi me, kakšne razmere me čakajo čez nekaj let. Rad bi prispeval svoj delež v dobro svoji domovini. Bom imel možnosti in priložnosti?

V upanju na lepo prihodnost vas lepo pozdravljam.

Urban Selič, 9. razred

Mentor: Ida Anzeljc

Osnovna šola Slivnica pri Celju

Alja Horvat, Osnovna šola Središče ob Dravi

Spoštovane gospe poslanke in gospodje poslanci!

Moje ime je Alja Horvat. Stanujem v Obrežu 8 a, v občini Središče ob Dravi. Hodim v 7. razred Osnovne šole Središče ob Dravi.

Smo petčlanska družina. Imam starejšega brata in mlajšo sestro, ki prav tako obiskujeta osnovno šolo. Moja starša sta javna uslužbenca. Oče je policist, mama pa učiteljica. Živimo v stanovanjski hiši. Starša sta si za gradnjo hiše vzela kredit, ki ga odplačujeta še danes. Vi pa v času krize varčujete tako,

da javnim uslužbencem znižujete plačo! Zaradi tega moja starša vedno težje plačata položnice. Letos bova oba z bratom, ki hodi v 9. razred, šla v šolo v naravi. Strah me je, da jaz ne bom mogla iti, ker mi je moja starša ne bosta mogla plačati, saj je šola v naravi zelo draga. Zelo rada bi šla v šolo v naravi, ker se tam veliko naučimo. Letos gremo za pet dni na Tri kralje, kjer se bomo naučili smučati. V 5. razredu smo šli v Rakov Škocjan, kjer smo hodili po hribih, spoznavali pokrajino, se naučili orientirati, streljali smo z lokom in počeli še veliko drugih poučnih ter zanimivih stvari. Na naši šoli oz. v našem kraju ne moremo pridobiti vseh teh praktičnih znanj.

Pravite, da smo otroci Vaša prihodnost, zato ne bi smeli varčevati na nas, otrocih. Naša država Slovenija je trenutno v zelo slabem stanju. V takšno stanje so nas pripeljali naši voditelji, nekateri še vedno sedijo med vami. Da so zapravili našo državo, je krivo tudi njihovo neznanje, ker jih veliko nima niti ustrezne izobrazbe. Če si želimo »popraviti« državo oz. izboljšati stanje, potrebujemo pametne, predvsem pa poštene ljudi. Močno upam, da jih boste kmalu našli. V prihodnosti pa smo mi tisti, ki bomo vodili našo državo. Če hočemo biti pri tem uspešnejši, moramo biti pametnejši, izobraženi in bolj izkušeni. Pri tem nam lahko pomagata tudi Vi. Več znanja in izkušenj bomo pridobili, boljši državljani bomo.

Ker vem, da je pri nas v Sloveniji veliko otrok še v hujši situaciji, kot sem jaz, predlagam, da sprejmete zakon, da bo šola v naravi v osnovni šoli za vse otroke brezplačna.

V šoli mi je zelo lepo. V njej se počutim zelo prijetno in varno. Rada se učim, zelo srečna sem, ko se kaj novega naučim. Edino, kar mi v povezavi s šolo ni v všeč, je ocenjevanje. Vsak dan me je strah, da bom kaj vprašana in če bom dobila dobro ali slabo oceno. Ocenjevanje me zelo bremeni, zato si želim, da ocenjevanja in spraševanja sploh ne bi bilo. Zato Vam predlagam, da, ko boste sprejemali spremembe v zvezi s šolo, razmislite o ukinitvi ocen. Če boste to sprejeli, vam obljubim, da se bom kljub temu redno učila in izpolnjevala šolske obveznosti. Saj se tako in tako učimo zaradi znanja, ne pa zaradi ocen. Bomo pa zaradi tega manj obremenjeni in bomo še raje hodili v šolo. S tem boste osrečili veliko otrok v Sloveniji. Verjemite mi!

Pri sprejemanju zakonov Vam želim veliko pametnih odločitev.

Lepo Vas pozdravljam.

Alja Horvat

Mentorici: Ivica Kanič, Lidija Meško Merc

Osnovna šola Središče ob Dravi

Kevin Borko, Osnovna šola Središče ob Dravi

Spoštovani poslanci!

Sem Kevin in obiskujem 7. razred OŠ Središče ob Dravi. Sem sicer dober učenec, a vsi (tudi učitelji), ki me poznajo, pravijo, da sem lenuh in da bi lahko bil veliko boljši.

Sam se imam bolj kot za lenuha za preračunljivca, ki se vedno vpraša, kaj je nujno potrebno in kaj ne.

Tako se tudi sprašujem, če se mi sploh splača potruditi za boljši uspeh. Ko opazujem moje sorodnike in ostale sovaščane, ki so brez služb, čeprav so naredili srednje, višje in visoke šole, ne dobim posebnega navdiha za doseganje boljšega učnega uspeha. Na žalost ne najdejo zaposlitve ne v bližnji in ne v daljni okolici. Pripravljen in sposoben sem se v šoli potruditi za boljši uspeh in doštudirati, a

kaj, ko že zdaj vem, da ne bom dobil službe, vsaj ne v svoji domovini, o kateri nas v šoli učijo, da jo moramo imeti radi. In res jo imamo radi, vendar pa, »spoštovani« poslanci, vaše ravnanje v tej domovini postavlja našo domovinsko ljubezen pod velik vprašaj.

Mesec ali dva pred volitvami nam obljubljate boljše življenje, višji standard, nova delovna mesta in še marsikaj. Po volitvah pa je spet vse po starem. Vsak dan poslušam na radiu in gledam na televiziji iste znane obraze, polne obljub, vendar se nič ne spremeni. Ali bo v tej državi lepo, bogato življenje rezervirano samo za posameznike – izbrance, ostali pa se bomo morali zadovoljiti samo z drobtinicami? Rad bi vse svoje življenje ostal ponosen Slovenec. To si želim tudi za svoje otroke. Vesel in srečen sem, da se moje družine, hvala bogu, kriza še ni tako močno dotaknila, kot se je nekaterih. Ob teh grozotah se večkrat sprašujem, kako je do tega lahko sploh prišlo.

Poslanci, voditelji države, politiki – Vi bi morali biti vzor s svojim vedenjem in poštenjem. Nam, učencem, vsi govorijo, da se moramo učiti, da ne smemo goljufati in prepisovati. V poročilih pa smo kar velikokrat poslušali, kako so naši vzorniki prepisali diplomu ali prinesli spričevalo šole, v katero nikoli niso bili vpisani. Če se to dogaja v Vaših vrstah, kako naj bom potem jaz kot neveden državljan pošten, če pa ste mi Vi vzor. Po glavi mi rojijo misli, da bi lahko bilo v naši državi (pa ne samo v naši) marsikaj drugače. Vse preveč se v parlamentu ukvarjate sami s sabo in vse premalo sodelujete pri reševanju perečih problemov. Vsi ste bili izvoljeni z namenom, da skrbite za našo domovino in vse njene državljane, ne pa za svoje koristi oziroma za koristi svojih bližnjih. Mi, mladi, še nismo pokvarjeni. Vsi smo enaki in takšni bi radi ostali. V parlamentu vse prevečkrat premlevate grozote druge svetovne vojne. V vseh vojnah je nekdo zmagovalec in nekdo poraženec, vendar moramo živeti skupaj vsi. Prosim Vas, poslanci, bodite nam vzor in nas ne zastrupljajte s sovraštvom preteklosti, temveč nas popeljite v lepšo bodočnost. Ne sejte sovraštva med nas, mlade, ki s preteklostjo nismo obremenjeni. Želimo si le lepšega jutri. Uporabite svoje moči in popeljite našo državo naprej. Ne mečite polen pod noge drug drugemu. Mislim, da je h krizi v naši državi precej doprineslo prav metanje polen pod noge in kljubovanje drug drugemu. Če bi nekatere zakone sprejeli pravočasno, bi bilo v našem proračunu gotovo drugačno stanje.

Dragi poslanci, vsi ste bili nekoč mladi in ste igrali družabne igre. Se niste takrat naučili, da morate biti pri svojem delu ekipa? Želim si, da bi bilo v parlamentu učinkovito sodelovanje vseh strank. Vsaka stranka ima nekaj dobrega in nekaj slabega. Združite dobro vseh in nas popeljite naprej v boljši svet, v katerem bom videl svojo prihodnost, in obljubim Vam, da bom potem tudi sam postal boljši učenec.

V upanju na boljšo prihodnost Vas lepo pozdravljam.

Kevin Borko

Mentorici: Ivica Kanič, Lidija Meško Merc

Osnovna šola Središče ob Dravi

Lea Medik, Osnovna šola Središče ob Dravi

Spoštovani poslanci!

Sem Lea Medik. Prihajam iz Središča ob Dravi. Sem učenka osmega razreda OŠ Središče ob Dravi.

V svojem pismu bi Vas rada spomnila na obljube, ki ste jih kot kandidati za poslance dajali na predvolilnih shodih po celotni Sloveniji. Po prihodu v parlament vas je večina pozabila na obljube državljanom Republike Slovenije. Od vseh obljub pa me najbolj moti, da ste pozabili tudi na moralne

in človeške vrednote ter zdrave človeške odnose v družbi. Vi, poslanci, ki bi morali biti vzgled vsem nam, ste skupaj s sistemom postali največji kršitelji navedenih vrednot. To sicer ne velja za vse, a občutek imam, da večini izmed vas ni mar za navadnega človeka, ki ga vedno bolj najedata kriza in pomanjkanje osnovnih človeških potreb. Vedno več je brezposelnih ljudi, ki se na robu revščine prebijajo skozi hude čase. Vas, varuhe demokracije in človeških vrednot, pa stiska državljanov ne zanima.

Kot vidim, se v hramu demokracije ukvarjate s stvarmi izpred 50 let, ob tem pa kažete le nezmožnost obojestranskega popuščanja in nezmožnost sodelovanja. Zaradi nesoglasij in nerazumljivih političnih prepričanj pa ste postali ujetniki različnih skupin ljudi, ki jim po glavi roji le dobiček na svojem računu. Sicer iz vsakodnevnih poročil lahko razberem, da tudi sami niste imuni na take stvari, saj se Vas na televiziji vedno pogosteje omenja v različnih nečednih poslih. So tudi stvari, za katere bi Vas bilo vredno pohvaliti, vendar ugotavljam, da jih je vedno manj. V preteklosti so nekateri na nepošten način postali milijonarji, posledice pa sedaj čutimo vsi državljani in še nekaj generacij zanamcev jih bo. S takimi dejanji so te osebe uničile gospodarstvo, banke in državo pahnilo na rob bankrota. Sedaj, ko skoraj ni izhoda, ste se modri poslanci dogovorili, da boste razprodali še zadnja dobra podjetja, tujci pa bodo postali lastniki tistega, kar so naši starši gradila dolga leta. Bančne dolgove prav tako morajo pokrivati državljani, ki se sprašujejo, kdo pa bo za kaj odgovarjal. Besed kapitalizem, globalizacija, tajkuni sicer ne razumem prav dobro, opazim pa (glede na besede staršev in starih staršev), da ne pomenijo nič lepega.

Večkrat se sprašujem, zakaj nas v šoli že od prvega razreda učijo in nas opozarjajo, da je za dobre medčloveške odnose potrebno spoštovati prav vse človeške vrednote, saj le na tak način človek ostane na pravi poti, tako pa se kujejo tudi dobri medčloveški odnosi. In spet se sprašujem, katere pa so tiste vrednote, ki so pomembne za naše poslance, kajti sama sem mnenja, da so se te spremenile. V današnjem času opazim, da so vrednote, kot so pravičnost, enakopravnost, poštenost, iskrenost le še zgodovina. Ljudje se že tako med sabo delijo po premoženjskem statusu, na zaposlene in brezposelne, bogate in revne, poštene in nepoštene, izobražene in neizobražene, zdrave in bolne, Vi pa ste nas razdelili še na leve in desne.

Zato na Vas, poslance, naslavljam tole pismo z željo, da najprej pri sebi razmislite, katere so tiste vrednote, na katere vedno bolj pozabljate, državljani pa si želimo, da zgoraj omenjene vrednote postanejo sestavni del vašega vsakdanjega življenja. Vem, da je to naenkrat nemogoče, ampak verjamem, da boste skupaj in v doglednem času tudi to zmoгли.

Lep pozdrav,

Lea Medik

Mentorici: Ivica Kanič, Lidija Meško Merc

Osnovna šola Središče ob Dravi

Vid Munda, Osnovna šola Središče ob Dravi

Spoštovane poslanke in poslanci.

Sem Vid in obiskujem 7. razred Osnovne šole Središče ob Dravi. Kot vsak otrok si želim čim boljše zaključiti osnovno šolo, se še dalje izobraževati, dobiti dobro delo s poštenim plačilom, imeti dom in družino in kasneje v miru živeti v pokoju z dostojno pokojnino. Vem, da bom za mojo prihodnost lahko storil največ sam, za vse to se bom trudil, poslušal navodila izkušenih in marljivo delal. Del moje

prihodnosti pa je tudi v vaših rokah. Zato Vas prosim, da delate v moje dobro in v dobro vseh nas, ki živimo v Sloveniji.

Želim si, da ne bi več jemali sredstev šolam, saj bomo številni zato slabše izobraženi in ne bomo mogli v prihodnosti postati to, kar si želimo.

Želim postati farmacevt in kmalu bom moral daleč v gimnazijo in nato na univerzo. Starša ne bosta mogla pokriti vseh stroškov prevoza, malice in bivanja v dijaškem domu ter nato v študentskem domu. Da bom lahko dosegel svoj cilj, bom potreboval štipendijo, zato prosim, da uredite štipendije za vse dijake in študente.

Prosim vas, da pomagate tudi gospodarstvu in različnim podjetjem, da se bodo lahko razvijala, obratovala z dobičkom in odpirala nova delovna mesta. Tako bom imel več možnosti, da tudi jaz nekoč dobim službo.

Prosim vas, da pomagate tudi zdravstvu, da si bom v primeru, če bom resneje zbolel, lahko privoščil zdravljenje. Poskrbite, da bo v bolnišnicah dovolj opreme za zdravstveno nego, da bo dovolj zdravnikov in medicinskih sester, da ne bo več dolgega čakanja na preglede. Zgradite tudi nove bolnišnice, da sobe ne bodo prenatrpane in da bo manj možnosti za razvoj novih bolezni.

Pomagajte tudi kmetom, da bodo mladi ostajali na kmetijah, da bodo polja obdelana, da bodo hlevi polni živine, da bomo hrano pridelali doma in da posledično ne bo treba uvažati hrane, ki je zelo draga.

Na mestih, kjer je poškodovana cesta, jo obnovite. Kjer so nevarni odseki, jih zavarujte z zaščitnimi ograjami in postavite znake za nevarnost, da se bo zmanjšalo število smrtih žrtev. Zgradite nove avtoceste, da bo prevoz hitrejši. Po dobrih cestah bo v Slovenijo prišlo tudi večje število turistov.

S svojimi odločitvami poskrbite tudi za naravo, omejite uporabo škropiv in drugih kemikalij, poskrbite, da bomo več uporabljali proizvajalce električne energije, ki ne onesnažujejo okolja in ne vplivajo na rastline in živali – sončne elektrarne ali vetrne elektrarne. Rad bi, da bi živeli v bolj čistem okolju.

Poskrbite, da se bo našo državo v svetu več oglaševalo, da bo k nam prihajalo več turistov, ki bodo tukaj zapravili denar, ljudje v Sloveniji pa bodo zato imeli službe in bodo bolje živeli.

Pomagajte, da bodo domovi za ostarele postali dovolj dostopni vsem, da bo v njih zaposlenega dovolj osebja, da bo domov dovolj in da si bodo bivanje v domu za ostarele lahko privoščili vsi, ki bodo to želeli. Ne pozabite, da se prebivalstvo v Sloveniji stara in da bo starejših vedno več.

Verjamem, da se boste še naprej trudili za dobro vseh nas. Verjamem, da boste Slovenijo rešili krize. Če boste večinoma upoštevali moje prošnje, me za mojo prihodnost ne skrbi in ne skrbi me za prihodnost vseh državljanov.

Lep pozdrav

Vid Munda

Mentorici: Ivica Kanič, Lidija Meško Merc

Osnovna šola Središče ob Dravi

Žak Anžič, Osnovna šola Staneta Žagarja, Kranj

Spoštovani poslanci!

To pismo vam pišem, ker želim, da vidite svoj poklic in vodenje države še skozi mlajše, še ne tako izobražene in bolj preproste oči. Najprej bi rad nekaj povedal o podkupovanju ali korupciji.

Zdi se mi zelo nepravilno, da se kaj takega sploh dogaja! Kot da bi bili še vedno v starem veku, ko je veljalo, da ima tisti, ki ima največ denarja, največjo oblast. Pomislite malo!!!

Če bi to počeli vsi, bi imeli čez nekaj časa revno in nepravilno državo, katero bi vodili pohlepni voditelji, ki jih ne zanima mnenje ljudstva, temveč samo njihovi interesi. Da me ne bi kdo narobe razumel, ne pravim, da ste vsi isti, vendar pa je zelo veliko takih, ki to počnejo – s tem kršijo zakone, ki so jih sami postavili! Zdi se mi, da bi morali za poslance uvesti nekaj podobnega Hipokratovi prisegi, ki jo morajo priseči zdravniki. Vsi poslanci bi morali priseči, da bodo delali pravično, upoštevali ljudstvo, da se ne bodo zatekali h korupciji ... Seveda je vonj denarja za nekatere preomamen in bi prekršili to prisego. Tiste, ki bi to naredili, bi morali kaznovati z odpovedjo, vzeti bi jim morali denar, ki so ga tako pridobili, jih kaznovati z denarno kaznijo, če pa bi bilo dejanje zelo hudo, pa z zaporom. Taki zakoni sicer veljajo že zdaj – a kdo se jih drži, kdo jih upošteva!?

Toliko je laži, da človeku postane slabo. Prazne obljube se vrstijo ena za drugo. Kako je šele v času volitev!?!? Saj si kandidat še zapomniti ne more, kaj vse je obljubil. Saj tudi nima interesa, da bi si. Velikokrat so te obljube samo lestev pri vzpenjanju na zelen položaj. Sam bi si želel takega voditelja, ki ne daje praznih obljub, če ve, da jih ne bo mogel izpolniti ali pa če ni prepričan, da jih lahko. Prav je, da obljubi samo tisto, kar ve, da lahko izpolni in je odgovoren, da to tudi naredi. Tudi če naredi samo nekaj manjših stvari, je to bolje kot občutek, da te je človek izkoristil, da je prišel do zelenega položaja.

Tudi kriza je prinesla veliko slabega, vendar mislim, da je več načinov, kako se je rešiti. Eden od njih je ta, da v zelo kratkem času privarčujemo čim več denarja. Ta način vlada očitno uporablja zdaj in je zelo nepriljubljen. Morali bi manj znižati plače, da ljudje še vseeno lahko preživijo s tem, kar imajo in da ne zabredejo v dolgove, ki jih ne bodo mogli odplačati. Če namreč ostanejo dolžni, banke nimajo koristi in posledično tudi država ne. Res je, da bi bili s tem načinom varčevanja nekoliko dlje časa v krizi, vendar bi se skozi krizo prebili brez hude revščine in nezadovoljstva ljudstva.

Poslanci bi morali biti ljudstvu vzor, ne pa da jih je v sodnem postopku več kot roparjev bank. Včasih bi morali vklopiti preprosto logiko in se postaviti v položaj navadnih državljanov. Tako bi rešili veliko problemov, ki se zdijo nerešljivi.

Upam, da sem vam dovolj nazorno razložil, kako razmišljamo mladi in vas pripravil vsaj do tega, da začnete razmišljati tudi vi – o nas.

Lepo vas pozdravlja

Žak Anžič, učenec 8. c razreda

Mentorica: Lejla Sirk

Osnovna šola Staneta Žagarja, Kranj

Ana Potočnik, Osnovna šola Stražišče

Spoštovani!

Kako težko nalogo so nam dali, napisati pismo Vam, poslancem. Prvo, na kar sem pomislila, ko smo dobili nalogo, je bila postava kateregakoli poslanca, ki si govori: »Ha, kdo pa so ti otroci, da nam govorijo, kaj in kako.« In res je, nihče izmed nas ne zna vseh pravilnikov na pamet, nihče izmed nas se ne zaveda, kako je zares opravljati ta poklic in reševati probleme. Ampak odraščamo, nekateri že imamo svojo glavo in se zavedamo samega sebe. Tudi mi lahko včasih podamo kakšen nasvet. Mogoče to ne bom ravno jaz, ampak zagotovo bo nekdo drug.

Republika Slovenija. Tako majhna država, pa toliko dobrih in slabih stvari, da nihče ne ve in ne zna, kje začeti. Zadnje čase vsi opazimo samo slabe stvari, dobrih pa sploh ne cenimo. Vsi gledamo, kje bi lahko kaj popravili ali spremenili, kje kaj dodali in kje kaj odvezli. Ali pa bolje rečeno, komu. Ampak vsi smo preveč osredotočeni na slabe stvari in vidimo samo ovire, ki jih je treba premagati. Kaj pa dobre stvari? Večina ljudi jih ne opazi ali ne ceni, čeprav so mnogo bolj pomembne kot slabe. Doma in v šoli velikokrat slišim besedo »denar, denar, denar«. Saj ni denar sveta vladar? In kolikokrat slišim, ko si starši med seboj šepetajo neke besede, čeprav vem, da se spet pogovarjajo v denarju. Čez nekaj minut pa pride oče v mojo sobo ter mi izroči bankovec za pet evrov. »Na, tvoja žepnina,« reče. Ne vem, kako naj se počutim. Čeprav se razveselim, denar včasih težko sprejemem, saj vem, da staršema tudi pet evrov veliko pomeni. Včasih ima denar tako veliko vrednost, včasih pa je čisto brez pomena. Ampak saj ne gre samo za denar! Razveselim se radodarnosti mojih staršev. Le ta šteje. Staršev nimam rada zaradi denarja, starše imam rada, ker so radodarni in si mislijo, da potrebujemo denar za prihodnost. Tudi nje se bojim, saj vsi govorijo, da prihodnost stoji na nas. Včasih se bojim prevzeti odgovornost, čeprav vem, da moramo biti mladi odločni in pogumni, da bomo lahko naprej vodili svet. Verjamem, da se bodo razmere izboljšale. Le vsi smo preveč nestrpni. Vsi ljudje želimo vse v prvem trenutku. Razmere se bodo izboljšale postopno, se že izboljšujejo. Nikamor se nam ne mudi, vsi preveč skačemo v prihodnost. Čeprav je tudi ta pomembna, se včasih ustavimo, vdihnimo in izdihnimo, zakaj moramo se zavedati sedanosti in njenih dobrih stvari. Vsak sam je odgovoren za svojo lastno srečo, ki pa je prav zagotovo ni v denarju, ki naj se zdi še tako pomemben, ali pa ne. Jaz pravim, da problemi v življenju nastanejo iz dveh razlogov. Nekaj smo naredili, ker nismo nič premislili, ali pa smo predolgo razmišljali, ne da bi kaj storili.

Naša država je še mlada, pa že zdaj vsi vidijo samo probleme. Zakaj primanjkuje denarja? Kdo bi bil najprimernejši za vodstvo te države? Kdaj bomo lahko spet normalno zaživel? Koliko vprašanj ... Mogoče pa bi si lahko pomagali z njimi, reševali bi vprašanje za vprašanjem, poiskali odgovor za odgovorom in težave reševali lepo počasi in postopno. In kdo je najbolj pameten, da bo odgovarjal na vprašanja? Kdo jih bo najbolj pravilno rešil? Preteklost. Ona prav zagotovo. Učimo se iz preteklosti za sedanost, da bomo lahko zgradili prihodnost.

Lep pozdrav

Ana Potočnik, 9. c

Mentorica: Vlasta Bolka

Osnovna šola Stražišče

Manca Jenko, Osnovna šola Stražišče

Spoštovani poslanci!

Zdi se mi, da ste pozabili, kaj je vaše osnovno poslanstvo. Zdi se, da ste pozabili tudi na osnovne vrednote, ali pa vam te prav nič ne pomenijo. Namesto, da bi sodelovali in se pogovarjali, si raje nagajate in blatite drug drugega. Mar smo vas za to volili?

Kot osnovnošolka si želim brezplačnega šolanja, kasneje tudi zaposlitve in lastnega stanovanja, a vse kaže, da iz te moke ne bo kruha. Kaj ni prihodnost države v mladih in naloga države, da jim stoji ob strani in jim nudi vse potrebno, da uresničijo svoje cilje? Vaših odločitev, s katerimi nam jemljete vse več pravic in socialnih sredstev, res ne razumem. S takim ravnanjem nam vedno bolj otežujete življenje, medtem ko mnogi med vami še vedno živite lepo in brezskrbno življenje. Mar si takega življenja ne zaslužimo tudi mi?

Dan za dnem nas mediji zasipajo z novicami, o zvišanju davkov, znižanju plač in pokojnin, vse večjemu številu brezposelnih in propadu številnih podjetij. Pa res mislite, da je to rešitev, vse več revnih in brezposelnih? Kaj ne bi bilo bolje, da bi poskusili na drugačen način npr. z zvišanjem plač, kar bi prispevalo k boljšemu odnosu do dela in povečalo učinkovitost in zadovoljstvo zaposlenih, s skrajšanjem delovne dobe, saj je vedno več mladih nezaposlenih, znižanjem davkov na izdelke in storitve, saj bi tako kupili in s tem zapravili več, in bi trgovci, proizvajalci in obrtniki več zaslužili.

Kakšen je pomen demokracije, če je vse več ljudi, ki si ne morejo privoščiti niti osnovnih življenjskih potrebščin, ostajajo brez strehe nad glavo in nimajo niti za preživetje? Vse kaže, da dandanes vrednote niso več, kar bi morale biti. Med politiko in družbo je velik prepad, ki ga s svojimi besedami in dejanji samo še povečujete. Za spravo bi bilo potrebno veliko strpnosti in popuščanja, ki pa ju v politiki primanjkuje. V času volitev nas z vseh plakatov vabite z nasmejanimi obrazi, polnimi usti obljub in besed o vrednotah, enakosti, pravičnosti, poštenosti, ki pa jih s prihodom na oblast enostavno pozabite. Saj si mnogi želite le višjo plačo, več informacij in boljše zveze, da vam je pot po preteku mandata posejana z rožicami in vam je delo čim lažje. Veseli bi bili, če bi vsaj polovico teh obljub izpolnil, in nam tako dokazali, da ste vredni našega zaupanja.

Nedopustno je, da nekateri politiki zaničujejo pravice in vrednote drugih in se ozirajo le nase. To bi se vsekakor moralo spremeniti. Poslanci, kot predstavniki države, bi morali začeti poslušati ljudstvo in biti do njega odkriti=demokracija. Znotraj politike se ljudje vse prepogosteje pretvarjajo, kot da je to »edini« način, za pridobitev podpore in spoštovanja. Pa ni! Še vedno veliko štejejo poštenost, odkritost in pravičnost, saj le te prinašajo zaupanje.

Bolj pa bi morali upoštevati tudi javne ustanove, kot so šole, športni zavodi in bolnišnice, ki jim zmanjkuje sredstev za uspešno delo, ki bi obrodilo sadove, za katere si prizadevate in jih poudarjate. Nekateri med vami bi morali spoznati osnovne vrednote (pravičnost, enakopravnost, poštenost) in začeti upoštevati vsaj preproste zakone (ne kradi, ne laži, spoštuj druge ...).

Lep pozdrav

Manca Jenko, 9. A

Mentorica: Simona Jereb, prof. slov. in univ. dipl. lit. komp.

Osnovna šola Stražišče

Manca Selak, Osnovna šola Stražišče Kranj

Spoštovani/Spoštovana!

Pišem Vam, da bi dobila boljšo oceno pri slovenščini. K pisanju me je povabila moja razredničarka in učiteljica slovenščine.

Sem Manca Selak. Hodim v osnovno šolo Stražišče Kranj. Obiskujem 7. C-razred. Kot veste, je v našem kraju doma tudi Alenka Bratušek. Na to so zelo ponosni vsi krajan, ki jih res malo moti le to, da je v vsem Stražišču sedaj toliko policistov.

Moj ati ni ravno navdušen nad vašim delom, ampak mene zelo zanima, kakšen je vaš delavnik? Se vam zdi, da v enem mesecu res naredite toliko, da dobro zaslužite? Vaše delo se mi zdi odgovorno. Pa res prevzimate vso odgovornost za svoje odločitve in dejanja? Tudi v rokah medicinske sestre so življenja, vendar je njena plača bistveno manjša. Samo razmišljam. Če bi vsi politiki dobili le polovico plače in drugo polovico dali v državno blagajno ali pa na Karitas ali Rdeči križ, se mi zdi, da bi bila država v veliko boljšem stanju in ne bi bilo več toliko ljudi pod pragom revščine. Prosim Vas, ne »zategujte pasov« in znižajte DDV. S tem bi ljudje lahko ustvarili svoja podjetja in s tem bi ljudje dobili nove službe.

Moj ati ima podjetje, ni veliko, zasluži pa toliko, da nas lahko preživlja in da lahko normalno živimo. Je mesar in včasih mu pomagam pri delu. Imam sošolko, njena oči in mami pa nimata službe. Živijo tudi od tistega, kar jim dajo na Rdečem križu, in od babičine pokojnine, ki tudi ni prav visoka. Ima veliko prijateljev, ki pa ne vedo za njeno stisko. Sama tudi ve, da ni edina, ki doživlja take probleme. Včasih se tolaži s tem.

Rada bi imela izkušnjo, da bi Vas obiskala in z vami preživela dan kot vaša asistentka. Mislim, da bi bila prav dobra v tem, saj sem zelo zgovorna. Lahko bi vas spremljala na Vaših sejah in vam držala list, na katerem bi imeli napisan govor, ali pa bi Vam lahko pomagala pri vaših odločitvah, saj mislim, da sem poštena in mož beseda.

Če bi imela tako službo kot vi, bi se z ljudmi malo več pogovarjala. Sprožala bi številne ankete, ki bi pokazale, v kakšnem stanju je Slovenija in kaj si mislijo ljudje o naših odločitvah. Organizirala bi dobrodelne koncerte, razne akcije in skupne izlete. Svoje delo bi opravljala zelo vestno in intenzivno. Dokazala bi, da se vse, da če se hoče.

Le zakaj se mi zdi, da je Alenka Bratušek zelo dobra predsednica? Mislim, da zelo dobro sprejema kritike in obljube večinoma uresniči. Res je, da je edina predsednica vlade v slovenski zgodovini. To je zelo častna služba, ki zahteva močno osebnost, da lahko zdrži vse seje, ki trajajo ure in ure. Zdi se mi, da bi lahko malo manj komplicirala v svojih govorih. Morda pa so zapleteni samo zato, ker sem stara šele 12 let? Ne vem, bom vprašala odrasle.

Želim si, da bi v šolah imeli boljše učilnice. V supermarketih bi bilo lahko veliko več slovenskih izdelkov, saj ljudje ne vedo, od kod so uvoženi vsa ta zelenjava, sadje in pa meso. Današnji kmetje se zelo pritožujejo, ker imajo tako visoke davke in zelo nizke subvencije. V Sloveniji so klavnine veliko dražje kot v Avstriji, saj tam odpadke pokupijo sežigalnice, ki ogrevajo mesta – tako je na primer v Beljaku. Pri nas pa ta odvoz plača kmet. Namesto da bi ljubljanska toplarna sežigala premog, bi lahko sežigala živalske in prehranske odpadke. Avstrijske sežigalnice pokupijo te odpadke po zelo nizkih cenah, kar se jim veliko bolj splača, saj s tem razbremenijo prodajno ceno mesa in energije.

No, tako, zdaj mi je pa zmanjkalo idej ... A ja, sem se že spomnila. No, rada bi vam še povedala, da mi je bilo to pismo v veselje pisati, saj sem se zabavala. Lepo se imejte in veliko se smejte!!!

Manca Selak, 7. c

Mentorica: Simona Jereb, prof. slov. in univ. dipl. lit. komp.

Osnovna šola Stražišče Kranj

Meta Maček, Osnovna šola Stražišče, Kranj

Spoštovani poslanci,

sem Meta Maček, učenka 8.b razreda OŠ Stražišče. Ker počasi zaključujem osnovno šolo, že razmišljam o svoji prihodnosti. Priznam, da me je malo strah. Čez dobro leto si bom morala izbrati, kam naprej. Sedaj razmišljam o gimnaziji, mami pa mi glede na trenutne razmere v državi, pravi, da je bolje izbrati kakšen poklic.

Ker so še vse glavne odločitve pred menoj, se obračam na vas in vas sprašujem, kaj boste storili za nas mlade, kje vidite prihodnost nas mladih v Sloveniji. Trenutno je za mlade v Sloveniji težko. Ko zaključijo šolanje, ne dobijo službe in ne morejo živeti sami brez pomoči staršev. Brez zaposlitve si ne morejo kupiti stanovanja ali zgraditi hiše. Slišala sem, da je v Sloveniji brez službe več kot 100.000 ljudi. V naslednjih letih se bo ta številka gotovo še povečala. Brez službe so zdravniki, ekonomisti, kuharji, trgovci, učitelji, novinarji in še drugi poklici. Med tistimi, ki imajo službo, jih veliko dela za malo denarja. Kako naj s 500 evri preživijo, kako naj s tem denarjem plačajo položnice, kako naj kupijo hrano in oblačila? Kako naj svojim otrokom plačajo popoldanske dejavnosti (kakšen šport, glasbeno šolo, jezikovno šolo ...)? Jaz treniram plavanje in obiskujem zasebno glasbeno šolo. To skupaj stane 120 evrov na mesec. Otroci staršev z majhno plačo si tega sploh ne morejo privoščiti. Zaenkrat mi mami to lahko omogoči, vendar lahko tudi ona čez leto ali dve izgubi službo. Ker je meni in bratu pred tremi leti umrla mati, živiva sama z mami. Če bi ona izgubila službo, bi mi ostali brez denarja. Mami dela kot učiteljica na srednji šoli. Ravnokar je službo izgubila njena sodelavka, ki je učila isti predmet kot ona. Kot mi pove mami, so učiteljem v zadnjem času tudi znižali plače. Cene se pa v Sloveniji povišujejo. Dražijo se obleke, hrana, elektrika, voda, bencin, kurilno olje ... To pomeni, da bodo ljudje še manj kupovali, si še manj privoščili. Že letošnje poletje je veliko manj ljudi odšlo na morje.

Kako naj danes ljudje najdejo službo? Moja teta službo išče že dve leti. Poslala je že zelo veliko prošenj, vendar so bile vse zavrnjene. Po poklicu je univerzitetna diplomirana ekonomistka. Delala je v Merkurju. Ima tri otroke. Ko se je rodila moja sestrična, je izgubila službo. Kaj ji svetujete? Stara je petintrideset let in pravijo, da je prestara za zaposlitev. Tega sploh ne razumem. Po televiziji sem slišala, da bomo mogli delati do petinšestdesetega leta. Kje naj išče službo? Kaj boste naredili, da bo manj brezposelnih in da bodo ljudje lažje živeli. Na facebooku sem danes prebrala, da nekateri starši svojim otrokom ne morejo plačati malice v šoli. Nekateri imajo hrane dovolj, včasih še preveč in jo mečejo v smeti, drugi pa si ne morejo kupiti niti kruha. Ali je to pravično?

Če družina nima denarja, je veliko posledic. Ker se ljudje preveč obremenjujejo z iskanjem službe, kako bodo preživeli naslednji mesec, kje bodo dobili denar za položnice in kako bodo svojim otrokom omogočili šolanje in jim izpolnili čim več želja, vse več ljudi zboli. Velikokrat se ljudje v družini sprejo zaradi premalo denarja, vse več je ločitev in pitja alkohola. Zaradi tega trpijo predvsem njihovi otroci.

Zaradi vsega tega, kar sem napisala, me skrbi za mojo prihodnost. To skrbi tudi moje prijatelje. Ker v Sloveniji ni dela, veliko ljudi odhaja na delo v tujino. Veliko Slovencev odhaja na delo v Avstrijo, ker je to blizu in dobijo tudi dobre plače. Slišala sem, da danes veliko študentov odhaja na študij v tujino, kjer tudi ostanejo, saj imajo tam večje možnosti, da dosežejo svoje cilje. V tujini dobijo delo in primerno plačo, s katero lahko dobro živijo.

Za zaključek vas še enkrat vprašam, kakšen poklic naj si izberem, da bom čez deset let dobila službo v Sloveniji in z njo zaslužila dovolj, da bom lahko brez skrbi živela in si lahko kupila stanovanje ali hišo. Želim si, da bi moje pismo prebrali in pomagali ljudem v stiski, ki jih je v Sloveniji veliko.

Lep pozdrav

Meta Maček

Mentorica: Simona Jereb, prof. slov. in univ. dipl. lit. komp.

Osnovna šola Stražišče, Kranj

Nika Gantar, Osnovna šola Stražišče Kranj

Spoštovana ga. poslanka in ministrica dr. Anja Kopač Mrak!

Sem Nika Gantar. Stara sem 13 let in hodim v 8. b-razred OŠ Stražišče Kranj.

Prosim vas za pomoč. V naši državi vlada kriza. Otroci opažamo, da so v nekaterih družinah zelo revni. Otroci so večkrat lačni in nimajo toplih oblačil in celo hrane. Njihovi starši nimajo služb ali pa imajo slabe plače. Ali lahko pomagate, da bi bilo več služb?

V šoli smo že zbirali tudi zamaške, papir, igrače in hrano, ki smo jo poslali na Anino zvezdico. Po TV-ju in v časopisu beremo zgodbe, kako nekateri živijo brez elektrike in jih zebe. Otroci pomagamo tudi tako, da zbiramo star papir, ki gre v šolski sklad za šolske potrebščine za otroke, ki jih nimajo. Poslance prosimo, da bi pomagali, da bi vsi otroci lahko šli na počitnice. Hudo nam je tudi, ker vemo, da nekateri starši tepejo svoje otroke. Tudi sošolci se posmehujejo drugim otrokom. V naši državi bi morali tudi bolj poskrbeti za mlade, ki si želijo ustvariti družino. Več pomoči potrebujejo tudi invalidi in otroci s posebnimi potrebami. Starejši težko živijo, ker imajo nizko pokojnino. Na računalniku sem brala o bolni deklici, ki je imela raka in starši niso imeli dovolj zdravil zanjo. Ali lahko poslanci vplivate na to, da bi otroci dobili zdravila? Brala sem zgodbo o plavalcu, ki je brez nog in leve roke postal svetovni prvak v plavanju. Trudi se za dobre športne uspehe. Prosim vas, da mu država pokloni priznanje. Ker sem športnica, prosim, če lahko pomagate, da bi na naši šoli imeli novo telovadnico. Poslance prosim, da pomagajo ustvariti lepšo prihodnost v Sloveniji tako, da bomo vsi bolj srečni, da bo še naprej mir v naši državi in bomo skupaj živeli v harmoniji.

Želim vam veliko uspehov in hvala za vaš trud.

Lep pozdrav.

Nika Gantar, 8. b

Mentorica: Simona Jereb, prof. slov. in univ. dipl. lit. komp.

Osnovna šola Stražišče Kranj

Timea Tia Ilič, Osnovna šola Stražišče, Kranj

Spoštovani!

Sem Timea, učenka 8. razreda OŠ Stražišče Kranj.

Ko nekdo omeni aktualno problematiko, vsi najprej pomislimo na politiko, na recesijo in na našo prihodnost. Vendar to niso edini problemi v Sloveniji, so eni večjih in med seboj povezani.

Ob sedmih so na vseh televizijah v Sloveniji poročila, ki jih vsak večer starši gledajo živčno in jezno. Nekateri si rečejo, da poročil sploh ne bodo gledali, saj so zaradi tega lahko še pod večjim stresom. Nekaterih pa do sedmih zvečer sploh še ni doma. Delajo pozno, in ko pridejo domov, se zaprejo v sobe in še pol noči strmijo v ekran računalnika. Za družino nimajo časa, saj imajo doma preveč dela in komaj čakajo dopust, če si ga sploh lahko privoščijo. Komaj imajo čas zato, da pozdravijo otroke in se z njimi pogovorijo o šoli ali jih vprašajo, če je kaj novega. Časa pa jim zmanjka tudi za medsebojno komunikacijo, njeno pomanjkanje pa dostikrat privede do sporov, ločitev in s tem še enega problema več.

Najbolj žalostno je to, da starši resnično delajo od jutra do noči, pa si ne morejo zagotoviti, ne sebi ne svojim otrokom, normalnega življenja. Iz meseca v mesec, borba za preživetje.

Res je, smo v recesiji in plače včasih tudi zamujajo, to pa ne zanima tistih, ki nam pošiljajo položnice z jasnim rokom plačila. Starši delajo in delajo, zato da bi sebi in otroku ustvarili čim lepše življenje, da otroka ne bi skrbelo za položnice in za vse drugo, da bi mu lahko zagotovili to, česar vsi starši ne morejo zagotoviti svojemu otroku. Nekateri starši delajo veliko za dobro plačo, nekateri pa komaj preživijo z denarjem, ki ga dobivajo, kot bi bili manjvredni. Zato tudi ne morejo zagotoviti otroku, da bi se lahko osredotočil na šolo, da bo imel hrano, ko bo lačen, vedno v hladilniku, in da bo imel zmeraj streho nad glavo. Tega se otrok tudi zaveda, vendar se tega zavedajo tudi drugi otroci v šoli, ki ga zaradi tega lahko zbadajo, ga žalijo in ponižujejo. Trudi se v šoli, zato da bi imeli njegovi starši en problem manj, in jim ne pove za zbadanje sošolcev. Tukaj pa nastane še en problem. Taki otroci lahko prek ko slej zaidejo v težave. Imajo slabo samopodobo in na različne načine, ne vedno prave, iščejo pozornost, ne da bi se zavedali, da to ni prav, vendar si ne morejo pomagati in tudi njihovi starši ne, ker so sami v še večji stiski. Ni pravilo, da iz revnih družin dobimo samo slabe, pa vendar revščina procent slabega na prebivalstvo zvišuje – kraje, umori, samomori, odvisnost. Tega se veliko ljudi danes ne zaveda, predvsem pa bi se morali zavedati naši izvoljeni poslanci in se z družbo kot tako začeti bolj resno ukvarjati.

Vsi naj bi imeli enake pravice, pa vse žal ne drži. Predvsem se, ko govorimo o otroku, razlike v meri, kot se v današnjih časih, ne bi smele poznati. Ko se pogovarjam s starši, kako so oni živeli, skoraj vedno dobim odgovor, da veliko lepše in boljše, kot živimo zdaj vsi skupaj.

Ni bilo takih razlik, ne materialnih, ne v uslugah v zdravstvu, ne v šolstvu ipd. Obstajal je nekakšen srednji sloji in ta je držal zdravo družbo, da vse skupaj ni zašlo v eno skrajnost, tako, kot se je to zgodilo danes.

Na kaj bi pravzaprav rada opozorila? Predvsem na to, da začnete razmišljati, kako dvigniti ljudi iz tega stresa, revščine in delajte predvsem za bolj zdravo družbo v naši Sloveniji.

Vsi ti varčevalni ukrepi naših pametnih ljudi, grede samo v eno smer – revnega narediti še revnejšega in bogatega obogatiti. Vendar to ni rešitev niti za aktivno generacijo niti za nas otroke, ki se na pot odraslih šele podajamo.

Razmislite o vsem tem, razmislite o izobraževalnem sistemu, o delu in vrednotah, o prihodnosti, ki sledi iz vseh vaših napak.

Če ne boste imeli izobraženih otrok, srednjega sloja, ki bo trošil, potem se nikomur od nas ne obetajo dobri časi, vse skupaj boste prodali. To pa ni bil namen mojih prasadnikov, ki so se borili za pravično, dostojno državo in za dostojno življenje v njej.

Lep pozdrav.

Timea Tia Ilič, 8. c

Mentorica: Simona Jereb, prof. slov. in univ. dipl. lit. komp.

Osnovna šola Stražišče, Kranj

Zala Kleindienst, Osnovna šola Stražišče Kranj

Spoštovani!

Svoje pismo sem razdelila na točke. Upam, da ga boste prebrali v celoti.

1. Aktualna problematika:

Nimam pojma o politiki in teh stvareh, a mislim, da je aktualna problematika ta, da ljudje po vsej državi nimajo dovolj denarja. Mislim, da ni vse v redu s službami. Kolikor vem, je veliko prostih delovnih mest pri zdravnikih, a nihče ne dobi službe, ker nočejo delati pod drugačnimi pogoji, kot so želeli. Ni prav, da se nekateri zelo trudijo, da bi dobili službo (govorim o študentih na faksu ...), a je v resnici ne bodo. Še ena stvar, ki me moti, pa je ta, da je veliko ljudi brezposelnih. Ko odidem iz trgovine, velikokrat zaslišim glas: »Ali imate kaj drobiža?«

Kako se mi te ljudje smilijo, ko jih pogledam. Vsi so umazani, imajo sive cunje ... prav »ubogi« so. A ja, pa še nekaj. Problem je tudi, da nekateri ljudje s slabšo službo ne bodo dobili dovolj denarja, ko bodo v pokoju. Še en problem pa je narava. Ljudje podiramo gozdove, da bi postavili novo trgovino, kar pa ni v redu, saj trgovin že tako preveč. Naravo zelo močno onesnažujemo, zaradi prevažanja in tovarn je naš zrak umazan, nekateri ljudje onesnažujejo reke in jezera ter ostale vode, tudi podtalnica je onesnažena, pa tudi veliko živali je zastrupljenih zaradi različnih škropil.

2. Prihodnost Republike Slovenije:

Mislim, da se bo v prihodnosti kaj izboljšalo, a veliko se bo tudi poslabšalo. Izboljša se lahko to, da bodo ljudje čez nekaj let mogoče dobili službe, denar ...

Kaj pa se lahko poslabša? Vse! Okolje je že zdaj onesnaženo, kakšno bo šele čez nekaj let, če za to ne bomo poskrbeli. Lahko se zgodi, da bo še več brezposelnih ljudi, tudi šole lahko propadejo zato, ker jih ljudje ne bodo mogli plačevati ... Povedano s tremi besedami: Država bo uničena! Vsi Slovenci bodo brez denarja, brez domov, brez hrane. Morali bi urediti tudi prepoznavnost naše države, npr. da bi Slovenijo poznali kot lepo, zeleno deželo, da bi nas poznali zaradi naših športnikov in drugih pomembnih ljudi. Skratka, kar bi vi, poslanci, v naši Sloveniji morali popraviti, je to, da bi država imela dovolj denarja za vse državljane, da bi ljudje lahko ostali tisto, kar so, da jih ne bi sodili po zunanosti, da bi se vse uredilo glede služb, da ne bi bilo toliko brezposelnih ljudi in da ne bi tako močno onesnaževali narave.

3. Vrednote:

Velikokrat vidim starše, kako gledajo poročila in razprave v parlamentu. Včasih imam občutek, da poslanci govorijo preveč drug čez drugega, tekmujejo med sabo, kdo bo pametnejši ... sama ne vem, če se tako da reševati probleme, ki so pomembni za ljudi. Tudi poslanci bi lahko bolj spoštovali drug drugega in se lepše obnašali. Včasih kakšnega ujamejo tudi na laži, kar ni ravno lepo. Zato mislim, da bi vsi poslanci morali biti poštene in za zgled vsem, ki jih opazujemo.

Rada bi videla, da bi ljudje lahko razmišljali po svoje in da ne bi bili kaznovani za svoje razmišljanje, npr. v zgodovini so mislili, da je Zemlja ploščata, in tisti, ki so mislili drugače, so bili usmrčeni ali kaznovani.

Želim si tudi, da bi ljudje bili enakopravni. Vsi bi morali imeti enake možnosti za službe ...

Dobro bi bilo če bi poslanci podpirali, da bi bilo čim več podjetij, kjer bi lahko več ljudi kot zdaj imelo službo. Želim si, da bi vsi ljudje s končano fakulteto in z veliko vloženega truda lahko dobili službo in dobro plačo.

Želim vam uspešno delo.

Lepo vas pozdravljam.

Zala Kleindienst, 8. a

Mentorica: Simona Jereb, prof. slov. in univ. dipl. lit. komp.

Osnovna šola Stražišče Kranj

Živa Klemenčič, Osnovna šola Stražišče Kranj

Spoštovani gospe in gospodje poslanci,

pišem vam pismo, ki govori predvsem o aktualni problematiki, dotika pa se tudi prihodnosti Republike Slovenije in številnih drugih vprašanj, ki si jih zastavljamo državljani Slovenije – kot na primer, ali je v teh časih sploh še vredno biti pošten. Nekateri se žal – mislim, da predvsem zaradi obupanosti – odločijo za drugo možnost.

Aktualna problematika, o kateri se sedaj veliko govori, nam predstavlja predvsem finančno krizo, ki nas je prizadela nekatere manj, spet druge bolj. O tovrstnih stvareh poslušamo – ali se pogovarjamo – praktično vsak dan. O njej se predvsem govori v medijih, ki nas spremljajo na vsakem koraku. Za rešitev iz te krize se zanašamo predvsem na vas, poslance, ki vodite in usmerjate našo državo. Po televiziji vidimo vedno več zaskrbljenih in negotovih ljudi, ki ostajajo brez plač ali pa celo brez zaposlitve, saj v današnjih časih vse več podjetij propada ali pa odpušča delavce. Številne družine si zaradi izgube zaposlitve staršev ne morejo privoščiti marsičesa. Nekateri morajo celo po hrano in oblačila hoditi na različne ustanove, kot je na primer Rdeči križ. Nekateri šolarji se morajo odpovedovati izletom, ki potekajo v okviru šole, saj njihovi starši nimajo denarja, da bi plačali takšne dejavnosti, sami pa se potem bojijo, da jih bo zaradi tega družba izločila.

Vse pa skrbi prihodnost naše države. Ukvarjamo se z vprašanji, kaj vse še bo in kaj vse nas še lahko doleti. Skrbi nas, ali bo Slovenija res potrebovala finančno pomoč. Nekateri zagotavljajo, da to ne bo potrebno, in mi to močno upamo. A hkrati tudi slišimo, da so številke primanjkujočega denarja vse večje. Včasih sem se spraševala, zakaj preprosto ne natiskajo več denarja, a so mi pojasnili, da bi potem denar izgubil vrednost. Zato ga moramo najbrž tudi bolj ceniti.

Ob teh besedah se vse več in več ljudi vpraša, ali sploh še smiselno biti pošten ali je bolje začeti goljufati? Nekateri namreč počnejo prav slednje. Nekoč sem zasledila zgodbo, o kmetu, ki so mu ljudje kradli koruzo. Vsak si je rekel, da se tisto, kar bo sam vzel, tako ali tako ne bo poznalo. A na koncu se je poznalo, saj jo je vsak vzel po malo. Včasih se tudi zgodi, da tisti, ki imajo več, jemljejo tistim, ki imajo manj. To na žalost počnejo prav nekateri na visokih položajih v naši državi. Sama mislim, da je vsekakor bolje biti pošten. Mislim tudi, da sta za uspešno delovanje države potrebna enakopravnost in enotnost. To ne velja le za večje skupnost, kot je naša država, temveč v vseh skupnostih, v katerih živimo.

Morda ni vse tako, kot si predstavljam, a zdi se mi, da si mnenje o tovrstnih stvareh izoblikujemo predvsem iz medijev, ki nam govorijo o različnih izkušnjah ljudi. Od poslancev pričakujem, da bodo delovali v skupno dobro ljudi in da bodo še naprej upoštevali naše mnenje ter konec koncev da bodo Republiko Slovenijo vodili v lepo prihodnost. To seveda ni lahka naloga, zato zelo spoštujem vas in vaše delo.

Zelo mi je všeč, da spoštujete tudi mnenje nas, šolarjev, ki na take stvari sicer nimamo vpliva, a včasih vseeno začitimo kritičnost razmer.

Živa Klemenčič, 7. c

Mentorica: Simona Jereb, prof. slov. in univ. dipl. lit. komp.

Osnovna šola Stražišče Kranj

Arabela Alt, Osnovna šola Stročja vas

Spoštovani poslanci Državnega zbora!

Sem mlada državljanka in me skrbi za bodočnost svoje domovine, saj le-ta določa tudi mojo osebno prihodnost. Zato sem se odločila, da vam pišem.

Verjetno se že večina prebivalstva zaveda, tudi najstniki, da je naša država trenutno v krizi. Naše gospodarstvo tone, večja se brezposelnost, propadajo banke, državni proračun je vse bolj prazen, davki se večajo ... Pod vse večjimi davki ječijo še tisti podjetniki, ki trenutno še poslujejo in delavci, ki imajo večinoma zelo nizke ali minimalne dohodke. Živim v Prlekiji, kjer je situacija še posebej pereča. Kljub vsemu sem optimistka in menim, da so ti problemi rešljivi. Po mojem mnenju Slovenija rabi le nekaj ljudi z inovativnimi idejami, ki bodo ustvarili nova podjetja, ki bodo uspešna in bodo državljanom nudila nova, bolj plačana delovna mesta ... Državni proračun bo bolj poln in tako se bo spet lažje financiralo javno šolstvo in zdravstvo, ki se mi zdita ključna dejavnika v SOCIALNI DRŽAVI.

Bolj problematično se mi zdi RAZOČARANJE državljanov nad PRAVNO DRŽAVO ter koruptivno državo. Ali se zavedate, da ste poslanci PRVI MED DRŽAVLJANI, ki dajete ZGLED OSTALIM? Menim, da ne. Pred nekaj časa sem slišala, da je naš poslanec v Evropskem parlamentu prejemal podkupnino. Zato je slišal ves svet in to je vrglo slabo luč na celo našo državo. Takih primerov, ki kažejo da si poslanci Republike Slovenije razlagajo zakonodajo po svoje je ogromno. Češ, za vas državljane zakoni veljajo, za nas poslance pa ne. Vi ste prvi, ki se morate zavzemati za to, da se zakone v naši državi upošteva, če hočete to zahtevati od nas ostalih državljanov.

Ker predstavlja parlament naše zakonodajno telo, bi najprej morali iz parlamenta odstraniti vse koruptivne poslance. Aktivirati bi bilo potrebno sodstvo in jim soditi. Vsak poslanec, ki bi se mu

kaznivo dejanje dokazalo, bi moral takoj odstopiti. Doživljenjsko se mu naj prepove opravljati tudi kakršnokoli javno funkcijo. Če se je okoristil pa seveda mora vrniti vso tako pridobljeno premoženje.

To pa pomeni, da bi sodstvo naše države moralo delovati po predpisih. V naši ustavi piše, da smo pred zakonom vsi enaki, ter da živimo v pravni državi. Državljeni smo vedno bolj prepričani, da to ne drži. Sojenj koruptivnim poslancem in številnim tajkunom, ki so uničili dobro stoječa podjetja, praktično ni. Če pa že do kakega sojenja pride, pa dobro plačani odvetniki poskrbijo, da obsodbe ni ali pa je ta zelo blaga. Kakšno sporočilo za trenutno brezposelne in nekoč vestne delavce je to, da je sojenje njihovemu nekdanjemu delodajalcu, ki je uničil dobro stoječe podjetje in si tako nakradel veliko premoženje, ustavljeno zaradi napake v postopku? Takih zgodb je nešteto. Kdo bo tisti, ki bo ustavil vse to? Nujno rabimo nepristranske in pokončne ter neskorumpirane sodnike.

Menim, da so glede na ta dejstva državljani Republike Slovenije upravičeno razočarani in zato je razumljivo, da imajo zelo nizko zaupanje v poslance, vlado, sodstvo ... Ker sem po naravi optimistka, verjamem da obstajajo v našem državnem zboru tudi še poslanci, ki niso koruptivni in delajo v dobro države in državljanov. Zato se obračam s tem pismom na vas. Želim si, da naša država spet čim prej postane pravna in nam državljanom tako povrne zaupanje v njeno pravično in demokratično delovanje.

Lepo vas pozdravljam!

Arabela Alt

Mentorici: Monika Šalamun, prof. zgodovine in nemščine, učiteljica DKE, Petra Šijanec Koren, prof. slovenščine in angleščine

Osnovna šola Stročja vas

Eva Škrbenta, Osnovna šola Stročja vas

Spoštovani poslanci!

V tem pismu se obračam na vas, ker vedno poslušam, da smo državljani premalo aktivni. Predstavila bom nekaj področij za katere menim, da bi jih morali spremeniti.

Najprej bom načela temo davki in prispevki. Meni se ne zdi v redu, da imamo v Republiki Sloveniji vedno več davkov in prispevkov ter da jih vedno bolj višate. Menim, da velika večina državljanov trenutno ne zmore plačevati višjih davkov, ker ima prenizke dohodke. Prav bi bilo, da plačajo višje davke tisti, ki imajo visoke dohodke in večje premoženje. Davke bi morali višati za tiste zadeve, ki niso potrebne za vsakdanje življenje (luksuz), država pa viša davke za stvari, ki jih rabimo za vsakdanje preživetje (prehrana, elektrika ...). Davke mi morali tudi sproti izterjati, saj je v državi veliko takšnih dolžnikov, ki se izmikajo plačilu. Pojavlja pa se tudi ogromno dela na črno in to je področje, ki ga je potrebno urediti, saj je država tako spet zelo prikrajšana. Mislim, da bi bila uvedba kriznega davka negativna, ker bi gospodarstvu še dodatno znižali konkurenčnost, propadlo bi še več podjetij in imeli bi še več brezposelnih ljudi. Moj predlog je, da bi država morala vse davke izterjati ter več varčevati oz. bolj smotrno trošiti davkoplačevalski denar.

Morali bi narediti tudi red pri socialni pomoči, ker nekateri ljudje nočejo iti delat, saj dobijo tako socialno pomoč kot nekdo minimalno plačo za en mesec trdega dela. Poznam pa kar nekaj ljudi, ki se že dalj časa zelo trudi najti službo, a neuspešno.

Zato še nekaj o brezposelnosti v Sloveniji. Vedno več je tistih ljudi, ki se zaposlujejo v tujih državah, zaradi vedno višje brezposelnosti doma. To se mi ne zdi prav. Predvsem mladi in visoko izobraženi državljani nam odhajajo. To pomeni velikansko siromašenje domovine. Slovenija je v te mlade izobražence vložila veliko denarja (študij). Ker pa ti izobraženci doma ne najdejo služb, odidejo v razvite države in še bolj krepijo njihova gospodarstva. Slovenija pa vse bolj zaostaja za njimi. Zato bi v prvi vrsti morali poskrbeti, da podjetja več ne bodo propadala, k večjemu je potrebno ustanovljati nova, saj ljudje nujno potrebujejo delovna mesta. Tem mladim izobražencem bi bilo potrebno omogočiti, da izživijo svojo inovativnost in tako povečajo konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Prav tako bi brezposelnost znižali s tem, da se prilagodi ponudba programov v šolstvu potrebam v gospodarstvu in državi. Tako bi preprečili, da mladi ljudje po šolanju niso nezaposljivi. Preveč imamo namreč ljudi z diplomami in magisteriji, primanjkujejo pa nam delavci s poklicno izobrazbo (lesarji, vodovodarji ...). Pri nas so tako podjetja prisiljena zaposlovati tuje državljane iz Romunije, Bolgarije ..., namesto, da bi ta delovna mesta zasedli domači državljani.

Nanizala sem že kar nekaj perečih področij na katerih je potrebno izvesti korenite spremembe. Večkrat imamo državljani občutek, da poslanci nimate stika z realnostjo, ki jo živimo ostali državljani. Zato sem se s pismom obrnila na vas, da vam predstavim probleme in rešitve le-teh, kot jih vidim jaz. V šoli so me učili, da so poslanci izvoljeni od državljanov, da delajo v njihovo dobro. Želim torej, da storite vse kar je v vaši moči, da nakazana pereča področja čim hitreje izboljšate tako, da bomo državljani imeli v svoji DOMOVINI SPET NEKO PRIHODNOST.

Lepo vas pozdravljam.

Eva Škrbenta

Mentorici: Monika Šalamun, prof. zgodovine in nemščine, učiteljica DKE, Petra Šijanec Koren, prof. slovenščine in angleščine
Osnovna šola Stročja vas

Maja Sever, Osnovna šola Stročja vas

Spoštovani poslanci Državnega zbora Republike Slovenije!

Se včasih vprašate, zakaj nekateri ljudje govorijo slabe stvari o vas? Tudi jaz včasih spremljam poročila in na žalost ugotavljam, da naši državi ne gre prav dobro, saj je zabredla v globoko gospodarsko krizo. Zato sem se odločila, da vam predlagam nekaj idej, saj si želim, da bi se stanje v naši kurji državi čim prej izboljšalo.

Za slabo stanje v naši državi je več vzrokov. Menim, da bi bilo potrebno spremeniti volilni sistem tako, da bi lahko volili sposobne poslance po večinskem sistemu. Opažam namreč, da so v našem parlamentu v zadnjih nekaj letih eni in isti obrazi, ki samo dosti govorijo, ne naredijo pa konkretnih stvari. Pa ne me razumeti napak, seveda ne gre metati vse v isti koš, saj je nekaj ljudi, ki sedijo v državnem zboru sposobnih, a kaj če se pojavljajo taki, ki naredijo preveč škode za našo ljubo državo.

Kot mlada državljanka Slovenije opažam, da v zadnjih nekaj letih primanjkuje vse več delovnih mest. Posebno me skrbi, da brezposelnost narašča med mladimi, ko končajo izobraževanje. Država bi morala poskrbeti za nova delovna mesta tako, da bi ustanovljala nove tovarne oz., da bi privabila tuji kapital za odpiranje novih obratov, kjer bi se odprlo več delovnih mest za mlade. Država bi morala nameniti več denarja za šolstvo in tudi za štipendije, ne pa da vedno postavlja hujša merila, ker nameni premalo denarja. Morali bi razpisati take študijske programe, v katere bi se vpisalo toliko

študentov, ki bi potem, ko uspešno končajo šolanje imeli službe in možnost, da pokažejo svoje znanje v praksi. Saj kolikor vidim, je vse več mladih brezposelnih in posledično brez stanovanj, zato se žal ne morejo osamosvojiti. Zadnje čase je tudi vse več mladih, ko končajo šolanje, prisiljenih iskati službo v tujini. Tako nam v druge države odidejo sposobni mladi ljudje, ki so tam bolje plačani in imajo boljše pogoje za znanstveno raziskovalno delo. Velika škoda za našo družbo je, da nam odhajajo izobraženi kadri, ker so za šolanje teh ljudi davkoplačevalci prispevali veliko denarja. Moje mnenje je, da se v naši državi premalo sredstev vlaga v razvoj gospodarstva, saj to je pogoj za odpiranje novih delovnih mest.

Pa naj se dotaknem še nekoliko ekologije. Žal je na naši Zemlji vedno več odpadkov in onesnaževanja okolja, zato se tudi naš življenjski prostor slabša, saj je vedno več naravnih pojavov, kot so poplave, potresi, cunamiji. Največ zahvale za tako stanje gre neodgovornim ljudem, ki onesnažujejo okolje in nevarne snovi spuščajo v zrak in v reke. Sprašujem se, ali nimajo v podzavesti, da bi predvideli, da bodo njihovi potomci, prijatelji pa tudi oni sami živeli še nekaj časa na Zemlji in jo zato ni treba uničevati. Naloga nas vseh je, da skrbimo za zdravo okolje. Vsak posameznik je dolžan, da odpadke odlaga na zato določena mesta. Tudi v šoli se vzgajamo v tej smeri in organiziramo akcije za čiščenje okolja. Potrebno bo skrbeti, da se bo zgradilo dovolj čistilnih naprav in s tem se bo ohranila čista voda v jezerih, rekah in potokih, kar je pogoj, da bo dovolj čiste pitne vode za nas in naše potomce. Menim, da bi se lahko koristilo več sončne energije za proizvodnjo elektrike, kar bi nam pomagalo za ohranitev čistega ozračja. Potrebno bi bilo finančno in strokovno spodbujati kmete, da bi prešli na ekološko pridelavo in predelavo hrane, mi pa bi kupovali domačo, zdravo hrano in ne uvožene, ki pogosto ni dovolj kvalitetna. Glede prometa pa bi predlagala, da bi vozila z bencinskim motorjem zamenjali z električnimi avtomobili in tako manj onesnaževali ozračje. Vse napredne države v svetu in tudi pri nas se zavedamo, da bi čim manj onesnaževali ozračje, kar bi bilo koristno za ohranitev zdravja ljudi.

Skoraj vsi ljudje že vemo, da je potrebno v naši državi nekaj spremeniti na bolje. Zato, kaj še čakamo! Kot pravi pregovor: »Kaj lahko narediš danes, ne odlašaj na jutri.« Srčno upam, da se bodo stvari v naši lepi deželi na sončni strani Alp, s pomočjo vas dragi poslanci, premaknile na bolje. Če pa niste prepričani tako, pa raje stolček prepustite bolj sposobnim in poštenim ljudem, ki jim je kaj mar tudi za nas mlade.

Lepo vas pozdravljam.

Maja Sever

Mentorici: Monika Šalamun, prof. zgodovine in nemščine, učiteljica DKE, Petra Šijanec Koren, prof. slovenščine in angleščine

Osnovna šola Stročja vas

Ula Mihalič, Osnovna šola Stročja vas

Spoštovani gospodje poslanci!

V zadnjem času sem intenzivneje začela spremljati večerno oddajo Poročila, zato sem se odločila, da vam napišem tole pismo. Porajalo se mi je ogromno vprašanj in pomislekov glede prihodnosti naše države in s tem posledično tudi, kje je ter bo moje mesto v njej.

Sem učenka 8. razreda in zdi se mi prav, da vam zaupam par pomislekov glede sistema šolanja v tej državi, saj se bom počasi tudi sama spopadla s to težavo. Želim si, da bi si pravilno izbrala nadaljnje

šolanje v srednji šoli in še pomembneje, da bi nadaljevala z izobraževanjem na želeni fakulteti in si po uspešno opravljenem šolanju pridobila ustrezno delovno mesto v Sloveniji, toda katero šolo naj izberem, da bom po končanem šolanju dobila službo, ki bo takrat iskana. Zanima me tudi, kaj bi se dalo narediti, da bi se vse več mladih odločalo za študij doma in ne bi pobegnilo v tujino na t.i. Beg možganov od koder pa se po uspešno opravljeni izobrazbi ne vrnejo več nazaj v Slovenijo. Vzrokov za to je verjetno več, vendar če bi tem mladim ljudem omogočili delovna mesta in bi jim zagotovili izobrazbi primerno plačo, bi tudi naše gospodarstvo in cel sistem v državi obogatili za strokovno podkovani mladi kader. Sama ne želim zapustiti naše države, vendar me skrbi, da bi po končanem študiju ostala na cesti, staršem v breme kot se to rado dandanes zgodi mladim intelektualcem. Ne razumem in sploh mi ni jasno kako to, da v drugih državah kot so Skandinavske države ali države zahodnega sveta, ne poznajo teh tegob v tolikšni meri. Nekako si ne morem izbiti iz glave ideje, da če sistem šolanja in same ureditve države v omenjenih državah deluje, zakaj potem vi, spoštovani poslanci, ki imate v rokah odločanje o naši državi, ne iščete zgleda pri njih. Strah me je te negotovosti, saj se zelo dobro zavedam, da brez ustrezne izobrazbe nimam možnosti za pridobitev delovnega mesta, po drugi strani pa me pesti misel, da bom primorana za svojo prihodnost iti s trebuhom za kruhom, če se bom želela osamosvojiti in si ustvariti lastno družino.

Nekako se ne morem otresti vseh informacij, ki me trenutno obdajajo, saj so precej negativno nastrojene – brezposelnost in posledično življenje na dnu. Namesto, da bi uživala v svoji otroški razposajenosti in brezskrbnosti, se ubadam s vprašanji odraslih na katere tako ali tako nimam vpliva. Ravno zato sem se odločila, da izkoristim dano priložnost in vam vsaj v tem pismu zaupam svoje skrbi. Na srečo živim v družini, ki je hudo pomanjkanje še ne pesti, ne vem pa, če bom lahko tudi sama tako rekla za svojo družino, ko bo prišel ta čas. Vsak večer slišim takšno in drugačno zgodbo ljudi, ki ne morejo plačevati računov, nimajo denarja za hrano, obleko, torej najosnovnejše nujno potrebne reči. Razjezi me, da se na drugi strani pojavljajo posamezniki, ki tožijo in tarnajo kako ne morejo preživeti s svojo precej dobro plačo, če mene vprašate, saj ljudje na visokih položajih niso ravno slabo plačani, mar ne? Kako si upajo sploh izjaviti kaj podobnega, če pa v naši državi iz dneva v dan narašča število ljudi, ki nimajo najnujnejšega. Pri tem bi pa samo še dodala, da bi naša država, ki je dokaj mlada, morala biti v razcvetu, ne pa v zatonu in krizi. Jasno mi je, zakaj smo se znašli v tem položaju, ne razumem pa, zakaj vi, ki ste bili na svoja poslanska mesta izvoljeni, ne izkoristite svoje moči, staknete glave in nas izvlečete iz te zagate. Sita sem vsakodnevnih negativnih informacij. Zelo si želim, da bi se končno obrnilo na bolje, in da bi lahko ljudje začeli spet normalno živeti.

V šoli smo se učili, da bi po Ustavi Republike Slovenije naj bili vsi državljani enaki pred zakonom, pa temu ni tako. Rada bi vas pozvala, da temu področju, se pravi glede šolanja in brezposelnosti, posvetite svoj čas, skušate najti rešitve, saj me skrbi lastna negotova prihodnost kot tudi prihodnost bodočih rodov.

Lep pozdrav!

Ula Mihalič

Mentorici: Monika Šalamun, prof. zgodovine in nemščine, učiteljica DKE, Petra Šijanec Koren, prof. slovenščine in angleščine
Osnovna šola Stročja vas

Ana Strmčnik, Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu

Spoštovani poslanci!

Sedim za mizo. Med prsti vrtim svinčnik in razmišljam, kaj naj vam napišem, da bi mi mladi zopet lahko zapeli pesem Lepo je v naši domovini biti mlad.

V nedeljo sem po televiziji gledala dobrodelni koncert, ki ga je organiziral Karitas. Zbirali so denar za otroke, ki živijo v stiski. Z zbranim denarjem bodo pomagali tudi družinam, ki ne zmorejo plačati vseh položnic. »Zakaj tako?« sem vprašala očeta. Pa mi je odgovoril, da je mnogo ljudi ostalo brez službe, ker so šla podjetja v stečaj. Mnogi vodilni ljudje so si denar prisvojili in neupravičeno obogateli. To so jim omogočili zakoni. Včasih je delo predstavljalo socialno varnost ljudi, a mnogi ljudje danes ne zaslužijo toliko, da bi preživljali družino, je oče končal svoje razmišljanje. Zatopila sem se v njegove besede.

Dragi poslanci, sprejemajte zakone, ki bodo predstavljali dostojno življenje človeka. Poskrbite, da ne bodo otroci lačni. Poskrbite za brezskrbno mladost. S štipendijami omogočite šolanje otrokom iz revnih družin. Predvsem pa omogočite, da se bodo odpirala nova delovna mesta, ne pa zapirala. Pojdite med ljudmi in jim prisluhnite. Naj dobijo priložnost mladi strokovnjaki, da predstavijo nove, sveže ideje. Mnoge njihove ideje bodo pokazale izhod iz krize. Ne dovolimo, da mladi strokovnjaki odhajajo iz domovine v svet. Naša komaj dvajset let samostojna domovina ne bo več v krizi, če bo denar, ki je zašel na kriva pota, vrnjen v državno blagajno. Potrkajte na vest teh ljudi, dragi poslanci!

Pa naj končam svoje razmišljanje in razmišljanje mojega očeta z besedami, ki jih je nekoč napisal pesnik Simon Gregorčič:

... Za vse bi bil svet dovolj bogat, če kruh delil bi z bratom brat ...

Ana Strmčnik, učenka 8.b

Mentorica: Petra Škrlovnik

Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu

Blažka Knap, Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu

Spoštovani poslanci!

Moje ime je Blažka. Živim na kmetiji, kjer se moj oče že dvajset let ukvarja z razrezom hlodovine in zaposluje več ljudi. Večkrat sem ga videla nasmejanega obraza, posebej takrat, ko s ponosom pove da je na moj rojstni dan zgradil žago. Zadnja leta pa ga vidim vedno bolj zagrenjenega, saj ko se obrne proti glavni cesti, ki vodi iz Velenja proti Dravogradu, vidi kamione polne hlodovine, kako odhajajo v Avstrijo. Nikoli ne reče, da bi te hlode rezal on, ampak mi zmeraj pove, da bi lahko te hlode rezali mi v Sloveniji, dali ljudem delo in ne bili tako črnogledi za prihodnost. Ta prihodnost smo mi, ki bomo že jutri v položaju, ko se bomo spraševali, kaj bomo delali, da bo nam boljše, kot je mojim staršem. Moja sestra študira v Ljubljani in je pri študiju zelo pridna. Kmalu bo končala študij in se že danes sprašuje, kje bo dobila službo, saj nihče ne želi mladih sprejeti na prakso. Meni še ni treba razmišljati o tem. Moj oče je trd delavec, prav tako moja mama, ki je morala pustiti službo, da je lahko skrbela za našo družino.

Še ne dolgo nazaj smo debatirali o hitri cesti, vendar zdaj v zadnjih časih je vse potihnilo, tako da ne vem, ali se bom lahko v bližnji prihodnosti peljala čez Graško goro do Velenja, preko Šentruperta do Ljubljane.

Velikokrat gledam politične oddaje z očetom, kjer vidim vas, poslance v parlamentu. Nekateri se borite za našo državo, drugi pa sedite in gledate v zrak. Prejšnji teden sem slišala v poročilih, da je v Evropskem parlamentu poslanec, ki še nikoli ni glasoval proti. To je zame nesodelovanje, on ne spada v parlament, saj ne posluša. V parlamentu je treba zamenjati stare obraze, saj nas čakajo novi obrazi, ki so pošteni in bi radi uresničiti vsaj nekaj ciljev.

V gospodarstvu je pri nas na Koroškem veliko brezposelnih. Velike firme (na primer Prevent) so šle v stečaj. Otroci govorimo o veliko stvareh, o katerih se sploh še ne bi smeli pogovarjati, zdaj bi se morali pogovarjati o računalnikih ali o igricah in o ličenju. Ampak nas zanimajo te stvari, saj kot sem že omenila na začetku, je tudi od nas odvisna prihodnost. Slišala sem, da so se Slovenci začeli preseljevati v sosednje države, saj iščejo tam boljšo prihodnost, boljšo službo in višjo plačo, saj je Slovenija v krizi. Videla in slišala sem že za priseljence, ki se ustavijo v Sloveniji in gredo naprej v Italijo. Kako bo šele čez nekaj let, pa ne pravim samo za Slovenijo, ampak za cel svet, saj se odstotek brezposelnosti viša. Parlament, pa ne samo parlament, vsi potrebujemo nove, sveže obraze, ki bodo vsaj enkrat pošteni, takšno vodstvo bi morali mi imeti.

Blažka Knap

Mentorica: Petra Škrlovnik

Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu

Hana Kotnik, Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu

Spoštovani poslanci!

Politično stanje v državi se mi zdi zelo slabo. Grozno je gledati, kako nižate plače in pokojnine. Ne zdi se mi prav, da upokojencu, ki je delal 40 let, nižate pokojnino. Tako si ne more privoščiti niti osnovnih stvari, kaj šele kakšnih krajših počitnic, ki bi si jih zagotovo zaslužil.

Veliko upokojencev nima kakovostnega življenja, počutijo se kot breme družbi. Tudi mi bomo nekoč stari in verjetno si vsak izmed nas želi lepo življenje po zaključku delovne dobe. Tega pa si danes veliko upokojencev ne more privoščiti.

Prav tako so tudi plače delavcev prenizke. Ne zdi se mi prav, da delavec, ki dela po 8 ur na dan, ne zasluži niti toliko, da lahko normalno preživlja družino. Takšni delavci si ne morejo privoščiti kakovostne hrane. Kako bi se vi počutili, če bi dobivali tako nizke plače. Potem si verjetno ne bi mogli privoščiti tako razkošnih hiš, stanovanj počitnic, vikendov ...

Tudi stanje na cestah je strašno. Nekateri kraji v Sloveniji so zaradi slabega stanja na cestah skoraj povsem odrezani od sveta. Tudi pri nas na Koroškem je tako. Uničenih je tudi veliko prometnih znakov in veliko ljudi sploh ne najde kraja, kamor želi priti. Lahko bi zgradili pločnike in kolesarske steze, tako bi bilo veliko varneje in tudi veliko manj nesreč bi se zgodilo. Zdi se mi, da je preveč otrok žrtev prometnih nesreč. V šolah bi lahko imeli več pouka o prometni varnosti.

Grozno se mi zdi tudi stanje v šolah. Kakšen smisel ima, da bi ukinjali manjše šole na podeželju in tako otroke prikrajšali za šole v bližini doma. Prav tako bi veliko učiteljev izgubilo službo. Pomislite, kako naj se šestleten prvošolček vozi več kot pol ure ali celo uro do šole in nato še enkrat toliko časa

domov. Pa tudi šolski prevozi bi morali biti brezplačni. Nekateri starši si jih sploh ne morejo privoščiti in njihov otrok bo moral v šolo hoditi peš. Prav tako mislim, da bi morali otroci v osnovnih šolah dobiti malico in kosilo zastonj. Ker nekateri starši ne morejo plačevati šolskih malic in kosil, je njihov otrok lačen, kar je zelo žalostno. Enako je tudi pri šolskih učbenikih ter zvezkih, ki so veliko predragi, pa tudi ostale šolske potrebščine niso ravno poceni.

V Sloveniji je tudi prevelika brezposelnost. Moj stric ima visoko izobrazbo, vendar ne dobi zaposlitve. Na srečo mu lahko mi in ostali sorodniki denarno pomagamo. Kako je šele tistim brezposelnim, ki nimajo sorodnikov ali prijateljev, ki bi jim lahko pomagali. Takšni ljudje bodo morali zaposlitev najti v tujini. Ne vem, ali bom jaz dobila zaposlitev v Sloveniji, če ne, bom tudi jaz morala v tujino. To pa mi seveda ni všeč, saj bom tako zelo daleč od svoje družine, videla pa jo bom le ob praznikih oz. še takrat ne. Rada bi, da v moji domovini ne bi bilo lačnih in revnih ljudi. Vsak, ki je sposoben delati, bi mu morala biti na voljo zaposlitev. Invalidom in bolnim pa bi morali ustrezno pomagati, saj niso sami krivi, da ne morejo delati.

Želim si, da bi nas vi, ki ste naši poslanci, bolje zastopali in se zanimali za naše težave ter delovali v skupno dobro.

Lep pozdrav

Hana Kotnik, učenka 8. B

Mentorica: Petra Škrlovník

Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu

Jakob Strel, Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu

Spoštovani poslanci!

Ko hodim po ulicah, ko gledam televizijo ..., poslušam samo o recesiji in o vas. Zakaj ne morete biti dobri z državo in z ljudmi, ki živimo v njej? Ljudje vas izvolijo zato, da bi državi in njim pomagali, da se razvijajo, gradijo in ustvarjajo nova delovna mesta. Zelo malo tistega, kar obljubite pred volitvami, lahko izpolnite, ko ste izvoljeni za poslanca.

Na začetku mandata vam večina zaupa, kasneje pa je to zaupanje iz dneva v dan manjše. Ste že slišali za večino? Odločate se v prid stotih ljudi, kaj pa mi, ostala dva milijona ljudi? Naštel vam bom nekaj razlogov, zakaj vas ljudje ne marajo, zakaj vam ne zaupajo več. Koliko ljudem ste preko svojih zvez pomagali do bančnih kreditov ali pa ste molčali, čeprav ste videli, kaj se dogaja. Niste vedeli, da jih ne bodo uspeli odplačati? Niste vedeli, da jih bodo morali naši starši? Ali ste se kdaj vprašali, koliko ljudi vas poskuša podkupiti za razna odločanja? Poglejte si, po kakšnih cestah se vozimo? Vi, ki ste v Ljubljani, najbrž ne opazite, v kakšnem stanju so ceste na podeželju. Pomislite, kako težko življenje živijo šele upokojenci. Trdo so garali štirideset let, vsak mesec so plačevali davek. Sedaj pa dobijo minimalno pokojnino. Namesto, da bi sedaj na stara leta uživali doma ali na raznih dopustih, morajo gledati na vsak cent, da lahko preživijo. In koliko staršev je takih, ki morajo svojim otrokom reči, da nimajo denarja za eno majhno čokoladico, kaj šele za dopust na morju. Veste, koliko ljudi, ki imajo premalo denarja, daruje za tiste, ki ga imajo še manj? Kdaj ste vi nazadnje darovali? Mislite, da so sami krivi, ker nimajo službe? Ko enemu podjetju zmanjka denarja in ko razpade, izgubi službo veliko ljudi. Večina teh ljudi ima tudi otroke, ki še ne razumemo, kaj se dogaja. Še ne!

Ko razmišljamo o službi, ki je menda ni, vidimo tudi vas, kako sedite v parlamentu in dobivate lepe plače. Veliko otrok misli, da lahko tako najlažje in najhitreje pride do denarja. Ja, tudi na krajo in goljufijo pomislijo, namesto da bi si ga pošteno prislužili.

Mladini bi morali biti za vzgled, tako pa jih učite ravno nasprotno. Učijo nas, da moramo obljube izpolnjevati, da moramo biti odgovorni za svoja dejanja.

Ko mi izgubimo zaupanje zaradi svojih dejanj in za njih ne prevzamemo odgovornosti, pa naj bo to v šoli ali doma, nam ni lahko. V šoli včasih zaradi tega dobimo slabo oceno, doma kazen. Če nekdo, ki hodi v službo, naredi kaj narobe, mora to popraviti ali pa plačati škodo. Če nekdo v tovarni ne zna opravljati svojega dela ali pa ga dela slabo, izgubi službo! Mi si moramo slabe ocene popraviti in doma ponovno dobiti zaupanje staršev.

Kaj pa vi? Ali ste že odgovarjali komu, ko ste sprejemali zakone proti svoji vesti ali pa jih sploh niste v redu prebrali? Ali ste že odgovarjali komu, ko ste videli, da nekdo dela slabo za nas in tega niste povedali na glas? Zakaj ne prenehate opravljati svoje službe, če je ne morete ali pa vam ne pustijo, da bi jo v korist ljudi, ki so vas izvolili?

Ampak tudi mi odraščamo, gledamo televizijo in si o vsem ustvarjamo svoje mnenje. Tudi mi bomo stari osemnajst let in takrat bomo lahko začeli na novo, bomo pravični in bomo popravili vse krivice, ki jih vi nočete videti.

Če boste brali to pismo, se vprašajte, ali je to res, ali vas večina otrok res vidi takšne? Zamislite se in nam pomagajte, nam in vsem ostalim v Sloveniji. Če pa res ne morete, bodite toliko pošteni do sebe in nas in to na glas povejte.

Mogoče je še čas, da popravite stvari, ki ste jih gledali in nič storili. kot da se vas ne tičejo.

Še je čas.

Jakob Strel

Mentorica: Petra Škrlovnik

Osnovna šola Šmartno pri Slovenj Gradcu

Maja Kobal, Osnovna šola Šturje, Ajdovščina

Spoštovani gospod poslanec!

Za politiko se ne zanimam veliko, vendar iz pogovorov staršev in drugih odraslih ugotavljam, da gre v naši državi nekaj hudo narobe. Ljudje so zaskrbljeni, vedno redkeje se smeji. Vsi govorijo o krizi, revščini, brezposelnosti, krajah. V Ajdovščini sem videla v soboto mladega človeka, ki je brskal po smeteh. Ali se sploh zavedate, kaj se dogaja okoli vas?

V petih letih se je naša lepa dežela tudi z vašo pomočjo spremenila v državo s slabo prihodnostjo. Imam mnogo prijateljev, ki imajo starše brez službe. Izguba službe v družini pa ne vpliva samo finančno, ampak tudi čustveno. Otroci staršev brez služb so zmedeni in zaskrbljeni za njihovo prihodnost. Zaradi te zaskrbljenosti se ne zmorejo osredotočiti na šolo in to vpliva tudi na njihovo otroštvo. Včasih se lahko počutijo kot breme in dodaten strošek staršem. To je sicer popolnoma zgrešeno mišljenje, vendar lahko kritično vpliva na njihovo samopodobo in duševnost. Zato ne imejte v mislih samo denarja in finančnih težav, ampak tudi te otroke.

V Ajdovščini vidim okrog sebe mnogo praznih tovarn: Primorje, Lipa, Tekstina... Želim si, da bi stopili skupaj in postali enotni, kot smo bili leta 1990. Vsi ste imeli enake cilje: samostojno državo, pošteno in pravično družbo. Borili ste se skupaj in nekaj tudi dosegli. Tako bi morali narediti tudi zdaj. Naš glavni cilj bi moral biti izhod iz te krize. Vsi bi se morali združiti, ker le tako nam bo uspelo. Prosim vas tudi, da bi se trudili uzakoniti bolj pravično družbo in premislili, kaj je najboljše za vaše volivce. Prenehajte misliti samo nase, svoje življenje in usluge svojim prijateljem. Pomislite na ljudi, ki so vas izvolili na vaše ugodne položaje. Brez njih ne bi bili tam, kjer ste. Opažam, da ste zelo dostopni za ljudi samo v času pred volitvami. Takrat vas lahko vidimo na vsaki tudi najmanjši prireditvi. Ko ste enkrat izvoljeni v parlament, vas je mnogo manj videti. Po mnenju bi vsak poslanec moral biti ljudem zgled poštenosti. Kar nekaj od vas si je dobro ime umazalo s ponarejenimi ali prepisanimi diplomami, ponaredko spričeval ali drugimi goljufijami ob pridobivanju izobrazbe. Le kaj naj si ob tem ob tem mislimo mladi, ki že sedaj razmišljamo, kje bomo nadaljevali šolanje. Ali naj sledimo goljufivemu zgledu nekaterih od vas in se ukvarjamo z idejami, kako brez učenja priti do spričevala in poklica? Zato predlagam, da za ohranitev dobrega imena večine poslancev, iz svojih vrst preženete goljufe.

Vedno bolj tudi opažam, da ljudje niso več tako optimistični kot so bili. Ko gremo k sorodnikom na obisk, ne slišim več tistih sproščenih pogovorov o vsakdanjih rečeh, ampak pogovori potekajo samo še o politiki. Ljudje so vedno bolj pesimistični in ne vedo, kaj jih čaka v prihodnosti. Potrebujemo nekakšen »plamen« upanja, ki nam bo dal vedeti, da se bodo stvari obrnile na boljše. Prosim vas, poskušajte najti pot ven iz te krize ali pa nam vsaj vlijte upanje.

Mislím, da bi nas posebej vi morali usmerjati k temu, da bi vsi državljani prišli skupaj kot skupnost, da bi pomagali drug drugemu. Naj zapišem tak primer: pred kratkim sem prebrala članek o gostilničarju, ki se je odločil, da bo pri njemu vsak dan malica brezplačna za tiste, ki si je ne morejo privoščiti. Slovence bi morali spodbujati k temu, da si pomagamo in sodelujemo kot skupina. To je tisti drobec, ki ga lahko storite.

Za konec bi pa rada še dodala nekaj besed o obnovljivih virih energije. Po svetu je ves razvoj usmerjen v čim večjo uporabo obnovljivih virov energije. Pri nas pa se prepiramo za postavitev ene same vetrnice. V vsej Skandinaviji ni znanega primera, da bi te vetrnice ogrožale življenje ptic in drugih živali, pa so cela mesta energetska odvisna od vetrnic. Ali so samo naše ptice tako »zabite«, da bi se zaletavale v vetrnice? Mislím, da so tukaj problem tisti, ki verjamejo v to.

Upam, da se boste ob tem pismu zamislili in da vam bo dalo zagon za spremembe. V mislih imejte svoje sodržavljane, ki potrebujejo vašo pomoč.

Lep pozdrav,

Maja Kobal

Mentorica: Darja Gorup

Osnovna šola Šturje, Ajdovščina

Patricija Raspor, Osnovna šola Šturje, Ajdovščina

Spoštovani gospod poslanec!

Slovenija je majhna država, a ima veliko problemov. Imam občutek, da se težave le še stopnjujejo. Nekoč samoumevne stvari postajajo vedno težje dosegljive. Bencin se ves čas draži. Starši se z avtomobili vozijo le še v službo. Še dobro, da se lahko v šolo peljem z avtobusom. Na žalost se je

podražil tudi javni prevoz. Moja družina si lahko še nekaj privošči, a obstajajo tudi ljudje, ki si lahko kupijo le še osnovne stvari za preživetje. Otrok iz takih družin na naši šoli na srečo ni veliko, vem pa, da jih je na nekaterih šolah veliko več. Ker je draginja vedno večja, bi si želela več trgovin, ki bi ponujale predvsem cenejše izdelke.

Mnogo ljudi išče službo. Učenci pred koncem devetega razreda razmišljajo o bodočih poklicih. Izbirajo take, ki jim bodo omogočili zaposlitev. To seveda pomeni, da bodo verjetno opravljali delo, ki jih ne bo veselilo, povrh vsega bo tudi slabše plačano. Res si želim, da bi bila dobre službe mladim bolj dostopne.

Žal imam slabo mnenje tudi o policiji. Občutek imam, da si v primeru, ko je navaden državljan okraden, samo nekaj zabeležijo, nato iščejo tatu dva dni in se ne trudijo več. Mislim, da se premalo ukvarjajo z na videz nepomembnimi problemi navadnih državljanov.

Želim si, da bi gospodarstvo začelo bolj funkcionirati in se razvijati. Politiki e bi smeli gledati samo na svoje koristi, ampak na dobro vseh ljudi, ne le sorodnikov in znancev.

Prav bi bilo, da bi se zvišale pokojnine, s katerimi upokojenci prepogosto podpirajo svoje brezposelne otroke. Če je pokojnina prenizka, si ne morejo privoščiti ničesar, čeprav so celo delovno življenje plačevali prispevke. Tako na primer ne morejo na morje. Zaradi tega ves čas gledajo na cene. Večina ljudi na visokih položajih pa gleda le na možnost lastnega zaslužka. Kaj če bi enkrat za spremembo razmišljali o tem, kaj je dobro za celotno Slovenijo? Ni velika država, zato je ne bi smelo biti pretežko voditi in tudi spremeniti v boljšo ali celo najboljšo državo v Evropi.

Po poštenih zmagi na volitvah poslanci ne bi smeli podkupovati ljudi ali biti sami podkupljeni. Bilo bi lepo, če bi zmagali tisti, ki bi si res prizadevali za boljše življenje vseh Slovencev. Tisti, ki zmagajo z mislijo na osebne koristi in koristi svojih somišljenikov, se bodo poskušali s korupcijo povzpeti vedno višje. Kako lepo bi bilo, če bi sami odstopili svoje mesto primernejšemu poslancu. Vsi Slovenci bi morali držati skupaj, saj lahko naredimo boljšo državo le s skupnimi močmi. Namesto tega pa se naši politiki ves čas prepirate in s tem uničujete državo. Veliko ljudi žal sledi vašemu zgledu. Država ni igrača, ki bi jo lahko premetavali po rokah. To je nekaj zelo resničnega in živega. Država smo ljudje, ki pa smo vedno bolj pod stresom. Zakaj? Tisti, ki želi voditi državo, naj najprej premisli, če mu jo bo uspelo uspešno voditi. Če je v dvomu, naj vodstvo raje prepusti komu drugemu.

Vedno je treba razmišljati pozitivno. Slovenija lahko postane močna in uspešna država, na katero bomo ponosni. Čeprav je majhna, je lahko velika. Naj bo nekoč vsak Slovenec ponosen na svojo državo.

Patricija Raspor

Mentorica: Darja Gorup

Osnovna šola Šturje, Ajdovščina

Brina Bovha, Osnovna šola Valentina Vodnika, Ljubljana

Meni se zdijo vrednote (poštenost, pravičnost in enakopravnost) zelo pomembne. Kajti na teh vrednotah temelji sodobna družba. Če pa družba, oziroma posameznik ne uporabljata teh vrednot pride do nezaupanja, laži, nesoglasij...

Po moje je z demokracijo in aktivno udeležbo nemogoče dosegati kakršne koli rezultate, če te javnost ali določena oseba ne posluša.

- KAKŠEN JE POŠTEN ČLOVEK?
 - Pošten človek se mi zdi človek, ki je odkrit in izpolni svoje obljube ne glede na to v kakšen položaj ga bodo te obljube pripeljale.
- KAKŠEN JE MORALEN ČLOVEK?
 - Človek, ki ve kakšne so njegove dolžnosti do družbe; človek z duhom, zavestjo, zavzetostjo za dokončanje oziroma izvršitev določene dolžnosti/naloge, dosego nekega cilja.
- KATERE VREDNOTE SO ZATE NAJPOMEMBNEJŠE?
 - Zame najpomembnejše vrednote so: poštenost, spoštovanje, pravičnost.
- KAKŠEN BI MORAL BITI POLITIK? KAKŠNE LASTNOSTI BI MORAL IMETI, KATERE VREDNOTE SPOŠTOVATI?
 - Politik bi predvsem moral biti pogumen, da ne bi samo obljubljal, ko pa bi bil čas za dejanja, pa bi se skrtil in počakal da bi vse šlo mimo. Moral bi biti moralen, skrbeti bi ga moralo za družbo, okolje...
 - Spoštovati bi moral predvsem pravičnost, ki je v tem primeru zelo, pomembna saj se velikokrat zgodi, da ljudje, ki jim dodeliš vpliv, ponavadi pozabijo na le to.
- KAKŠEN JE NEPOŠTEN ČLOVEK?
 - Nepošten človek je predvsem potuhnjen, vreden nezaupanja, ponavadi mu je vseeno za spoštovanje, dane obljube prelomi.
- KAKO LAHKO ZAUPAŠ NEPOŠTENEMU ČLOVEKU?
 - Mu ne moreš.
- KAJ SE ZGODI, ČE IMA NEPOŠTEN ČLOVEK OBLAST?
 - Če ima ta človek oblast in je nepošten, ljudje ne zaupajo njemu, posledično tistemu kar vodi... npr. če je ta oseba predsednik, in se je v preteklosti že izkazal za nepoštenega, mu ljudje ne zaupajo torej ne zaupajo državi. Predsednik lahko pride v konflikt z drugimi državami.
- KAKŠNA JE DRUŽBA, V KATERI VLADAJO NEPOŠTENI LJUDJE? KAM DRUŽBO TO VODI?
 - V tej družbi si ljudje med sabo ne zaupajo, si lažejo, vsi se držijo samih sebe. Ljudje želijo najti načine kako spodkopati druge, ne izkazujejo spoštovanja njihovemu delu in si ne pomagajo.
 - To družbo njihovo početje rine v propad, ki je neizhoden, če pa je to država se lahko zaplete s kakšno drugo državo, kar ima na koncu lahko resne posledice.
- KAKO JE V NAŠI DRUŽBI? MENIŠ, DA SE VREDNOTE KOT SO POŠTENOST, PRAVIČNOST, ENAKOPRAVNOST, DOVOLJ CENIJO IN SE JIH DOVOLJ URESNIČUJE?
 - V naši družbi je stanje slabo, ker so na oblasti povečini napačni ljudje. Menim, da bi bile naštetje vrednote lahko na boljši ravni ali v nasprotnem primeru na slabši. Od vseh naštetih je enakopravnost najbolj razvita. Poštenost in pravičnost pa v tem primeru ne shajata najbolje, vendar se še vedno vse tri vrednote premalo cenijo in se jih ne uresničuje dovolj.
- KATERE VREDNOTE PREVLADUJEJO V NAŠI DRUŽBI? SE TI TO ZDI DOBRO ALI SLABO?
 - V naši družbi prevladuje zvrčanje krivde na druge, torej neke vrste laži, nepoštenost itd. To je slabo, saj slabe stvari ne pripeljejo do ničesar dobrega. In ne zdi se mi prav, da ljudje lažejo drug drugemu, ker tudi to ne pripelje do ničesar dobrega.
- KAJ BI SPREMENILA?
 - Za začetek bi z visokih položajev odstranila ljudi, ki prikrivajo resnico, lažejo, so nepravilni do drugih, ali na kakršen drug način škodijo ljudem, družbi.
- SVETUJ POSLANCEM. ALI PA ZAHTEVAJ!

- Nihče, ki ima možnost voditi državo ali samo malo organizacijo, ne bi smel jemati ali škodovati ljudem, ki mu zaupajo in ga imajo za vodjo.

Torej mnenja sem, da lahko zahtevam od kogar koli, da je pravičen do mene, če sem jaz do njega, da mi ne laže, če jaz ne lažem njemu...narobe pa se mi zdi to, da nekateri mislijo, da lahko zavajajo družbo, ji lažejo, jo izkoriščajo od nje pa pričakujejo podporo, ko jo potrebujejo; ko naredijo nekaj samo zase potem pa pričakujejo, da bo družba nosila posledice njihovih dejanj.

Če pa kdo želi svetovanja ima veliko možnosti, da je že srečal koga, ki bi mu z veseljem pomagal in mu pokazal pravo pot. In pa verjetno vsak poslanec v sebi, ve kaj dela prav in kaj ne.

Brina Bovha

Mentor: Valerija Japelj

Osnovna šola Valentina Vodnika, Ljubljana

Katarina Bajc, Osnovna šola Valentina Vodnika, Ljubljana

Pozdravljeni!

Politike ne spremljam redno, saj me odkrito rečeno ne zanima preveč, vendar o dogajanju v naši državi in politiki še vedno vem kar nekaj, saj se ji dandanes pravzaprav ne moremo izogniti. Ali o njej izvemo kaj novega po radiu, kakšne dodatne informacije dobimo tudi od svojih staršev, o njej slišimo v šoli, ko nam učitelji povedo, da država nima denarja, da bi nam priskrbela nove učbenike, o njej lahko beremo v časopisu in za konec nas zmoti med filmom, ki se ga spravimo pogledati v petek zvečer. Politika je torej povsod, spremlja nas v vsakdanjem življenju. Med volitvami poslušamo o tem, da ne bomo sestavili koalicije, zdaj pa o potencialnih korupcijah, ponarejenih diplomah in seveda o krizi, ki se pozna po celi državi, širše gledano pa tudi po celem svetu. Na dnevniku lahko tedensko poslušamo o tem kolikšnemu odstotku prebivalstva ste zopet znižali plače, koliko ljudi v javnem sektorju ste zopet odpustili ter katero tovarno smo tokrat prodali kakšni drugi državi, medtem pa se Vi in Vaši sodelavci naokrog vozite v novih avtomobilih. Žal mi je, da Vam moram to sporočiti, vendar moje mnenje o Vas in politiki pri nas na sploh, ni najboljše. Pravzaprav bi bila, ko odrastem, vse prej kot političarka. Preveč spletk in laži bi se nakopičilo za eno samo življenje, se vam ne zdi? Oprostite, ne želim biti nevljudna, rada bi samo izrazila svoje mnenje. Seveda pa vas ne morem grajati, ne da bi vam ponudila kakšno, vsaj delno, rešitev.

Zato vam svetujem: dovolite starejšim, da odidejo v zasluženi pokoj kakšno leto ali dve prej in namesto njih zaposlite mlade ljudi, željne dela, ki so še polni energije. Zakaj bi v pisarni delali utrujeni 60-letniki, ko pa bi lahko zaposlili nove, mlajše pripravnike, ki bi delo končal hitreje? Zakaj si delate dodatno delo, če pa je rešitev pred vrati? Zakaj imamo toliko brezposelnih, ko pa se vsi zavedamo, da bi v teh časih ljudje delali za veliko manjše plače, kot pred nekaj leti? Delali bi, če bi jim Vi dali delo. Ne pravim, da zaposlite ljudi, ter jim dajte minimalne plače, pravim da delo porazdelite. Kako je mogoče, da se posamezniki utaplajo v delu, ko pa je mnogo ljudi na cestah ter se komaj prebijajo iz dneva v dan? Ne veste? Jaz tudi ne. Moja »rešitev« morda stvari ne bo takoj postavila na svoje mesto, menim pa da bi pomagala in da bi z njo napravili majhen korak proti boljši prihodnosti.

Ljudstvo Vas je izbralo z razlogom. Verjeli so v Vas, vendar ste izgubili njihovo zaupanje. Ljudje potrebujemo voditelja, nekoga, ki nam bo pokazal pot. Bolj kot vse drugo pa potrebujemo upanje. In Vi nam ga lahko daste.

Zavedam se, da ne moremo pričakovati, da se bo rešitev pojavila čez noč, saj vsi vemo, da se ne bo. Od Vas pa vendarle pričakujemo, da se boste česa spomnili. Ko boste v svojo rešitev verjeli Vi, šele takrat bomo verjeli tudi mi. Ne prenažite se z odpuščanjem, večanjem oddelkov v šolah (verjemite, da nam s tem ne delate usluge), trganjem plač vsepovprek. Če moramo biti kot narod kdaj enotni, je to zdaj. In Vi nas morate, kot vodilni organ v državi, voditi.

S spoštovanjem,

Katarina Bajc, 9.a

Mentorici: Lucia Willenpart, Mira Šijanec

Osnovna šola Valentina Vodnika, Ljubljana

Lea Čargo, Osnovna šola Valentina Vodnika Ljubljana

Spoštovane poslanke in poslanci!

Družba mojih sanj je taka, da se v njej vsi dobro počutijo. V njej živijo ljudje, ki si med seboj pomagajo in zaupajo ter imajo, ne glede na svojo starost, spol, narodno pripadnost ali barvo kože, enake pravice: da se izobražujejo, delajo, sodelujejo, da se upošteva njihovo mnenje. To prinaša napredek, razvijajo se nove ideje in izumi, ki koristijo vsem. V družbi mojih sanj vsak lahko najde delo, za katero je usposobljen, in je za to delo tudi plačan. V takšni družbi ni veliko mladih, ki zamenjajo zavod za zaposlovanje iščejo primerno delo, ali delavcev, ki jih odpustijo zaradi stečaja tovarn.

V današnji slovenski družbi pa je vse bolj pomembno, koliko imaš denarja in kako veliko hišo, kakšen avto voziš, kam hodiš na počitnice, kako se oblačiš. Ljudje kupujejo stvari, ki jih ne potrebujejo, da se z njimi postavljajo pred drugimi. Zaradi materialnih dobrin, ki jih imajo, se imajo za nekaj več, menijo, da jim zaradi tega pripada več pravic in vsak dan postajajo vse bolj domišljavi in nesramni. Zgodilo se je, da sva z mamo nekoč hoteli parkirati njen mali avto na parkirišču pred našim blokom. Bili sta prosti dve parkirni mesti. Z veliko hitrostjo se je nenadoma pred nama pojavil velik terenski avto, ki je hitro zapeljal pred avto moje mame in parkiral tako, da je zasedel obe prosti parkirni mesti. Na vprašanje moje mame, ali bi avto lahko premaknil, da bi še ona lahko parkirala, je gospod le zmigal z rameni, pritisnil daljinski upravljalnik, s katerim je avto zaklenil, in se mirno, ne da bi se ozrl, oddaljil s parkirišča. So nekateri od nas zaradi denarja, ki ga imajo, bolj enakopravni?

Pogosto slišimo, kako so nekateri ljudje pridobili veliko denarja s krajo, podkupovanjem, izsiljevanjem, a kljub temu niso kaznovani. Beremo o blaznih vsotah denarja, ki so si jih v bankah izposodili različni ljudje, a ga niso vrnili. Na drugi strani pa v časopisih in na televiziji vsak dan slišimo in beremo tudi o ljudeh, ki so ostali brez služb, ki so bili prevarani, več mesecev niso dobili plač, o lačnih otrocih in njihovih zaskrbljenih starših in celo o ljudeh, ki v stiskah ubijejo druge in sebe. Majhna skupina bogatih, ne glede na njihovo izobrazbo ali razgledanost, odloča vse bolj sebi v korist, za vse druge državljanke pa je vse manj možnosti izobraževanja, zdravstvene oskrbe, možnosti priti do primerne stanovanjske. Človeške vrednote, kot so poštenost, pravičnost in enakopravnost, se izgubljajo v tekmi za materialnimi dobrinami.

Ljudi je treba učiti, da je zadovoljstvo drugje in ne samo v denarju. Pomembni so razgledanost, medsebojno spoštovanje, pomoč šibkejšim, starejšim, brez posmehovanja drugačnim. Človekov razvoj je vedno bil odvisen od medsebojnega sodelovanja.

Slovenija ima državni zbor, v katerem ste vi, poslanke in poslanci, ki so vas izvolili, da sprejemate zakone za nas. A zakoni, ki omogočajo bogatenje in vpliv majhne skupine ljudi, so v nasprotju z našimi željami in potrebami. Državljanom boste vrnili zaupanje v vas in v našo državo Slovenijo z dobrim zgledom: s poštenostjo in pravičnostjo. Zakoni, ki jih sprejme državni zbor, morajo omogočati razvoj, nova delovna mesta, poskrbeti morajo za najbolj šibke med nami: otroke, stare in bolne; hkrati pa kaznovati vsako nepoštenost, krajo ali podkupovanje. Ne smete pozabiti, vsi imamo pravico do izobraževanja, zdravja, zaposlitve, strehe nad glavo. Posebno je treba skrbeti za ljudi s posebnimi potrebami, kot so starejši, bolni, ter pravično porazdeliti bogastvo tako, da bomo vsi ali vsaj večina zadovoljni, oskrbljeni. In to lahko naredite poslanci z drugačnimi zakoni, ki se ne bodo prilagajali zahtevam bogate manjšine. Zaupamo vam, da delate v dobro večine ljudi in spoštujete pravice vseh.

Lea Čargo, 9. B razred

Mentorica: Silvana Nuhijeva, prof. slovenščine

Osnovna šola Valentina Vodnika Ljubljana

Tjaša Bobič, Osnovna šola Valentina Vodnika, Ljubljana

Dragi poslanci,

sem osnovnošolka- najstnica, ki jo politika ne zanima preveč. Ne gledam poročil, ne berem časopisov, ne poslušam radia, zato ne vem veliko, ampak vseeno dovolj, da se zavedam, da v državi ni vse v najlepšem redu. Krizo, ki vlada v naši državi, bi opazil še majhen otrok, ki mu je v bistvu vseeno. Skrbi me glede moje zaposlitve in zaposlitve na splošno. Nočem po končanem študiju ostati brez službe in prihodnosti v karieri, zato ker nekdo misli samo nase. Tudi stečaji in odpuščanje je očitno v Sloveniji vsakodnevna zadeva. Ne predstavljam si delati v podjetju, kjer me je strah, da lahko vsako sekundo izgubim delo in ostanem brezposelna. Kaj pa starši z velikimi družinami, ki hočejo svojim otrokom zagotoviti vsaj neke osnovne dobrine hrano in potrebščine za šolo, ampak zaradi nizkih plač, stečajev in odpuščitev tega ne morejo uresničiti. Tudi sami imate verjetno otroke in misel na to, da bi bili sestradani in žejni, ni prav prijetna. Sama si sploh ne morem predstavljati, da bi starša prejela socialno pomoč in po hrano in obleke hodila na Rdeč križ, ampak to se mi lahko zgodi čez noč. Kako naj verjamemo, da v državi ni denarja, če lahko politiki hodijo na potovanja, si kupujejo luksuzne hiše in avte in živijo v razkošju. Po televiziji politiki lažejo sami sebi, ljudem in novinarjem. Vse besede, ki jih obljublajo, in želje ter načrte nikoli ne izpolnijo, ampak zmeraj ostane samo pri besedah. Nihče v državi ne pomisli, da mogoče res potrebujemo velike spremembe, ne samo govore v prazno, potrebujemo prava dejanja. Če niste opazili, se mladina pa tudi starejši sploh ne počutimo več varne, ker se je število ropov in kriminala povečalo. Če se bo tako nadaljevalo, bomo kmalu morali krasti vsi po vrsti, razen seveda vas, ki boste še zmeraj živeli v izobilju. Preprosto nočete dojeti, da bi ljudje radi spremembe in ne vem, kako lahko to vem jaz v osnovni šoli, vi izobraženi odrasli pa samo gledate, kako se stvari v državi slabšajo in slabšajo. Mogoče nekateri ne vidite okoli sebe, kaj se dogaja, mogoče je za vas svet lep in živite v oblakih, ampak v realnem svetu pač ni tako. Na vsakem vogalu so brezdomci, za katere je vsaj poskrbljeno pri raznih prostovoljnih organizacijah in ljudeh z dobrim srcem. Ljudi, ki živijo v revščini, je v Sloveniji ogromno in številka se veča in veča. Mogoče mislite, da mi osnovnošolci ne čutimo pritiska, ki je okoli nas in ne razmišljamo o prihodnosti, ampak na žalost moramo. Že sama misel na ljudi, ki imajo otroke sami, pa so brez službe in denarja, me žalosti. Koliko truda sploh vložite v reševanje problemov, zakaj ni rezultatov - to so vprašanja, na katere še vi sami verjetno ne znate odgovoriti. Za vse probleme obstaja rešitev in se jih da rešiti, ampak za to je

potrebna želja. Pri vas želje ni videti, zato smo še zmeraj na istem mestu in počasi padamo v res hude razmere. Mogoče pa je potrebna huda revščina, umori, kraje in nasilje, da se boste zavedali, kako daleč nas je privedla ta kriza. Začnite razmišljati, da na mladih svet stoji. Sploh pa pomislite na zaupanje ljudi, ki ste ga izgubili, državo vodite po svojih vrednotah in svojih željah, brez občutka za druge ljudi. Ko boste poskrbeli za narod in ne samo zase, boste občutili razliko, do takrat pa je ne bo. Upam, da boste moje pismo prebrali in vsaj malo začutili, kako že osnovnošolsko punco žre prihodnost, ki je v vaših rokah.

Lep pozdrav,

Tjaša Bobič

Mentorica: Nataša Arčon Triler

Osnovna šola Valentina Vodnika, Ljubljana

Matic Lozinšek, Osnovna šola Videm pri Ptujju

Sem fant, star 13 let, učenec Osnovne šole Videm pri Ptujju. V šoli se pri urah domovinske in državljanske kulture ter etike pogovarjamo o naših vrednotah in demokraciji, zato tudi vedno bolj poslušam vaše pogovore po televiziji.

Vaši nastopi so mi včasih prav smešni, saj mi otroci nekatere stvari dosti bolj razumemo, kot vi. Mi jih ne razumemo v pravem smislu, ali pač. Moram pa vam povedati, da jih mi kar močno občutimo, ker so naši starši žalostni. Le kaj ste storili z našimi vrednotami? Rad bi vas vprašal, zakaj vsak dan ljudje ostajajo na cesti, socialnim družinam pa ne omogočate brezplačne malice in poceni šolanja? Kam vse je izginil denar za gospodarstvo, ki je že v zelo slabem stanju in bi ga bilo potrebno okrepiti z odprtjem novih tovarn, da bi ljudje dobili zaposlitev ter lahko preživeli svoje družine? In denar za zdravstvo, ki ga še tako potrebujemo za življenje, ampak počasi si več ne bomo mogli kupiti zdravil, ker bodo postala predraga. In šolstvo, kjer dobimo znanje za svoje življenje si počasi vsi tega ne bomo mogli privoščiti, ker je že sedaj kar drago. Po mojem mnenju ne bi smele biti tako velike razlike med revnimi in bogatimi, ampak bi morali biti vsi enakopravni, ne glede na družbeni sloj. Kadar zvečer pogledam poročila s staršema, se najbolj jezita, ko znižujete plače, zvišujete ceno bencina in uvajate nove davke. Ali se res ne da dogovoriti na drug način, kot da ljudem odvzamete denar, ki si ga težko prislužijo. Od vsakega poslanca pričakujemo, da se bo potrudil po svojih najboljših močeh in z vsem svojim znanjem, ki ga ima. Vsi poslanci se morate posvetovati skupaj in poiskati pametne ideje, ki bodo pravične za vse državljane republike Slovenije, ne samo za peščico državljanov.

Všeč mi je to, da imamo humanitarne organizacije, s katerimi pomagamo različnim tujim državam po svetu, ampak ni mi všeč to, ko odvzamete denar, kajti nekateri ljudje nimajo več kaj za jesti in obleči. Zaradi tega se vsak dan dogajajo družinske tragedije, ker ljudje nimajo več zaposlitve in denarja, da bi lahko preživeli. Prosim vas, prisluhnite nam! Naše tovarne ste zaprli, ljudi ste postavili na cesto, socialnih pomoči pa skoraj več ni. Kaj pa zdravstvo, šolstvo in hrana? Ali ne veste, da vsa živa bitja za življenje potrebujejo hrano in dom. Prosim vas v svojem imenu in v imenu vseh mladih, prisluhnite nam. Vrnite srečo, veselje in nasmeh v naše domove. Kajti zdaj je v naših domovih skrb in žalost, kako preživeti. Ljudje smo živa bitja, sposobni delati in tudi zaslužiti za srečno in zdravo življenje.

Dragi poslanci, upam, da boste prisluhnili mojim željam in željam tisočih mladih, katerih življenje se je v zadnjih časih zelo spremenilo. Naj bo naše življenje svetlo, polno ljubezni in upanja, da dobimo službe ter za to tudi pravično plačilo. Upam, da boste vsaj nekaj od tega uresničili.

Ampak v naši državi niso samo slabe stvari, ampak so tudi dobre, kot so dostop do brezplačnega šolanja in do zdravnika. Naj bo takih dobrih stvari v prihodnje še več.

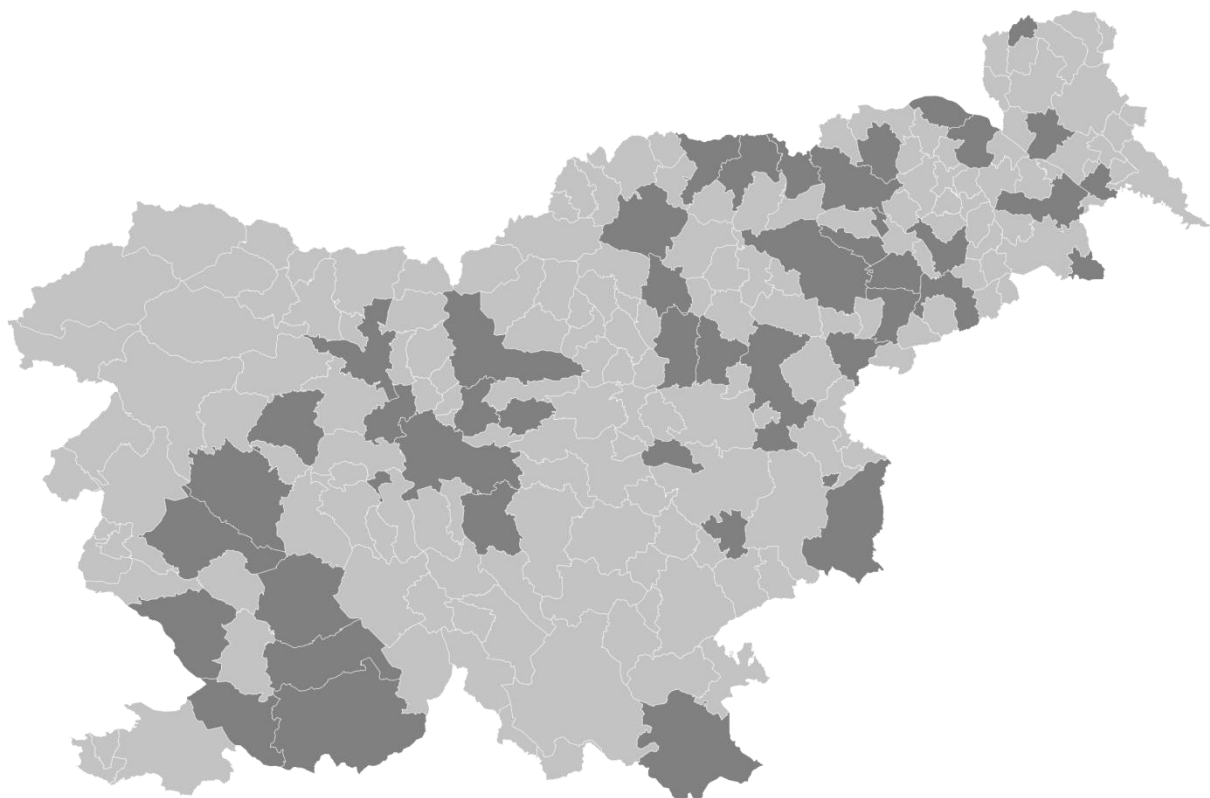
Lepo Vas pozdravljam,

Matic Lozinšek, 8. A

Mentorica: Dragica Majhen

Osnovna šola Videm pri Ptujju

Statistike natečaja

Vir podlage: Wikipedia [http://sl.wikipedia.org/wiki/Slika:Obcine_Slovenija_2006.svg]

Na natečaju je sodelovalo 61 šol iz 41 slovenskih občin. Šole so na natečaj prijavile 433 izdelkov. Na natečaju je sodelovalo 124 fantov in 321 deklet (nekateri izdelki je pripravilo več učencev). Osemčlanska izbirna komisija je na prvi stopnji izbrala 112 izdelkov, ki jih je pripravilo 25 fantov in 89 deklet. Natečajna komisija je na drugi stopnji izbrala 12 izdelkov, ki so jih pripravili 2 fanta in 12 deklet.

